

ศัพทไทย

เล่ม ๓ ตอน ที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๖

อ่านเรื่อง ขวัญแก้ว ในเล่มนี้

โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย เป็นเจ้าของ และผู้พิมพ์

พระสันตปาณีสถาพร ผู้จัดการ นายเชลย เศรษฐบุตร บรรณาธิการ

เคียม ฮัวเฮง บริษัท จำกัด ดินใช้

ตำบล สาม แยก โทรศัพท์ เลขที่ ๘๘๐

รับตัดเครื่องแบบทุกชนิดโดยฝีมืออันประณีต ใน
เที่ยวเมดนั้นได้รับผ้าดีกลาดอย่างดี สำหรับตัดเครื่อง
แบบข้าราชการ ฝ่ายทหาร, พด เรือรบ แล เลื่อนบำ เข้ามา
ใหม่หลายชนิด นอกจากนั้นยังได้รับ เสื้อฝน, หมวก,
รองเท้า, เครื่องกระป๋อง, บุหรี่ หนังสือโนเวด กับ ของ
อื่น ๆ อีก ราคาย่อมเยาว์กว่าแต่ก่อนมาก

เชิญไปชม !เชิญไปชม !!เชิญไปชม !!!

อิทธิบาทสี่ (กลอน คอกล สร้อย)	...	รัตน พรพรณ	...	...	๓๔๕
การสำรวจยอดตุงสดุดีของภูเขาคิมมัตถ์	...	นาย ด้อ เควชรูปุตร	...	...	๓๔๗
ชีวิต นักรบ	...	...	...	...	๓๖๖
ศัพท์ สังเคราะห์	...	...	...	...	๔๐๒
เป็ดยน คิว	...	...	...	...	๔๐๕
อุบาย มารดา	...	...	...	...	๔๑๗
ศัพท์ อนุกรม	...	...	...	...	๔๓๗
คม ต่อ คม	...	...	...	...	๔๔๔
เขต ตาถัน	...	...	...	...	๔๗๓
ปัจฉิม อธิติ	...	...	...	...	๕๐๔

หนังสือรายเดือน

สัพทไทย

เล่ม ๓

ตอนที่ ๓

ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๖

อิทธิบาท สี่

(ถอดน คอกร้อย)

บทนำ

อิทธิ เอย อิทธิบาท

พุทโธวาท สี่นี้ ดั่งจริง จัง

สิ่ง อะไร เปน วิสัย ของ มนุษย์

พยายาม ตามแบบ ให้ แยกคาย

ธรรมชาติ ให้ ดำเริง เด่วจ่มหวัง

ใคร เชื้อพ้ง ทำจริง ยิ่ง สบาย

ในที่สุด ก็ จะ สิ้น สิ้น จิตต์ หมาย

จัก บรรยาย ที่ จะ ข้อต่อไป เอย ฯ

๑. นันทะ

ความเอย ความ พอใจ

เอาใจได้ ไม่คิด แน่ จิตต์ ปลง

อัน คนเรา เมามัวไม่ มุ่งหัด

จง ตั้งใจ ให้จริง ทุก สิ่ง อัน

คือ รักใคร่ ใน สิ่ง ซึ่ง พึง ประสงค์

สิ่งนั้น คง สัมหมาย ได้ เร็ว วัน

ดมอมัก เละละ เตือน เหมือน ความฝัน

มีนาวัน หวัง สิ้นทุก เปน สุข เอย ฯ

๒. วิริยะ

ความเอย ความเพียร
 เปรนกำลัง อย่าง ชะงัด ตัด คร้าน จร
 เถก ฝนทั่ว ตั้งใจให้เป็นเข็ม
 แม้ เปรน ทาต ก็ ดำรงถก กลับเป็นไทย เพราะอาศัยวิริยะประเสริฐ เอย ฯ

๓. จิตตะ

เอยเอย เอยใจ
 ไม่ ทอดทิ้ง สิ่งเหมาะ หมายถึง เจาะจง
 อัน คนเรา รักใคร่ ใน ความชอบ
 ผล ที่ชอบ คอบแทน แค้นดำราญ
 ฝึกไม่ ใน ชุระไม่ ดุ่ม หลง
 มุ่งประสงค์ ต่างกิจจิตต์ เบิกบาน
 รับ ประกอบชุระไม่ ใจ ห้าว หาญ
 อย่า ฟุ้งซ่าน เทียวไกลรำไร เอย ฯ

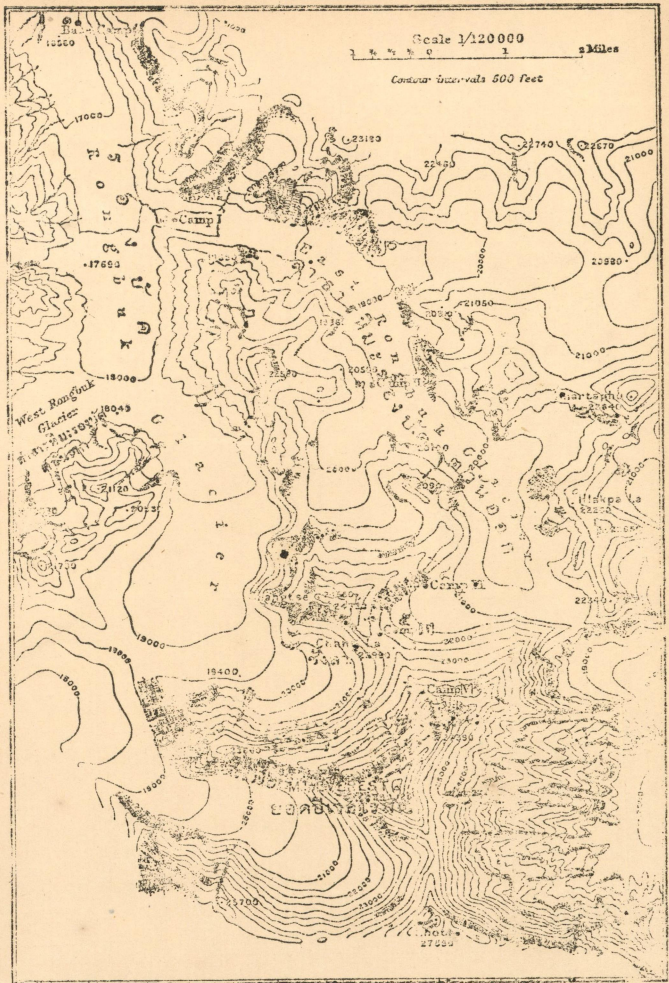
๔. วิมังสา

หมั่นเอย หมั่น ตรว
 วั ประมาณ กาดเวตา หน้าที่ตน
 เป็น เครื่อง วั ชู กำลัง ตั้ง ตั้งตาม
 คุจ ทัพพน จุน ณะเบียง เคียง คุ อิง
 พิจารณ ต้องต่าง เหตุ ตั้งเกิด ผล
 วั บทกถ ปริตซ์ ชัดเจน จริง
 มี ให้ ความ ท้อถอย มาพดอยถึง
 จะดับสิ่งซึ่งประสงค์ จ้างง เอย ฯ

บท ส่ง

ความเอย ความ ดำไว้
 ถ้า หากใครได้ ประพฤติ ยึด ชรรมา
 ก็ จะ สัม สัมฤทธิ์ อธิฐผล
 ขอ ผู้ทราบ กลามรรค หัก ดำคณ
 รวม เบ็ด เด่วจ สู้ขอ พอ คึกษา
 มี นาม ว่า อธิติบาท มิ ชาติวัน
 ตาม ที่คน ตั้งใจไม่ แปรผัน
 จงขยัน ค่องกิจ เป็นนิตย์ เอย ฯ

รัตนพรรณ

Outline Map of Mount Everest and its Northern Glaciers, reduced from the Photographic Survey of Major Wheeler, R.E., Survey of India, 1917

แผนที่ แสดง การ สำรวจ ยอดภูเขาหิมาลัย ในปี พ.ศ. ๒๔๖๕

๑) ค่าพิกัดใหญ่ ๒) ค่าพิกัดเล็ก ๓) ค่าพิกัดที่

การสำรวจยอดสูงสุด
ของภูเขา
หิมาลัย
นาย สยิ เกอร์ชบูมตร. เนส.

ในการเขียนเรื่องนี้ บางที่ข้าพเจ้าจะได้คงค้นคว้าเกินความประสงค์
ของผู้อ่านไปสักหน่อย, เพราะชั้นที่สุดของการสำรวจภูเขาฮิมา
เรสต์ประจำปีก่อนได้ต้องพ้นไปหลายเดือนแล้ว; แต่ครั้งนี้เป็นครั้งแรก
ในระหว่างสองสามเดือนที่ผ่านมา, ที่ข้าพเจ้ามีเวลาจับปากกา
เขียนเรื่องนี้คงได้คงใจไว้ในชั้นเดิม.

ภูเขาหิมาลัย, ดังที่เราทราบกันอยู่แล้ว, เป็นเทือกเขาที่สูงที่สุด
บนพื้นพิภพ, และเป็นเทือกเขาที่มนุษย์ชาติรู้จักมาแต่โบราณกาล;
แต่ยอดที่สูงที่สุด, คือภูเขาฮิมาเรสต์, และดินแดนใกล้เคียง, เพิ่งจะมีผู้
สำรวจกันภายในเวลาสองสามปีนี้เอง. รัฐบาลอังกฤษ, ผู้ปกครอง
ประเทศอินเดีย, ในปี พ.ศ. ๒๒๘๓ ได้ส่งคนทำแผนที่หลายนายออกไป
สำรวจภาคเหนือของอินเดีย, และต่อมาอีกสองสามเดือนในปีเดียวกัน
นายพดเอกฮิมาเรสต์, เจ้ากรมแผนที่ประจำอินเดีย, ก็ส่งรายงานไปยัง
รัฐบาลแสดงว่าได้พบยอดที่สูงที่สุดของภูเขาหิมาลัยแล้ว. ดังแต่นั้น
มา ยอดเขาสูงนั้นจึงมีชื่อว่าภูเขาฮิมาเรสต์ตามนามของนายพด

อเวอเรสต์; แต่ อเวอเรสต์ เป็น คน อังกฤษ, และ ข้าพเจ้า เชื่อ ว่า เป็น
 นาม ที่ ถูก ตั้ง, เพราะ ปรากฏ ว่า ยอดเขา นี้ มี ชื่อ อยู่ แล้ว ถึง ต้อง ชื่อ.
 “ เทเวธนก ” ดู เหมือน จะ เป็น ชื่อ ที่ แรก อินเดียน ใช้ เรียก กัน; แต่
 ข้าพเจ้า ไม่กล้า รับ รอง ว่า จะ เป็น ชื่อ ที่ ถูก แท้. อย่างไรก็ดี, ในปี
 พ. ศ. ๒๔๕๘, ดอกเตอร์ เกลตส์ ได้ ค้นคว้า หา เหตุผล พิสูจน์ ได้ พอ เพียง ว่า
 นาม ที่ ชาว ทิเบต เรียก กัน นั้น คือ “ ซอมโมลงโม ” ชื่อ ใด ชื่อ หนึ่ง
 ใน ต้อง อัน นี้ ควร จะ เป็น ชื่อ ที่ ถูก สำหรับ เรียก ภูเขา อเวอเรสต์, เพราะ
 ประเทศ อังกฤษ ไม่ มี สิทธิ อัน ใด ที่ จะ ตั้ง ชื่อ ภูเขา เอา ตาม ชอบใจ, เมื่อ
 ที่ เหล่า นั้น มี นาม ตาม ภาษา เดิม อยู่ แล้ว.

ตาม ใน หนังสือ ภูมิศาสตร์ เก่า ๆ, ภูเขา อเวอเรสต์ สูง ๒๘,๐๐๒ ฟุต.
 ส่วน สูง ของ ภูเขา อเวอเรสต์ นั้น มี ผู้ วัด เป็น ครั้ง แรก เมื่อ พ. ศ. ๒๒๘๓ โดย
 ใช้ วิธี หา มุม ระหว่าง เส้น ระดับ พินดิน และ เส้น ซึ่ง ตัด ค่อย ยอด ภูเขา
 กับ จุด บน พินดิน จุด หนึ่ง ซึ่ง ห่าง จาก ดัน เขา ราว ๑๕๐ ไมล์. เมื่อ ทราบ
 มุม แล้ว ส่วน สูง ของ ภูเขา อาจ หา ได้ โดย วิธี ตรีโกณมิติ; แต่ ข้าพเจ้า
 ไม่ สามารถ จะ อธิบาย ถึง วิธี คำนวณ โดยละเอียด ได้ ใน ที่ นี้. ระยะ
 สูง ของ ภูเขา อเวอเรสต์ ตาม จำนวน ข้างต้น ข้าพเจ้า เชื่อ ว่า ยัง ไม่ ถูก
 ต้อง ดี, เพราะ เมื่อ เร็ว ๆ นี้ มี ชาว เซอร์ ซิดนีย์ เบอราต ได้ ออก ไป วัด อีก
 ครั้ง หนึ่ง, และ ปรากฏ ว่า ส่วน สูง ที่ ถูก แน่ นอน คือ ๒๘,๑๔๑ ฟุต.

คือ จาก พ. ศ. ๒๒๘๓ มา ก็ ได้ มี ผู้ ออก ไป ดำรง ภูเขา ซึ่ง คิด ค่อย
 กับ ยอด อเวอเรสต์ อีก หลาย คน, แต่ ไม่มี ใคร สามารถ ขึ้น สูง เกิน ๒๓,๐๐๐
 ฟุต เลย. เหตุ ขัดข้อง สำคัญ ใน เรื่อง นี้ ก็ คือ, ภูเขา อเวอเรสต์ เป็น เส้น

กัน เขตแดน ระหว่าง มณฑล นีปาล และ ประเทศ ทิเบต. นีปาล ถึงแม้ จะ รวม อยู่ใน อินเดีย และ อยู่ใน ความ ศุภ ของ อังกฤษ ก็จริง, แต่ ผู้ปกครอง ของ มณฑล นั้น ไม่ ยอม รับ ชาว ต่าง ประเทศ ผ่าน ไป มา; ส่วน ใน ทิเบต, คาไล ตามา, ผู้เป็น ประมุข แห่ง พุทธ ศาสนิกชน ใน ประเทศ นั้น, ก็ ไม่ ยินดี จะ ให้ ชน ต่าง ชาติ เข้า ไป ทำ การ ปาณาติบาต ใน ดินแดน ของ ตน. เหตุ ฉะนั้น การ สำรวจ ภูเขา ฮีเวอเรสต์ อย่าง จริง จัง จึง ได้ เน้น ข้ำ มา จน ภายหลัง มหาสงคราม.

ใน ปี พ.ศ. ๒๔๖๓ สี่ มาคม รอยแยดย้อกรรฟิคอดไซไซเอต์ และ สี่ มาคม แอดไปน์ คัดับ ได้ ตก ลง มี การ ประชุม รวม กัน, โดยมี เซอร์ ฟรานซิส ยัง ฮัสแบนด์ เป็น ประธาน, เพื่อ ปฎิภาสา ถึง กิจ การ อัน เกี่ยว แก่ การ สำรวจ ภูเขา ฮีเวอเรสต์. ผล ของ การ ประชุม นี้ ตัด เจน เกิน ความ คาดหมาย, และ ต่อ มา อีก สอง สาม เดือน นาย พันโท เฮาเวดเบอร์ก็ ได้รับ ฉันทะ ให้ ออก ไป พุด จา ขอ ความ ช่วย เหลือ จาก รัฐบาล อินเดีย. ใน เวลาดัง นั้น สี่ มาคม ทั้ง สอง ได้ มี จดหมาย ไป ยัง ราช ษา ขอ อนุญาต คาไล ตามา ให้ ผู้ที่ จะ ไป สำรวจ ผ่าน ดินแดน ทิเบต ได้ ตาม ความ ต้อง การ. รัฐบาล อังกฤษ เคย ยก กอง ทหาร ไป ประชิด กรุง ราช ษา เมื่อ ครั้ง ทิเบต บิด ประทุ ไม่ ยอม ให้ อังกฤษ เข้า ไป ค้าขาย ใน ปี พ.ศ. ๒๔๔๖ มา แล้ว, เหตุ ฉะนั้น ใน คราว นี้ คาไล ตามา จึง ตก ออก ตกใจ ปฏิบัติ ตาม ความ ประสงค์ ของ รัฐบาล อังกฤษ โดย ง่าย, เพียง แต่ ขอ ห้าม ไม่ ให้ ยิง สัตว์ ตาม บ้าง ใน อาณาเขต ทิเบต เป็น อาหาร เท่านั้น.

ต่อมา ไม่ ขำ การ ตระเตรียม ทุก อย่าง ก็ สำ เร็จ, พร้อม ทั้ง เงิน ทุน

หมื่น ปอนด์ ที่เรียกไว้ได้จาก บุคคล ส่วน ตัว ด้วย. เงินจำนวนนี้ พอ สำหรับ การ ดำรงจ ึ่งมี, และใน ปี แรก ส ามาคนได้ ตกถึง กันว่า จะ พยายาม ตรวจ พิน ผ่านดิน รอบ ๆ ภูเขา เพื่อ ะหา ทาง ขึ้น เท่านั้น; ต่อใน ปี ที่ ๑๑ ึ่ง จะ พยายาม ขึ้น ให้ ถึง ยอด ที่เดียว. ส ามาคน แด่ไป รับ หน้าที่ จัดหา บุคคล ที่ จะ ต้อง ขึ้น เขา จริง ๆ, ส่วน ส ามาคน ย ้อออก าร พิศอด มี หน้าที่ เพียงแต่ รวบรวม บุคคล ที่ต้องการ ใช้ เกี่ยวกับ แผนก วิทยาศาสตร์, เช่น คน ถ่ายรูป, ผู้ ชำนาญ ในการ ตรวจ พิน ดิน, นัก พฤกษ าสตร์, นัก สัตว าสตร์, และ แพทย์ เป็นต้น. ใน ครองนี้ เรืองมีอ สำหรับ วิทยาศาสตร์ ทุก อย่าง ได้ จัดหา ไป พร้อมเพรียง, และ รัฐบาล อินเดีย ได้ ให้ ยืม าร ้วยย ตัว สำหรับ บรรทุก เบบียง และ ส ัมภาระ เหล่านี้. นาย พันโท เฮาเวด เบอร์ รับ ฉันทะ เป็น หัวหน้า บังคับ บัญชา กิจ การ ตลอดจน, และ พวก ที่ ไป เป็น ส ามารัก ของ ส ามาคน ๕ คน, ข้าราชการ ของ รัฐบาล อินเดีย ๖ คน, และ กุด ๔๐ คน.

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ เป็น วันที่ นาย พันโท เฮาเวด เบอร์ และ พรรค พวก ได้ ตั้งคน ออก เดินทาง จาก จังหวัด ดาจีตัง. หน ทาง ที่ ไป ผ่าน มณฑล น ีปาด และ หุบเขา ซัมบี เข้า ใน เขต ร์ แตน ทิเบต. คำบด เหล่านี้ อยู่ บน เนิน สาด ของ ภูเขา หิมาลัย; และ การ เดินทาง ึ่ง ดึก เข้า ไป ใน แนว ภูเขา มาก ขึ้น พิน ดิน ก็ ย่อม สูง ขึ้น เป็น ลำดับ. ตาม ที่ เรา ทราบ อยู่ แล้ว, ความ กด ของ อากาศ บน ผิวด โลก มี ้น ้นัก ราว ๑๔.๗ ปอนด์ ต่อ หนึ่ง ตาราง นิ้ว, แต่ ใน ที่ สูง ขึ้น จาก ระดับ ทะเล ้น ้นัก ้น ย่อม น้อย ลง ตาม ส่วน, เหตุ ้น ้น ส่วน ยาว ของ ป รอท ใน บาร์อมิเตอร์ ึ่ง

น้อยลงหนึ่งนิ้วทุก ๆ คราวที่เราขึ้นสูงพ้นจากระดับทะเลพื้นพิภพ. นี่เป็นวิธีหนึ่งที่เราสามารถจะวัดได้ว่าเราขึ้นภูเขามาสูงเพียงใด.

ความกดของอากาศซึ่งลดน้อยลงในเวลาขึ้นที่สูงนั้นไม่แต่ทำให้บาร์อมิเตอร์ตกเท่านั้น, ยังมีผลทำให้น้ำหรือของเหลวอื่นๆเดือดก่อนเวลาธรรมดาด้วย. การอธิบายสิ่งเหล่านี้ในภาษาไทยเป็นของยากเพียงใด ผู้ที่เรียนวิทยาศาสตร์ทุกคนคงทราบอยู่แล้ว; เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอกล่าวแต่เพียงว่า, ในเวลาที่ขึ้นเขาสูงๆ การหุงต้มย่อมลำบากมาก, เพราะน้ำเดือดก่อนปรอทถึง ๑๐๐๐ เซนติเกรด, และของที่รับประทานโดยมากมักไม่ไค้สุกดีเป็นเหตุให้ท้องไม่ปกติ. นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว, ผู้ที่ขึ้นเขาสูงยังต้องใช้กำลังสูดอากาศสำหรับหายใจมากกว่าผู้ที่อยู่ในที่ต่ำๆ ทำให้เหนื่อยเร็วประการหนึ่ง, และอีกประการหนึ่งทำให้โลหิตไหลออกมาทางจมูกและปากในบางครั้งเนื่องจากความกดของโลหิตภายในสูงกว่าความกดของอากาศภายนอก.

ในที่สูงอากาศย่อมหนาวมาก, และในการขึ้นภูเขาเราเปลี่ยนจากที่ซึ่งมีอากาศร้อนไปยังที่ซึ่งมีอากาศเยือกเย็นโดยรวดเร็ว. นี่เป็นมูลเหตุอันสำคัญอีกข้อหนึ่งที่ทำให้คนขึ้นเขาต้องระวังการเป็นหวัดและไข้ได้เสมอ.

เหตุฉะนั้น, ในเมื่อพวกสำรวจภูเขาอีเวอร์เรสต์ในความควบคุมของนายพันโทเฮาจาตเบอริ์เดินทางไปถึงตำบลแคมปาดของซึ่งอยู่สูงจากระดับทะเล ๑๕,๒๐๐ ฟุต, ผลยุ่งยากอันเกิดจากการเจ็บไข้และ

อ่อนเพลีย จึง ปรากฏ ขน. ในชั้นแรกตาซึ่งใช้บรรทุกของได้ล้มลง
หลายตัว, และที่เหลือน้อยก็ใช้การไม่ได้จำเป็นต้องส่งกลับ. คือ
มาไม่เข้าดอกเคอร์เคดตาต, สมาชิกของสมาคมแอตปิ่นคนหนึ่งที่ไม่
ในการนี้, ก็ล้มเจ็บลง. ดอกเคอร์เคดตาตมีอาการหนักมาก จน
ต้องให้คนหามไปในแคว, และในที่สุดก็ถึงแก่กรรมลงกลางทาง.
ส่วนมิสเตอร์เรเบอร์น, หัวหน้าแผนกขนเขา, ก็ป่วยเป็นโรคท้องเสีย,
และต้องกลับลงมารักษาศิวินอินเดียเป็นเวลาสามเดือนเศษ.

พวกที่เหลืออยู่ได้เดินทางต่อไป โดยใช้สัตว์พาหนะตามหมู่บ้าน
ที่ผ่านไปสำหรับขนส่งของแทนตา ก็ต้องส่งกลับประเทศอินเดีย.
พวกนี้ถึงทิงกริดของในวันที่ ๑๙ มิถุนายน และได้ตั้งค่ายพักแรมโรง
ธรรมเสียบ้างอาหารอย่างแน่นหนาไว้ ณ ที่นั้น. ในระหว่างเดินทางใน
ตอนนั้นอากาศก็ตลกด; จนกระทั่งวันที่ ๗ กรกฎาคมจึงมีลมพายุและ
ฝนตก, แดดงาถึงหน้าตมมรสุมฤดูร้อนแล้ว. ค่ายพักที่ตั้งค่ายที่
พักนี้อยู่สูง ๑๘,๐๐๐ ฟุต, และเข้าในเขตรัหิมะ; เหตุฉะนั้นบางครั้ง
จึงมีหิมะตกปนลงมากับฝน.

ภูมิประเทศในแถบที่ตั้งค่ายพักนี้เป็นช่องเขาติดต่อกับลำธาร
น้ำแข็งรอนบัค*, และอยู่เหนือภูเขาฮิวเวสต์ราว ๑๐ ไมล์เท่านั้น.

* ลำธารน้ำแข็งมีลักษณะอย่างเดียวกับลำธารธรรมดา, แต่ในลำธารมีน้ำแข็ง
และหิมะแทนที่จะมีน้ำตามปกติเท่านั้น. น้ำแข็งปนหิมะเหล่านี้ไหลลงไปสู่
ที่ต่ำได้ด้วยในท้องลำธารน้ำหนืดของน้ำแข็งข้างบนทำให้น้ำแข็งเบี่ยงลางละลายและ
กลายเป็นน้ำไปเมื่อถึงที่ที่มีอากาศอบอุ่นขึ้นเขา ที่อื่นๆที่มีลำธารน้ำแข็ง
คือ แกล็กซีเนเวีย, ภูเขาแอลป์, และกรีนแลนด์.

อาจารย์นำแข็ง รองบัก และ อาจารย์ นำแข็ง รองบัก คว้นออก ตังคน จากภูเขา
อเวอเรสต์, ไล่ตังไปตาม หุบเขา คน ตะด้าน, และมาบรรจบ กันอีกครั้ง
หนึ่ง ห่างจากที่ ตั้ง ค่าย พักไป ราว สองไมล์. ภูเขา ตั้งสูง ข้างอาจารย์
สูงชัน ขึ้นไป จน ถึง ต้องหมั่น พักเป็น อย่างน้อย, เหตุ ฉะนั้น ทาง ที่จะ ขึ้น
ภูเขา อเวอเรสต์ ได้ ก็ คือ ผู้ ขึ้น จะ ต้อง เลียบไป ตาม อาจารย์ อันใดอันหนึ่ง
โดยเหตุที่ เนิน ด้าน คว้นออก ของภูเขา อเวอเรสต์ ลาด มากกว่า ด้านอื่นๆ
การใช้ หุบเขา ของ อาจารย์ รองบัก คว้นออก เป็น ทางเดิน จึง ง่าย กว่า.

ใน ระหว่าง ที่ พัก อยู่ ที่ ค่าย อัน แรก นี้ นายพันโท เฮาเวด เบอรั,
มิดเตอร์ บัตตอก, และ มิดเตอร์ มาตลอรั ได้ คุ่ม พรหม พวก แยก ย้าย
กัน ไปสำรวจ ที่ ใกล้ เคียง จน กระทั่ง วันที่ ๗ กรกฎาคม, และ ใน ตอน
ปลาย เดือน นายพันโท เฮาเวด เบอรั ได้ ย้าย เฝ้ายง อาหาร ไปยัง ท่าบด
คาตา. การ สำรวจ ใน เดือน สิงหาคม ไม่ ได้รับ ผลดี, เพราะ ฝนตก ไม่
หยุด หย่อน ทำให้ การ ขึ้น เขา ลำบาก ที่สุด. แต่ กระนั้น พวก แผนก
ขึ้น เขา ยัง สามารถ เดิน ทางไป ตง ที่ สะสม เฝ้ายง ไว้ ออก แห่งหนึ่ง สูง จาก
ระดับ ทะเล ๑๗,๕๐๐ ฟิต และ ห่าง จาก คาตา ๑๘ ไมล์. ค่าย อัน ที่ สาม
อยู่ใน หุบ เขา อาจารย์ นำแข็ง อีก อันหนึ่ง, และ สูง ราว ๒๐,๐๐๐ ฟิต. การ
ตั้ง ค่าย ไว้ เป็น ระยะๆ เช่นนี้ เป็น ของ จำเป็น, เพราะ เฝ้ายง อาหาร จะ ขึ้น
ไป จาก คาตา คราว เดียว ให้ พอ สำหรับ ขึ้น ถึง ยอด ภูเขา ย่อม เป็น การ
ลำบาก มาก.

สัตว์ และ พืช ชาติ ตาม ที่ ได้ ผ่าน มา ปรากฏ ว่า ไม่มี อะไร แปลก
ประหลาด ไป กว่า เท่า ที่ ได้ ทราบ กัน อยู่ แล้ว. นอกจาก สัตว์ พาหนะ

เช่น วัว และ ตา, ยังมี ห่าน, เป็ด, และ นก เป็ดน้ำ. สัตว์ เหล่านี้ เชื่อง ไม่ หิน
คน, เพราะ ชาว ทิเบต ถือ ข้อห้าม ปาณาติบาต เกรง ครัว ยิง นก, และ
ไม่ยอมให้ ใคร ทำ อันตราย แก่ สัตว์ เหล่านี้ เลย. ใน คาตา และ ที่ ใกล้
เคียง, พด เมือง เพาะ ปลูก ถั่ว เต๋อย และ ถั่ว ถิ่น เต่า; ส่วน ใน บ่า ต้น เขา
มี ต้น ต้น และ ต้น ไม้ ใหญ่ ชนิด อื่น ๆ ขึ้น สูง อยู่ เชี่ยว นุ่ม ตลอดจน.

ใน แถบ คำ ๆ, เช่น ใน ตำบล แคม ปาด ซอง, มี หมู่ บ้าน ของชน
ชาว ทิเบต ตั้ง อยู่ เรียง ราย. ตาม รายงาน ใน หนังสือ ย่อ กราฟ ี คอต เยอนัต
ปรากฏ ว่า ชาว พน เมือง มีความ กรุณา และ ยินดี ช่วยเหลือ คน ที่ ไป
สำรวจ ใน ครั้ง นี้ โดย เต็ม กำลัง. ที่ คาตา มี วัด พร้อม ด้วย โบสถ์, วิหาร
และ ศาลา การเปรียญ เปน อัน มาก, ใน ถ้ำ และ เขามี พระ สั่ง สม, นาง ช้, และ
ฤษี อาศัย สวดมนต์ ภาวนา ธรรม อยู่ เปน นิเวศ.

เมื่อ วันที่ ๒๒ กันยายน มาตดอร์, บัดดอค์, วูเลอว์, นาย พัน ตร
เฮา วาด เบอว์, วอดตา ดัน, และ มอว์ ชัด พร้อม ด้วย กุฎี ยี่สิบหก คน ได้
ขึ้นไป ตั้ง ค่าย ไว้ ใน ระยะ สูง ๒๒,๓๒๐ ฟุต. ถึง ตรง นี้ เปน ช่อง เขา,
และมี ถม พายุ พัด มา จาก ทิศ ตะวัน ตก เคียง เห็น อี ตลอด เวตา. เบอว์ ได้
หิมะ ใน ตำรา ร่ำ กัด ถึง ตาย ด้วย ต้อง แสง อาทิตย, แต่ ใน ไม้ ช้ำ ก็ กัด
แข็ง กอด กัน เปน แผ่น ราบ, มี ต้น ฐาน คล้าย กระเจา บาน ใหญ่ ซึ่ง
ธรรมดา ธรรมชาติ ดัง นั้น. “ส่วน ภูเขา อี เวอเวสค์, ซึ่ง ขณะ
นั้น อยู่ ห่าง ไป เพียง สอง ไมล์, พร้อม ด้วย เนิน ตาด อัน ปกคลุม ไป ด้วย
หิมะ, แต่ คง งาม อย่าง ยิ่ง ใน แสง พระ จันทร อัน สุก ใส, สม เปน ยอด
เขา อัน สูง สุด, จำ พัน เจริญ ซึ่ง ยาว ยืด ออก ไป ทาง ทิศ เห็น อี และ ได้. ใน

ไม่ช้าแสงพระอาทิตย์เวตาเข้าก็เปลี่ยนทำให้สีแดงเรื่อของหิมะกลายเป็นสีหมากสุกแต่เห็นเด่นขึ้นมาจากฟ้าเขียว. ทุกๆ ส่วนเล็กน้อยของภาพปรากฏชัดเจนแก่จักขุ” * ในตอนกลางคืนปรอทตกต่ำลงไปถึง ๑๐ ฟาเรนไฮท์, และอากาศหนาวเยือกเย็นมาก. พวกที่ไปทั้งหมดต่างมีอาการเหนื่อยอ่อนเพลียไปตามกัน, เนื่องจากความกดของอากาศน้อยทำให้หายใจไม่สะดวก; กุฎีที่ม้ายาวบางคนต้องถูกส่งกลับ, เพราะมีอาการปวดศีรษะวิงเวียนเป็นกำลัง.

ในวันรุ่งขึ้น มาดเดอร์, ว็เดอร์, บัตตอค, และกุฎีสิบคนได้ลงไปยังตำบารน้ำแข็งซึ่งอยู่ต่ำจากที่พักราว ๑,๒๐๐ ฟุต, และได้ทางเดินค้ำพักอยู่บนน้ำแข็งหนึ่งคน. ในวันที่ ๒๔ พวกนี้ได้พยายามขึ้นไปถึงซังตา, ซึ่งเป็นที่ที่ตำบารของบัคทั้งสองสายมาต่อกันและอยู่สูงราว ๒๓,๐๐๐ ฟุต, ในระหว่างนั้นลมพัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือ, และหิมะกำลังตกหนักจนทำให้การเดินทางต่อไปอีกไม่ประสบสำเร็จ. ผู้ที่ไปทุกคนพากันรู้สึกอ่อนเพลียเป็นกำลัง, เนื่องจากความหนาวและระยะสูง. เมื่อได้พักนอนในเต็นท์อีกหนึ่งคืน, ต่างคนต่างก็รู้สึกว่า การที่จะพยายามสำรวจทางให้สูงขึ้นไปอีกในคืนนั้นเป็นอันหมดปัญหา, ด้วยเหตุว่าขณะนั้นจวนจะถึงระตูหนาวอยู่แล้ว; คือไปในไม่ช้าหิมะคงจะตกหนัก, และลมคงจะยิ่งพัดแรงขึ้นทุกที. ในวันรุ่งขึ้น ว็เดอร์, บัตตอค, และมาดเดอร์พร้อมด้วยนายพันโทเฮวาคเบอริ์และกุฎีที่ม้ายาวได้พากันกลับไปยังคาตา.

การสำรวจภูเขาฮิวเวอเรสต์ ประจำ พ.ศ. ๒๔๖๔ นี้ แสดงให้เห็น
ความอดทนของผู้ที่ไปเพียงใด, ผู้อ่าน คงจะแลเห็นอยู่แล้ว นายพันโท
เฮอวาคเบอร์ พร้อมด้วยพรรคพวกได้กระทำการเป็นผลสำเร็จ สัมตาม
ความมุ่งหมายขึ้นเดิมทุกประการ; และถึงแม้ว่า บัดดอค, จีเตอร์, และ
มาดเดอร์ จะขึ้นไปได้สูงเพียง ๒๓,๐๐๐ ฟุตเท่านั้นก็จริง, พวกนี้ก็ได้
สำรวจหาทางที่สามารถจะขึ้นไปยังยอดภูเขาหิมาลัยได้สำเร็จ, เพื่อ
สำหรับพวกหลังที่จะมาในปีที่สองทำการต่อไป *

นายพันโท เฮอวาคเบอร์, นอกจากจะได้เขียนรายงานมาลงในหนังสือ
พิมพ์ไทมส์ และหนังสือพิมพ์ออกกราฟิคอลเยอนัดในประเทศอังกฤษแล้ว,
ยังได้นำเอาภาพถ่ายของส่วนต่างๆ ของภูเขาหิมาลัยมาพิมพ์ในหนังสือ
อื่นๆ อีก. มอซัด และ จีเตอร์, ข้าราชการของกรมแผนที่ประเทศอินเดีย
ซึ่งไปในคราวนี้, ก็ได้ร่างแผนที่ของภูเขาฮิวเวอเรสต์ ขึ้นใหม่ ให้ถูกต้อง
ตามความรู้ซึ่งได้จากการสำรวจโดยตลอด. ส่วนดอกเตอร์ วอดดาส
ตัน, ซึ่งกระทำหน้าที่แพทย์, นักสัตวศาสตร์, และ นักพฤกษศาสตร์รวม
กัน, ก็ได้เก็บเอาตัวอย่างมะเด่ง, นก, พรรณไม้, และ สัตว์อื่นๆ ซึ่งมี
ในแถบเทือกเขาหิมาลัยมาจัดสรรแยกชนิด, และส่งไปเก็บไว้ใน
พิพิธภัณฑ์ในประเทศอังกฤษสำหรับประโยชน์ของสาธารณชนทั่วไป

รายงานของดอกเตอร์เฮรอน. ในเรื่องโลหะ, หิน, และสิ่งอื่นๆอัน
เกี่ยวแก่การเปลี่ยนแปลงของพื้นแผ่นดินในแถบเทือกเขาหิมาลัย เนื่อง

* ใน พ.ศ. ๒๔๕๒ ดยุกออฟ อาบรุซซี ได้ขึ้นไปถึงยอดๆ หนึ่งของเทือก
เขาเอกราอรัม, ซึ่งสูงราว ๒๔,๖๐๐ ฟุต. นี่เป็นระยะสูงที่สุดที่ได้มีผู้เคยขึ้นไปถึง
จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๖๔

จากการสำรวจ ครั้งนี้ ย่อม เป็น ประโยชน์ สำคัญ แก่ ผู้ ที่ ไม่ ใจ ใน วิชา
แร่ธาตุ และ การ ทำเหมือง อย่าง ยิง เนื่อ ที่ ดอกเตอร์ เฮรอน ได้ ตรวจ
แล้ว กว้างยาว อยู่ ในราว ๘,๐๐๐ ตาราง ไมล์ และ เป็น พน แผ่นดิน ใน ถ่มน้ำ
อาวัน เห็น อากาศ ขึ้น ไป รายงาน นี้ แสดง ว่า หิน ซึ่ง อยู่ ใน เนิน สูง ที่ เบด
เป็น ชนิด ร่วน เกิด จาก ดินทราย ที่ บดบด กัน ขึ้น เป็น ชั้นๆ ส่วน หิน ใน เขต
เขา หิมาลัย เกิด จาก กรวดทราย ซึ่ง ตระตาย ถูก พ่น ออก มา จาก ภูเขา ไฟ และ
แข็ง ติด กัน เป็น เนื้อ เดียว เหตุ ฉะนั้น ดอกเตอร์ เฮรอน จึง ดง ความ เห็น
ว่า ใน เวลา นาน มา แล้ว เทือก ภูเขา หิมาลัย คง เป็น ภูเขา ไฟ ทั้ง ดิน และ
ตาม ธรรมชาติ ภูเขา ไฟ มัก จะ อยู่ ใกล้ ทะเล เช่น ใน ญี่ปุ่น, ชวา, และ
อิตาลี เพราะ ฉะนั้น เนิน สูง ที่ เบด ควร จะ อยู่ ท้อง ทะเล ใน เวลา หลาย
พัน ปี มา แล้ว คง จะ พิชัย ได้ จาก เปลือก หอย เปลือก ปู โกลน และ
เลน ซึ่ง มัก มี ใน ท้อง ทะเล และ ได้ ชัด พบ ใน ดินแดน ที่ เบด และ เทือก
ภูเขา หิมาลัย คง เป็น แนว ผัง ทะเล ส่วน เหนือ ของ ประเทศ อินเดีย.

ในการ สำรวจ ภูเขา อีเวอร์เรสต์ ครั้ง ที่ สอง ใน พ.ศ. ๒๔๖๕ ซึ่ง ได้ สิ้น
สุด ลง เมื่อ เร็วๆ นี้ ความ ประสงค์ ของ สยามคม ย่อกรรพิกอด และ
สยามคม แอดมิน ก็ คือ จะ ให้ ผู้ ที่ ไป พยายาม ขึ้น จนถึง ยอด ที่ สูง ที่ สุด
เพราะ ทาง ที่ จะ ขึ้น ใน ชั้น ดินๆ สยามชิบ ปีก่อน ก็ ได้ ดำรง มา แล้ว แต่
ความลำบาก ใน เรื่อง นี้ มี อยู่ มาก มาย หลาย ประการ ข้อ แรก ที่ สำคัญ
ที่ สุด ก็ คือ ระยะ สูง ยอด ภูเขา อีเวอร์เรสต์ อยู่ สูง ถึง ๒๙,๐๐๐ ฟุตกว่า และ
เมื่อ ขึ้น ไป ถึง ยอด บารอมิเตอร์ จะ ตก ลง เหลือ เพียง หก นิ้ว เท่านั้น แสดง

ว่าอากาศ ใน ที่ นั้น เกือบ ไม่มี หายใจ เลย เพื่อ จะ ทำ ให้ ความ ดำ บาก
น้อย ลง ใน เรื่อง นี้ ผู้ ที่ ไป จำ เปน ต้อง ใช้ ออกซิเจน เปน เครื่อง ช่วย
การ หายใจ แต่ ใน ที่ ที่ ความ กด ของ อากาศ มี น้อย ท่อ ที่ จะ ได้
ออกซิเจน จำ เปน จะ ต้อง แข็ง แรง มาก เพื่อกัน การ รั่ว หรือ ระเบิด เท่า
ที่ ข้าพเจ้า ทราบ จาก หนังสือ ราย เดือน ย่อกรรฟิคอดเยอนด์ คน ๆ
หนึ่ง จะ ต้อง มี ท่อ ออกซิเจน ไป สู่ ท่อ รวม น้ำหนัก ถึง ๓๒ ปอนด์ ความ
ดำ บาก อัน นี้ เอง เปน ข้อ ใหญ่ ใจ ความ เพราะ ใน การ ชน เขา ผู้ ชน
ย่อม ย่อม เพี้ย อยู่ แล้ว และ ท่อ หนัก ๆ ถึง สี่ ท่อ ย่อม เกะกะ ไม่ สดวก
แก่ การ ใต้ เขา เปน อัน มาก.

เท่า ที่ ผู้ ตำรวจ ใน ปี แรก ได้ รายงาน มา ภูเขา อีเวอเรสต์ มี
เนิน เปน น้ำ ผา ชัน รอบ ล้อม ด้าน ทาง ที่ จะ ชน ไป ถึง ยอด ได้ มี อยู่ ตาม
ทาง คือ ชน ไป ตาม แนว ด้าน ล้อม แนว ซึ่ง น้ำ ผา มา บรรจบ กัน แนว
ด้าน ด้าน ควัน ออก เฉียง เหนือ เปน ทาง ที่ ชน ง่าย มากกว่า เพื่อน เพราะ
ที่ นั้น เปน เนิน ลาด และ มี ยอด ภูเขา เตี้ย ๆ ชน เปน ชัน ๆ ไป แต่ ถึง แม้
ว่า ด้าน ควัน ตก เฉียง เหนือ จะ ชน ได้ ง่าย ใน เวลา ธรรมดาก็ จริง แต่
การ ชน ภูเขา ใน ขณะ ที่ มี ลม พัด จัด และ หิมะ ตก ย่อม ผิด กัน โทด ดิน
ฟ้า อากาศ เปน ของ สำคัญ ใน การ เดินทาง ชน นี้ เหตุ นั้น ใน พ.ศ.
๒๔๖๕ คณะ กรรมการ ชน ภูเขา อีเวอเรสต์ จึง ตก ลง ให้ ผู้ ชน ออก จาก
ดาร์จีลิง เสีย ใน เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เพื่อ จะ หนี ลม มรสุม ซึ่ง
พัด ตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม ไป จนถึง เดือน กันยายน การ ออก ตำรวจ

ใน ตอน ต้น ปี เช่น น ย่อม เสีย ประโยชน์ อย่าง หนึ่ง กล่าว คือ เดือน มีนาคม และ เดือน เมษายน ยัง ไม่ เข้า ฤดู ร้อน ดี อากาศ หนาว มาก ใน ที่ ตั้ง ประการ หนึ่ง และ อีก ประการ หนึ่ง มี หิมะ ตก มาก ตาม ช่องเขา ตาม ทาง ที่ จะ ไป.

ใน ปี น นาย พด จัควา บรุษ เปน หัวหน้า บัญชาการ ผู้ ชน มหมด ด้วย กัน ดิบ เชื้อ คน รวม ทั้ง แพทย์ คน หนึ่ง และ คน ฉาย รูป อีก คน หนึ่ง มี สเตอร์ มาดเดอร์ และ นาย พันตรี มอร์ซิด ซึ่ง ได้ ไป มา แล้ว ใน ปี ก่อน รับ อาสา ไป ใน ปี น อีก ครั้ง หนึ่ง.

นาย พด จัควา บรุษ พร้อม ทั้ง ผู้ ชน อื่น ๆ และ กู๊ด ได้ ออก จาก คาตา ถึง ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ การ เดินทาง ใน ตอน ต้น ๆ นี้ ลำบาก กว่า ใน ปี แรก มาก เพราะ หุบเขา ไซบัก เต็ม ไป ด้วย หิมะ ทั้ง สิ้น ใน ปี น พวก ที่ ไป ได้ ตก ตกลง กัน ว่า จะ คง ค่าย พัก ใหญ่ ไว้ ใน หุบเขา ไซบัก ณ ะ ระยะ ตั้ง ๑๖,๕๐๐ ฟุต แทน ที่ จะ ไป คาตา ดัง ใน ปี ก่อน ค่าย พัก อัน นี้ อยู่ ใกล้ เคียง กับ ที่ สระ ส้ม สะเบียงอาหาร ซึ่ง พวก ดำรง ใน ปี พ.ศ. ๒๔๖๔ ได้ สร้าง ไว้ ก่อน ย้าย ไปยัง เมือง คาตา จนถึง วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ การ ปลด ค่าย และการ เตรียม ภาย ใน ค่าย จึง สำเร็จ เรียบ ร้อย.

การ ที่ คณะ พวก ดำรง เดือด เหา ตำรา รอน บัก ตวัน ออก เปน ทาง ชน ภูเขา อีเวอเรสต์ ก็ ด้วย เหตุ ว่า ตำรา รอน บัก เปน ทาง ตรง มากกว่า หนทาง จาก เมือง คาตา ซึ่ง ผู้ ชน ใน ปี ก่อน ได้ ดำรง ไว้ แล้ว แต่

การสำรวจตำราหน้าแข็ง รอบบักควัน ออก^๕ ใน ปีก่อน ยัง ทำ กัน ไม่
สำเร็จ เนื่อง ด้วย อากาศ ไม่ ดี ดัง ได้ กล่าว มา แล้ว.

ใน ระหว่าง ต้น เดือน พฤศจิกายน พวก ที่ ชน มี มอริชต์ และ นอร์ตัน
เป็น ต้น ได้ ชน ไป ค่าย พักไว้ ดี ค่าย ใน หุบ เขา รอบบักควัน ออก คือ
ค่าย พัก ที่ หนึ่ง, ค่าย พัก ที่ สอง, ค่าย พัก ที่ สาม, และ ค่าย พัก ที่ ดี ค่าย
เหล่านี้ คง อยู่ เป็น ระยะเวลา กัน เพื่อ เป็น การ ศึกษากัน การ จำแนก อาหาร
และ เครื่องมือ ค่าย พัก ที่ ดี คง อยู่ ณ ชิงดาห่างจาก ยอดเขา อีเวอเรสต์
เพียง สอง ไมล์ กว่า ๆ เท่านั้น.

ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน นอร์ตัน, ซอเมอร์เวด, มอริชต์ และ มาดอล
พร้อม ทั้ง ลูก ห้า คน ได้ ออก จาก ค่าย พัก ที่ ดี ชน ไป ยัง ต้น ต้น ควัน ออก
เฉียง เหนือ และได้ ตั้ง ค่าย พัก อัน ที่ ห้า ไว้ ใน ระยะ สูง ๒๕,๐๐๐ ฟุต
มอริชต์ ถูก อากาศ หนาว มาก จน มือ และ เท้า ใช้ การ ไม่ได้ ต้อง พัก
อยู่ ใน ค่าย อัน ที่ ห้า นั้น เอง เข้าวันรุ่งขึ้น มอดดอร์, ซอเมอร์เวด และ
นอร์ตัน ได้ ออก จาก ค่าย พัก ที่ ห้า และ ชน ไป จน ถึง ระยะ สูง ๒๖,๘๐๐
ฟุต ซึ่ง เกิน กว่า ระยะ สูง สุด ของ ดิยุค ออฟ อามูซซิง ถึง ๒,๒๐๐ ฟุต แต่
ในวัน นั้น มี หิมะ ตก ลง มา ใหม่ ๆ กัดบ ก้อน หิน ซึ่ง อยู่ บน เขา เป็น
เหตุ น่ากลัว อันตราย ต่อ การ ชน เพราะ หิน เหล่า นั้น อาจ พลาด ถึง
ลง มา โดย ไม่ เต็ม เห็น เพราะ ฉะนั้น ผู้ ชน ทั้ง สาม คน จึง จำ เป็น ต้อง
ก๊อบ ไป ยัง ค่าย พัก ที่ ห้า และ พา เอา มอริชต์ ลง ไป ยัง ค่าย พัก ที่ ดี ใน
วัน เดียว กัน ทุก คน ที่ ไป ใน ครั้ง นี้ มี อาการ อ่อนเพลีย ต้อง พัก รักษา ตัว

อยู่ในค่าย นอกจาก มอร์ซิด, นอร์ตัน ก็มี อาการ หนาว ส่วน
มาดเดอร์ ก็ กระดิก นวมมือ ไม่ได้ เนื่องจาก ถูก ความ เย็น มาก เกินไป.

ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน นาย ร้อยเอก ฟินช์, นาย ร้อยเอก ย็อ
เฟรบรุษ และ เทชบิร นาย ทหาร ประทอน ชาตแขก เกอคา พร้อม กับ กุด
เก้า คน ได้ ออก จาก ค่าย พัก ที่ ดี และ เดินทาง ขึ้น ไป ตั้ง ค่าย พัก ที่ หก
ไว้ บน เนิน ฝา ด้าน เหนือ ของ ภูเขา อีเวอเรสต์ สูง กว่า ค่าย พัก ที่ ห้า ราว
๕๐๐ ฟุต ในการ ขึ้น ครอง นทิง ตาม คน ต้อง ใช้ อ็อกซิเจน เพื่อ ช่วย การ
หายใจ และได้ พัก นอน อยู่ ใน ค่าย ที่ หก สอง คืน ต่อ รุ่งขึ้น วันที่ ๒๗
จึง ออก เดินทาง อีก ครั้ง หนึ่ง พอ ถึง ระยะ สูง ๒๖,๐๐๐ ฟุต เทชบิร ก็ ต้อง
กลับ เพราะ หด กำดั่ง ด้วย ต้อง แยก ท่อ อ็อกซิเจน ถึง หก ท่อ ส่วน
ฟินช์ และ ย็อเฟรบรุษ นั้น มี ไป เพียง คน ละ ๑ ท่อ เท่านั้น เทชบิร กลับ
ไป ไม่ นาน เท่าใด ฟินช์ และ บรุษ ก็ ต้อง เลี้ยว อ้อม ขึ้น ไป ใต้ ไหล่ เขา ทาง
ขวา มือ เพราะ เหตุว่า เนิน ทาง ที่ ค่ำ เหนือ มี พายุ พัด จัด มาก ต่อ จาก
นี้ ไป อีก ๓๐ ฟุต กว่า นั้น ก็ จะ ถึง ใต้ เขา แต่ ข้าง หน้า ต่อ ไป อีก ๕๐ ฟุต
ยังมี หน้า ฝา สูง ขึ้น ซึ่ง จะ ต้อง วกลง อ้อม ขึ้น ไป ด้วย ความ ลำบาก มาก แต่
อันตราย ที่ น่า กังวล ที่ สุด ก็ คือ ก้อน น้ำ แข็ง ใหญ่ ซึ่ง เกาะ ชะงัก อยู่ บน หน้า
ฝา ไต่ ยอด สุด ของ ภูเขา อีเวอเรสต์ ลง มา ไม่ กี่ ฟุต ก้อน น้ำ แข็ง นี้
อยู่ใน ที่ ล่อแหลม และ อาจ พัง ลง มา ทับ คน ข้าง ต่ำ ได้ โดย ไม่ รู้ ตัว
เหตุ ฉะนั้น บรุษ และ ฟินช์ จึง รู้สึก ว่า การ ที่ จะ พยายาม ขึ้น ต่อ ไป คง ไม่
เป็น ผล ดำเนิน คน ทั้ง สาม มี อาการ หิว โหย เป็น กำดั่ง เนื่อง จากการ ใช้
อ็อกซิเจน เป็น เครื่อง ช่วย การ หายใจ และ ต้อง กลับ ลง ไป ยัง ค่าย พัก
ที่ สาม พร้อม ทั้ง เทชบิร ใน เย็น วัน เดียว กัน.

ในระหว่างที่ มอร์ซิด, นอร์ตัน, และ ยอเฟบ บรูซ บอย นอนพักอยู่
ใน ค่าย ซอเมอร์เวด, ฟินช์, มาดเดอร์, เวคฟิลด์ และ ควอฟอร์ด ได้
ตระเตรียม การ ออกครั้งหนึ่ง เพื่อจะ พยายาม ชน ให้ ถึงยอด เขาเอเวอเรสต์
ทั้งห้า คน ได้ ออกเดินทาง ตาม หุบ เขา รอนบัก ควัน ออก ชน มา แต่
พอ ถึง ค่าย พัก ที่ หนึ่ง ฟินช์ ก็ ต้อง กลับ ส่วน ผู้คนที่ เหลือ พร้อม ทั่ว
ก็ ออก สืบค้น คน ได้เดินทาง ตรง ไป ยัง ชิงตา แต่ ก่อน ที่ จะ ถึง ได้ มี
เหตุร้าย อัน สำคัญ เกิด ขึ้น กล่าว คือ ในระหว่างที่ กำลัง ชน เนิน เขา
ในระหว่าง ชิงตา กับ ค่าย พัก ที่ สี่ ได้ มี หิมะ และ น้ำแข็ง รวม กัน เป็น
ภูเขา ใหญ่ กว้าง เตือน ไหล ลง มา ตาม เนิน เขา และ ปะทะ เขา กุดี้ เข้า คน
ตก ลง ไป ใน ซอก น้ำแข็ง เจ็ด คน ต้อง ถึง แก่ ชีวิต ส่วน อีก สอง คน
มาดเดอร์ และ ซอเมอร์เวด ชน ชน มา ได้ การที่ จะ พากเพียร ชน ต่อ ไป เป็น
อัน หมดหวัง และ ครั้ง นี้ เป็น ความ พยายาม ครั้ง สุดท้าย สำหรับ พ.ศ.
๒๔๖๕ พวกที่ ไป ได้ รอ ถอน ค่าย พัก ใน ตำบาร รอนบัก ภายใน เวตา
ไม่ช้า และ ก่อน ถึง เดือน มิถุนายน ทุกๆ คน ก็ เดินทาง ออก จาก เขต
ภูเขา หิมาดีย.

คณะ กรรมการ ได้ ตั้งใจ ไว้ว่า จะ ให้มีการ ดำรวจ ตลอด นำ ขึ้น
ในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ และได้ เตรียม การจะ ส่ง คน ชน เขา ออก ไป ช่วย เหลือ
อีก เพื่อ จะ ได้ ทำการ ชน ภาย หลัง เมื่อ สม มระดม หมด ฤดู แล้ว แต่
พวกที่ ไป ทุกๆ คน ต้อง ทราก ครัว มาก และ บาง คน ยัง บ่อย อยู่ การ
ที่จะ ให้ ดำรวจ ต่อ ไป จึง เป็น อัน นอก ปรกติ.

การ พากเพียร ขน ภูเขาเอเวอเรสต์ ใน ปี ที่สอง นั้น แดง ให้เห็นความ
 อุดมสำหระ ความทรหดอดทน ของ ผู้ ขน อย่าง ชัดเจน ถึงแม้ว่าจะไม่ได้
 ผลตามความ หวัง ใน ชั้น เดิมทีจริง แต่อย่างไร ก็ดี ยื้อเอเฟรบลูชและ
 ฟินช์ ก็ ไ้ ขน ไป ถึง ระยะ สูง ๑๗,๓๖๐ ฟุต คำจาก ยอด ลง มา เพียง ๑,๗๐๐
 ฟุตเท่านั้น ความ เห็น ของ ส้มคม ยืออกกราฟิคอด เป็น อย่างไร เรา จะ
 เห็น ได้ จากข้อ ความใน หนังสือ ยืออกกราฟิคอด เชนดซึ่ง ข้าพเจ้า ได้ แปล
 มา ลง ไว้ข้าง ด้านนี้:—

“ตามใบบอกที่ได้รับ คณะกรรมการลงความเห็นว่านายพลจัตวา
 บรูซ ได้ รายงาน ถึง ความ ลำบาก ของ การ ขน ภูเขา อีเวอเรสต์ ครั้ง นั้น ยอ
 กว่า ความจริง ไป ซึ่ง เป็น สิ่ง ที่ ถูกต้อง และ ควร กระทำ ที่สุด และ
 ผู้ อ่าน เรื่อง รวบรวม ไม่ เห็น ความชัด ของ อันแทจิง อยู่ เอง ระยะอีก
 ๑,๗๐๐ ฟุต ที่ จะต้อง ขน เพื่อ ให้ ถึง ยอด นั้น เป็น ท่อน ที่ ยาก มาก และ
 ต้อง มี อากาศ ดี ถึง สี่ วัน ติดๆ กัน ผู้ ขน จึง จะ ทำ การ ดำเนิน ฤดู ที่
 ไปในครั้ง นั้นสมควรจะ ได้รับ ความชมเชยมากที่สุด..... การใช้
 อ็อกซิเจนช่วยให้การ ขน และลง เขา เร็ว ขึ้น มาก แต่ ดูเหมือนจะทำให้
 ผู้ ขน เหนื่อยมาก ภายหลัง ที่มาถึง ที่ พัก แลว และ คุณ กับ โทษ ของ
 อ็อกซิเจน ดู จะ กำกวม กัน.

“เจ้า หน้า ที่ และ ส้มภาร วัด ใน ทิเบต ได้ ให้ ความ ช่วยเหลือ เป็น
 อย่าง ดี และ แดง ความพอใจ ที่ ผู้ ไป ดำรงชีวิต ได้ ยิ่งสุด ให้ ผิด กฎ ข้อ
 ห้ามเคย..... ตาม ที่ คณะไป ดำรงชีวิต ใน ปี ก่อน ออกความเห็น ว่า ใน
 เวลา ก่อน ดมมระดม พัด อากาศ คง จะ ดี นั้น เห็น จะ ไม่ ดี ตรงต่อ ความ

จริงนัก แต่ ใน ปี นี้ เรา ไม่มี โอกาส ที่จะ ไป พิสูจน์ ให้ เห็น ว่า อาภาศ ใน
เวตา ภาย หลัง ระบุ ตม มระตุม จะ ดี หรือ ไม่ ที่ จริง ใน แถบ ภูเขา อีเวอ
เรสต์ คง จะมี ตม พัด จัด เต็ม อ ใน ปี ก่อน ตำรา ร่อง บัก คัด นอก
ซึ่ง ได้ มีการ ดำรง ใจ ไว้ เด็ก น้อย ดู เหมือน จะ เป็น ทาง ที่ ง่าย ที่ สุด สำหรับ
จะ ไป ยัง ชิง ตา ใน ปี นี้ ปรากฏ ว่า ตำรา หา แข่ง นี้ เป็น หนทาง ยาก มาก
ตำรา ร่อง บัก ใหญ่ บาง ที่ จะ เป็น หนทาง ที่ ง่าย กว่า และ ตรง กว่า ก็ เป็น
ได้ แต่ เรา จะ ทราบ ความ จริง ได้ ก็ ต่อ เมื่อ ได้ ต้อง พยายาม ใช้ ตำรา
นี้ ดู ใน ปี ที่ ตาม.

“ การ ดำรง ใจ ใน ปี ก่อน ทำ กัน ตาม สบาย โดย ไม่ วัณ ร้อน ใน ปี
นี้ การ ชิน ดำรง ใจ มาก กว่า ครั้ง ก่อน และ ชิน ลง ใน เวตา เร็ว พัด
ทุก ๆ ครั้ง ที่ ได้ ทราบ ข่าว คราว คณะ กรรมการ ก็ได้ โทรม ไป ยัง ผู้
บัญชาการ และ พรหม พอก ใน การ ดำรง ใจ ครั้ง นี้ แสดง ความ ยินดี ที่ ได้
รับ ผล สำเร็จ เป็น อัน ดี และ ใน ที่ สุด คณะ กรรมการ รู้สึก สดุด ใจ อย่าง
ยิ่ง ที่ จะ ต้อง ขอ ให้ นาย พล จิต ธรรม ราช จิต การ จ่าย เบี้ย มา ให้ เห็น แด หา
ที่ พัง พัก อาศัย สำหรับ ครอบ ครอบ ของ พวก กู้ ซึ่ง ได้ แสดง ความ ก่อ
หาญ และ ต้อง เสีย ชีวิต ไป ใน การ พยายาม ชิน ภูเขา อีเวอเรสต์ ครั้ง นี้ ให้
เรียบ ร้อย.”

แม้ การ ชิน ครั้ง นี้ จะ ไม่ได้ ผล ตัด ส้ม ความ ต้อง การ ก็ จริง แต่
เท่า ที่ ได้ ทำ มา แล้ว ก็ เกิน ความ คาดหมาย อยู่ แล้ว ข้า พเจ้า หาญ
กล่าว ได้ ว่า ภาย ใน สอง สาม ปี ข้าง หน้า นี้ ยอด ภูเขา อีเวอเรสต์ จะ
ไม่ เป็น ความ ตึก ตับ แก่ พวก เรา อีก ต้ม ไป การ ดำรง ใจ ขั้ว โลก เห็น

และ ได้ ต้อง การ ความ พยายาม มาก ฉะนั้น ได้ การ ขน ภูเขา อีเวอเรสต์ ก็ ต้อง การ ความ พากเพียร ฉะนั้น

ภาพยนตร์ ซึ่ง ผู้ ไป ได้ ถ่าย มา ใน ระหว่าง การ สำรวจ บั กตายนี
นั้น ขณะ นี้ กำลัง ฉาย อยู่ ใน กรุงลอนดอน และข้าพเจ้า หวังว่าพวก
เรา ใน เมือง ไทย คง จะมี โอกาส ได้ ชม ใน ไม่ ช้า ภาพยนตร์ นี้ แบ่ง
ออก เป็น ตำลึง ภาค ภาค แรก แสดง ภาพ บ้าน เมือง และ ภูมิ ประเทศ ซึ่ง
ต้อง ผ่าน ไป ก่อน ที่ จะ เข้า เขต ภูเขา อีเวอเรสต์ ภาค สอง เป็น ตอน
ที่ สั้น กที่สุด เพราะ มี พระสังฆ นิภาย ทิเบต ออก มา เค้นว่า — แบบ เต้น
เจ้าเซน — และ สวม หน้ากาก ต่าง ๆ กัน พระ บาง รูป ก็ ครอง ผ้า อย่าง
มีค่า บาง รูป ก็ ครอง ผ้า อย่าง เทพดา และ ใน ตอน ท้าย มี การ แท้
ศัพ ซึ่ง ข้าพเจ้า เดา เอา ว่า คง เป็น พระ รูป ของ พระพุทธเจ้า พวก เรา
พุทธศาสนิกชน จะมี โอกาส ได้ แะ เห็น ว่า พุทธศาสนา ของ ชาว ทิเบต
แตก ต่าง กัน กับ เรา อย่างไร ตอน ปลาย มี ภาพ ผู้ ที่ ขน ไป ถึง ระยะ
สูง ๒๕,๐๐๐ ฟุต กำลัง มุกหน้าแข็ง น่า ดู มาก เงิน ที่ เก็บ ได้ จาก การ เข้า
ฉาย ภาพยนตร์ นี้ กรรมการ จะ ด้ ระดม ไปได้ สำหรับ การ ขน ครึ่ง ที่ ด้มา.

ข้อ ความ อย่าง ตะเยียด ของ การ สำรวจ ภูเขา อีเวอเรสต์ ทั้ง ด้ของ
บัน ปรากฏ อยู่ ใน หนังสือ ราย เดือน Geographical Journal,
หนังสือ พิมพ์ Times อังกฤษ และ หนังสือ ของ Lt. Col. C. K. Howard
-bury D. S. O. ชื่อ Mount Everest: The Reconnaissance 1921.
ข้าพเจ้า ขอ ให้ ผู้ ที่ ประสงค์ จะ ทราบ เรื่อง ราว อย่าง แจ่มแจ้ง อ่าน หนังสือ
เหตการณ์ ด้วย ตนเอง เทอญ.

จะหา เกาะใดในโลก พิภพนี้ อีกเล่า ที่จะงาม และเหมาะไป กว่า
เกาะเจอรซ์ ตาม ฝั่ง ทะเล อัน มี พระพาย โบกพัด อยู่ เรือยๆ ก็ด่วนแล่น
ไปด้วย หินผาใหญ่ น้อย บ้าง ก็ ลอยเด่น ขึ้น มา เห็น น่า รับ แสง ทินกร
แห่ง เวลดา อรุณ บ้าง ก็ เปน เกาะ แก่ง อยู่ ภายใต้ กระแส น้ำ อัน ไหล ลอย
วน เวียน เดี๋ยง กระแส คดใน มหา สมุท ก็ กระลอก ชัดดัง อยู่ ฉาดฉาน
เสมือน หนึ่ง จะ เปน กำแพง แก้ว ห้อมล้อม เกาะ เจอรซ์ ขึ้น ไว้ มี ให้ หมู บั จั จา
มิตร มา ทำการ ย้าย ได้ ฉนั้น แม้ ว่า เกาะ นี้ จะ มี เครื่อง บ้องกัน ภัย อยู่
ถึง เพียง ที่ กล่าว แล้ว ก็ จริง ก็ ยัง หา เปน การ เพียง พอ ไม่ กล่าว คือ
ใน สมัย เมื่อ พระเจ้า เชนวี ที่ ๓ แห่ง ประเทศ อังกฤษ ขึ้น เสด็จ ถวาย ราช
สมบัติ พระองค์ เปน กษัตรา ธิราช ที่ มี อำนาจ ราชศักดิ์ มาก ใน
สมัย นั้น ท่าน ย่อม ทราบ ดี แล้ว ไม่ ใช่ หรือ ว่า การ ที่ จะ นำ กอง ทัพ เรือ
ทั้ง ๆ กอง ข้าม ทะเล ไป ยัง เกาะ เจอรซ์ นั้น เปน การ ยาก เพียงไร เกาะ
เจอรซ์ นั้น ตั้ง อยู่ ใน ช่อง ทะเล อังกฤษ ก่อน มา ทาง ฝั่ง เสด็จ เปน อัน มาก โดย
เหตุนี้ ฝั่ง เสด็จ จึง รวบรวม รัต เหา มา ไว้ ใน กำมือ ถึง แม้ ว่า เกาะ นี้ ยัง จะ

อยู่ห่างจาก เกาะ อังกฤษ ดังเพียงไร พระองค์ - พระเจ้า เฮนรี ที่ ๓ แห่ง
ประเทศ อังกฤษ ยัง สามารถ จัดให้ กองทัพ ของ พระองค์ มา ตั้งทัพ อยู่ได้
โดย ปราศจาก ความ เดือดร้อน อันใด ทั้งนี้ ก็ เพราะ ความ สามารถ ของ
พระ โอรส อภิราช - เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด ออฟเบอร์เตน - ผู้มี พระชนม์ เพียง
๑๘ พรรษา นั่นเอง ทั้งนี้ ย่อม นับว่า เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด เป็น มนุษย์ ที่มี

ความ สามารถ อย่าง น่าประหลาดใจ เธอ ยัง เป็น แค่ เพียง เด็กหนุ่ม
คนหนึ่ง เท่านั้น น้ำพระทัย ของ เธอ ก็ ถูกลำบาก ปราศจาก การ ตั้ง

สัทโธณ ต่อ การ รบ พุ่ง ต่าง ๆ จริง อยู่ใน เกาะ เจอร์ซีย์ จะเกิด รบรา
ฆ่าฟัน กัน แทบไม่ เว้น แต่ ตะวัน ก็ จริง ก็ ไม่อาจ ทำให้ เธอ ตก พระทัย
กลัวได้ แม้แต่ ขณะ จิตต์ เดียว ใน เวลา ที่ ถูกล่า ว่านี้ คือ เวลา อรุณ แห่ง
เดือน กันยายน เธอ กำลัง ตั้ง ฐาน ทัพ อยู่ทาง ภาคเหนือ แห่ง เกาะนี้

ส่วน กองทัพ ฝ่าย ฝรั่งเศส ที่ ยก มา จาก เมือง เซนต์มาโล และ
เซอร์เบอร์ต ก็มี ท่าน นายพลเอก เอ็ดเวิร์ด เดอตาการ์ต เป็นจอมทัพ
ยก มา ตั้ง อยู่ทาง ภาคใต้ แห่ง เกาะ เจอร์ซีย์ เหมือนกัน ต่าง ฝ่าย ก็ ต่าง
จัด ทัพ อย่าง เต็ม ความ สามารถ ของ ตน เพื่อ หวัง จะ ชิงชัย ชิงกัน และ
กัน ดังนั้น ย่อม ไม่เป็น ที่น่าสงสัย เลย ว่า การ ต่อสู้ จะ เกิด ขึ้น อย่าง
ร้ายแรง เพียงไร

วันหนึ่ง - คือ วันที่ ๕ กันยายน เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด ทรง ดำเนิน มา
ประพาส ที่ ท่า น้ำที่ ทอด ยาว ลง ไปยัง ช่องทะเล อังกฤษ ทอด พระเนตร
ความเป็นไป แห่ง กระแสน้ำ จน เพ่งเห็น เธอ แต่ง พระองค์ มิได้ ผิด ผัก

กว่าสามัญชนเลย ในขณะเมื่อเธอทอดพระเนตรเพดินอยู่ นั้น ภาพแห่งเรือใบน้อย ๆ ลำหนึ่ง ก็ปรากฏขึ้น แก่คตองจักษุของเธอ ในขณะนั้นทันที เรือใบลำนั้น กำลังวิ่งฝ่ากระแสน้ำ คัดตรงมา ยังฝั่งเกาะเจอร์ซีย์ โดยรวดเร็ว ยิ่งจ้องดูภาพนั้นนาน ความสงสัยก็เกิดขึ้น ในพระหทัยมากขึ้นเป็นลำดับ เรืออะไรหนอที่สามารรถมาจนถึงเกาะนี้ เธอก็ไม่สามารถจะตอบได้ มิตร หรือศัตรู ก็ยากที่จะรู้ แต่ด้วยเสาวนย์อันเฉียบแหลมของเธอ ๆ ก็ทราบได้อย่างตระหนักแน่ทีเดียวว่า เรือนี้ ใช้ใบมาจากเกาะอังกฤษ ยิ่งเมื่อเห็นชักธงอังกฤษอยู่บนเสากระโดงด้วยแล้ว ก็ทำให้หมดความสงสัยว่าเป็นศัตรูทันที

พอเรือดำน้ำเทียบถึงฝั่ง ก็ยังทำให้เธอประหลาดพระหทัยเป็นอันมาก เพราะแทนที่เธอจะเห็นพวกทหารที่ควรจะมาในเรือดำน้ำเช่นเคย กลับมีแต่พวกพลเรือนทั้งสิ้น ผู้เป็นหัวหน้ามาในเรือก็ คือชายค่อนข้างชรา และชายหนุ่มแล้ว ยังมีเด็กหญิงอายุราว ๑๔ รวมสามคนด้วยกัน นอกนั้นเป็นพวกลูกเรือทั้งสิ้น ในขณะที่เขาทั้งสามคนจากเรือมายืนอยู่ที่ปลายสะพาน เขาเห็นเฮ็ดเวอร์ดทรงดำเนิรตรงเข้ามา และมีทหารเรียงแถวถวายคำนับอยู่อย่างเรียบร้อย เขารู้สึกสงสัยยิ่งเป็นที่สุด ว่าเหตุใดหนอเด็กหนุ่มคนนั้นจึงมีอำนาจมากถึงเพียงนี้ แต่ก็ยังหาทราบไม่ว่า บุรุษหนุ่มน้อยผู้นั้น คือเจ้าชายเฮ็ดเวอร์ด ออฟบริเตน ราชโอรสแห่งพระเจ้าเฮ็นรี่ที่ ๓ ค่อยมาชักชวนเด็กหญิงก็เดินไปฟังราวสะพาน หันดวงหน้าอันงามไปทางทะเล

อัน มี กระแฉับ คณัน กระเช้น อยู่ นาด นาน ส่วน บุรุษ อีก สองคน ก็ กลับ
เดิน ลงไป ใน เรือ เพื่อ ก็ จ ธุระ อย่างหนึ่ง

ใน วารนั้น เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด ทรง ดำเนิร ทรง เข้าไป ยัง เด็กหญิง นั้น
พลาง เออ น พระโอรส ฐูถาม ไป ว่า “เจ้า ช่อ อะไร ?”

อา! เจ้าชาย ผู้ มี พระจริยาวัตร เป็น อันดี เธอ ข้างเดิม เลี้ย ดัน ทว่า
เธอ ได้ แดง พระองค์ เป็น แต่ เพียง ชน ตาม ญาคู นหนึ่ง เท่านั้น เธอ หลง ไป ว่า
เธอ กำถัง แดง พระองค์ เป็น นาย พันเอก จอม ทัพ อังกฤษ และ หลง ไป ว่า
เธอ เป็น ราชนบุตรี แห่ง พระเจ้า เฮนรี ที่ ๓ จึง ได้ รับ ตั้งถาม ไป อย่าง ตรง ไป ตรง
มา ไม่ นึก ว่า หญิง นั้น จะ โกรธ ยิ่ง กว่า นั้น เธอ ยัง เอา พระหัตถ์ ด้บ
บ่า เจ้า หล่อน อีก ด้วย

เจ้า หล่อน รับ บัด พระหัตถ์ ของ เธอ เลี้ย ทันที้ แดง ก็ เหลียว มา ดู
ด้วย ดวง เนตร อัน ไว ด้ว พลาง ตอบ ไป ว่า “อ้อ, ท่าน จะ มา ทำ กับ
ดิฉัน อย่าง ที่ ท่าน เคย ทำ กับ คน ใน เกาะ นี้ กระมัง ท่าน ควร เข้าใจ ด้ว ว่า
ดิฉัน ยัง ไม่ ควร จะ นบ นอบ ท่าน เช่น พวก ทหาร ทิ้ง หาย ท่าน จะ เป็น
ใคร ก็ ตาม ดิฉัน ยัง รู้ ดี ด้ว ว่า ไม่ ควร จะ ใช้ คำถาม อัน ไม่ สม ควร เช่น นี้
หรือ ท่าน จะ ประสงค์ อะไร ?”

เอ็ดเวิร์ด รู้ ดี ด้ว พระองค์ ชน ทันที้ เธอ เกือบ จะ กัด น พระสรวอด
ไว้ มิ ได้ ถึง กระนั้น แดง เธอ ก็ ยัง ทรง นึก อยู่ เสมอ ว่า เธอ คือ เจ้า
เอ็ดเวิร์ด ผู้ เป็น จอม ทัพ

“โอ! ขอโทษ เกะจะ” เธอ ดำรัส ตอบ “ฉัน ดัน คิด ไป ด้ว

ก็เวลานี้ เป็น เวลา สงคราม นี้ จะ พวกเรา จำเป็น ต้อง รู้จัก ชื่อ เสียง
ของ คน ทุกคน ที่ แปรก หน้า มา ใน เกาะ นี้ ไซ้ จะ ถาม แต่ หัด่อน คน เดียว
เมื่อไร ”

“ เอ๊ะ ! ท่าน เป็น แต่ เพียง พด เรือน ก็ มี หน้า ที่ ถาม ชื่อ เสียง
ด้วย หรือ ? ” เจ้า หัด่อน ถาม อย่าง รู้ สึก แปรก

“ จะ เป็น หน้า ที่ ของ ฉิน โดย ตรง แต่ หัด่อน จง ดู ที่ นั้น นะ ”
พด าช พระ หัตถ์ ตรง ไป ยัง กอง ทหาร ที่ ถวาย คำนับ อยู่ ตรง หน้า “ นั้น
แหละ คือ เกียรติยศ ของ ฉิน ที่ ควร จะ ถาม หัด่อน ได้ โปรด ตอบ เถอะ จะ
ว่า บิดา ของ หัด่อน, บุรุษ หนุ่ม ที่ ยืน อยู่ ข้าง ๆ กับ ตัว หัด่อน คือ ใคร ? ”

“ คุณพ่อ คือ เซอร์ กิด เบอรัตร นาด ฟะ คน นั้น คือ พี่ ชาย
ฉิน ชื่อ ยอน ส่วน ฉิน ชื่อ โตโร เซียร์ แต่ เดียว นี้ ฉิน อยาก
จะ ทราบ บ้าง ละ ว่า ท่าน คือ ใคร ? ”

“ ฉิน ชื่อ พิธิป จะ หัด่อน จง เรียก ฉิน ว่า พิธิป ก็ ได้ แก้ว กัน ถ้า
จะ พบ ฉิน อีก ใน ที่ ใด ที่ หนึ่ง ” รับ ตั้ง แล้ว ก็ ดำ เนิน กลับ ไป

-๒-

เจ้า ชาย เอ็ดเวิร์ด ทรง ดำ เนิน เรือ ไป ตาม ผัง ทะเล อัน มี กระแสน้ำ
พัด อยู่ อย่าง แรง กड़ा เธอ ได้ จด แต่ พระ องค์ เดียว เท่านั้น หา ได้ มี
ข้า ทาส บริวาร แม้ แต่ คน เดียว ไม่ เธอ ทอด พระ เนตร ไป ยัง หมู่ ทหาร
ซึ่ง กำลัง ค่อ ตู้ ซึ่ง กัน และ กัน อยู่ อย่าง ทร หด อดทน โต หิต โหด แดง รวด
กับ ดำ ธาร บ้าง ก็ ศีรษะ ขาด หลุด กัด อยู่ ตาม ฟัน พลุ ฐา บ้าง ก็
แขน ขาด ขา ขาด เป็น การ น่า เวท นายิ่ง นั้ อนิจจา, สงคราม หนอ

สงคราม! ช่าง น่าความ ทุกขเวทนา มาสู่มนุษย์ อย่างร้ายกาจเสียนี้กระไร!
ถึงแม้ว่าภาพนั้นจะ ห่าง จากเธอไป เพียง หก ก้าว จริง ก็หาอาจ
ทำให้เธอ สดุ้ง กัดัว ประการใดไม่ กลับ ทรง รู้สึก เหมือน ว่าเป็น กิจ
วัตร ประจำ วันที่ เคย พบ กันนั้น อ้อ, พระศพ ของ เจ้าชาย ผู้ นั้น ช่าง เต็ม
ไปด้วย ความ โหดร้าย จริง หนอ ดวง พักตร์ อัน เป็น ที่ รักใคร่ ของ เด็ด
ชิ้น เที้ยม าย อริ ตา ก็ ถวาย เป็น เข็ม เขียว งาม แต่คง ว่า ทรง ตราก ตรำ อยู่
แต่ ใน การ รบ ราช ฆ่าฟัน เท่านั้น

ทันใด นั้น ใน หมู่ ทหาร ที่ กำลัง ต่อสู้ กัน อยู่ เธอ ทรง เห็น ภาพ
แห่ง นาย พันตรี ดอว์ด ดาต เดย์ เฮมเมอร์ ซึ่ง ผู้ เป็น นายทหาร ประจำ พระ
องค์ ของ เธอ กำลัง ชักดาบ ต่อสู้ กับ นายทหาร ฝรั่งเศส คน หนึ่ง ภาพ
เป็น ภาพ ที่ เธอ พอ พระหทัย ยิง นึก ถึง กับ ทรง ดำเนิร เข้าไป ทอด พระ
เนตร จินตนาการ ถึง ดาพ กระทบ กัน อยู่ ฉาด ฉาน ดวง หน้า ของ นาย
ทหาร ทั้ง สอง ก็ ยม เยาะ เข้า หา กัน และ ต่าง ก็ เชื่อ ว่า ตน เป็น ฝ่าย ชนะ
ด้วยกัน ทั้ง คู่ ยิ่ง เมื่อ ดอว์ด ดาต เดย์ เห็น มุข ผู้ เป็น นาย ที่ รัก ของ ตน
มา ยืน อยู่ ใกล้ ขัด เช่น นั้น ก็ ย่อม กำลัง วังชา ชน ออก ต่ง หลายเท่า โจน
ทยาน เข้า จ้วงแทง อย่าง กล้าหาญ ควร ชม พดาง ก็ บัด บัง คดาพ วิบุ
ยอยู่ อย่าง รมัต์ ระวัง ใน ช่วง เวลาดัง นั้น นายทหาร ฝรั่งเศส ก็ ถ่ม
ถึง แก่ ความตาย ด้วย อำนาจ คม ดาพ ของ เขา นั้นเอง ทันใด นั้น นาย
ทหาร ฝรั่งเศส อีก คน หนึ่ง วิ่ง เข้า มา จะ แก่ แค้น แทน เพื่อน แต่ ก่อน ที่
คม ดาพ ของ เขา จะ ถึง ตัว ดอว์ด ดาต เดย์ เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด ก็ ทรง

ซัก พระแสง ออก รับ คม ดาพ ศัตรูไว้ เพราะเธอ ทรงเห็นว่า ดาตเคย
 เห็นอย เติมทน ถ้าจะ พุด ถึง พระ ด้วิรว่าง ของเธอ แล้ว จะเห็นได้ว่า
 โทก กับ ศัตรู มาก พระชนม์ ของเธอ เพียง ๑๘ พรรษา เท่านั้น ไหนเคย
 จะ ตู กับ ศัตรู ผู้ มี หนวด ตก แดงอยู่ ตาม ริม ฝี ปาก จน หนา ทึบ ได้ เต่า!
 แต่ ถึง กระหน กัด เธอก็ ยัง นึก ว่า เปน กิจ จำ เปน ที่ เธอ จะ หัด ถึก เถียง
 เดี่ยว มิ พ้น เธอ โจน เข้า จ้วง แทง อย่าง ทำ ทาง อัน งดงาม ใน ที่ สุด
 นาย ทหาร ฝรั่ง เส่ด ก็ วัน ถอย หนี หาย ไป เธอ กลับ หัน มา อุ้ม ดาตเคย ผู้
 ซึ่ง นอน แน่ นิ่ง ด้วย ความ เห็นอย อ่อน อยู่ แทบ พระบาท ของ เธอ เธอ
 อุ้ม ถัด เตะ มา ตาม พุ่ม ไม้ จน ถึง ฐาน ทับ แล้ว ก็ วาง ร่าง ของ นาย
 ทหาร ประจำ พระองค์ ลง บน พระ ที่ บัรรคม

“ เปน อะไร ดาตเคย ” เธอ คารั้ด ถาม “ ถูก อาวุธ ที่ ไหน ? ”

“ หา มิ ได้ พระเจ้า ข้า ” [ดาตเคย ดึง เอา พระหัตถ์ มา จูบ

ด้วย ความ จงรัก แล้ว ทูลตอบ “ รู้ ถึก เห็นอย เท่านั้น วัน นี้น ข้าพเจ้า
 ได้ ประดาน ดาพ กับ ศัตรู ถึง ๑๐ คน ผลัด ถ้า ฝ่า พระบาท ไม่ ทรง ช่วย
 เหลือ แล้ว ข้าพเจ้า ก็ คง ไม่ มี โอกาส รับ ราชการ ต้นอง พระเดช พระ
 คุณ ได้ อีก เปน แน่ ทั้ง นี้ ขอ ฝ่า พระบาท จง ทรง รับ คำ ขอบ พระคุณ ของ
 ข้าพเจ้า ด้วยเถิด ”

“ ถูก แล้ว นัน เติมใจ รับ เพราะ เธอ เปน นาย ทหาร ที่ ซื่อ ตรง ต่อ
 นัน จริง ๆ ดาตเคย ”

“ นอก จากนี้ ข้าพเจ้า ยัง มี ขาว ที่ ถู ศัตรู ที่ สุด มา ทูล พระองค์ คือ
 การ ที่ จดหมาย ถับ ของ เรา หาย ไป นั้น มี คา แก คน หนึ่ง ชื่อ เวยนาวี

เก็บ ตกได้ และจะนำไปให้ที่ กองทัพโอดีเวอร์ เคอตาการ์ด ฟรังซ์ เข้า
ฝ่า พระบาท จะทรงจัดการ อย่างไร ก็ ควร ทำ เสีย แต่ เวลานี้

“เว่ย นาร์ คาเต้า ที่ อยู่ ข้าง คอก เถียง ตั้ว นะ หรือ คาคเตย”

เชอ ตำรวัด ถาม

“ถูก แล้ว พระเจ้า ข้า”

“จะยาก อะไร เอา ทหาร ไป ดัก จับ หรือ เชอ กับ ฉัน ต้อง คน
ที่ ไป แย่ง กัน มา ได้ แต่ ฉัน อยาก ทราบ ว่า เชอ รู้ มา จาก ไหน ?”

“ถูก ของ แก มา บอก พระเจ้า ข้า” คาคเตย พูดตอบ “นำ
ส่งสาว ลูก ชาย ของ แก มาก เขา ร้อง ให้ จัน ร่าง กาย ผอม ช้ำ และ
เขายัง พูดว่า ถึงแม้ พ่อ ของ เขา เปน ขบถ ต่อ ราชนั บัตตัง ก็ อังกฤษ
ก็ จริง เขาก็ หา เปน ด้วย ไม่ เขา จะ พยายาม นำ จดหมาย มา ค้น เรา
ให้ ได้ ใน คณนี้ แต่ เขายัง ไม่ เชื่อ ว่า จะ มี ชีวิต นำ มา ให้ เรา หรือ ไม่”

เอ็ดเวอร์ด “เป็นเด็ก ขนาด ไหน ?”

คาคเตย “อายุ ราว ๑๒ ปี เท่านั้น พระเจ้า ข้า”

เอ็ดเวอร์ด “เชอ หาย เหนื่อย แล้ว ไม่ ใช่ หรือ คาคเตย ?”

คาคเตย “หาย แล้ว พระเจ้า ข้า”

เอ็ดเวอร์ด “ไป, ไป กัน เดียวนี้ ต้อง ไป ดู ที่ หรือ ว่า เจ้า เด็ก
คน นั้น มัน จะ ทำ อย่างไร”

คาคเตย “ควร จะ รอ ให้ เสร็จ อีก สัก หน่อย จะ ดี กว่า ภาระ มั่ง หรือ
จะ เสด็จ เที่ยวน กิ สุด แต่ พระหทัย”

เมื่อ การ ถ้นทนา ถึง ที่ สุดลง บุรุษ ทั้ง สอง ก็ ออก ไป นอก เติ้น ตั้ ใหญ่

“นั่น ทหาร นักรบ ของเรา กลับ มาแล้ว” คาคเตย์ ทูต “โอ
ฝ่า พระบาท เห็น จะ เอา ชน เหล่า พวก กอด (ฝรั่ง) ไม่ได้ เป็น แน่
เจ้า เสด็จ การ ศึก มัน เก่ง จริง”

“เรา จะ ต้อง ชน เขา วัน หนึ่ง” เธอ คำนึง คอบ แต่ว ก็ แยม พระ
สรวอด อย่าง ปราศ จาก ความ เกรง กัด

“ใน ชั่ว นี้” เขา ครอง ตัก ครัว แล้ว ทูต “ฝ่า พระบาท ไม่ ควร
จะ เสด็จ ไป ด้วย ข้า พระเจ้า รู้ ดี ว่า เป็น ของ ง่าย มาก ฝรั่ง เป็น
เวร ของ ฝ่า พระบาท ที่ จะ ต้อง คุม ทหาร ออก ต่อ ศึก กับ เสด็จ การ ศึก ควร
ทรง ถนอม พระ กาย ด้ ว้ จะ ดี กว่า ส่วน ใน ชั่ว นี้ ข้า พระเจ้า จะ ขอ ปฏิบัติ แต่
ผู้ เดียว”

พระ พักตร์ ของ เธอ เมื่อ ชัด ดง ทันทิ ดวง พระ เนตร ทั้ง สอง ก็
จ้อง ตรง ไป ยัง คาคเตย์ อย่าง จะ ทรง หึง ถึง ดาว ร้าย แล้ว ทัก ประการ
เธอ รับ ตั้ง ไป อย่าง ทรง รู้ ดี ถึง ดาว ว่า “อนิจจา คาคเตย์ เอ๊ย! ใน
เธอ จึ่ง ทิ้ง เจ้านาย ที่ รัก ของ เธอ ไป ด้วย แต่ ผู้ เดียว เด่า อีก ทั้ง เธอ ก็
หา รู้ ไม่ ว่า เรื่อง ที่ เธอ รู้ มา นั้น ล้วน เป็น กต อุบาย ของ พวก กอด โดย
ต้น เชน เขา จะ ทำ กับ เธอ ประการ ไດ และ เธอ จะ มี ชีวิต กลับ มา
หรือ ไม่ นั้น ไม่ มี ใคร เคย จะ รู้ แต่ ฉนั้น จะ ให้ เธอ ไป ตาม ความ ประสงค์
เพราะ ฉนั้น เชื่อ ใน ความ เห็น และ ความ สามารถ ของ เธอ เถอ”

น้ำ ใจ ของ นาย ทหาร หน้ ม คน ดัน ทมิ ได้ รู้ ดี ถึง ดี เทือน ประการ ไດ
เลย กต ยัม แยม ได้ เหมือน กับ จะ ยัม เยาว เหตุการณ์ อัน ร้าย แรง
ที่ จะ พัง ยุบ ตัน ฉนั้น ใน ที่ สุด เขา ถวาย คำ นับ เคารพ ออก จาก กอง ทหาร
หุย กลับ ไป แต่ ผู้ เดียว

- ๓ -

ตลอดราตรี วนันมิได้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น พอเจตา
เข้าตัวทอง ฟาแดง ค่ายดีโดหิตจาก ๆ ไปทั่ว เป็นภาพที่ประหลาด
ไม่น้อย ในระหว่างที่พระเนตรจับอยู่ที่ภาพเหล่านั้น พระหทัยของ
เอ็ดเวิร์ดก็นึกถึงมหาสงคราม ซึ่งมีเด็กมณุษย์ให้ตบไปทั่ว
พนปถพ นึกถึงภาพแห่งวงหน้าอินนารักของเดดซินเทียร์มายอริคา
ผู้ซึ่งกำลังรอจะร่วมรักกับเธอด้วยความทุกข์ระทมอยู่เบื้องหลังใน
ที่สุดก็เลยนึกถึงตอวัดคาตเตย์เฮมเมอร์ซี ดัหายร่วมชีพของเธอ
ขึ้นมาทันที

“คาตเตย์ยังไม่กลับ” เธอพิมพ์แล้วกับตั้งเรียกนายร้อยเอก
เฮนรีวเดียมเข้ามา เผ่า คาร์ดีถามว่า “คาตเตย์กลับมาแล้วหรือยัง
วเดียม?”

วเดียม ถวายนับแล้วทูลตอบว่า “ยังพระเจ้าข้า ข้าพระเจ้า
เจ้ารออยู่ตลอดคืน”

“ไปคนเดียวไม่ใช่หรือ?”

“พระเจ้าข้า”

“วนัน วเดียม เธอจงคุมทหาร ออก รบ แทนฉัน ส่วนตัวฉัน
จะไปช่วยคาตเตย์ ในระหว่างที่ฉันไปอย่าเป็นห่วงฉัน เป็นอันขาด
จงทำหน้าที่ให้เรียบร้อย”

พอรับสั่งเสร็จก็เสด็จเข้าไปในคืนที่ พระหทัยของเธอหดเหี่ยว
พลางเสด็จตรงเข้าไปยังกระโจมบานใหญ่ แห่งพระองค์ โอ, ท่านดัหาย

เพื่อน นกบ ๒ ทลาย เอ๊ย ท่านจะปลงใจเชื่อหรือไม่ว่า ในระหว่าง
ที่เฮ็ดเวอร์ดี ทรงจ้อง ตรงไป ยัง บาน กระจก นั้น เธอ เห็น - เห็นวงหน้าอัน
เต็มไป ด้วยโลหิต ของ คาคเตย์ มา ปรากฏ อยู่ ผม อันยาว ดำ อยู่ ประ
บ่า ก็ รุ่งรัง เธอ พยายาม ๕ ขย พระเนตร อยู่ เป็น ครู่ เพื่อ จะ ให้ ทราบ แน่ ว่า
เป็น ความฝัน หรือ ความจริง แต่ ยิง ๕ ขย ภาพนั้น ก็ ยัง เค้นชัด ๕ ขน ทุกขณะ
อา, ภาพ ๕ จะ เป็น ภาพ ที่ แท้จริง ได้ ละ หรือ ? เธอ ตรง เข้า ไป เอา พระ
หัตถ์ ๕ ดูป อยู่ ไป มา จน ใน ที่ สุด ภาพ นั้น ก็ ค่อย ๆ จาง หาย ไป

“ คาคเตย์ เธอ จะ เสีย กต เดอตาการัด แล้ว ๕ กระมัง ” เธอ พึมพำ
และ ๕ รับ แดง พระองค์ คาค พระแสง ๕ กระบี่ทันที

พอ เธอ หัน จะ กลับ ออก ยัง นอก เต้นต์ เธอ ก็ ต้อง หยุด ชงัก
เพราะ-เพราะ มี ภาพ แห่ง สตรี ดำ เน่งน้อย ผู้ หนึ่ง มายืน ประดิษฐานอยู่
ตรง พระ พักตร์ เจ้า ๕ ห่อ น แดง ชุด สด ๕ สมพูน อ่อน ๆ ดู สด กับ วง หน้า อัน
งดงาม ยิ่งนัก เธอ พุ่ง ๕ ดู อยู่ เป็น ครู่ ความ ทรงจำ ก็ มา ปรากฏ
๕ ขน ราว ๆ ว่า เธอ ได้ เคย พบ เจ้า ๕ ห่อ น แดง ครั้ง หนึ่ง ใน พระนคร ตอน ตอน
ในวัน ๕ ตรุษ เห็น เจ้า ๕ ห่อ น เติบ เคียงคู่ กับ นาย พัน โท ดอร์ดี คาคเตย์
เฮมเมอร์ ๕ ซี่ เทียว สม สถาน ที่ และ ประทับ โคมไฟ ต่าง ๆ ใน เมื่อ เจ้า ๕ ห่อ น
โหม่ ศีร์ชะ ถวาย คำนับ เธอ แล้ว ก็ ทูล ถาม ไป ว่า

“ ฝ่า พระบาท เพคะ คาคเตย์ อยู่ ที่ ไหน ? ”

“ ไป ๕ ชูระ ใน เรื่อง หนึ่ง สือ ๕ ตับ ” เธอ คำว่า สือ ๕ ตอบ

“ เห็น จะ ไป นาน แล้ว ๕ กระมัง เพคะ ”

“ จะ ๕ ไป ตั้งแต่ เมื่อ เย็นวานนี้ ๕ และ ไป คนเดียว ”

อา, คำรับสั่ง ของเอ็ดเวิร์ด คำนวณ กับ มัด อัน คม กัด มา บน ทอน
ดวง หัก ของ เติ ผู ให้ ขาด สับ ไป ฉนั้น เจ้าหล่อน จึงดู เอ็ดเวิร์ด
ด้วย สายตา อัน เต็ม ไป ด้วย ความ เคียด แค้น พดาง ก็ เดิน เข้า ไป จน ใกล้
เอ็ดเวิร์ด และ กุ เข้า อยู่ ณะ เพราะ พระพักตร์ น้ำตา ก็ ไหล วินคุเมตต์ฝน

“โอ, พระทนต์ กระหม่อม แก้ว” เจ้าหล่อน สิ้น ทูต “ไฉน ฝ่าย
พระบาท จึง มี พระหทัย วิชา และ เต็ม ไป ด้วย ความ เหม็น โหด กระนั้น เจ้า
ไฉน ฝ่าย พระบาท จึง แก่ถึง ทรง ใช้ คานต์ เดย์ ให้ ไป ตาย เสีย โดย ไม่ มี เหตุ
ผล เจ้า ฝ่าย พระบาท ทรง แย่ง ตำแหน่ง แม่ทัพ แล้ว ยังมี พอ ยัง จะ
ประสงค์ ให้ ตาย เสีย ด้วย ความ อิจฉา อีก หรือ ?”

คำรับสั่ง ของเธอ ทำให้ หัวใจ ของ เจ้าหล่อน ซอกซ่า เพียงใด คำ
พูด ของ เจ้าหล่อน ก็ เปน ผลร้าย แก่ เธอ ฉนั้น เธอ สิ้น ถึง ยึด ทิ้ง
พระองค์ แต่ก็ ยังคง ฝน พระ มรยาท เปน ยม อยู่ ได้ เช่น เดิม

“ปัญหา ที่ หล่อน ถาม มา นั้น ฉนั้น ไม่ เข้าใจ เลย” เธอ คำว่า “แต่
นั้นแหละ ฉนั้น ก็ พอ จะ ตอบ ให้ เข้าใจ ได้ ข้อ แรก ฉนั้น อยาก จะ ทราบ ว่า
หล่อน เปน ใคร และมี อะไร เกี่ยว ข้อง กับ คานต์ เดย์”

“หม่อม ฉนั้น ชื่อ มายอร์ เบร์ตัน เพคะ” เจ้าหล่อน สิ้น ของ รับสั่ง
พดาง ก็ ชู แหวน มั่น ให้ เธอ ทอด พระเนตร “หม่อม ฉนั้น คือ คู่ มั่น ของ
คานต์ เดย์”

เวตา นั้น เธอ แทบ จะ กระโดด ขึ้น ด้วย ความ ประหลาด พระหทัย “แต่
เบร์ตัน” เธอ คำว่า “หล่อน รู้ มา จาก ไหน ว่า ฉนั้น อิจฉา จะชิง ตำแหน่ง
แม่ทัพ จาก คานต์ เดย์ โอ, อย่า เพื่อ ตอบ เดย หล่อน ฉนั้น รู้ ว่า คำตอบ

นั้นคงเป็นเครื่องเตือนแทงหัวใจฉันเหลือที่จะทนได้ แต่หล่อนเอ๋ย
ฉันผู้มึนเมาว่า ‘เฮ็ดเวอร์ดี ออฟบรีเคน’ ขอตำบาศด้วยเกียรติยศ
ว่าไม่เคยคิดวิศยาตาคเคยแม้แค่ขณะจิตต์เดียว ความจริงฉันรัก
ตาคเคยผู้เป็นเพื่อนนักรบด้วยกันมากกว่าน้องชายเสียอีก ขอให้
หล่อนตรองดูให้ดีเกิดว่า ถ้าฉันเกลียดตาคเคย ส้มจริงดังคำเก่า
ถือแล้ว ฉันจะเตรียมตัวไปช่วยตาคเคยเพื่อประสงค์อะไรเก่า เรื่องนี้
ฉันรู้ว่าตาคเคยเองเป็นผู้บอกหล่อน แต่เขาได้มาสารภาพโทษ
ต่อฉันแล้วว่า เขาเป็นคนเขตมากในการที่หลงคิดไปเช่นนั้น”
เธอถอนพระหทัยน้อยๆ แล้วคำดีต่อไป “แต่หล่อนควรจะเข้าใจไว้
เสียด้วยว่าเรื่องมันเป็นอย่างไร ตอนแรกพระราชารับสั่งให้ตาค
เคยเป็นแม่ทัพคุมกองทหารมาที่เกาะนี้จริง แต่พอตกเวลาเช้า
พระองค์กลับรับสั่งให้ฉันมาเองและให้ตาคเคยเป็นที่ปรึกษา นี่แหละ
หล่อนเรื่องที่จำเป็นมันมีอยู่เช่นนั้น ความจริงฉันไม่ได้เอาดามาเลย
แต่นั้นแหละฉันเป็นคนอยู่ใกล้ชิดพระราชาราช ถึงแม้ว่าจะบริสุทธิ
สักเพียงไรใครเลยจะเห็น โดยเหตุนี้แหละหล่อน เขาจึงเดาต่อ
กันว่า ฉันเป็นคนชิงความดีของตาคเคย ตามที่ฉันตำบาศและพูด
มานี้ หล่อนจะเชื่อหรือไม่ก็สุดแต่ใจ”

“ฝ่าพระบาททรงนึกว่าตาคเคยยังมีชีวิตอยู่หรือไม่เพคะ?”

“โอ, อย่างไรก็ดี ฉันนึกว่าตาคเคยหนีฉันตายไปก่อนไม่ได้
ฉันต้องเชื่อเสมอว่าตาคเคยยังมีชีวิตอยู่ และรับรองว่าจะนำตัว
ตาคเคยมาหาหล่อนให้จงได้”

เจ้าหัดอัน ยมได้ทั้ง นาคา พลัง ก็ ชอบ พระคุณ เอ็ดเวอร์ด เป็น
อนมาก แต่วก็ อำดา จาก สถาน ที่ นั้นไป

-๕-

เอ็ดเวอร์ด หือ มา ดีเท่า ที่ คา เวย นารี ถวาย ไป แต่ พระ องค์ เดียว
พอ ห่าง จาก กระท่อม น้อย ๆ นั้น ราว ๔-๕ หลา เขาก็ ลง จาก ม้า และ
ดำเนิรไป ยัง ด้าน หลัง กระท่อม ความ เงียบ สงัด วังเวง เป็น เหตุ ให้ เธอ
สงสัย ยิ่งนัก ใน สถาน ที่ นั้น นอกจาก ใบไม้ และ กิ่ง ก้าน ตก ลง มา รก
ราว กับ พง เตื่อ แต่วก็ ไม่ได้ มี อะไร อีก เลย เธอ ค้อม มอง อยู่ ตาม ข้าง
นอก จน รอบ ก็ หา ได้ พบ อะไร แปลก ไป กว่า ไม่ ใน ที่ สุด ก็ ดำเนิร เข้า
ประตู ไป อย่าง รมัค ระวัง

เธอ ต้อง หยุด นิ่ง ทันทิ เพราะ เดี๋ยง-เดี๋ยง อัน ดัน เกรอ เดี๋ยงหนึ่ง
มา กระทบ พระกรรณ ของ เธอ แล้ว

“โอ, เอ็ดเวอร์ด ข้าพระเจ้า ขอ ทูลดา ฝ่าพระบาท ไป ก่อน แล้ว”
แล้ว เดี๋ยง นี้ ก็ เงียบ หายไป เดี๋ยง บึง เป็น เดี๋ยง ดม ก็ ดัง ขน มา แทน
เมื่อ เดี๋ยง นี้ สิ้น สุด ลง เขาก็ วิ่ง เข้า ไป ยัง ห้อง ที่ เดี๋ยง นั้น เกิด
ขึ้น โอ, ภาพ ที่ เธอ ประสพ ใน วาระ นี้ ก็ คือ คาคเตย์ สี่ หาย คน
สี่ นก ของ เธอ นอน เหยียด ยาว อยู่ กว้าง ห้อง โต หัก ไหล โทรม ตัว
อนิจจา! นาย พันโท ตอร์วี่ คาคเตย์ เฮ้มเมอร์ ซึ่ง ถึง แก่ กรรม เดียว แล้ว เธอ
รู้สึก พระหทัย หิว ขน มา ทันทิ น้า พระเนตร ก็ เริ่ม โหลต พรุ ราว กับ เมื่อดัด
ฝน ถึง แม้ ว่า เธอ จะ ได้รับ พระนาม ว่า เป็น วีรบุรุษ ผู้ มี ด้วง หทัย

หนักแน่นเพียงใดก็ดี ก็ยังจะเอาชนะแก่น้ำพระเนตรไม่ได้ เธอพยายามหักห้ามความโศกไว้จนสุดความสามารถ ก็ยังทรงรู้สึกเหมือนว่าเมื่อเธอทรงระบายอัสสาสะประจำทครั้งไ้ก็ยิ่งปวดร้าวพระทรวงมากขึ้นเป็นที่สุด นาน้อยพระหทัยนักที่เธอรู้เท่าความคิดของศัตรูทุกอย่าง แต่มิได้คิดกำจัดเสียแต่ต้นมือ จึงเป็นผลร้ายถึงเพียงนี้ อ่า, ยังคิดก็ยิ่งเสียพระหทัย บัดนี้ว่าน้ำพระเนตรจะไหลกระเซ็นออกมาเป็นหยาดโลหิตทีเดียว ๆ ก็ทรงดูคนที่นาสิกอันเด่นงามของนายทหารผู้ปราศจากชีวิตและวิญญาณเสียครึ่งหนึ่ง แต่อนิจจา! จะมีอัสสาสะระบายออกมาแม้แต่น้อยก็หามิได้ เขาได้ตายไปแล้วจริงๆ—เขาได้ทูลดาเธอไปแล้วจริงๆ—ทูลดาอย่างไม่มีโอกาสที่จะพบเห็นและพูดจากันได้อีก เธอค่อยๆ ถอดเสื้อของดาตเดย์ออกที่ละชั้นๆ จนสิ้น เพื่อจะให้ทราบว่าเพราะอะไร อ่า, ตามชายโครงทั้งสองข้างของพระธนายผู้กล้าหาญมีแต่แผลคมดาพของศัตรูปรากฏเป็นรอยลึกบ้างคนบ้าง นับถึง ๓๐ แผล เป็นเครื่องแสดงว่าเขาได้ถูกพวกทหารฝรั่งเศสด้อมรุมทำร้ายอย่างไร ความยุติธรรมและปราศจากความเมตตาปรานี เธอยิ่งจ้องดูที่ดวงวงพักตร์อันแดงไปด้วยดีโลหิตและผมอันสยายดำของเขาแล้ว ก็ยิ่งคล้ายคลึงกับเงาในกระจกที่ปรากฏให้เธอเห็นไม่มีผิด

“ฉันจะแก้แค้นแทนเธอให้ดาตเดย์” เธอคำวัดกับศพนั้นแล้วก็ยกพระหัตถ์ทำการคำนับ และก็ดำเนิรไปยังห้องถัดไป ห้องนั้นเธอทรงพบทวารกำศพของชายชราผู้หนึ่งกับแม่สาวน้อย บุคคล

ทั้งต้อง^๕ พระองค์ทรงจำ^๕ ได้ โดยแม่นยำ^๕ ทั้งคู่ หมิงสาว^๕ คือ
โดโรเทียร์^๕ รุนอตฟ^๕ ส่วนบุรุษ^๕ ขรานั้นเล่า^๕ ก็คือ เซอร์กิลเบอร์ต^๕
นั่นเอง^๕ นี่คือความลับอะไรกันหนอ? ทราบศัพท์เหล่านี้ทำให้เธอ^๕
รู้สึก^๕ ถัดด^๕ พระทัย^๕ เป็นที่ย^๕ ความตายของมนุษย์^๕ แม้จะมี^๕ ด้วยกัน^๕
ทุกรูปทุกนามก็จริง แต่เมื่อมาพบเห็นเข้า^๕ เช่นนี้^๕ ใครเลยจะอดตั้ง^๕ เวช^๕
ได้^๕ เมื่อเข้า^๕ วานนั้น^๕ เธอ^๕ ยังเห็น^๕ บุรุษ^๕ และสตรี^๕ ทั้งสอง^๕ นี^๕ ที่^๕ ทำนา^๕ แต่^๕
ชั่วเวลาเพียงวันเดียวเท่านั้น^๕ ดวงหน้าอันงดงามคมชัดเหล่านั้นก็^๕
พลัน^๕ เผือด^๕ ชัด^๕ ปราศจาก^๕ โลหิต^๕ เสีย^๕ แล้ว^๕ ขณะที่เธอ^๕ กำลัง^๕ ปลูก^๕ อยู่^๕
ตา^๕ เฒ่า^๕ เวย์^๕ นาวี^๕ ตรง^๕ เข้า^๕ มา^๕ เฝ้า^๕ ดวงหน้า^๕ ของ^๕ แก^๕ ยัม^๕ แห่ง^๕ ทุ^๕เหมื่อน^๕ จะ^๕
แสดง^๕ ว่า^๕ แก^๕ เป็น^๕ ผู้^๕ มี^๕ ชัย^๕ แล้ว^๕ ทุก^๕ ประการ^๕ ทันใด^๕ นั้น^๕ ความ^๕ แค้น^๕ พระทัย^๕
อัน^๕ ดุ^๕ ที่^๕ จะ^๕ ระวัง^๕ ไว้^๕ ได้^๕ ก็^๕ บังคับ^๕ ให้^๕ เธอ^๕ กระโจน^๕ เข้า^๕ จับ^๕ หนวด^๕ ของ^๕ แก^๕ ตั้ง^๕
ไป^๕ โดย^๕ แรง^๕ แล้ว^๕ ทรง^๕ ควัด^๕ ออก^๕ ไป^๕ ว่า^๕ “อ้าย^๕ เฒ่า^๕ ผู้^๕ ทรยศ^๕ มึง^๕ เป็น^๕ ใคร^๕
กัน^๕ แน^๕”

ในทันใด^๕ นั้น^๕ หนวด^๕ อัน^๕ หงอก^๕ ขาว^๕ ของ^๕ แก^๕ ก็^๕ หลุด^๕ ออก^๕ ทันที^๕ ดวง^๕
หน้า^๕ อัน^๕ ย่น^๕ ย่น^๕ น่า^๕ เกิด^๕ ยศ^๕ ซึ่ง^๕ บังเกิด^๕ จาก^๕ หนวด^๕ นั้น^๕ ก็^๕ พลัน^๕ เหือด^๕ หาย^๕ และ^๕ ตา^๕
เฒ่า^๕ “เวย์^๕ นาวี^๕” ก็^๕ คือ^๕ โอดเดอร์เดอตาการ์ด์^๕ ผู้^๕ เป็น^๕ จอม^๕ ทพ^๕ ฝรั่งเศส^๕
ปลด^๕ อม^๕ แปลง^๕ มา^๕ นั้น^๕เอง^๕ เมื่อ^๕ ความ^๕ ทรง^๕ จำ^๕ ของ^๕ เธอ^๕ ปราศ^๕ ฏ^๕ ขัน^๕ โดย^๕
ชัดเจน^๕ เช่น^๕ นั้น^๕แล้ว^๕ เธอ^๕ ก็^๕ มี^๕ ได้^๕ ปลด^๕ ปล่อย^๕ โอกาส^๕ อัน^๕ ดัง^๕ งาม^๕ ให้^๕ หลุด^๕ ดอย^๕ ไป^๕
ได้^๕ โดย^๕

“ท่าน^๕ กตัญญู^๕ พอ^๕ ไช้^๕” เธอ^๕ คำ^๕ รัส^๕ เป็น^๕ ภาษา^๕ อิตาลี^๕ เดียน^๕ โดย^๕
เยือก^๕ เย็น^๕ เย็น^๕ นัก^๕ รบ^๕ “ท่าน^๕ หรือ^๕ เป็น^๕ ผู้^๕ ช่าง^๕ คาค^๕ เดย์^๕ และ^๕ คน^๕ ทั้ง^๕ สอง^๕ นี^๕
และ^๕ ท่าน^๕ ช่าง^๕ เขา^๕ ตาย^๕ โดย^๕ ยุติ^๕ ธรรม^๕ หรือ^๕ เปล่า^๕ ?”

“โอ, ท่าน แม่ทัพ อังกฤษ ผู้ ใจเขธาเอ๋ย” เดอตาการด์ พูดอย่างไว้ตัว และเยาะเย้ย “ท่านไม่ควรจะเป็น แม่ทัพเลย ท่านควรเป็น แค่เพียง เด็ก หนุ่ม ๆ คนหนึ่ง เท่านั้น ท่าน มี หวัง หรือไม่ว่า จะได้ มีโอกาส กลับไป คอยคุม กอง ทหาร ของ ท่าน อีก ”

“เดอตาการด์” เอ็ดเวอร์ด์ รับสั่ง ด้วย พระสุรเสียง อันดัง “เดอตาการด์” รับสั่งได้เท่านั้น แล้วก็ สิ้น พระสุรเสียง หรือ อีก นัยหนึ่ง แหบ แห้ง หายไป ด้วย ความ แค้นเคือง

เดอตาการด์ กลับ ยิ้มเยาะ แล้วตอบว่า “เดอตาการด์ ก็ อยู่คนเดียว จะต้อง เรียกไป ถึงไหน กัน อีกเล่า ว่าแต่ต้อง ห็นหน้าไป ดู เพื่อน ร่วมตาย ของ ท่าน เกิด ว่ามัน แสบ จะ ทุเรศ เพียงไร และ จงคิดไว้เสมอ ว่า ท่าน ก็ จะต้อง เป็น เช่นเดียวกัน ”

อา, ท่าน สหายเอ๋ย ถ้าท่านได้ มี โอกาส เป็น อย่าง เอ็ดเวอร์ด์ ในเวลานี้ ท่าน จะ รู้ ตัก กระทบ กระทบ และ เผ็ดร้อน เพียงใดหนอ! เอ็ดเวอร์ด์ ก็ เช่นเดียวกัน เธอ จัง ดู ฝ่าย ปรบกำ อย่างเต็มไป ด้วยความ เสร้าเสี่ย พระหทัย ที่ ต้อง เสี่ย ที่ เขา ใน ครองนี้ เธอ ต้องตก เป็น สะเดยของ เดอตาการด์ โดยแท้ ใน บัดนี้ ภาระนี้ เมื่อเธอหมดโอกาส ที่ จะ ควบคุม กองทัพ แล้ว ก็ ใครเล่า จะ สามารถ เป็น ผู้แทน ภาระนี้ แล้ว ใครเล่า จะ หวัง ได้ว่า ฝ่าย อังกฤษ จะมีชัย ยิ่ง ละเอียด หนำ กับ ศัตรู นานเข้า ความ หวาดกลัว ต่าง ๆ ก็ จาง ไป สิ้น คง เหลือ ไว้ แค่ ความ แค้น และ ความ ถดถอย เท่านั้น เธอ ถอย ห่าง จาก ศัตรู ๓ ก้าว พดาง ขยับ จะ ชัก พระแสง ออก จ้วง พัน เดอตาการด์ เสี่ย

ความ กรุณา ส่วนเตอตาการัด ก็ คง จ้อง ดวง พักตร์ อันหมอง คดาของ
เจ้าชาย ผู้ มี เกียรติยศ อยู่ ด้วย กิริยา อัน ยิ้มเยาะ พดาง ก็ ตั้ง ทหาร เหล่า
นั้น ว่า “ จง คุณ ข้าย ชะเคย นี้ ไป ซึ่ง ที่ คุณ ใน ฐาน ทัพ ของ เรา เดียว น
และ จง คุณ ตัวไป ให้ดี อนิจจา, วาระ แห่ง ความ กตัญญู ของ อาจ ของ
เอ็ดเวอร์ต จะ อวด้าน ลง แต่ เพียง นี้ แหะ หรือ ?

- ๕ -

ภายใต้ อำนาจ ดวง ทินกร แห่ง เดือน กันยายน อัน กำลัง ตั้ง รัศมี มา
ต้อง ปวง พฤษชาชาติใหญ่ นอย ภายใน เกาะ เจอร์ซี ยังมี ผู้ สตรี ชาว
อังกฤษ ผู้หนึ่ง กำลัง ขี่ มา เหนียวแน่น อยู่ใน พวงรถ เหมือน ว่า เจ้าหัดนอน
จะ หา ทาง จะ ไป ยัง ที่ ที่ ต้อง ประสงค์ ด้ายตา ก็ จ้อง ตรง ไป ยัง เบือง
ทักษิณทิศ ใน เวลานั้น แม้ เจ้าหัดนอน จะ เหลียว มา ดู ทาง เบือง หัด
แต่ ก็ คง จะ ผะเขยิบ หน้า กับ นายทหาร ฝรั่งเศส หนึ่ง ผู้หนึ่ง นายทหาร
ผู้นั้น กำลัง ขี่ มา ตาม เจ้าหัดนอน มา คิด ๆ

“นี่ จะ ไป ไหน กัน จ๊ะ แม่สาว น้อย?” เขาร้องถาม เป็น ภาษา
ฝรั่งเศส

เจ้าหัดนอน ดั่ง ชน น้อย ๆ ดวงหน้า ก็ เผือด ตง พดาง เหลียว มา
ดู ผู้ถาม ทาง เบือง หัด แต่ เจ้าหัดนอน จะ ทราบ ความ หมาย ของ คำพูด
นั้น ก็ หามิได้

“จะ ไป ไหน จ๊ะ?” เขาร้องถาม ชน อีก เป็น ภาษา อิตาลี
เมื่อ ได้ยิน เท่านั้น เจ้าหัดนอน ก็ ขก มา ให้ หือ เขยิบ ไป ตาม ยะธา
กรรม และได้ ตอบ คำถาม ที่ เจ้าหัดนอน เข้าใจ ดี นั้น เอย นายทหาร

กอดผู้หนึ่งก็กวาดไปอย่างเต็มฝ่าเท้า แต่ผ้าของเขาหาอาจเร็วทัน
ผ้าของศัตรูผู้หนึ่งไม่

ส่วนเจ้าहत่อนเมื่อหือหนัศัตรูมาจนดับตาแล้วก็ถ่วงจากผ้าเคียว
ค่อไปปลดปล่อยให้ยานคู่ยากและเต็มหม้ายอยู่โดยดำพัง พอจะผ่าน
ถนนน้อยๆ สายหนึ่งไป ก็พอได้ยินเสียงฝ่าเท้าของพวกนายทหารกอด
(ฝรั่งเศส) ดังอยู่ในระยะอันไกล เจ้าहत่อนหมอบร่างอันแบบบาง
แน่นน้อยลงในคูและรอคอยดูกองทหารนั้นอยู่ พวกกองทหารที่
ผ่านสายตาเจ้าहत่อนไปเป็นสายยาวยืดยาวนั้นหาอาจทำให้เจ้าहत่อนตก
ใจกลัวที่ตรงไหนไม่ นอกจากที่กลางขบวนตอนเดียวเท่านั้นที่ท้าว
ให้เจ้าहत่อนตกใจจนหน้าเผือด กล่าวคือมีบุรุษผู้หนึ่งถูกทหาร
กอดควบคุมมา เขาถูกล่ามโซ่ที่คอและมือทั้งสองไว้โดยแน่นหนา
ห้อมล้อมไปด้วยหมู่ศัตรู อ่า, บุรุษผู้เดินนั้นมีใช้ใครอื่น เขาคือ
เจ้าชายเอ็ดเวอร์ด ออฟบริเตน ผู้องอาจนั่นเอง

ในระหว่างที่เจ้าहत่อนคลั่งอยู่กับภาพอันหน้าทุเรศนั้น เจ้า
हत่อนหาได้รู้สึกไม่ว่า นายทหารกอดหมู่ที่ได้เจ้าहत่อนมาคิดๆ
นั้นมายืนดูเจ้าहत่อนอยู่เบื้องหลังไม่สู้ไกลนัก เจ้าहत่อนกลับ
โพล่ไปนึกถึงวงหน้าของชายหนุ่มที่เจ้าहत่อนมีหวังผู้หนึ่ง — บุรุษ
ซึ่งเจ้าहत่อนคิดว่าเขายังมีชีวิตอยู่ — คิดว่าเขาจะได้มีโอกาสทำการ
วิวาทกับเจ้าहत่อนในเร็วๆ นี้ — คิดว่าเขาคงมีหนวดอันดัดไว้เป็น

เงางาม อยู่ บนริมฝีปากสำหรับจุมพิตเจ้าหัดอ่อน — คิดว่าเขา คงยัง
 เหลือความรักไว้ ให้ เจ้าหัดอ่อน อีก เป็น อเนก ประการ แต่ อนิจจา,
 ความหวัง ของ เจ้าหัดอ่อน จะมีค่า แม้แต่เท่า ชีเด็ม ก็หา ไม่ได้ เพราะ
 บรูซ ผู้ นั้น ได้ ถึง แก่กรรม เสีย แล้ว

พอเจ้าหัดอ่อน เหลียว กลับ มา ดี โอ, แม่ ยอดหญิง ผู้ อาจ เคย
 เวลาใดเดี๋ยวจะเป็นเวลาที่เจ้าหัดอ่อน ตกใจกลัว ยิ่งไป กว่าเวลานี้ เพราะ
 วาระ นั้น เป็น วาระ ที่ นายทหาร กอด หุ่น เติบ เข้ามา หา เจ้าหัดอ่อน อย่าง
 กิริยาอันไว้ ตัว เจ้าหัดอ่อน คด่า มัดชู้ เล็ก ที่ เห็น บิดมากับ บันเฮว แต่ ก็
 ตรง เข้าไป หา เขา

“โอโย, ดิฉัน กลัว ท่าน แล้ว เจ้าคะ” เจ้าหัดอ่อน ล้อ นก่าว เป็น
 ภาษาคิดาเดียน แล้วก็ ตรง เข้าไป กอด เขา ไว้ ทำ กิริยา คด้าย กับ จะยอม
 มอบ ร่าง อัน แ่ง น้อย น่ารัก ให้ อยู่ ใน ความ อารักขา ของ เขา ฉะนั้น
 มีทนต์ ที่ เขา จะ รู้ ดี เจ้าหัดอ่อน ก็ ชัก มัดชู้ ขึ้น ทาง ที่ ตรง ทรวงอก ของ
 เขา อย่าง เต็ม รัก โอ, เจ้าหัดอ่อน ต้อง ทำ ทำ เพื่อ ชาติ, คำสั่งนา,
 พระมหากษัตริย์ ของ เจ้าหัดอ่อน ถึงแม้เจ้าหัดอ่อน จะมี จิต ใจ อ่อนแอ
 ด็ก เพียงไร ก็ ตาม เขา เช แล้ว ก็ ถ่ม ฟัน ลง ยัง กอหม้อ อัน ขึ้น อยู่ ตาม
 แถบ นั้น แล้ว ร้อง ออก มา ว่า “อหิง จันฑาต” แล้วก็ เงียบ คือ
 พระกาฬ ได้ มา นำเอา วิญญาณ ของ เขา ไป เสีย แล้ว อนิจจา, โลก
 เรา น ช่าง เต็ม ไป ด้วย ความ โหดร้าย ทารุณ เสีย นี้ กระไร! เจ้าหัดอ่อน
 คง จ้อง ดู ภาพ นั้น อย่าง คน ใจ ตอย เสีย “อหิง จันฑาต” ก็ คง

ยังคง อยู่ในโล่งทั้ง ซ้ายขวา ยัง เมื่อเห็น มัดซุ่ย คู้ชีวิต ของ เจ้าहतोन
 ยัง คง มั่ง แ่น อยู่ใน ทรวงอก ของ เขา เช่นนั้น ก็ ยัง รู้ ตึก เคี้ยว สำน
 ไป ทัว สรรพวง ค่าย อา, น้ำใจ ของ ตักรีน ข้าง มั่น คง ถึง เพียง น
 เจียว หนอ เจ้าहतोन คง ปลดปล่อย ให้มัด นน มั่ง ตึก อยู่ใน ทรวงอก ของ
 เขา ดัง เดิม แล้ว ก็ เดิน เถาะไป ตาม รังไม้ เคี้ยว ๆ ตาม กอง ทหาร นั้นไป

ภาพ ต่อไปนี้ คือ ภาพ ที่นำความ มีคิ มาสู่ เจ้าहतोन อย่าง ดันเหลือ
 เพราะใน ระหว่าง กองทหาร นำเฮ็ดเวอร์ด เดิน เร็วไป นั้น มี กองทหาร
 อีก กอง หนึ่ง ซึ่ง ชุ่ม อยู่ริม ทาง ตรง เข้าใจมัต อย่าง ทรหด อดทน ภาพ
 ซึ่ง ประจักษ์ แก่ตา เจ้าहतोन นั้นก็คือ นายร้อยเอก เช่นรว เดิม กำลัง
 ต่อสู้ กับ พวก บัจจามิตร อย่าง อง อาจ ถ้ำ หาญ มี หน้า ซ้าย เห็น
 เขาฆ่า ทหาร คน ที่ กำลัง จับ เฮ็ดเวอร์ด คาย อยู่แทบ เท้า ความ เพลิด
 เพลินใน เหตุการณ์ เหล่านี้ ทำให้เจ้าहतोन ต้ม ต้ม หนาท ोन ๆ เคี้ยว
 ... ต้ม ความ เกรง กัดทั้งมวด ที่จะมี มาได้ อย่าง รวดเร็ว และ ความ
 ต้ม เหล่านี้ ทำให้เจ้าहतोन ถ้ำ หาญ ... ถ้ำ พอ ที่ จะ มายืน ดู การ รบ
 พุงโดยไถ่ ซิด เจ้าहतोन — เด็ด มายอร์ — เดิน เข้าไปไถ่ เฮ็ดเวอร์ด
 แล้ว ว่า ญุญแจ ที่ เคี้ยว มา ออกไข โซ่ ที่ ตรึง เธอ อยู่ ทัน ที่ เคี้ยวคาพ
 ที่ กระทบ กัน ดัง นั้น อยู่ โดย รอบเจ้า หตोन นั้น แทบ จะ ทำให้ เจ้า
 หตोन หุตัม แต่เจ้าहतोन หาได้นัก ถึงไม่ นอกจากจะ นัก ช่วยให้
 เฮ็ดเวอร์ด รอด พ้น จาก นักโทษ คัดเมือง เท่านั้น ส่วน เจ้าชาย เฮ็ดเวอร์ด
 ก็ ต้ม พระเนตร ชน จ้องดูเจ้าहतोन

“แม่เต็ด ทรัก” เธอปราได้ “หัด่อน มาช่วยฉัน ด้วย หรือจะ”

เจ้าหัด่อน ยิ้ม ตะไม ด้วย ความยินดี — ยินดี เพราะหวัง อยู่ ว่าคง
จะได้ทราบ ข่าว ถอรัด คาคเคย์ จาก เธอ จึง ทูลถาม ไป ว่า “คาคเคย์
อยู่ที่ไหน เจ้า เพคะ?”

“ยัง อยู่ จะ” เธอ รับ ตั้ง ปด “แต่เราควร ไป พุด กัน ทาง อัน ดี
กว่า” พระหัดถ หึ่ง ยก คาท ชน บัด บ้อง ปวง ธิป และ แหวก ทาง ออก
ไป อีก พระหัดถ หึ่ง ละครกอง กอด เจ้าหัด่อน ไว้ โดย กระชับ อา, ใน
เวลานี้ ถ้า เต็ด ชน เทยร มา ยอริดา มา เห็น ภาพ นี้ เจ้า แล้ว เจ้าหัด่อน จะ
รู้สึก อย่างไร คง จะ รู้สึก อิศนา และ เคียด แค้น แต่ นี้ เจ้าหัด่อน จะ
เห็น ไม่ได้ เพราะ เจ้าหัด่อน อยู่ โกล ดิบ ดับ อยู่ใน พระนคร ตอนตอน
อัน เปน นครหลวง แห่ง ประเทศ อังกฤษ

เอ็ดเวอร์ด พา เจ้าหัด่อน ออก มา จนถึง ป่า ทับ แห่ง หึ่ง พระหทัย
ของเธอ เกือบ จะ ขาด ถึง บน ดง ด้วย ความ ดังดาร์ ทรง จ้อง ดู วง พักตร์
อันงาม ของ เต็ด มา ยอริ แล้ว ก็ เบือน ไป เสีย ทาง อัน เพื่อ ช้อน น้ำ
พระเนตร อัน ถ่อหนวย อยู่ นั้น มิให้ เจ้าหัด่อน เห็น เธอ เอื้อน พระโขนง
ใคร่ จะ บอก เจ้าหัด่อน ตาม จริ่ง เคียด ก้น บั ครึง มิถวน แต่ อา, เธอ ยัง
ไม่มี พระหทัย แข็ง พอ ที่ จะ ทำ เช่น นั้น ได้ เพราะ เธอ ย่อม ทราบ อยู่ โดย
ตระหนัก แล้ว ว่า ความ รัก ของ ตรี ย่อม มี ค่า สูง สุด และ มัน คง ยิง นึก
และ ถ้า เธอ จะ รับ ตั้ง ว่า “เขา ได้ คาย เสีย แล้ว” คำ เดียว เท่านั้น ก็ อาจ ขำ
ความรัก ของ เจ้าหัด่อน ได้ อย่าง น่า อเน็ด อนาถใจ อนิจจา, เธอ จะ ทำ

ในเดี๋ยวนี้ เมื่อเจ้าहतอนเจ้าทูตถามหนักเข้า ก็ยังจะทรงรู้สึก ว่า พระหทัย อันมั่นคง ของเธอ จะขาด ออกเป็น เลี่ยงๆ เธอ รับตั้ง อะไร มิได้ นอกจาก จะทรง ดูป เกษา อันเป็น ดีทอง ของ มายอร์ อยู่ ไป มา ด้วย ความ สงัดร่า เท่านั้น ส่วน หน้าพระเนตร ก็ โหลตลง มา มิหยุด หย่อน เธอ พัง ทรง รู้สึก เดียวนี้ แหะ ว่า ความ ทุกข์ ของ สัตว์ คือ อะไร ความ ทุกข์ ของ สัตว์ ที่ กำลัง ยืน อยู่ ฉะเพาะ พระ พักตร์ ของ เธอ นี้ เป็น ความ ทุกข์ ที่ ใหญ่ หลวง นัก พอยก พระหัตถ์ ขึ้น จะ รับขวัญ เจ้าहतอนเธอก็ ประสพ ภัยาตโตหิต อัน แห่ง กรัง ของ นาย ทหาร ผู้รักดี ซึ่ง ยังคง เปราะ เบือน อยู่ เช่น เดิม ใน ที่สุด ก็ แข็ง พระหทัย ยืน พระหัตถ์ ที่ เบือน นั้น ให้เจ้าहतอน ดู แล้ว รับตั้ง ว่า “ คาคเคย์ ของ หตอน อยู่ ที่ นี้ มายอร์ ”

เจ้าहतอน จ้องดู พระหัตถ์ ของ เธอ ด้วย ความ ตึง ตะไถ่ เหมือน จะ ทราบ ความ หมาย นั้น ทุก ประการ

“ จงรับตั้ง ออกมา ตรงๆ เกิดเพคะ ” เจ้าहतอน หัก ห้าม ความ โศก แล้ว ทูลไป “ หม่อมฉัน อยาก ทราบ ความ จริง ”

“ เขา - เขา ... ได้ ตาย ... ตาย เสีย แล้ว หตอน เอ๊ย ” เธอ รับตั้ง ออกมา ด้วยความ ยาก ลำบาก หน้าพระเนตร ก็ โหลตออกมาราว กับ เม็ดฝืน

“ เขา ตาย เสีย แล้ว ” เจ้าहतอน ย้ำคำ แล้ว ก็ เซ็ดม้ ลง บน พระกร อัน แข็งแรง ของ เอ็ดเวอร์ด วงหน้า แห่ง ความ บริสุทธิ์ ก็ เกิดออก ถัง ไป กับ ภัยาตโตหิต ของ คู่รัก ซึ่ง คิด อยู่ ที่ พระหัตถ์ ของ เธอ เป็น ที่ นำ ตั้ง เวช ยิง นัก

“จะ เขาได้ตายเสียแล้ว” เธอรีบตั้งคอบค่อยๆ “โอ มายอร์
หัดอ่อนคงไม่มีโอกาสเห็น ความ บริสุทธิ์ ของ ฉัน แล้ว”

“หม่อมฉันเชื่อ เพคะ” เจ้าหัดอ่อน ทูลตอบ “เชื่อในความ
บริสุทธิ์ ของ ฝ่าพระบาท ทั้งสิ้น แต่... แต่เขาได้ตายเสียแล้ว”

“ฉันเสียใจมาก ที่ไม่มีโอกาส ช่วยเหลือ เขา ท่าน นอกจากจะ
แก้แค้น แทนให้เท่านั้น เอาเถอะจ๊ะ ไหนๆ เขาก็ตายไปแล้ว หัดอ่อน
ก็ควร จะหักห้าม ความ โศกไว้บ้าง”

“หม่อมฉัน ต้องการ เห็น ศพ เขา เพคะ”

“เห็นศพ” เอ็ดเวอร์ด ยากา พระפקตร ก็เผือดตงทันที ศพของ
เขา โอ, ถ้าเจ้าหัดอ่อนไปเห็น ก็คง เปน ฌม ฌม ฌตบ อยู่ ตรง นั้น เปน แน่
อา, ศพ นั้น อาบไป ด้วย โดหิด และ นอน เหยียดยาว อยู่ใน ถังงาน ที่ อัน ไม่
สมควร “อย่าไปดูเลย หัดอ่อน”

“หม่อมฉัน อยาก เห็น เพคะ” เจ้าหัดอ่อน ขอร้อง

“ไม่ได้ มายอร์ ฉันจะให้หัดอ่อน เห็นไม่ได้ ถ้าฉัน ทำเช่นนั้น
ก็เท่ากับ ฉัน ขำ หัดอ่อน ฉัน รัก สหาย นักรบ ด้วย กัน ยิ่ง กว่า พี่น้อง ที่
คลาน ตาม กัน ออก มา เสีย อีก โดยเหตุนี้ เมื่อ เขา ตาย ไป แล้ว ก็ ขอ
แต่ จะ ทำ ความ ดี ไว้ ให้ ท่านนี้ ก็ เมื่อ ฉัน หหมด โอกาส ที่ จะ ช่วย เหลือ
เขา ได้ เช่นนี้ ก็ จะ ขอ ช่วย เหลือ หัดอ่อน แทน เพราะ เรา เคย บ่น ถึง
หัดอ่อน เสมอ และ เชื่อ ว่า คง รัก หัดอ่อน มาก” เธอ รีบ ตั้ง ได้ ท่าน ก็ ต้อง
หยุด นิ่ง เพราะ รู้ ดี ว่า ความ ระทม ทุกข์ มา จด จ้อย ใน ท่าม กตาง

ดวง หทัย ออก วาระ หนึ่ง แล้ว แต่ ก็ ยัง ฝัน พระ พักตร์ ให้ เป็น ปกรัตน
เดิม แล้ว รับผิดชอบ ไป ว่า “อ้อ นี่ หด่อน มา พัก อยู่ ที่ ไหน ?”

“พัก ที่ เชอครวัด เพคะ” ตัวน้อย รับผิดชอบ รับสั่ง

“แหม ทำไม ถึง ไป พัก อยู่ ใกล้ พวก กอด นก เต่า หด่อน ไม่ กัด รัย หรือ นี่ หด่อน มา กับ ใคร ?”

“มา กับ ด็ก น้องชาย หม่อมฉัน เพคะ เรา มา ใน เรือ ใบ ช่อ ‘มอ นาร์ต ออฟ เดอซี’ แต่ เพียง ๒ คน เท่านั้น”

“ก็ หด่อน จะ มา ทำ ไหม ที่นี้ ? ออก อุบาทว์ อย่าง ไร”

“ก็ มี คน เขา ตี กัน ว่า ถ้า พระบาท จะ ทรง คิด ชำ ดาต เดย์ นี้ เพคะ หม่อมฉัน จึง ก่อ มา — มา เพื่อ ช่วย เหลือ ดาต เดย์ ไป ตาม กำดั๊ง ถ้า พระบาท เพคะ ควร จะ ทรง ทราบ ไว้ ด้วย ว่า ความ รัก ย่อม ขจัด ความ กัด รัย จาก ดวง ใจ ของ หม่อมฉัน ได้ ด้ ไม่ ว่า เวลา ไດ”

“โอ, แม่ ชิน เทียร์ ของ ฉัน ทำ ไหม ไม่ เป็น เช่น นี้ บ้าง หนอ บ้าน น้ หด่อน ก็ คง นอน เป็น คู่ อยู่ กับ บ้าน เท่านั้น อ้อ, ชิน เทียร์ เอ๊ย หด่อน หา ทราบ ไหม ว่า เอ็ดเวิร์ด ยัง รัก และ คิด ถึง หด่อน อยู่ แทบ ทุก วินาที อ้อ มายอร์ ฉัน น้อง ชาย และ ตัว หด่อน ด้วย จะ ต้อง ไป พัก ที่ ค่าย ของ เรา ฉัน จะ ต้อง ไป ช่วย เขา ชำ พวก กอด เดย์ บ้าง จง ปลดปล่อย ให้ ฉัน ไป นะ”

“โอ, อย่า เพ้อ เด็ด ด้ เพคะ” เจ้า หด่อน ทูต ขัด ขัน แล้ว ก็ บ่าย หน้า อิง งาม ไป ยัง กอง ทหาร ที่ กำดั๊ง ต่อ สู้ กัน อยู่ เป็น พัด วัน “ดาต เดย์ ก็ คง ตาย เหมือน อย่าง น้ เหมือน กัน นะ เพคะ เขา คง ตาย ไป ด้วย เกียรติ ศักดิ์ อัน สูง ด้”

“จะ เขาได้ตายไป ด้วย เกียรติยศ อัน สูง สุด” เธอ รับสั่ง ตอบ
 ทั้ง ๆ ที่ ทรง รุ้อยู่ โดย ตั้ แลว่า หา ได้ เป็น เช่น นั้น ไม่ เขา ได้ ตาย ไป เนื่อง
 ด้วย การ ถูก ถ่ม ระเบิด ทำร้าย ต่าง หาก แต่ เธอ ก็ ไม่ สามารถ จะ บอก
 เจ้า หล่อน ตาม จริง ได้

“อ้อ ฝ่า พระบาท เพคะ” เจ้า หล่อน กล่าว ขน ภายหลัง ที่ ได้ นั่ง
 กัน ไป แล้ว ครู่ หนึ่ง “หม่อมฉัน ได้ ฆ่า นายทหาร กอด เตี้ย คน หนึ่ง แล้ว
 แล้วก็ ทูล ถึง ความ จริง ใน เรื่อง ที่ เปน มา แล้ว ให้ ทรง พัง โดย ถิ ถ้วน ทุก
 ประการ

ทันใด นั้น กองทหาร กอด ต้อง ร่นถอย คุม กัน ไม่ คิด เพราะ ไม่
 ทัน รู้ตัว กองทหาร เช่น รวดเยี่ยม โอบ หน้า โอบ หลัง ตี ขนาบ เตี้ย ยับ เียน
 การ ต่อ ตั้ นี้ ได้ เปน ไป ไม่ ตั้ นาน นัก กองทหาร เดอตา การ์ด ก็ พ่าย แพ้
 กระจัด กระจาย ไป ส่วน ทหาร อังกฤษ ก็ พา เอ็ดเวอร์ด และ เด็คมายอร์
 กลับ ยัง ค่าย

-๗-

เหตุการณ์ ต่าง ๆ ที่ เปน มา ด้วย ย่อม ทำให้ เอ็ดเวอร์ด เจ็บ ข้ำ พระหทัย
 มาก เพียงไร มี หน้า ข้าง ี มา ทรง เห็น วงพักตร์ อัน ผุด ผ่อง ของ เด็ค
 มายอร์ เข้า บ่อย ๆ ด้วย แล้ว ก็ ยัง ทำให้ พระว่า พระวัง พระหทัย เปน ที่ สุด
 เธอ จะ ต้อง แก่ แค้น — แก่ แค้น แทน พระ ด้หาย ของ เธอ — หรือ คุ้ รัก ของ
 ด้ว่า ผู้ นี้ ให้ จึง ได้ ใน เวลา อัน รวดเร็ว ที่ สุด อย่างไร ก็ ดี เธอ คง
 จะมี โอกาส พบ เดอตา การ์ด ต้อง ต่อ ต่อ อีก ด้ก ครั้ง หนึ่ง เปน แน่ จริง

อยู่... ถ้าเธอต้องการ จะ พบ เขา — เคนตาการ เมื่อไร ก็ คงได้ เวลา นั้น เพราะเมื่อ เวลา ผ่าน การ รบราฆ่าฟัน กัน เขามัก จะไป อยู่ใน สถานที่ แห่ง หนึ่ง ซึ่งมี กระโจม อัน สวยหรู อยู่ ตรงกลาง ซึ่งเขาเคยให้ ชื่อ เป็น ภาษา ฝรั่งเศส ว่า ส่วน แอดดิกอติงเนีย เต็มอ แต่กว่าจะ เข้าไป ถึงกระโจม ที่ เคนตาการ ด้ อยู่ ก็ต้อง ผ่าน ทหารยาม อย่าง น้อยๆ ไม่ ต่ำกว่า ๒-๓ พวก แต่อย่างไร ก็ดี พระชนม ชีพของ เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด จะถึง ที่สุด ดง เพราะ เหตุนี้ ย่อม เป็นไปไม่ได้

“ฝ่าพระบาท” นี้ คือ ถ้อยคำ ของ นายร้อยเอก เฮนรี วูดแฮม ทูตใน ราชว ันหนึ่ง “พวกเราได้ เตรียม พร้อม แล้ว ที่ จะไป โจมตี ข้าศึก คนนี้”

เจ้าชาย เอ็ดเวิร์ด ประทับ หนึ่ง อยู่ ครู่ หนึ่ง ใน เชิง ครัก ตรง แล้ว ดำรัส ตอบว่า “ฉันไป กับทหาร คนหนึ่ง เท่านั้น เฮนรี ส่วน ท่าน .. ท่าน ต้อง คุม ทหาร เข้า โจม ตี ห่าง จาก เวลา ที่ ฉัน จาก ไป ราว ๒ ชั่วโมง ภา เดอก ทหาร ที่ ใจ ที่สุด มา ให้ ฉัน คนหนึ่ง”

“เจ้า เคนต จะเหมาะ ที่เดียว พระเจ้าข้า เพราะ ออก จะ เป็น คน ฉลาด ฉลาด และ ว่องไว กว่า คน อื่น”

“ฉัน ต้องการ คน ที่ ใจ และ ท้ม ที่สุด”

“ก คง มี” เฮนรี หัวเราะ แล้ว ตอบ “เจ้า เซอด ออก จะ เป็น คนที่ ใจ ที่สุด แต่ ข้าพเจ้าไม่ ขอ ทูล รับรอง ใน เรื่อง ทหาร คน นี้ เพราะ เขา ใจ จริง”

“แล้ว ไปเรียก ตัวเจ้าเชอตมาเร็ว”

ในไม่ช้า นามักบุรุษผู้มานม ดังกล่าว มาแล้ว ก็มายืน อยู่ณะเพาะ
พระพักตร์ของเธอ เขามองหน้าอัน เข้มเกรียม ถมิ่งท่ง หนวด
เคราตก แต่กิริยาออกจะเชื่องๆ และเงียบเหงา พอเอ็ดเวอร์ตเห็น
ดวงหน้าและท่าทางของเขาเท่านั้น ก็ทรงยิ้ม พระสรวต น้อยๆ แล้วก็
พอพระหทัยใน ทหารผู้ นั้น เป็นอันมาก

“เหมาะแล้ว เฮนร”

ได้กล่าว มาแล้วว่า เจ้าชายเอ็ดเวอร์ต ออฟวินตัน ผู้เป็นราช
โอรสของ พระเจ้าเฮนรี่ที่ ๓ เป็นวีรบุรุษ — วีรบุรุษที่แท้จริง ผู้หนึ่ง
เธอจึง ตกตง พระหทัย อย่างเด็ดขาดแล้วว่า จะเสด็จไปหา เคอตาการด์
ให้จงได้ ถึงแม้ว่า อุปสรรค ตั้งร้อยแปดพันเก้า ประการ จะกีดขวาง
อยู่ก็ตาม ในยามราตรี — ราตรีอัน เงียบดังด บราศ์จาก แสง ศศิธร
จะสว่างบ้าง ก็เล็กน้อย แต่เพียง แสง ดวงดารา อัน คายดา อยู่ตามพน
นอากาศเท่านั้น เธอ กับ พระสหาย ก็ตื่นตื่น ไปตาม มรรคาอัน
แสนจะเปล่าเปลี่ยว มุ่งตรงไปยัง กระโจม แอลดีก๊อตตันเฮย์ พอไป
ได้สัก ประเดี๋ยว ก็ทรง ฉิน พระพักตร์ มาทอด พระเนตร พระสหาย เลี้ยครั้ง
หนึ่ง พดางก็ทรงคิดไปว่า “มันจะมีประโยชน์ แก่เราหรือไม่หนอ?”
ในที่สุดก็มาถึงยัง สถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งมี รวไม้สูงๆ ต่อม อยู่รอบ
มีประตูใหญ่เปิดอยู่ เธอก็ค้อมมองดูว่า จะมีอะไร ในนั้นบ้าง
อา, ท่านสหายเอ๋ย อะไรเสีย อีกเล่าที่เอ็ดเวอร์ต จะพบ ก็คือ

อยู่บนค้ำม พระแสง มืออันดำดื่นทั้งสองนั้นคือมือของทหารยาม
ฝรั่งเศส โดยมีได้รับสั่งว่าอะไร เธอก็ชักพระแสงขึ้นโดยเร็ว และ
ในขณะเดียวกัน เธอก็ฟันทหารนั้นล้มลงถึงแก่ความตายโดยมิ
ได้มีเสียงร้องขึ้นเลย แต่ว่าทรงดำเนิรไปแอบที่ริมหน้าต่าง อา,
ท่านเสียหายเอ๋ย ในกระท่อมนี้จะมีแค่โอตเวอร์เดอตาการ์ดคนเดียว
ก็หาไม่ได้ ยังมีนายทหารอีกคนหนึ่งคล้ายกับจะเป็นเดซานูการ
ของเขาคือเดอตาการ์ดกำลังดื่มเหล้าเอตย์ (เบียร์ชนิดหนึ่ง) เพิน
อยู่ที่โต๊ะกลม ห่างจากหน้าต่างนั้นไปราวสามหลา ส่วนเดซานูการ
ก็เฝ้านอนอยู่ในนั้นคล้ายจะหาอะไรสิ่งหนึ่ง ในที่สุดเขาก็
เฝ้านหน้าต่างนั้นออกมา เขาพบพระสรีรว่างอันองอาจของเอ็ดเวอร์ด
กำลังหมอบพุ่มอยู่ แต่เขาหารู้จักไม่ว่าเธอเป็นใคร เสียงเขา
บ่นเป็นภาษาฝรั่งเศสสองสามคำ แต่ว่าได้หน้าต่างลงมาด้วยความ
องอาจกล้าหาญ เขาไม่ได้พูดให้ใครทราบ ตลอดจนเดอตาการ์ด
ผู้เป็นนายทริกของเขาก็มิได้รู้ ดังนั้นก็ย่อมเห็นได้ว่านายทหารเดซานูการ
ผู้นั้นใจเด็ดเดี่ยวเพียงไร แต่พอลงมาถึงเบาะต่าง เขาก็หาพบ
ภาพที่ประจักษ์แก่ตาเมื่อสักครู่นี้ไม่ ทั้งนี้ก็เพราะเอ็ดเวอร์ด
ได้คัดค้านหนีจากที่นั้นไปเสียแล้ว เขาก็ยอตาม...ตามแต่ผู้เดียว
...คืบคืบไปในความมืดแห่งราตรีกาล แต่อนิจจา, พอเขาเฝ้าน
เดี่ยวมาทางหลังกระท่อม ปลายดาพอันแหลมคมของเอ็ดเวอร์ดก็แทง
ต้องทรวงอกของเขาจนทะลุหลัง อา, แต่ว่าเขาก็ล้มถึงแก่ความ
มรณะกรรม...มรณะกรรมอันน่าสยดสยองที่สุด

ส่วนเหตุการณ์ภายนอกในราตรีวันนั้น คือ ราตรีแห่งเดือนตุลาคม เป็นวาระที่นายร้อยเอก เฮนรี วิลเลียม ได้นำกองทัพเข้าปล้นค่ายของเดอตาการ์ด จึงยอมไม่เป็นที่สงสัยเลย ว่าภายนอกกระท่อมแห่งความลำบากนี้ จะไม่เคียดแค้นไปด้วยหมู่ทหารอังกฤษ กองทหารฝรั่งเศสไม่รู้จักยอม ระวังระลึกรายอยู่เป็นธรรมดา ที่จับอาวุธกันก็ต่อสู้กันไป ที่จับไม่ทันก็ต้องถูกฟัน, ถูกจับเป็นเชลยแล้วแต่เคราะห์ดีร้ายของตน ในท่ามกลางกองทหาร ซึ่งกำลังประหัดประหารกันอยู่นี้ ถ้าจะพิเคราะห์ดูให้ดีแล้ว จะเห็น เฮนรี วิลเลียม กำลังต่อสู้กับปรบักษ์อย่างทรหัดอดทน และดูเหมือนพยายามตีฝ่าเข้าไปยังกระท่อมที่หมายโดยเร็ว

ในวาระเดียวกันเดอตาการ์ด ก็ถูกจากโต๊ะเดินไปยังหน้าต่างเพื่อจะดูความเป็นไป ดวงหน้าของท่านจอมทัพฝรั่งเศสก็เผือดซีดและร่างกายก็สั่นเทาไปทั่ว กำหนดแน่นด้วยความแค้น แต่ก็จะต้องออกประตูไป เพื่อจะบัญชาการตามหน้าที่ แต่ร่างอันสูงใหญ่ของเขายังมีทันจะถึงประตูก็พอดกับวาระบุรุษหนุ่ม — เจ้าชายเอ็ดเวิร์ด ออฟบริเตนผู้ซึ่งเข้ามายืนขวางอยู่

“ถึงคราวเจ้าบ้างละ เดอตาการ์ด” เธอรับสั่ง “ข้าเป็นคนโง่มานานแล้ว คราวนี้เจ้าเองจะเป็นคนโง่บ้างกระมัง อย่าชักดาพเลยเพื่อนเอ๋ย ถ้าชนชักออกก็จะเป็นเช่นเดียวกับที่เจ้าจับข้ามาแล้วเหมือนกัน”

เดอลาการ์ต จึงดู เอ็ดเวอร์ต อย่าง ถ่มทิ้ง ดวงตาทั้งคู่ ก็ ด้ก วาว
ไปด้วย ความ แค้น เขา กระเถิบ เข้า ไป โกธ เอ็ดเวอร์ต แล้ว พุด ด้วย
เสียง อัน ดัง ว่า “อ้ายมนุษย์ ขะขาด เวदान เป็น เวลา ที่ ทำ สงคราม
กัน หรือ?”

“อ้ายโง่” เอ็ดเวอร์ต ดำรัส ตอบ “จริง แล้ว เพื่อน เขย แต่ ข้า
ต้อง การ เกะหนั ให้ ได้ ใน คนนี้ เจ้าจง จำไว้ ให้ ดี เดอลาการ์ต เขย
เมื่อ เจ็ดวัน ก่อนนี้ เจ้า ทำ เรา เกือบ จะ เอา ชีวิต ไม่ รอด ทั้ง นี้ ไม่ ใช่
เพราะ อุปาย ของ เจ้า ดอก หรือ? ครง นี้ เจ้า เป็น คน โง่ เด็ด แล้ว ก็ เมื่อ
เจ้า โง่ ก็ จง ก้ม หน้า รับ โทษ นั้น เด็ด แต่ โดย ดี เกิด เจ้า จะ ไม่ มี โอกาส
กลับ ไป เห็น นคร บารัส อีก แล้ว ชีวิต ของ เจ้า จะ ต้อง ตาย ใน เกะหนั แน่
ทีเดียว เจ้า เขย ”

“อย่า เอา ความ ตาย มา ขู่ เดย เพื่อน ” เดอลาการ์ต ตอบ “เจ้า
ก็ รูธ แล้ว ข้า ไม่ กัด ตาย นั กดอก ”

พุด แล้ว ต่าง ฝ่าย ก็ ต่าง ชัก ดาพ ออก ต่อสู้ กัน อย่าง ตูม ผู้ ชาย เขา
เป็น ฝ่าย รุก เอ็ดเวอร์ต เป็น ฝ่าย รับ และ ถอย ดาพ ที่ มา กระทบ กับ
คม ดาพ ของ เธอ แต่ ละ ครั้ง ก็ ตัด แตะ หนั ก ๆ และ เป็น ประกาย ทั้ง ด้าน
เธอ กำลัง ต่อสู้ กับ เดอลาการ์ต ผู้ เป็น นัก พัน ดาพ ที่ สามารถ กว่า ใคร ๆ
ทั้งหมด ที่ เธอ เคย เห็น มา ถึง แม้ ว่า เขา จะมี อายุ ราว ๔๕ ปี แล้ว ก็ จริง
ก็ ยัง คง ว่องไว ฉลาด เฉลียว เช่น เดียว กับ เด็ก หน้ นุ่ม เหมือน กัน เขา
รับรอง บังคับ คมดาพ ของ เธอ อย่าง ระมัด ระวัง และ พยายาม จะ รุก มาก

ที่สุดที่ควรจะเป็นไปได้ ดวงตาทั้งคู่ก็อยู่ในอาการอันปราศจากความกระพริบเคลื่อนไหว

ความมุ่งหมายของเขาโอติเวอร์เคอตาการ์ดก็ล้มทุกอย่าง เขาโจนเข้าฟันและทิ่มแทงเอ็ดเวอร์ดหลายครั้ง แต่ครั้งที่สุดเขาได้แทงคองพระพาหาของเธอ นดองพระองค์ขาดเป็นริ้วรอย โดทิดไทดขี่มออกมาเป็นลำดับ ท่านสหายเอ๋ย ท่านอย่านึกว่าเอ็ดเวอร์ดจะปราชัยพ่ายแพ้แก่ปรบั๊กษ์ง่ายๆ ถึงแม้ว่า โดทิดจะโหดหยดลงมามิขาดสายก็จริง ก็ยังหาใช่หยาดแห่งความกล้าหาญของเธอให้ตามออกมาด้วยไม่ เวลานี้เธอรู้สึกเจ็บปวดแทบจะดำรงพระสรีรว่างไว้มิอยู่ พระพักตร์ก็เปลี่ยนจากสภาพเดิมเป็นบุตบงยังขนออกพระทนต์ก็ขบกันแน่นด้วยความมานะ พระหัตถ์ก็บีบของดาพรูปอยู่เป็นพัດวัน ยิ่งนานคมดาพของรูปก็ซุดชวนซ้าย นดองพระองค์มิหยดหย่อน เดียวซ้ายเดียวขวา ขาดฉันจนเกือบไม่มีสันดี ฮา, ความสามารถอาจหาญของเอ็ดเวอร์ดจะสิ้นสุดลง ณ กาลบัดนี้ ละหรือ?

ท่านาค่อมมาเคอตาการ์ดกลับเป็นฝ่ายรับ เพราะอ่อนกำลังลงก็เมื่อเคอตาการ์ดรับ ใครเล่าจะรุก? ไม่ใช่เอ็ดเวอร์ดผู้มีบาดแผลอันฉกรรจ์ที่ตรงพระพาหาออกหรือ? ใช่แน่ ท่านสหายเอ๋ย เมื่อเธอเป็นฝ่ายรุก ก็รุกจริงดังน่าที่เหมือนกัน แต่พอเธอซบรุกเข้าไป ครั้งไร พระโอดทิดก็ยังหยดมากเข้าทุกที่ จนตามพนักกระดานเป็นทางแดงไปทั่ว กระต้อมน้อยก็คือกระต้อมแห่งความโหดร้าย

และทั้งเป็นต้นามยุทธรน้อยๆ อีกด้วย โตะและเกาอื่นคงอยู่ระกระ
ระกระก็ดื่มระเนระนาดไปตามๆ กัน อนิจจา, เวดานี้คือเวตาที่ท่าน
แม่ทัพทั้งสองฝ่ายมุ่งจะเอาชีวิตซึ่งกันและกันเท่านั้น

เฮนรี วิเดียม ต่อกองทหารเดอตาการ์ดเข้าไปได้จนถึงประตูรั้ว
ทหารนอนตายอย่างน่าทุเรศอยู่เกลียดเกลื่อน ในไม่ช้านักก็
อันแบบบางก็ถูกทำลายลงสิ้น สถานที่นั้นก็เต็มไปด้วยทหาร
อังกฤษ ส่วนเขา, เฮนรี วิเดียม, ก็ปล่อยผีทำโดยเร็ววิ่งไปยัง
กระท่อมนี้ พอโผล่ประตูเข้าไป เขาตกตึงทันทีหนึ่งจ้องดู
ภาพแห่งการต่อสู้ที่นั่นอยู่โดยมิได้เคลื่อนไหว ยิ่งเมื่อเห็นโลหิต
ของเอ็ดเวิร์ดไหลนองอยู่ เช่นนั้นก็ยิ่งตึงหนักขึ้นอีกพลางก็บ่น
ไปเบาๆ ว่า

“อา, เด็ดมายอร์นี่ช่างฉลาดเฉลียวจริงหนอ เจ้าหัดสอนฉลาด
กว่าเราผู้เป็นทหารเอกมาก — มากนัก เจ้าหัดสอนทราบได้ตระหนัก
ว่าเอ็ดเวิร์ดมาอยู่ที่นี้ อา, เจ้าหัดสอนฉลาดจริง”

พอได้สติเขาก็วิ่งเข้าไปจะช่วยเอ็ดเวิร์ด แต่เขอรับสั่งห้ามว่า
“อย่า วิเดียม ไว้ให้ฉันตายเสียก่อนจึงช่วย”

แต่ วิเดียม ยังหาได้ยินไม่ กลับตรงเข้าไปใกล้จะประสานดาพ
กับเดอตาการ์ดอีกดาพหนึ่ง

เอ็ดเวิร์ด กระทบพระบาทขึ้น แล้วรับสั่งด้วยเสียงอันดังว่า
“อย่า เฮนรี ฉันบอกว่าย่า”

ดังนั้นเขาจึงได้ตัดสินใจคิดทันที ถอยหลังห่างไป เขาคิดไปว่า
เขาต้องมาเป็นผู้ตัดสินใจในการต่อสู้ครั้งนี้ แทนที่จะมาช่วยบรูซ
ผู้เป็นนาย

เดอตาการัด ถอยหลังไปจนสุด เข้ากับเขาเกออีเซไป วาเรน
เองเป็นวาระที่เฮ็ดเวอร์ดกระโจนเข้าพัวกันอย่างเต็มรัก ต้องตรงให้
เขาเช่นเดียวกัน แต่เป็นผลตึกมาก เพราะฉะนั้นเขาจึงล้มลงถึงแก่
กรรมทันที ในเวลาเดียวกันเฮ็ดเวอร์ดก็ล้มลงด้วยความเจ็บปวด
เหมือนกัน แต่เฮ็นรีได้กระโดดเข้าประคองไว้ทันและพาเสด็จไปยังค่าย

ต่อไปก็ไม่มีอะไรจะกล่าวแล้ว นอกจากเมื่ออังกฤษได้ไถ่
เจอร์ซได้เป็นครั้งที่ ๗ (ครั้งนี้) แล้ว พวกนายและพลก็นำเฮ็ดเวอร์ด
เสด็จไปยังเกาะอังกฤษโดยเรือใบชื่อ ‘นางพระยาแห่งมหาสมุทร’ พร้อม
ด้วยเลดี้มายอร์ เบิร์ตัน ส่วนในเกาะเจอร์ซนั้น ฌ็องเยม และทหารอื่นๆ
ก็กองรักษาเหตุการณ์อยู่.

เขาผู้ชาย “ฉันรักเธอมากกว่าใครๆ ในโลก จริงๆ นะเธอ ทัก”
เขาผู้หญิง “ถ้าเช่นนั้น ฉันเห็น ว่า เธอเป็นคน ออกตัญญู”
เขาผู้ชาย “ทำไมล่ะจ๊ะ จริงๆ นะฉัน พุดตาม ความ ดัดย”
เขาผู้หญิง “ขอโทษ เธอควร จะรัก มารดา เธอ มาก ที่สุด ไม่ใช่ หรือ?”

ศัพท์ สังเคราะห์

ภาษาของมนุษย์ ซึ่ง พูด กัน อยู่ทั่วโลกในเวลานี้ เห็นจะไม่มีความใด ที่ จะ แสดง ความ สันติ ชิด เชื้อ, ความรัก อันไม่ รู้จัก เคียด คดา, ความไว้วางใจ, ความให้อภัย, และ เป็น เครื่องผูก รัด ให้มนุษย์ เข้าเป็นพวกเดียวกัน ได้ง่าย กับ ทั้ง นำ ให้บังเกิด ความ เมตตา, กรุณา, ความ สงสาร ต่อกัน ดังที่ คำว่า “พ่อ, แม่, พี่, น้อง” คำเหล่านี้ ถึง แม้ ว่า เป็น คำ สำคัญ ก็จริง แต่ ก็ ได้ มี ประวัติ ดับ มา ช้านาน แล้ว ตั้งแต่ เริ่ม มี มนุษย์ ชน ใน โลก และ อาจ จะ กล่าว ได้ ว่า ไม่ มี คำใด ที่ จะ เกิด ก่อน คำเหล่านี้ เลย ก่อน ที่ จะ กล่าว ถึง คำอื่น ที่ มา ของ คำ นั้น ๆ จำจะต้องกล่าวถึง ความ เป็น ไป ของ พวก อริยะ บ้าง พอ ได้ เข้าใจ เป็น คำ ได้

เมื่อ สมัย โบราณ ครั้ง ดึกดำบรรพ์ นั้น มี ชน พวก หนึ่ง รูป ร่าม สูงใหญ่ และ เป็น คน ผิวขาว เรียก ชื่อ พวก ของ ตนเอง ว่า ‘อริยะ’ (Arya) อาศรัย อยู่ ใน ทวีป อาเซีย ภาค ตะวัน ตก ตอน ระหว่าง ทะเล แดง เบียน กับ ภูเขา ฮินดูคุต พวก อริยะ นั้น มี อาชวะ ใน ทาง เติง ศักดิ์ มี โค, แกะ, ม้า เป็น คัน และ ทำไร่ เข้า ดำด เป็น พน เพราะ เหตุ นั้น จึง จำเป็น ต้อง หา ทำได้ที่ บริบูรณ์ ด้วย หน้ำ, น้ำ ถ้า หาก ว่า พน ที่ นั้น ขัดสน ดง ก็ ย้าย ครอบครัว ไป หา ทำได้ที่ ดี ใหม่ ซึ่ง เป็น ธรรมเนียม ของ พวก อริยะ ที่ เดียว ด้วย ธรรมเนียม นี้เอง พวก อริยะ จึง ได้ กระจาย กัน ไป อยู่ ตาม ทวีป ยุโรป จน เกิด เป็น ฝรั่ง ชาติ ต่าง ๆ ดับ มา จน บัดนี้ และ ทาง ทิศ ตะวัน ออกเฉียงใต้ ทวีป อาเซีย จน ได้ ถึง ประเทศ ชน ประเทศ หนึ่ง ซึ่ง ใน บัดนี้

เรียกว่า อาฟกานิสถาน พวก อริยะ เป็น พวก ที่ รู้จัก ความ เจริญ และ
มีความคิด ดี ดัง จะ เห็น ได้ จาก คำ บางคำ ที่ เรา ใช้ กัน อยู่ ทั่ว โลก ณ
บัดนี้ นั้น เกิด มา จาก พวก อริยะ ทั้ง นั้น ซึ่ง จะ ได้ นำ มา กล่าว ต่อ ไป

คำว่า “แม่” ซึ่ง เรา ใช้ เรียก ผู้ บังเกิด เกิด เพศ หญิง ของ เรา นั้น
เกิด มา จาก ชาติ ของ คำ พุท ‘มา’ (Ma) แปลว่า “นำมาให้เกิด” แต่
ใน ภาษา สันสกฤต (ภาษา ของ ชาว ฮินดู อัน ดั้งเดิม มา จาก พวก อริยะ)
เรียกว่า “มาตริ” ที่ เหนือ มา จาก คำ ‘มา’ นั้น เอง แต่ มี คำ ‘ตริ’

เป็น คำ ต่อท้าย (Suffix) แปลว่า ผู้—ผู้กระทำการของ (Agent)
เมื่อ รวม ความ เข้า ด้วย กัน คง แปล ได้ ความ ว่า “ผู้นำให้มาเกิด” หรือ
“ผู้ให้กำเนิด”

คำว่า “พ่อ” นั้น มา จาก ชาติ ‘ปา’ (Pa) แปลว่า “ปกครอง”
เพราะ พ่อ ย่อม มี หน้าที่ ปกครอง และ เกื้อหนุน อุปถัมภ์ ครอบครอง ของ คน

คำว่า “พี่ชาย หรือ น้องชาย” (Brother) มา จาก ชาติ “ภริ”
(Bhri) แปลว่า “แบก, ชน” เพราะ คน หนุ่ม ๆ มี หน้าที่ ใน การ แบก ชน
สิ่ง ของ ใน เวลา ที่ อพยพ ครอบครอง

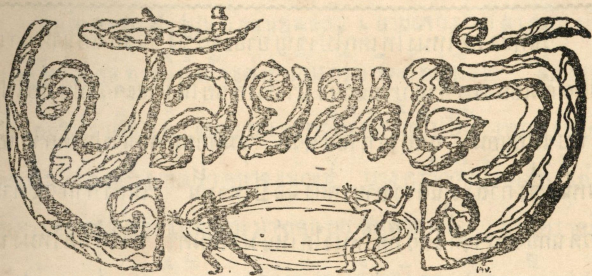
กับ ยังมี อีก คำ หนึ่ง คือ คำว่า “ลูกสาว” (Daughter) นั้น มา จาก
ชาติ “ดูห์” (Duh) แปลว่า “รีดนม” เพราะ ว่า ใน สมัย ก่อน นั้น เด็ก
หญิง มี หน้าที่ เป็น คน รีดนม (Milkmaid)

เมื่อ ได้ กล่าว ถึง ความ เป็น ไป ของ พวก อริยะ แล้ว ก็ เป็นการ สมควร
ที่จะ ยก เอา คำว่า “อริยะ” ขึ้น มา กล่าว แล้วย ด้วย เพื่อ ช่วย กัน
พิจารณา ดู ว่า ตาม ทฤษฎี ภาษณ์ ทั่ว หาย ได้ คน คว้า หา ความ แปล ของ
คำนี้ จะมี มุม ควร เชื่อ และ ถือ เอา เป็น จริง ได้ เพียง ไດ

คำว่า ‘อริยะ’^๕ นักรบราชนิกุล ต่างคนก็มีความเห็นต่างกันไปคนละทาง
 มันท่านแมกซ์ มิดเตอร์^๕ ซึ่งเป็น นักรบราชนิกุลใหญ่ ในทางภาษาได้ อธิบายว่า
 ว่า ‘อริยะ’^๕ น ออกมาจาก ชาติ “อาร” (ar) แต่เมื่อ ได้ตรวจดูใน
 ภาษาสันสกฤตไม่ปรากฏ ว่า มี คำนี้ เดย เห็น มี แต่ใน ภาษา ลาติน ว่า
 “อาราเร” (arare) แปลว่า “ไถนา” ตาม หลักนี้ ดู ก็ น่า เชื่อ
 เนื่อง ด้วย ว่า ฐานะ และ อาชีพ ของ พวก อริยะ ได้ เป็น ไป ใน ทาง ทำไร่ แต่
 ตาม ความ สันนิษฐาน อีก ทาง หนึ่ง เข้าใจ ว่า คง จะ มา จาก ชื่อ เดิม ว่า
 ‘อริยะ’^๕ ของ เขา นั้น เอง แต่ เป็น ด้วย ความ เปลี่ยนแปลง ของ คำ นั้น
 ซึ่ง เกิด จาก ชาติ ‘อาร’ ผสม กับ คำ ว่า ‘ยะ’ (อาร + ยะ = อารยะ) ซึ่ง
 เป็น ตัทธิศัพทปริศนาค (Secondary nominal suffix) และ ตัทธิศัพทปริศนาค^๕
 เท่านั้น ซึ่งเป็น หลัก สำหรับ เปลี่ยน คำ ซึ่ง ออก มา จาก นาม เดิม เช่น คำ
 ว่า “โรมานัส” ก็ ออก มา จาก คำ ว่า “โรม่า” แต่ หา ใช้ ออก จาก นาม
 ซึ่ง เกิด ขึ้น จาก คำ กริยา ไม่ นาม ซึ่ง เกิด ด้วย คำ กริยา เช่น ที่ ประกอบ
 ด้วย คำ ‘ยะ’^๕ น เป็น คำ ที่ เกิด ขึ้น เป็น ครั้ง แรก ที่ เดียว ฉะนั้น เพื่อให้ ได้
 ความ ชัดเจน ดี ตาม คำ ที่ กัด ถ้าว แล้ว นั้น ควร จะ แปล คำ ว่า “อารยะ หรือ
 อริยะ” ว่า “ผู้ ไถ ไถนา” ไม่ใช่ แปล ว่า “ผู้ ทำนา”

แต่ ท่าน ดาสด์ เณ อธิบาย ว่า ศัพท์^๕ น ออก มา จาก ชาติ [ริ (ri)
 ซึ่ง ขยาย ออก ไป เป็น อาร (ar)] แปล ว่า “ไป” และ คำ ว่า ‘ยะ’^๕ เป็น
 คำ พุท ที่ ต่อท้าย

ส่วน ท่าน บอปปี้^๕ สันนิษฐาน ว่า คง เป็น คำ ไค คำ หนึ่ง ใน ระหว่าง ๒ คำ^๕
 คือ ชาติ อาร (ar) [ริ (ri)] ซึ่ง แปล ว่า “ไป” กับ คำ ว่า “อาร์ค”
 (arc) แปล ว่า “แสดง ความ นับถือ” “สมัย กาล”

เรื่องชีวิตกับศิลปะ เรื่อง

ทิดโหม่ง อายุ ๔๐ ปี เปน พ่อ หมาย ภรรยา ตาย มา หตาย ปี แด้ว ทำ
ให้ แก มี ความ เปตา เปตียว และ จำ เหว่ ใจ เผ้า แต่ นั้ง คิด นอน คิด
อยู่ ไม่ วาย ที่ จะ หา คู่ ที่ เหมาร ๆ มา ดู่ สม ภริมย์ ชม ชิด ดัก คน นั้ง แต่
ความ ผิด คาค ทำให้ แก หมด หวัง เพราะ รูป ร้าง ของ แก ถ้า จะ เทียบ
เคียง กับ ชน ช้าง ก็ เห็น จะ พอ ปาน กัน ทุก ดักษณะ จึง ไม่ เปน แม่ เหล็ก
พอ ที่ จะ ดู ดั้ง ให้ หึง คน ไค ถึง กับ กต่าง ออก มา อย่าง เต็ม ปาก ว่า ชอบ
เนื้อ ฟัง ใจ ใน ตัว แก หาก เหตุ ด้วย ความ มั่ง คั่ง สม บุรณ ของ แก ใน ย่าน
บาง นก ยุง ไม่ มี ใคร จะ สม บุรณ เท่า จึง ยัง มี สตรี ที่ ปอง รัก แก อยู่ บ้าง
แต่ สตรี พวก นั้น ก็ มัก จะ มี อายุ ปูน เดียว กัน กับ ทิด โหม่ง หรือ สตรี ที่ มี
รูป ร้าง ไม่ สละ สวย และ โดย เห็น แก ทร พย์ นั้น เอง ทิด โหม่ง จึง รัง เกี้ยว
และ ทั้ง แก ได้ ใจ ไว้ ว่า อำนาค แห่ง ความ เปน เศรษฐี ใด ๆ คน ๑ นั้น
จะ เบิด ไชค ให้ แก หา เมีย ทั้ง สาว และ ด้วย ได้ ดัก คน ๑ เปน แน่

*

*

*

*

วันหนึ่ง ทิดโหม่งให้เด็กไป เชิญ ยายแจ่ว ซึ่ง ชนชื่อ ต่อนาม ว่า เปน
แม่สื่อ ตัวเอก แห่ง ย่าน บาง นกยูง มา ทารุณ ขอให้ยายแจ่ว เปน สื่อ ไป พุด
จา กับ แม่พยอม ตกต่าง กันนั้น ท่วม แม่พยอม คนนี้ เปน เด็ก น้าเอ็นดู
คนหนึ่ง ซึ่ง กำตั้ง วันสาว อายุ เพียง ๑๗ ปี เท่านั้น เนื่องจาก วัน ทำบุญ
ที่ วัด นกยูง คราวที่ แด้ว ทิดโหม่ง ได้ เห็น มา เต็มตา ทำให้ ทิดโหม่ง นอน
ไม่ไคร่ หัดมี อากา รตะกรัน ตะกรอ หนาว ๆ ร้อน ๆ ดัง นั้น เปน ไข้ และ
เมื่อ ยายแจ่ว แก มา ตาม คำ เชื้อเชิญ ของ ทิดโหม่ง ดูเหมือน อากา ร
โรค ของ ทิดโหม่ง ได้ สงบ ลง เปน ปกติ รวด กับ ปกติ ทั้ง ใน ที่น ที่น ใจ

“นี่ แนะ แม่” ทิดโหม่ง กล่าว เมื่อ ยายแจ่ว หย่อน กัน ลง ยัง พน
“ที่ คุณ ต้องการ พบ ก็ หมาย จะ บอก ดา มา ให้ ดัง อย่าง นั้น”

ยายแจ่ว “ดา มา อะไร กัน พ่อทิด?”

ทิดโหม่ง “คือ ว่า คุณ มีความ สัมผัส สัมผัส กับ แม่พยอม ตก ต่าง
กันนั้น ท่วม อยาก จะ ไคร่ ขอแรง ให้ ช่วย เหลือ คุณ ไป พุด จา ให้ ที่ เปน
ตก ลง คุณ จะ คิด คำ บอ ยการ ให้”

ยายแจ่ว “ข้อ กะ อ้อ เรื่อง เด็ก น้อย พันธ์ จะ เปน ไร ไป พ่อทิด ที่ ตรง
พ่อทิด แด้ว คุณ ไม่ มี ฟาม รัง เกียจ เคย เทียว ย่า ร้อน ใจ ไป เคย ไร่ เปน
พานักงาน คุณ เอะ”

ทิดโหม่ง “ถ้า ยัง นั้น ก็ เปน ที่ ยืน ใจ ของ คุณ ได้ คุณ จะ ไม่ ต้ม
บุญ คุณ แม่ เดย ที่ เคย ขอ ให้ เปน ผล ดำ ไร่ เกิด ถึง จะ เสีย เงิน ทอง
สัก เท่า ไร ก็ จะ ยอม สู้ ขอ แด้ว ให้ ได้ ตัว แม่พยอม มา ก็ แด้ว กัน”

เมื่อได้พูดจา กัน เป็น ที่ แน่นนอน แล้ว ยายแจ้ว แก ก็ ตาก ดับ บ้าน
ฝ่าย ทิดโหม่ง อยู่ ทาง นั้น ก็ เฝ้า แต่ เหม่อ อิ่ม กริม จิตต์ อยู่ มิวาย ทิดโหม่ง
นึก ว่า อย่างไร เสีย ก็ ดี แม่พยอม คง จะ ไม่ พ้น มือ ไป ได้ เพราะ แก เชื่อ
ความ ต่ามารด ของ ยายแจ้ว อย่าง แน่วแน่ บาง คราว ทิดโหม่ง ถึง แก่นั่ง
หัดบตา เห็น ภาพ ของ แม่พยอม มา ถอย อยู่ ณะ เพาะ หน้า บาง คราว ทิด
โหม่ง ต้อง ผวา ตกใจ ตื่น ชน จาก ภาวังก์ โดย เดี๋ยวจึง ของ สิ่ง ของ ที่ ตก ลง มา
บ้าง และ อะไร ต่อ อะไร บ้าง ถ้า จะ เหม่า ว่า ทิดโหม่ง วิกลจริต ไป ก็ ไม่ ผิด
ปัญหา สำคัญ ของ ทิดโหม่ง ก็ คือ แม่พยอม จะ มี ความ รัก โหม่ง ? และ
ยายแจ้ว แก จะ ทำ ความ เรียบ ร้อย ดำ เြ็จ โหม่ง ? ปัญหา ต้อง ชวน ชัก ทิด
โหม่ง ยัง ไม่ ได้ รับ คำ ตอบ เพราะ บัด นี้ ยัง ตก อยู่ ใน หน้าที่ ของ ยาย
แจ้ว อยู่ และ ทั้ง ยายแจ้ว ก็ ยัง ไม่ ได้ ส่ง ชาว คราว ให้ ทราบ ด้วย ความ
อก โหม่ง ได้ ชม ต้อง ตก เป็น สัมบัติ ของ ทิดโหม่ง จน ทิดโหม่ง ไม่ เป็น
อันกิน อันนอน เฝ้า แต่ ผุด ดุก ผุด นั้น ปาน ดัง นั้น ว่า ใน ที่นอน และ อาหาร
นั้น เต็ม ไป ด้วย อีศัค และ คม หอก คม ดาบ ยาม จะนอน ก็ ยัง ทำ ให้ ร้อน
ร้อน ทั้ง ภายใน และ ภาย นอก ยาม จะ ถอน ข้าว ก็ สุด จะ กระเดือก แค้น
จะ ผิด คอ ถึง แม่ จะ ชด น้า แอง คม ยา ที่ บา เพ็ง คน ครว ปรุง มา แล้ว
อย่าง เหม่า เจาะ ก็ ดี ก็ ยัง หา ทำ ให้ คำ ข้าว ที่ เปิบ เข้า ปาก แล้ว นั้น
ต้อง ผ่าน พ้น ตาคอ ไป ได้ ไม่ ทิดโหม่ง เฝ้า คอย ยายแจ้ว มา นับ เป็น
เวลา ได้ ๗ วัน ต้อง แดง ก็ ยัง หา มั ข้าว อย่างไร ไม่ จน วัน หนึ่ง ยายแจ้ว
เดิน โผล่ เข้า มา แก ยิ้ม เบ้น ราว ๆ กับ ว่า แก้ม ของ แก จะ โป่ง ออก มา

อย่างเมื่อครั้งแกยังเปนสาวอยู่ ทิดโหม่งเห็นก็เดาได้ทันทีว่า
อย่างไรก็ดี เรื่องของคนต้องเป็นต่อแล้ว

“พ่อทิด” ยายแจ้วเปิดอุทานว้าว ออกในขณะเมื่อนั่งตงยังพ่น
“เรื่องนั้นเรียบร้อยแล้ว พ่อทิด”

“ยังงั้นซี” ทิดโหม่งถึงโตด “แม่เป็นหนี้บุญคุณอยู่แก่ฉัน
เป็นอันมากทีเดียว ไหนต้องเล่าให้ฟังอีก”

ยายแจ้ว “ฉันได้ไปพบกะตัวแม่พยอมเขาเองทีเดียว ฉันก็
เริ่มรำพันถึงฟามสุขที่แม่พยอมจะได้รับในอนาคตทีเดียว อย่างชาน
ใหญ่ จนแม่พยอมพลอยตงเห็นตามที่ดินพูด และเขาบอก
ว่าให้ไปพูดจาต่อสู้ขอต่อมิดามารดาของเขา อ้อ เขามอบผ้าแถบ
ผืนนี้มาเพื่อให้พ่อทิดเอาไว้ดูต่างหน้าพดางๆ ก่อน” ยายแจ้วพูดพดาง
ส่งผ้าแถบให้ทิดโหม่งๆ รับผ้าแถบด้โส้กที่จับไว้้อย่างเรียบร้อยและมี
กลิ่นที่ได้อบร่ำมาด้วย กระแจะหอมอยู่กระหดยอบอวล ทำให้ใจของ
ทิดโหม่งได้เห็นภาพเจ้าของผ้าทันที ภายในใจของทิดโหม่งยิ่งเต็ม
คนไปด้วยความปีติปราโมทย์

ยายแจ้ว “และแม่พยอมตั้งว่า อยากจะได้ของอะไรของพ่อทิด
ไปไว้ดูบ้าง”

“เอาเถอะแม่ เอาแหวนเพชรวงนี้ของฉันไปให้เขาก็แล้วกัน”
ทิดโหม่งพูดพดาง ถอดแหวนเพชรออกจากนิ้วส่งให้ยายแจ้ว

ยายแจ้ว “เรือดมในหนองนี้พ่อทิด ทองมันจะไปไหนเสีย”

ทิดโหม่งยิ้ม น้อย ๆ พยายาม กำขยับ ขยับ แล้วว่า “แม่ ต้อง เป็น ชุระ ให้แข็งแรง ดักหน้อยนะ”

“ไม่เป็นไร หรอก พ่อทิด” ขยับแล้ว รับรอง “เรื่อง สู้ ขอ ฉัน เห็น ว่า ไม่ ต้อง ดักว่า เอะ ใจ เป็น พานักงาน ของฉัน ก็ แด่ กัน ฉัน จะ จัดเอง พ่อทิด ไม่ ต้อง อนาคต ร้อนใจ หรอก”

ทิดโหม่ง “ถ้า จัด ได้ เจียบ ๆ ก็ ดี ช้ แม่ เอิกเกริก นึก ไม่ สู้ ดี”

ขยับแล้ว “ทำ เอิกเกริก ไป มัน ก็ เท่า กับ คำ น้ำพริก ตาย แม่ น้ำ ลัก เท่า ไร ๆ ก็ ไม่ พอ ฉัน คิด ว่า ใช้ วิถี พาก ก็ แด่ กัน ฝ่าย หัด เรา จึง ค่อย ไป ส้มค ส้มมา เขาก็ ได้ จะ เป็น ไร ไป”

เมื่อ ปลูก ษา กับ ขยับแล้ว เป็น ที่ ตก ลง กัน แด้ว ขยับแล้ว ก็ ตา ทิดโหม่ง กัด กับ พร้อม กับ ความ ปลด ปลด ปลด แด ปลด ด้วย ได้ รับ สิ้น น้ำ ใจ จาก ทิดโหม่ง เป็น เงิน ครา ๒ คำ ดั่ง ดู แก กระ ปรี ะ เป่า ชน อัก มาก ค่อย มา ไม่ เข้า ทิดโหม่ง ก็ ได้ รับ ข่าว จาก ขยับแล้ว เนื่อง ๆ ด้วย แต่ เป็น ข่าว ดี สำหรับ ทิดโหม่ง ทั้ง สิ้น ทำให้ ทิดโหม่ง รู้ สึก ว่า ความ สัม พัน ธ์ ระหว่าง แม่ พย อม กับ ตัว แก ใน เวตา นี ดู สนิท สนม รว กับ ได้ อยู่ โกลั ชิด กัน แด้ว ไม่ ว่า ขยับแล้ว จะ พุด อะไร ต้อง เป็น นั้น รว กับ เป็น คน มี ฉา จา ดี ทัช แด มา หา ทิดโหม่ง ที่ ไร มิ อะไร ค่อย อะไร แด ต้อง ได้ รับ เป็น รางวัล คิด มี อ ก ถับ ไป ด้วย เสมอ ทิดโหม่ง ให้ สำหรับ แม่ พย อม บ้าง และ สำหรับ ตัว ขยับ แด้ว เอง บ้าง

จำเดิม แต่ วันที่ ยายแจ่ว นำผ้าแถบ ตัดไปมาให้ ทิดโหม่ง ซึ่งแกอ้างว่าแม่พยอม ฝากมาให้ นั้น แล้ว ความ ตุ่ม หลง ของ ทิดโหม่ง ก็ ทวีขึ้น เป็น ลำดับ ทิดโหม่ง ได้ ถนอม ผ้าแถบ ไว้ เป็น อย่าง ดี รวบรวม ระวัง พองไซ้ ไม่ ให้ กระทบ หิน และ แทะ ทุก ๆ ขณะ จิตต์ ทิดโหม่ง มี น้ำ ใจ อัน ตุ่ม หลง จง ใจ จอด อยู่ แต่ แม่พยอม ที่ รัก มิ ได้ ว่าง เว้น เติบ ต่อ มา ยายแจ่ว หาย ไป หดายนัน ทำให้ ทิดโหม่ง คอย ๆ ความ สำ เร็จ ที่ ยายแจ่ว จะ นำ มา ให้ ๓ วัน ก็ แล้ว ๗ วัน ก็ แล้ว ยายแจ่ว ก็ มิ ได้ มา รายงาน ให้ ทิดโหม่ง คดา ย ความ ทุก ชั บ้าง เติบ จน กระทั่ง วัน หนึ่ง ยายแจ่ว จึง ได้ โผล่ หน้า มา

ยายแจ่ว “แม่พยอม เขา ฝาก น้ำ อบ ไทย ขวด นี้ ที่ ปรง ด้วย ฝีมือ ของ เขา เอง มา ให้ พ่อ ทิด ไช้ พดาง ๆ ก่อน ไช้ แม่พยอม หด่อน ก็ คลั่ง ถึง พ่อ ทิด วัน หนึ่ง ไม่ น้อย กว่า ร้อย ครั้ง เสีย อีก”

“ทำ ยัง ไง ดี ถ้า แม่ ถึง จะ ได้ พบ ตัว แม่พยอม บ้าง” ทิดโหม่ง ออก “พุทไซ้! ฉันทหรือ รวด ะ กอก จะ แยก แดก ทดา ย ออก เป็น เสีย ง ๆ แล้ว”

ยายแจ่ว “อย่า รีบ ร้อน ไป นะ เติบ พ่อ ทิด ไช้ ๆ ได้ พัว ร้าง ส่อง เติบ งาม นะ พ่อ ทิด นา เขา เอะ ฉันท จะ พยายาม ให้ ได้ พบ กัน บาง ที่ จะ ได้ ตัว มา เติบ เสีย ด้วย ไช้”

ทิดโหม่ง “ถ้า กระนั้น ละ ก็ ดี นะ ไช้” แล้ว ยายแจ่ว ก็ ลา ทิดโหม่ง กลับ บ้าน พร้อม ด้วย ดิน น้ำ ใจ ที่ ทิดโหม่ง ให้ อีก ๓ คำ ดัง

แม่ผ่อง อายุ ๓๕ ปี เป็นแม่หม้าย สามีตายเสีย ๓ ปี กว่าแล้ว บ้านของแม่ผ่องนี้ก็ไม่อยู่ไกลจากบ้านกำนัน ท่วม นึก เป็นคนอยู่ในย่านเดียวกัน ถึงแม่ผ่องจะต้องตกเป็นพุ่มหม้ายก็จริง แต่ยังคงได้ชื่อว่า “แม่หม้าย ทรงเครื่อง” โดยความมั่งคั่งสมบูรณ์ของแม่ผ่องนี้ไม่แพ้ใครใหม่ อย่างไร และทั้งรูปร่างของเจ้าหล่อนก็ไม่สู้เลวนัก หล่อนชาวท่อม ๆ สิ่งที่น่ารังเกียจก็คือ หล่อนตกมาสู่คนท่อมตกเสียแล้วเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิผู้ชายไป กรออยู่เป็นอันมาก แต่พวกที่ไปติดอยู่นั้น ถูกแม่ผ่องหล่อนเลือก และกลัวว่าเมื่อได้เสียกันแล้วบรรดาทรัพย์สินสมบัติของหล่อนจะพลอยวิบัติไปด้วย จึงเป็นเหตุให้หล่อนตั้งใจไม่เอออวยกับชายคนใด ส่วนบรรดาพวกผู้ชายเมื่อถูกแม่ผ่องคัดสินใจถอนหลุดเสียแล้ว ก็ต้องบ้ายหน้ากลับไปตามกัน แต่แม่ผ่องนั้นชอบนายโถม ลูกชายกำนันไทย ซึ่งมีอายุเพียง ๒๗ ปี เป็นเด็กวันหนุ่มที่ไม่มึนสติปัญญาเป็นเจ้าชู้เคยอยู่ในโอวาทของบิดามารดาตั้งแต่ นายโถมเล็กออกจากสมณเพศแล้ว ก็มาดังหน้าดังตาแต่การทำความหยาบคายเสีย มิได้คิดจะมีลูกเมีย ทำให้แม่ผ่องเห็นว่า ถ้าได้นายโถมมาเป็นสามีตนแล้ว ก็สามารถจะให้ความสุขแก่ตนได้ ดีกว่าบรรดาพวกเจ้าชู้ที่แม่ผ่องได้ถอนหลุดเสียแล้วนั้น ครั้นแม่ผ่องหล่อนจะพูดจาแพะ โถม เกาะ เกาะเอา คือ ๆ ก็นึกกระดากอายใจอยู่ แต่หล่อนเข้านั่งนอนคิดก็ยังไม่เห็นช่องทางใดจะดีไปกว่าใช้สาย และหล่อนเห็นว่าการใช้สื่อ หรือ สาย ก็ต้องยกให้เป็นภาระของยายแจ่ว เพราะตนนั้นไม่ชำนาญสายแจ่วได้กับภาระอันนี้ตาม

หน้าที่ ก็ทิ้ง แกได้กระทำลงไป แล้วก็ คือ แกนำเรื่อง ของ แม่ผ่องไป
 สรรเสริญ ชาวคราวให้เข้าหู พ่อโถม แต่แกจะนำเรื่องไป พูด หรือไม่
 นั้นยังไม่ปรากฏชัดนัก ปรากฏแต่ว่า แกได้กลับ มารายงาน แม่ผ่อง
 นายจ้าง ของแกว่า พ่อโถม นั้น มีความ ปฏิพัทธ์ ใน แม่ผ่อง แล้ว ชาวดี
 ที่ แม่ผ่อง ทราบเช่นนั้น ทำให้ แม่ผ่อง ตีใจ จน เนื้อเต้น ด้วย ความ
 ข้างพูด ของ ยายแจ่ว นั้นเอง ทำให้ แกได้รับผล ดีน้ำใจ จาก แม่ผ่อง อย่าง
 ดงงาม จนไม่ ปรากฏ ว่า ตักกี่ครั้ง แล้ว แกมาหา แม่ผ่อง ที่ไร ก็ได้
 คุยเคียงกับไป หา ทิดโหม่ง และ สิ่งของ ที่ แม่ผ่อง มอบไป ให้ พ่อโถม
 ก็ไม่ น้อย ต้วน แต่ ของ อัน มีค่า พ่อโถม จะได้รับ หรือไม่ นั้น ก็ตกเป็น
 หน้าที่ ของ ยายแจ่ว แต่ แม่ผ่อง ฝากไป ให้ ชาวไร ก็ได้รับ คำตอบ จาก
 ยายแจ่ว ว่า พ่อโถม รับไว้ ด้วย ความ ปลื้มใจ ทุก ๆ คราว

*

*

*

*

ครั้น ถึง วัน ๔ ๓๐ ๑๒ คำ ใน คืน วัน นั้น เป็น คืน ที่ แดด เห็น แสง ดาว
 หุ่บวู ๆ เกือบ ก่อน ข้าง มืด ตักหน้อย วัน นั้น แหะ เป็น วันที่ ทิดโหม่ง
 ได้ ตั้ง ให้ ยายแจ่ว ไป บอก แม่พยอม ว่า จะ เอา เวื่อ เก่ง ไป คอย รับ แม่พยอม
 ครั้น ได้ เวลา ๔ ทุ่ม ครึ่ง ทิดโหม่ง ก็ ถอย เวื่อ ออก จาก บ้าน แต่ เหตุ ด้วย
 แจ่ว ทวน นา จัง กิน เวลา ตึง ครึ่ง ชั่ว นา พิกากว่า จะ ถึง หน้า วัด นก ยุง ซึ่ง
 เป็น คำ บด ได้ นิด หมายไว้ และ จอด เทียบท่า คอย แม่พยอม อยู่ พอ
 ตักครวี่ ใหญ่ ๆ ก็ มี เจา คน ตะคุ่ม ๆ เดิน ตรง มา ยัง ท่า นา เจา นั้น คอ สดริ
 ่นุง ผ่า ตาย สวม เสื้อ และ ใช้ ผ้า แพร เพาะ ดำ คุดม คั้วระ เมื่อ ถึง ท่า นา

ไม่ทันพูดจา กับใคร หญิง คน นั้น ก็ก้าว ลง มา ใน เรือ ของ ทิด โหม่ง
 ทิด โหม่ง แลเห็น ก็ ตก ตลิ่ง เกือบ ๆ จะไม่เชื่อ ตา ตนเอง ว่า หญิง คน
 นั้นแหละ คือ แม่พยอม ที่ นิดได้ เมื่อ เรียบ ร้อย แล้ว ทิด โหม่ง ก็ สั่ง ให้ ทอย
 เรือ ออกจาก ท่า ทิ้ง ที่ ใน เวลา คิด ๆ กัน นี้ มี เรือ เก่ง อีก ลำ หนึ่ง แฉว
 ขับ ตาม มา เบื้อง หลัง ทิด โหม่ง ดัง เกิด เห็น ก็ ตกใจ มาก เพราะ เข้า
 ใจ เดียว ว่า ญาติ ของ แม่พยอม คง รู้ เรื่อง แล้ว และ ออก ตาม โดย เรือ
 ดำ นั้น มา ทาง บ้าน ของ กำนัน ท่วม ทิด โหม่ง ร้อง ใจ ร้อง บอก ให้ คน
 เร่ง แฉว อย่าง เต็ม ฝี มือ ใน ระหว่าง ที่ หัน และ ได้ กัน นี้ กิริยา ของ ทิด
 โหม่ง ไม่ เป็น ปกติ เฝ้า แต่ คอย จ้อง มอง ดู เรือ ดำ นั้น บ่อย ๆ ว่า
 จะ ตาม มา ทิ้ง หรือ ยัง ยิ่ง กระชั้น เข้า มา ก็ ยิ่ง รู้ ดี ัก กระวน กระวาย
 มาก ชน จน ทิด โหม่ง ต้อง ทอด อารมณ์ บ่น อะไร ต่อ อะไร อุบ อิบ พอ
 ได้ ยืน บ้าง ไม่ ได้ ยืน บ้าง แล้ว คดำ หา หา ดู ใจ ได้ สำหรับ ป้องกัน ตัว
 แต่ ไม่ได้ ผล เพราะ ปรากฏ ว่า ขณะ เวลา จะ มา อาราม ดี ใจ ทิด โหม่ง
 หา ได้ เตรียม หา หา มา ดี ัก อย่าง ไม่ ใน ที่ สุด ก็ หัน ไป คว่า ได้ มัด ออโต้
 ที่ คิด มา กับ เรือ เต็ม หนึ่ง และ นึก ภาวนา ถึง คุณพระ คุณ เจ้า อีก
 ตั้ง ร้อยแปด ไม่ ว่า คาถา บท ไหน ที่ ทิด โหม่ง จำ ได้ เป็น ค่อง นึก ชน มา
 ภาวนา เลย จน หมด ได้ หมด พุง

“เฮอ! ค่อย สบาย ใจ หน่อย” ทิด โหม่ง ร้อง ออก มา ดัง ๆ เหมือน
 กับ คน ที่ ได้ ถิ่น หายใจ ได้ เป็น เวลา นาน “นั่นแน่ มัน เดียว เข้า คตของ
 เด็ก ไป แล้ว ละ เว้ย” แก หัน มา ชี้ ให้ เจ้าคน แฉว ท้าย เรือ ดู ใน ขณะ นั้น

เอง ก็ ถึง บ้าน ของ ทิด โหม่ง เหมือนกัน ทิด โหม่ง รับ ชน เรือน ไป เครียม
 ทาง เรียบร้อย แล้ว ก็ ให้ เจ้า ช้อด ตง มา เสิม แม่ พยอม ชน ไป บน เรือน
 แม่ พยอม ค่อย ๆ เดิน ชน ไป บน เรือน แต่ พอ เปิด ประตู เข้า ไป ก็ แทะ เห็น ทิด
 โหม่ง นั่ง ยิ้ม บน คอย รับ ชวัญ อยู่ แล้ว แม่ พยอม จึง ถด ผ้า คลุม ตง
 จาก ศีรษะ แทน ที่ จะ เปน แม่ พยอม ดัง ความ ฝืน ของ ทิด โหม่ง กลับ
 เปน แม่ ม่อง ไป นิบ ทิด โหม่ง ตกใจ จน พูด ไม่ ออก ทั้ง แกรม ความ
 ประหลาด ใจ นิด ๆ แต่ ผล ที่ สุด ก็ คิด มานะ ว่า ไหน ๆ ก็ เคย มา แล้ว
 ก็ ยอม ให้ โดย ตาม เคย เคย เกอะ ส่วน แม่ ม่อง เอง ก็ ตกใจ ไม่ น้อย ไป
 กว่า ทิด โหม่ง แทน ที่ จะ ได้ พบ หน้า พ่อ โคม ผู้ ชื่น ชัก ใจ จิต ใจ กลับ
 มา ได้ ยึด โคม ของ พ่อ โหม่ง เข้า เต็ม หน้า ความ กระอัก กระอ่วน ทำให้
 แม่ ม่อง ตึง นั่ง นิ่ง อยู่ ต่าง คน ต่าง ตึง นั่ง จ้อง กัน อยู่ เปน ครู่ ใน
 ที่ สุด ทิด โหม่ง เปน ผู้ กล่าว ชน ก่อน ว่า “เฮ้ ! นี่ มัน อย่างไร กัน หือ ?”
 แม่ ม่อง “ฉัน ก็ ประหลาด ใจ อยู่ เหมือน กัน แหะ พื่อ โหม่ง”
 ทิด โหม่ง “เออ เรื่อง มัน เปน อย่างไร กัน ถึง ได้ กลับ กลาย ไป เช่น นี้”
 แม่ ม่อง “ฉัน ก็ มืด แปร ด่าน เหมือน กัน แหะ พื่อ”
 “ตั้งแต่ พ่อ ปลั่ง สิ้นชีพ เสีย แล้ว หด่อน เห็น จะ เหาใจ มาก นะ จ๊ะ”
 ทิด โหม่ง พูด ตัด ความ
 “ก็ เปน มั่ง จ๊ะ” แม่ ม่อง ตอบ พดาง กับ ศีรษะ เอา มือ เชีย พนม เถ่น
 “ชววย หด่อน กับ ฉัน คง จะ เปน เนอ คู้ หนึ่ง คู้ กระตุ กู้ กัน มา แต่ ชาติ
 ปาง ก่อน เทพ เจ้า ท่าน จึง บันดาล ให้ เปน ไป ดัง นี้ นะ จ๊ะ” ทิด โหม่ง กล่าว
 แม่ ม่อง ตอบ ฮาย ๆ “ยัง ไร ก็ ไม่ ทราบ แน่ จ๊ะ”

ในที่สุด ทิดโหม่ง ก็ ขอให้แม่ฮ่อง เปน ทอง แผ่นเดียวกัน เพราะ
ไหน ๆ ก็ได้เคย มา แล้ว ถึง เพียงนี้ ส่วนแม่ฮ่อง จะ พุดจา ปฏิเสธ จะ
เต็มใจ หรือไม่ นั้นไม่ ปรากฏ ๆ แต่ ว่า ต่อ มา เขา ได้ พา กัน ไป ทำบุญ ที่วัด
นกกุง ทุก ๆ วันพระ และ ยาม เทศกาล ตรุษ สงกรานต์ เสมอ ๆ

ส่วน ยายแจ้ว หลบ หน้า หาย ไป หลายวัน จน ๑๕ วัน ล่วง แล้ว แก จึง
ได้ มา พอดี ทิดโหม่ง เห็น ก็ เชิญ ตัว ขึ้น ไป บน บ้าน ทน ที่

“เรื่อง มัน ทำไม ถึง กลับ กลาย ไป อย่างนี้ เจ้าแม่?” ทิดโหม่ง
พ้อ ต่อหน้า แม่ฮ่อง เมื่อ ขณะ ยายแจ้ว กำลัง นั่ง ดม ยัง พ้น เรือน

“คือ ว่า เจ้าโถม หลาน ชาย ฉนี้ มัน เผลว แต่ คอย รบเร้า ให้ ฉนี้ ไป
ช่วย พุด แม่พยอม ให้ กระมัน แต่ เจ้าโถม มัน จน ขอโทษ เอะ พอดี
ที่ ฉนี้ ไม่ได้ บอก ให้ พอดี ทราบ เพราะ กตัญญู ว่า พอดี จะ เสียใจ และ
ฉนี้ เห็น ทาง พอดี ที่ จะ ช่วย ให้ เจ้าหลาน ชาย ฉนี้ ได้ มิฉะนั้น มัน บอกว่า
มัน จะตาย อย่างนี้ แหะ นา พอดี ฉนี้ ต้อง ขอ ภัย โทษ ที่ เอะ” ยาย
แจ้ว อธิบาย ตระ โทษ ขณะนี้ ทิดโหม่ง นั่ง พัง ทำ คาบรีอ อยู่

“ก็ เข้า ของ ที่ ฉนี้ ได้ ให้ ไป นั้น แม่แจ้ว เอา ไป ให้ แก่ ใคร เจ้า?”
ทิดโหม่ง ซัก

“นั่น แน่ เขา พา กัน มา คุ้ม แล้ว” ยายแจ้ว ซ้ำ ให้ ดู พ่อโถม กับ
แม่พยอม ซึ่ง กำลัง เดิน เข้า มา ใน บ้าน ทิดโหม่ง

“ฉนี้ มา นี้ อยากจะ พุด กระ พอดี ดักหน้อย” แม่พยอม พุดพร้อม
กับ ยกมือไหว้

ทิดโหม่ง รับไหว้ แล้ว ถามว่า “แม่ มา ชุ้ ระ อะไร ะ?”

“ฉันจะเอาของนี้มาคืนนะ” แม่พยอม พูดพาดง ตั้ง แหวนเพ็ชร
ของ ทิดโหม่ง ซึ่งได้ฝากขายแล้วไปให้แม่พยอม “ฉัน พึ่ง ทราบ จาก
พี่โฉม ๆ เต่าว่าไม่ใช่ของเขาหรอก บ้าแจ๋ว แกบอก จำเป็น ของ พ่อ
โหม่ง ฉัน จึง ขอ ส่ง คืน เดียว จะ เป็น เวร เป็น กรรม กัน ดับ ไป เปตา ๆ”

“อ้อ ภายงัน แม่ก็เอา ผ้าแถบของแม่ คืนไปเสีย ด้วย” ทิดโหม่ง
พูด พาดง ดุกขนิ เดิน เข้า ไป หยิบ ผ้าแถบ สี่ โคก มา ส่ง ให้ แต่แม่พยอม
ปฏิเสธไม่ยอม รับ อ้าง ว่า ไม่ใช่ ของ ตัว ทำให้ ทิดโหม่ง ตาค้าง

“ฉัน ซื่อ มา เอง แหะละ พ่อทิด, กับ น้ำอบไทย นั้น ด้วย” ยายแจ๋ว
อธิบาย “ฉัน ต้อง ขอ โทษ พ่อทิด มาก ที่ เดียว เป็น ฟามผิด ของ ฉัน
เอง แต่ ด้วย ความ จน ใจ จริง จัง จะ ทำ อย่าง ไหน ได้”

“ช่างเถอะไม่ เป็นไรหรอก” ทิดโหม่ง พูด “ไหน ๆ มัน ก็ แด้ว
ไปแล้ว ฉัน ไม่ ถ้อ โกรธ แะ แหวน เพ็ชร วังนี้ ฉัน ก็ ขอ มอบ ให้ แม่
พยอม ดับ ไป นี่ ก็ เสีย ว่า เป็น ของ รับ ใหว่ ก็ แด้ว กัน”

แม่พยอม รับ แหวน พร้อ ม กับ ยกมือ ใหว่ แด้ว พูดว่า “เป็นพระเดช
พระคุณ อย่าง ที่ สุด เทียว พ่อโหม่ง”

“อ้อ! พ่อโฉม สายสร้อย แะ แหวน เพ็ชร ของฉัน ก็ ขอ โอน กรรม
สิทธิ์ ให้ เป็น สิทธิ์ แก่ พ่อโฉม ด้วย แะ จง นี่ ก็ เสีย เช่น เดียว กับ ที่ พี่
โหม่ง ว่า ก็ แด้ว กัน” แม่ผ่อง เอ่ย ขึ้น ภาย หลัง เมื่อ แม่พยอม พูด จบ แด้ว,

นิยายสมัยใหม่

โดย: จ. กมลละบุตร.

ภายใน ห้อง รับแขก แห่ง คฤหาสน์ ทวีเม่น มี เคาน์ เสด์ เมย์
ทวีเม่น สตรี เฒ่า นึ่ง พุด อยู่ กับ หลอด ชาตต์ ทวีเม่น บุตร ชาย คนเดียว
ของท่าน บุตร ชาย ผู้ ซึ่ง เปน ทายาท แห่ง ตระกูล ทวีเม่น หลอด
ชาตต์ ทวีเม่น อายุ พัง จะ ย่าง เข้า ปี ที่ ยี่สิบห้า เปน ชาย หนุ่ม ที่ ประกอบ
ไปด้วย ทรวดทรง งาม ผิวกาย สด เกียรติกษ เปน ผู้ ที่ ท่าน เคาน์ เสด์ รักวาท
กับ ดวงใจ - หลอด หนุ่ม ผู้ นั้น ไซ้ จะ เปน ผู้ ก่อปร้วด้วย ทรพีย ศักดิ์การ
และ รูป ร่าม อัน งามเท่า นั้น ก็ หา ไม่ ยัง เปน ผู้ ซึ่ง ทรง ใจ ด้วย วิชาความรู้ สัม
ถัมมัยนิยม โดย พังจบ จาก การ ศึกษา ใน มหาวิทยาลัย เมื่อ ๒ - ๓ เดือน ที่ แล้ว มา

การ สันทนา ระหว่าง มารดา กับ บุตร ชาย แสดง ให้ ปรากฏ ว่า ทั้ง สอง
ข้าง ต่าง ไม่ พอใจ ซึ่ง กัน และ กัน เพราะ ปรากฏ ว่า ดวงหน้า ซึ่ง เคย ยิ้ม
แย้ม ของ ท่าน เคาน์ เสด์ บุค บัง เตี้ย ซึ่ง เคย อ่อน หวาน ก็ แข็ง กระด้าง
ท่าน นึ่ง หันหลัง ให้ บุตร ชาย แล้ว ถั่ว ถั่ว ทำลาย ความ เงียบ ข้น ว่า :

“ชาตต์, เจ้า จะ ไม่ ยอม แต่ง งาน กับ เกรศ จริง ๆ หรือ ?”

“ครับ” หลอด หนุ่ม กล่าว ตอบ มารดา ดังนี้ ๆ

“เจ้าจะไม่ยอม พบ กับ หลด่อน หรือ ?”

“ครับ ผมจะไม่ยอม พบ กับ หลด่อน ด้วย” ชาตส์ ตอบทำแสร้ง
ว่า เขา เบื่อ หน่าย ต่อ คำ ด้นหนา อย่างยิ่ง

ท่าน เคน์ เสด็จ ฤกษ์ ขึ้น เสด็จ ไปมา ใน ห้อง ประมาณ ๒-๓ นาที จึง กลับ
มา ยืน พูด กับ บุตร ชาย ด้วย เสียง อ่อนหวาน ว่า :

“ชาตส์, ลูกรัก ของ แม่ เจ้า จง กลับใจ เสียใหม่ และ ยอม
แต่งงาน กับ เกรศ จะ ดี กว่า การ ที่ เจ้า จะ บิดพดล นั้น ไม่ เป็น ผล ดี ใด
ดอก และการ ที่ จะ หนี จาก หลด่อน ยัง เป็น การ เห็น ออานาจ ของ เจ้า
อีก, ลูก รัก”

“ไม่จริงครับ คุณแม่” หลอด หนุ่ม ตอบ แสร้ง ว่า ค่อย มี ใจ
ทั้ง ใน การ ด้นหนา “ทำไม กับการ พรหม นัน ผม จะ ทำ ไม่ได้ เทียว
หรือ ?”

“เจ้าทำไม่ได้จริง ๆ เพราะ เกรศ เป็น คน ชอบ เทียว หลด่อน
ไป ใน งาน ทุก งาน และ นอกจาก นั้น หลด่อน ยัง เป็น ทายาท แห่ง ตระกูล
โอฬารต ด้วย” ท่าน เคน์ เสด็จ ตอบ

“ผมไม่เห็น ประหัดดา อะไร เลย” ชาตส์ กล่าว

“และ ที่ สำคัญ กว่า นั้น ก็ คือ ความ งาม ของ หลด่อน” ท่าน เคน์

เสด็จ พูด

“ความ งาม ผม ก็ เห็น มา แล้ว ไม่ เห็น หลด่อน งาม เติบ กว่า หญิง
ทั้งปวง นี้ ครับ”

“งาม หรือไม่ก็แล้วแต่เจ้า ความงามนั้นเคยทำให้เจ้าเป็นบ้า มาครั้งหนึ่ง และจะทำให้เจ้าบ้าตลอดชีวิต” ท่านเคาน์เตสกล่าวพาดพิงว่า บุตรชายเบา ๆ แล้วยิ้ม

“ไม่จริงครับ แปดปีตัวมาเท่ากับเด็กรุ่นผิดกันมาก เวลาฉันยังไม่รู้จักผิดและชอบ จึงเข้าไปตามภาษาเด็ก แต่เด็กรุ่นผมโตพอแล้ว ผมจะไม่ยอมแต่งงานกับหัตถ์”

“ถึงเจ้าจะเป็นหนุ่มแล้วก็ตามจริง, ลูกรัก เจ้าจะต้องรักหัตถ์ถ้าได้เห็นแค่เพียงครึ่งเดียว หัตถ์สวยมากนะ, ชาลส์”

“สวยหรือไม่ก็ตาม ผมจะไม่รักหัตถ์ ผมเกลียดหัตถ์และไม่ยอมแต่งงานกับหัตถ์” หัตถ์หนุ่มพูดพร้อมกับอาการทุบโต๊ะดังปังใหญ่

“ชาลส์! เจ้าทำอย่างนั้นไม่ได้ เจ้าเป็นลูกแม่ เจ้าต้องทำตามคำสั่งของแม่” ท่านเคาน์เตสคิดว่า บุตรชายสุดสวาทคนเดียวของท่าน

หัตถ์ทรีเมิน ยิ้ม — ยิ้มอย่างเด็ก ๆ ที่เคยถูกมารดาตามใจจนหมดกั้ว เขา รู้ ดี ว่า ได้ชนะมารดา อย่าง เรียบร้อย แล้ว พาดงเดินไปยืนที่หน้าต่าง มองดูภาพของ คน เดินไป มา ใน ถนน พอเห็นออกไปเห็นสหายหนุ่มเดินมาสองคน จึง กวัก มือ ให้หยุด แล้วรีบหยิบหมวก ตั้งท่าจะเบ็ด ประตูออกไป

ท่านเคาน์เตสเห็นรีบออกมาเห็น กิริยาของบุตรชายเข้า จึงออกคำสั่งให้หนึ่งลง เริ่มการสนทนาต่อไปว่า :

“ชาตล์, แม่ เคย ตามใจ เจ้า ทุกสิ่ง ทุกอย่าง จน เจ้า ไม่ เข้าใจ ใน ความ ประสงค์ ของ แม่ คราวนี้ แม่ จะ ไม่ ยอม ให้ เจ้า ทำ ตาม อารมณ์ เป็น แน่ เรืองนี้ จะ เกิด เหตุอะไร ก็ ตาม นี่ คง ไม่ ต้อง ตั้ง ทำ จะ หนี ไปไหน มา พูด กับ เรืองนี้ ให้ จบ เสีย ก่อน ”

“ครับ ผม ไม่ หนี ไปไหน ผม คอย พัง คุณแม่ อยู่ เดียวนี้ คง ค้น พูด ซิ ครับ ” ชาตล์ พูด ต่อ มารดา แล้ว นิ่ง พะนม มี ราว กับ จะ พัง นักเทศน์ เทศนา อะไร ดัง อย่างหนึ่ง

“ดี แล้ว, เจ้า จะ ไม่ ยอม แ่่ง งาน กับ เกรศ จริง ๆ หรือ ? ” ท่าน เคน์ เต้ ดัง กระทุ้งถาม ขน

“ก็ จริง ๆ ซิ ครับ ผม ไม่ เคย พูด อะไร ที่ ผม ไม่ ตั้งใจ จะ ทำ แ่ คราวนี้ ก็ เหมือนกัน ผม จะ ไม่ ยอม แ่่ง งาน กับ เกรศ ”

“ทำไม ? ” ท่าน เคน์ เต้ ถาม เต็ม เสียง

“เพราะ ผม ไม่ มีความ พอใจ ห่อ้น เลย ” หลอด ทวีเม่น ตอบ

ท่าน เคน์ เต้ ดัน ศีรษะ อัน หงอก ประปราย อย่าง หมดหวัง

“แต่ เมื่อ ก่อน เจ้า ไป ไอร์แดนต์ -- ”

“แต่ ก็ เจ็ด บ่ ด่วง มา แล้ว ” ชาตล์ สอดขึ้น กตางัน

“เจ้า รัก อยู่ กับ เกรศ ” ท่าน เคน์ เต้ พูด ต่อ

“จริง เวदानน ผม รัก ห่อ้น แต่ เดียวนี้ ผม เกตยด ห่อ้น และ ไม่ อยาก เห็น หน้า ห่อ้น ”

“แม่ ไม่ รู้ เจ้า ทำ อะไร เช่นนี้ ชาตล์ เจ้า จะ ถอน หมั้น หรือ ? ”

“ครับ, ผม คิด เช่นนั้น ”

“ไม่ได้-ไม่ได้ เจ้าเหลวไหลมาก แม้จะไม่ยอมทำ การ
เช่นนั้นเป็นอันขาด น่าอายมาก ตูรัก ตระกูลเรายังไม่เคยมี
ใครถอนหมั้นเลย เจ้าทายาทแห่งตระกูล โอ! ตูทูนหัวของแม่”

“คุณแม่ครับ โปรดเด็กเล็กที่เกิด ผมคิดว่าเกรศคงลืมเวลา
ที่ต๋วงมาแล้วเหมือนกัน”

“เป็นไปไม่ได้ เกรศไม่ใช่เด็กเหลวไหลเช่นเจ้า หด่อนยัง
คงรักเจ้าอยู่ และรูปกับจดหมายของเจ้า เกรศยังเก็บไว้คนเดียว”

ชายหนุ่มปล่อยกึกเพราะนึกขึ้นในความบ้าของหญิงสาว โอ!
เจ้าหด่อนรักเขาจริงๆ หรือ? เป็นไปไม่ได้-ไม่ได้เป็นอันขาด เขา
กับหด่อนไม่เคยพบกันมาเป็นเวลาถึงแปดปีแล้ว เจ้าหด่อนคงลืม
เขาเช่นเดียวกับเขาได้ลืมเจ้าหด่อนเป็นแน่

“ครั้งหนึ่งเจ้าเคยเห็นหด่อน และเจ้าจะ——” ท่านเคนน์
เคต์พูดต่อ

“แต่ผมจะไม่พบกับหด่อนอีก” ชายหนุ่มรีบขัดคำมารดา
มิให้พูดต่อ

“นั่นเป็นการที่เจ้าจะทำลงไปไม่ได้”

“ได้ครับ ผมจะไปจากพระนครใน ๒-๓ วัน”

“ชาติดี!” ท่านเคนน์เคต์เรียกชื่อบุตรชายคล้ายกับคน

ปราศจากสถิติ

“ผมจะไป”

“เจ้าจะไปไหน?”

“ผมจะไป กาทศ เพื่อด แด ทดิน ทางโน้น”

“เราจะไปบ้านนอกในฤดูร้อนเช่นนี้หรือ?”

“ ครับ ผม จะไป จะไป ตาก อาภาศ ที่ บ้าน นอก ”

“เจ้าเป็นบ้าหรือ? ดูกสิ จะไป ตาก อาภาศเวต หิมะตก”

“เปล่า ผมไม่บ้า แต่ผมจะไปเพื่อเห็นหน้าเกรต”

“ตามใจเจ้าจะนุกอย่างไรรู้หรือจะไปไหนก็ตาม แต่เจ้าจะ
ต้องแต่งงานกับ เกร็ค” ท่าน เคนนี่ เคตต์ กล่าว คัดย บังคับ

หลุด ทรัพย์สิน เข้าห้อง คาไป มอง ดู มารดา ของเขา คา ของท่าน
ดู วา หน้าที่ คร่ำครวญ ท่าน จึง ดู ไฟ ใน เตา อย่าง คา ไม่ กระพริบ
ขาด รั้ว ด้ง คร่ำครวญ ใน กิริยา ของ ท่าน แต่ ถึง กระนั้น เขายัง คง ยืน คำว่า
จะไม่ แ่่ง งาน กับ เกรศ อยู่ เสมอ เขา รู้ ด้ ว่า การ ที่ จะ เอา ชนะ กับ
มารดา ไม่ ไร ของ ง่าย แต่ เขาก็ คง ยัง ไม่ ยอม กัด กับ คำ อยู่ เสมอ เพราะ
เขา เป็น คน ใจ หนักแน่น ไม่ รวนร

“ผมรู้ว่า คุณ แม่ มี อู๋ บาย ดี้ ๆ แต่ คราวนี้ คุณแม่ จะ ต้อง แพ้
ผม ” หดอด หน้ มพด

“แพเจ้า! แม้ไม่เคยคิดเช่นนั้นเลย”

“คุณแม่จะต้องแพ้มองอย่างไรก็ดี เว้นไว้แต่คุณแม่จะใช้
วิธีกดดันแรงงาน” ชาตศิลป์ถั่วแดงว่าเขายังวิตกอยู่มาก แม่
เขาจะพดกับมารดาเช่นนั้นก็จริง

“ถูกรัก แม่จะไม่ใช่ฉันนะ แต่ตามเรื่องเจ้าจะคิดอย่างไร
ก็ตาม เด็กพูดกันเสียที่ แต่เจ้าจงจำไว้ว่า เจ้าจะต้องแต่งงาน

กับเกรคั สะ, สะ อ้าย ลูกหัวตอ เจ้าจะรู้ถ้านักตัวภายหลัง”
ท่านเคาน์เตส พูดเสียงแข็ง แล้วเดินตรงออกไปจากห้อง โดยมีได้หัน
หน้ามาอำตาเขาตามเคย

เมื่อชาตส์เห็น มารดาเดินออกไปจากห้อง โดยอาการดูเหนื่อย
เช่นนั้น เขารู้สึกเสียใจและใคร่จะเดินตามออกไปดูอะไรสักอย่าง
แต่เขาหาได้ทำเช่นนั้นไม่ กลับนั่งลงบนเก้าอี้ควักบุหรี่มาจุดสูบ
อย่างสบายใจ

“ฉันจะต้องไปทำทศให้ได้ ไปก่อนเจ้าหล่อน กับ มารดาจะ
มาถึง ตอนดึก” เขาพิมพ์ปากแก่ตัวเอง ขณะที่ลุกจากเก้าอี้

กระจุกบานใหญ่ ซึ่งแขวนอยู่ทางมุมห้องทางโน้น ฉายให้เห็น
ภาพแห่งสิริวิภาอันงามของเขา หน้าของเขาขาวดุจแสงจันทร์อัน
ทรงกลด ดวงตาดำราวกับตาแห่งมฤคิอัน ผสมสีทองของเขา
หิวเรียมไม่ยุ่งเหยิง เขาเป็นเจ้าแห่งความงามของบุรุษเพศ งาม
จนปากกาไม่สามารถจะพรรณนาถึงความงามของเขาได้ ร่วงอันดำ
ดำน พอสัมผัสของเขา สวมอยู่ในเสื้อดีกระหลาดดีเทา ซึ่งได้คิดโดยนาย
ช่างผู้มั่งมีชื่อเสียงแห่งพระนครลอนดอน

หลุดต ชาตส์ ทรูเมน ผู้เป็นทายาทคนเดียวของตระกูล ทรูเมน เป็น
ชายแห่งสามาคมชั้นสูง นับตั้งแต่ชีวิตของเขาได้ปฏิสนธิเข้ามาชม
ความงามแห่งพิภพ เป็นเวลาถึงยี่สิบห้าปีแล้ว ยังไม่เคยมีอะไรเป็น
เครื่องขัดขวางทางดำเนินของเขาเลย การแต่งงานกับเกรคั ครองหนแต่
เป็นเรื่องที่เขาตลึงใจว่า เขาถูกมารดาบังคับเป็นครั้งแรก

เจ็ดปีล่วงมาแล้ว เขารักอยู่กับเกรศ เคยเขียนจดหมาย
ไปมาถึงกันเสมอ แต่ครั้นเขาไปอยู่มหาวิทยาลัยได้หน่อย ความ
รักของเด็กทั้งสองนั้นก็ค่อยๆ หมดไป นับแต่นั้นมาเขาไม่เคยเขียนจดหมาย
ไปมาถึงห่ออันเคย เขาลืม-ลืมเกรศ อย่างชายหนุ่มทั้งหลายลืม
หญิงสาวที่ตนรัก แต่เพียงเด่นๆ สร้อยแห่งความรัก ระหว่างเขาทั้งสอง
ขาดสะบั้น ประจวบหนึ่งเดือนผมอันยาวเด็กซึ่งได้ถูกมัดอันคมกริบตัด
ให้ขาดนั้น น่ากลัวว่าคิวิต เจ้าแห่งกามเทพ คงลืมหนุ่มสาว
คู่นี้เสียแล้ว มิฉะนั้น ความเล่ห์หลอของเขาทั้งสองคงไม่ขาดสะบั้นถึง
อวสานดังเช่นนี้

“ฉันจะต้องไปทำตัวให้ได้” เขากล่าวซ้ำ คำพูดของเขา
ได้เป็นผลสำเร็จลงในวันที่มีสเกรศ โอฟาแรต กับ มารดา ได้มาถึง พระ
นคร ดอนดอน

ณ ชนบท กัทท์ อากาศหนาวมาก หมอกคงอยู่ทุกเวลา ตึก
อันสูงตระหง่านซึ่งตั้งอยู่บนเขาอันเป็นที่พำนักชั่วคราวของชาตส์บิต
เจียบอยู่ทุกเวลา ภายในตึกก็เหงาหงอย เพราะนอกจากชาตส์
กับคนใช้ ๗-๘ คนแล้วไม่มีใครอีกเลย ท่านหลอดหนุ่มได้ตั้งการวัด
เชิญบรรดามิตรสหายให้มาเที่ยว ณ ชนบทนี้ถึงหลายฉบับ แต่ก็
หาไม่มีใครรับเชิญสักคนเดียวไม่ เพราะเขาไม่ยอมส่งเวลาดอนดอน
สู่ในพระนคร ดอนดอน มาสู่ที่อื่น ปกคลุมไปด้วยหิมะตลอดวัน และคืน
ชาตส์ใคร่จะกลับพระนคร ดอนดอน อยู่ทุกนาที แต่เขายังนึกกลัว

ว่าจะพบ เกรศ อยู่ จึง จำ เป็น ต้อง ชดุก ชดัก อยู่ ใน คัก อัน กว้างขวาง แต่
ผู้เดียว

แท้จริง เกรศ เป็น หญิงงาม—งามพอที่จะต่อชายหนุ่มให้หลง
รัก แต่นี่ เป็น เพราะ คำ ขอร้อง ของ ท่านเคน เคศ ทรเมน เกรศ
จึง ยัง ต้อง ดำรง ความเป็น โสด อยู่ ทุก วันนี้นั้น เนื่อง ด้วย ท่าน เคน เคศ
ไม่ อยาก จะ ปล่อย ให้ หญิงสาวงาม อัน น่ารัก เช่น เกรศ ตกไป เป็น กรรม
สิทธิ์ ของ ผู้อื่น นอกจาก บุตร ชาย สุด สดวก คน เดียว ของ ท่าน

เช้าวันหนึ่ง หมอก ดม บาง กว่า ชรรมา ดวง ทิณกร พัง จะ
เยี่ยม เข้า ดู ขอบ พ้า แห่ง ชนบท ก้าต๋ เป็น ครั้งแรก นับ ตั้งแต่ ชาตส์ ได้ มา
ถึง ท่าน หลอด หนุ่ม ชน ม้า ตัว โปรดไป หา เด็ด มา กาเรตไวน์ เพื่อน
บ้าน ซึ่ง อยู่ ใกล้ เคียง กัน เด็ด มา กาเรต คน นั้น เป็น เพื่อน ชอบพอกับ
เคน เคศ มาก ท่าน เป็น สตรี เฒ่า ผม หงอกขาว ทั้ง ศรัทธา มี นิสัย เป็น
คน ขรึม ๆ ไม่ ชอบ พอก การ รื่นเริง และ ไม่ เคย จาก ชนบท ก้าต๋ ไป ดู
พระนคร ตอน ตอน ตั้งแต่ รัช สมัย แห่ง พระเจ้า ชาตส์ ที่ ต้อง

เมื่อ หลอด ทรเมน พบ กับ เด็ด มา กาเรต แล้ว ท่าน เริ่ม อารัมภ กถา ทัก
ทาย กัน ว่า :

“แฮม ! โตเร็วจริง พ่อ หลานชาย บ้า อุ่ม อยู่ เมื่อ ๒-๓ ปี นเอง ”
หลอด หนุ่ม ตกใจ พดาง ก้มลง ดู ตัว ร้าง ของ เขา แล้ว นึก ขึ้น ใน คำ
ปราศัย ของ ท่าน สตรี เฒ่า อะไร ท่าน เคย อุ่ม เรา เมื่อ ๒-๓ ปี มา แล้ว
ผิดไป หนัก รูป ร้าง เขา โต กว่า ท่าน มาก ถ้า ท่าน เคย อุ่ม เขา จริง
น่า กตัญ ท่าน จะ ผ่าน ไป กระมัง

“ เป่ตัน ครับ คุณ ป้าไม่เคย อุ้มผม ดังที่ น้ำกตัญ คุณป้า
จะหลงไปกระมัง ” ^๕ หุดอด ทวีเมน ก่อตัว หัวเราะ หึ ๆ

“ ป้าแก่แล้ว ก็หลง ๆ ต้ม ๆ ไป บ้าง ช้ หาดาน นี่ พ่อ มา ทำไม
อยู่ นี้ เวตา หน้า หน้าว เช่นนี้ ฮะ ! ทวีเมน ”

“ ผมโกรธ กับ คุณ แม่ ครับ ”

“ นึก แล้ว ไม่ มี ผิด ที่ เดียว โกรธ กับ เขา เรื่อง อะไร ละ ? ”

“ โกรธ กับ ท่าน เรื่อง ผู้หญิง ครับ โกรธ กัน มาก ด้วย ” ชาตต์
ตอบ ซ้ำ ๆ แค ชัดถ้อย ชัด คำ

“ ป้า ก็ คิด แล้ว ไม่ มี ผิด พวก ชายหนุ่ม ต้มยี่ใหม่ ละ ไม่ มี ละ
โกรธ กับ แม่ กับ เชื้อ เจ้า นี้ เหตุ ใหญ่ แล้ว ทวีเมน เจ้า ดู หัวข้อ
เสีย — ”

“ ซ้ำ ก่อน ครับ ” ชาตต์ รับ ชัด คำ เพราะ เกรง ว่า ถ้า ขึ้น ปลด ย
ให้ พูด ต่อ ไป น้ำกตัญ ท่าน จะ ปล้ำ ใหญ่ “ ผม ขอ ความ เห็น จาก คุณ
ป้า ไม่ ไซ้ มา ขอ ให้ คุณ ป้า นัง เทคนิ ผม ”

“ อ้อ ! อย่าง งั้น ร หาดาน ชาย เตดี มา กา เวต พูด แล้ว ยม
“ ถ้า จะ เรื่อง เกี่ยว กับ เกรศ หญิง ที่ เจ้า จะ แต่ง งาน ด้วย กระมัง ? ”

“ คุณ ป้า ! ” ชาตต์ ร้อง เตียง ดัน “ ใคร มา บอก ครับ ผม มา
ปลุก ษา เรือง เกรศ หญิง ที่ ผม จะ ไม่ แต่ง งาน ด้วย ต่าง หาก ”

“ อ้อ ! ค่อย เข้า ใจ เรื่อง แล้ว ละ ” ท่าน ดัตรี เฒ่า พูด

“ ผม ก็ คิด ว่า คุณ ป้า คง เข้า ใจ ดี ”

“ ป-ด-า-ว ป้า ไม่ รู้ เรื่อง ดอก ”

“เฮ้! นี่มันอย่างไรกัน” ชาตส์ บ่น “แกพูดทำอะไรกันนี้
เดียวเข้าใจเดียวไม่เข้าใจ” แล้วหัน มาทาง เด็ด มาการเวต

“ผม มา จัน ^๕ เพื่อ อยาก จะ ถาม ว่า คุณ บ้า ได้ ข่าว ทาง บ้าน
อย่างไรบ้าง คุณ แม่ ท่าน โกรธ สมใจ ใหญ่ จดหมาย หรือ ข่าว คราว ใน กรุง
ก็ ไม่ ส่ง มา บ้าง คุณ บ้า คิด ว่า คุณ แม่ จะ จัดการ กับ ผม ทำ ไหน ครับ”

“บ้า คิด ว่า แม่ เจ้า คง วาง แปลน ใหม่ เป็น แน่, ทวี เมิน” เด็ด
มาการเวต สตรี หัวโบราณ ตอบ

“ถึง อย่ ไร ก็ ดี ผม ไม่ ยอม แ่่ง งาน กับ หด่อน เป็น อัน ชาติ
ถ้า คุณ บ้า จะ ส่ง ข่าว ไป ให้ คุณ แม่ โปรด บอก ท่าน ด้วย ว่า ผม ยัง
ไม่ ถัด กับ ความ คิด เดิม”

เด็ด มาการเวต ประสาน ^๕ มือ วาง บน คอก และ จ้อง หน้า ชาย หนุ่ม เอ่ย
ขึ้น ว่า :

“ทำไม เจ้า ไม่ ยอม แ่่ง งาน กับ หด่อน, ทวี เมิน”

“เพราะ ผม ไม่ เห็น มี เหตุ ะไร ที่ ผม ควร จะ แ่่ง งาน ด้วย”

“ทำไม หลาน ชาย บ้า เห็น เหตุ ุณ ถัด ไป ๑. หด่อน รึ ก็
เป็น คน งาม ๒. หด่อน เป็น คน กอปร ี ไป ด้วย ทวิ พยศ ัง ุคร และ
๓. ชาย หนุ่ม ทุก คน ใน พระ นคร ตอน ดอน ก้าง ัง ปอง ชม หด่อน อยู่”

หลุด ทวี เมิน ร้อง “อ้อ!” เพราะ เขา ไม่ เคย คิด ว่า ท่าน สตรี
ศรี เช่น เด็ด มาการเวต ^๕ จะ รุ ัง การ เป็น ไป ใน พระ นคร ตอน ดอน เขา
คุย อยู่ ต่อ ไป สัก ัร พอ เวลา สัม ุคร ก็ ถา ถัด บ้าง

นับ ตั้ง แต่ วันที่ ไป หา เด็ด มาการเวต มา แล้ว เขา ไม่ มี ความ สุข เลย

เพราะไม่รู้ ว่า มารดา จะ เล่น กด กับ เขา ทำ ไหน เขา พยายาม นึก แต่ จะ นึก อย่างไร ก็ นึก ไม่ ออก เขา คิด ว่า บางที ท่าน จะ ให้ เกรศ ปลดอม ตัว มา เป็น ตัว ใช้ ใน บ้าน กระมัง แต่ก็ ไม่ เห็น มี บางที เจ้า ห่อ น จะ แกล้ง ทำ ตก มา หน้า บ้าน เขา เพื่อ แล้ง ให้ เขา อุ้ม เจ้า ห่อ น ไว้ ใน วง แขน แต่ เหตุ เหล่า นั้น ก็ ยัง หา ได้ เกิด ขึ้น ไม่ หรือ บางที เจ้า ห่อ น จะ เขียน จด หาย มา คัด พ้อ เขา กระมัง แต่ จด หมายถึง ถัก ถัก บ้าง หนึ่ง จะมี มา ถึง เขา ก็ หา ไม่ เขา คิด ไป คิด มา ก็ ยัง ไม่ เห็น อุบาย ของ มารดา ดัง อย่าง หนึ่ง เขา มอง ดู หญิง ตัว ทุก คน ใน สนบท ถ้ำ ทศ นับ ตั้ง แต่ ชาว นา จน สตรี ชน ดั่ง แต่ก็ หา พบ หญิง ซึ่ง มี นาม ว่า เกรศ โอฟา แรด ไม่

สัปดาหะ แห่ง ความ ระทม ทุกข์ ได้ ถ่วง ไป อย่าง ซ้ำ ๆ นับ ตั้ง แต่ หลอด ทรเมน ได้ ไป หา เต็ด มา กา แรด ไฉน มา วัน หนึ่ง ขณะ ที่ เขา กำลัง นอน ตูบ บุหรี่ ปลดอย อารมณ์ อยู่ บน โซฟา ใน ห้อง โถง เขา ชม แสง ทอง แห่ง พระ วิที ที่ ได้ ส่อง เข้า มา ทาง หน้า ต่าง กระ จก โดยมี ไต้ นก ผ่น ถึง เหตุ การณ์ ที่ จะ บัง เกิด ขึ้น ใน ไม่ เข้า ประดู ห้อง โถง ได้ เปิด ออก ค่อย ๆ ปลดอย ให้ แสง แห่ง พระ อาภิศัย ซึ่ง กำลัง ทอ อยู่ นั้น หลั่ง เข้า มา ใน ห้อง ดู หยาด น้ำฝน อัน บริสุทธิ์ ถิ่น น้ำหอม อัด เต็ม พุ้ง กระจาย หอ่ง พระ พาย พัด ค้อง นาฬิกา ของ หลอด หนึ่ง เป็น เหตุ ให้ เขา พ้น จาก ภวังค์ จ้อง ดู ภาพ ที่ ปรากฏ ใหม่ ใน ห้อง นั้น

อา! ภาพ ที่ เขา เห็น นั้น เป็น ภาพ แห่ง นาง เทพ ชิดา หรือ มนุษย์ เขา ตก ตกลง ถึง บุหรี่ จาก มือ ยืน จ้อง ดู ภาพ ของ นาง งาม อย่าง แน่ นิ่ง ไม่ ไหว ดึง เจ้า ห่อ น งาม - โอ! งาม มอ - งาม จน ไม่ สามารถ จะ

บรรยาย ความงาม ของ หาดอน ลงใน หน้ากระดาษให้ถนัดคน ดวงพักตร์
 ของเจ้าหาดอน ยาวรี ราวรูปไข่ ชาว เบน นวด ดัง จะ เยี่ยมแต่ง แห่งพระ
 จันทรเจ้า ให้ ได้อาย ผม อัน ดำ ชัดดี จุก ดังรักเกล้า เปน มวยทรง
 ฝรั่งเสศ คงาม รับหน้า ดวงเนตร์ โอ! - ดวง เนตร์ ของเจ้าหาดอนดำ
 เปน มัน จุก นิด อัน หาคำมิได้ และ เมื่อ ข้าเดื่อง มาพบ คาเขา คด้าย
 กับ ศร อัน จะ ครึ่งให้ดวงใจ ของเขา ตก อยู่ภายใต้ผ้าเท้า ของเจ้า หาดอน
 โยษฐ์ ของเจ้า หาดอน เด็ก พอ ส้ม พักตร์ สดแดง จุก แต้ม ไว้ด้วย ชาด
 ปราง ทั้งสอง ข้าง สดแดง เวื่อ จุก กุหลาบ อัน พัง จะ แย้ม ขึ้นดู ความงามของ
 โลก คอ สูง ระวัง จุก คอ หงส์ ทอง อัน หายาก รูป ร้าง เจ้าหาดอน
 อ่อนแอ่น น่าเอ็นดู เจ้าหาดอน สวมเสื้อ ผ้า อ่อน ขยับ ดำ คงาม รับ กับ
 ผิว อัน ชาว บริสุทธิ ยิ่ง นึก

“หลุดอด ทวีเมน อยู่ที่นี่ หรือ เปด้าคะ?” เจ้าหาดอน เผยโยษฐ์
 ออกถามเขา

เขา สดุ้ง ชาตส์ สดุ้ง โหรง เมื่อ ได้ ยืนเลี้ยง เด็ก แหตม มา กระทบ
 ได้ศ ประดาท

“อภัยโทษ, ฉัน คือ หลุดอด ทวีเมน, มีด” ชาตส์ ตอบ พร้อมกับ
 อาการ กับ ศัรษะ ลง แสดง ความ เคารพ ต่อ นาง เทพธิดา ของเขา

“โอ!” เจ้าหาดอน ร้อง เบา ๆ แสดง กิริยา ประหลาดใจ “ดิฉัน
 ต้อง การ พบ กับ เธอ ค่ะ หลุดอด ทวีเมน”

เจ้าหาดอน เดิน ตรง มาหา เขา พดาง ถอด ภูมื่อ แล้ว ดึงมือ อันเรียว
 เด็กให้ชาตส์จับ พร้อมกับ คำ แนะนำตนเองขึ้นว่า:

“ดิฉันคือ เกรศโอฟาเรต”

คำพูดของเจ้าหัตถ์อง แร่งพอที่จะทำให้ชาตส์หน้าซัดตง เขา
จึงดูเจ้าหัตถ์อง คล้ายกับ จะไม่เชื่อ คำพูดของหัตถ์อง นั่นหรือคือ ศัตรู
คู่หมั้นของเธอ ศัตรูซึ่งเขาปฏิเสธไม่ยอมแต่งงานด้วย โอ! เป็น
ไปไม่ได้ เจ้าหัตถ์องงามราวกับ นางเทพธิดา เขาจึงดูหัตถ์องพดาง
ยื่นมือไปให้สัมผัส แล้วกล่าวว่า:

“เชิญนั่งซิเกรศ ขอโทษหัตถ์องชื่อเกรศไม่ใช่หรือ?” เขา
ถาม ซ้ำเพราะยังไม่เชื่อว่าหัตถ์องคือ เกรศโอฟาเรต ศัตรูคู่หมั้นของเธอ
และศัตรูซึ่งเขา ปฏิเสธไม่ยอมแต่งงานด้วย

“คะ เกรศคือชื่อดิฉัน เธอประหลาดใจอะไรคะ คุณบ้า
มากarre ไม่ได้บอกให้เธอรู้ดอกหรือคะ ว่าดิฉันจะมาหา”

“ป-ด-า-ว! เปด่าจ๊ะ” ชาตส์ตอบ อย่างคนเป็นช่าง

“ดิฉันคิดว่า เธอรู้แล้วจึงมิได้บอกให้ทราบก่อน คุณแม่
ของเธอ บอกกับดิฉันว่า เธออยู่ที่นี้ ดิฉัน จึงตรง มาหา เพื่อพบกับ
คุณ บ้า มากarre แตกกับเธอ” เจ้าหัตถ์อง กล่าวชัด ถ้อยชัด คำ

เสียง ของเจ้าหัตถ์อง ดังจะรื้อให้หัวใจ ของ ชาตส์ ระเบิด เขา
ยอม - ยอมรับ ว่าบัดนี้ เขาบูชาเจ้าหัตถ์อง บูชาจริงๆ บูชาเจ้าหัตถ์อง
อย่าง พระ นางเจ้า แห่ง ชีวิตของเขา

“ความจริงฉันไม่รู้ว่าจะเธอจะพูดอย่างไร” เขาตอบ หน้าแดง
กำไป ด้วยโลหิต

“ความจริง เป็นการ ยาก อยู่” เกรศ พุด น้ำเสียง คด้าย จะเย็บ
 ต่อ คำ พุด ของ เขา “ดิฉัน มา นี เพื่อ จะ ขอ ถอน หมั้น จาก เธอ จะ
 ว่า อย่างไร คะ หลอด ทรีเมน ”

“โอ! สวรรค์” หลอด หนุ่ม ร้อง ขน “เธอ จะ ถอน หมั้น กับ
 ดิฉัน เกรศ, เธอ ดิฉัน แล้ว หรือ ?”

“ดิฉัน ไม่ ทราบ ดิฉัน ต้องการ คำตอบ ” เกรศ ก่น่าว

หลอด ทรีเมน คิ้ว ตัน เมื่อ ได้ ยิน คำ พุด ของ เจ้า หลอด ้น แต่ ไม่ ได้
 ตอบ ว่า กระไร

“บอก เร็ว ๆ ชี คะ ดิฉัน กำลัง คอย คำตอบ ของ เธอ อยู่” เจ้า
 หลอด ก่น่าว เริง เติ้น เมื่อ เห็น เขา ้น อยู่

“เกรศ, เกรศ จำ น้อง ดิฉัน พ่ แล้ว หรือ ?” ชาตส์ ตอบ พดาง
 เปลี่ยน คำ พุด ทันที

“ดิฉัน เธอ ?” เจ้า หลอด ก่น่าว ทวน คำ “แน่ ตะคะ ดิฉัน ดิฉัน เธอ
 บอก เร็ว ๆ ชี คะ ดิฉัน จะ รับ กัด กับ พระนคร ตอน ดอน แต่ ก่อน กัด กับ ดิฉัน
 อยากร ถอน หมั้น กับ เธอ เดี่ยว ก่อน ”

“กัด กับ พระนคร ตอน ดอน ? กัด กับ ทำไม กัน เกรศ ?” ชาตส์ ถาม
 ดวงตา ตก วาว

“กัด กับ เพื่อ ไป แต่ง งาน กับ ชาย ที่ ดิฉัน รัก ” เจ้า หลอด ้น ตอบ

“เกรศ น้อง จะ แต่ง งาน แต่ง งาน กับ ใคร ?”

“แต่ง งาน กับ ใคร ก็ ข้าง ดิฉัน เกดัยด เธอ !” เกรศ ก่น่าว

อา! ประโยคสุดท้าย ประโยคแห่งความชื่นชมที่ได้หลุดมาจากปากอันจืดจางของเกรศ ทำให้เขา หวน ระลึกไป ถึง คำ สำนวน กับ มารดาใน ห้อง รับแขกได้ เขาบอกว่า เกดียดเจ้าห่อถ่อน เวदानัน และนี่อย่างไร กันหนอ เจ้าห่อถ่อน บอกว่า เกดียดเขา เจ้าห่อถ่อนได้ ยืน คำพูด ของเขาใน ห้อง รับแขก กระมัง อา! เປนไปไม่ได้ เจ้า ห่อถ่อนได้ ยืนไม่ได้

“เกรศจำ” ชาตส์กต่าง พร้อม กับ นำ ตน ลงคุกเข่าแทบ ปลายเท้าเจ้าห่อถ่อน “พี่รักน้อง น้องจะไม่ส่งสาร พี่ เทียว หรือ เกรศ พี่ ผิดไป แล้ว” เขาถูกระโทษ แก่เจ้าห่อถ่อน โดยไม่รู้ตัว

“อย่า—อย่า ดินฉันไม่ใช่ของเธอ” เกรศ กต่าง พดางถูกชนขึ้น

“อย่า ฟังไป น้องรัก” ชาตส์กต่าง เมื่อเห็น เจ้าห่อถ่อน ถูก ชน “บอกพี่ก่อน น้องรัก อยู่กับใคร” เขาถาม เร็วปรือเกือบ ฟังไม่ทัน

“ดินฉัน รักทุกคน ที่รัก ดินฉัน” เกรศ ยั่ว

“เกรศ—เกรศจำ ตอบ พี่ หน่อยซิ น้องจะแต่งงาน กับใคร” เขาถาม เตี้ยง อ้อย ๆ คล้าย กับ เด็ก ๆ ที่กำลัง อ้อน วอน ให้ แม่พา ไป เทียว

“ดินฉัน รัก อยู่กับ ชาย ที่ ดินฉัน จะ แต่ง งาน ด้วย” เจ้าห่อถ่อน แกล้ง ยั่วใหญ่

“ก็ ชายนั้น คือใครเล่า?” เขาถาม คล้ายจะ ร้อง ให้

“ไม่ทราบ แล้วภายหลัง เธอ จะ รู้เอง ดินฉัน ต้องการ คำตอบ จาก เธอ เรื่อง การ ถอน หมั้น” ห่อถ่อน ตอบ

“โอ! เกรศ—เกรศ น้อง รัก ของพี่ อย่าใช้คำรุนแรงเช่นนั้น
 ชีจะ คำพูด ของ น้อง ทุกๆ คำแทง หัวใจ พี่ให้รำวระบม อ่า! น้อง
 รัก ยกโทษให้พี่เสียเถิด เพียงพอ รัก น้อง บุษาน้อง เกรศจำ
 พี่อยู่ โดย ปราศจาก น้อง ไม่ ได้ บอก ชีจะ ว่า เกรศ รัก ชาตส์”

“ไม่ทราบ ดิฉัน ตกก่อน นะคะ” พูด พาดเจ้าหัดนอน ก็เดินหาย
 ไปจากห้อง ปล่อยให้ ชาตส์ ผู้ ซึ่ง ถูก ศร แห่ง กามเทพ ยื่น ค้าง อยู่ คน
 เดียว เขา เสียหาย ใน การ ที่ ปล่อยให้ เจ้าหัดนอน หลุด จากกรรมสิทธิ์ไป
 เสีย ไม่ได้—ไม่ได้ เขา จะ ต้อง หาวิธี ทำให้ เจ้าหัดนอน กลับ ตกมา เป็น
 กรรมสิทธิ์ ของ เขา ให้ จึง ได้

บ่ายวันนั้น คนใช้ ประจำ ตก ก้าวเท้า ต่าง พากัน ประหลาดใจ ใน
 กิริยา ของ ชาตส์ นาย ของ เขา มาก เพราะปรากฏ ว่า ได้ ใจ ผิด ชรรมดา
 การ แต่ง ตัว ก็ ก่อน ข้าง พิธี พิธีนี้ เมื่อ แต่มอง กระเจก อยู่ เป็น หตายครั้ง
 จึง สำเร็จ จาก การ แต่ง กาย ซึ่ง ก็น เวลานั้น ต้อง ชั่ว นาน พิการ ชาตส์ ออก
 คำสั่ง ให้ คน เดียง ม้า นำ ม้า ตัว โปรต ออก จาก โรง แดง ก็ รับ ขี้อ หือ ตรง ไป
 ยัง บ้าน เด็ด มา การถ เขา พบ ท่าน สตรี เฒ่า ยืน อยู่ หน้า บ้าน จึง เบ็ด
 หมวก แล้ว ถาม ว่า :

“เกรศ อยู่ ไหม ครับ, คุณ บ้า”

ท่าน สตรี เฒ่า ตั้ง เกตุ รั้ว ทาง ของ ชาย หนุ่ม จึง ตอบ ไป ว่า :

“ไม่ อยู่ ดอก หัดนอน ไป ชีม้า เล่น ตาม ริม เขา”

“ผม ตา ละ ครับ” ชาตส์ ตอบ

“อะไรจะรีบไปไหนกัน พ่อ น่าเสียใจ อุบายของแม่เจ้าไม่
ดำริ้ง” ท่าน พุด เชิง เข้าย

“ผมจะช่วยตัวของผมเอง คราวนี้ ตา ละครับ” พอ พุด จม
เขาก็หายดับไปจากสายตาของ ศัตรู เฒ่า ผู้ซึ่ง ยืน ยม อยู่ คนเดียว

อากาศวันนั้น สบายมาก พระพายพัดรอนๆ แดงทองกำลัง
จับ อยู่บนยอดเขา ซึ่ง ปกคลุม ไป ด้วย หิมะ ดู เป็น ประกาย สด เขียว, แดง
ทอง ฟ้าโปร่ง ปราศจาก เมฆ ฝูง วิหค ต่าง พากัน ร้อง ประสาน เคียงดัง
จะ อำนวย ให้การ ของ หนึ่ง น้อย เป็น ผลดำริ้ง ดอก เมรุ โกดัด ขึ้น อยู่
เต็ม สอง ฝาก ถนน ดู เหลือง ราวกับ ชาติ ไร ด้วย แผ่นทอง ปวง บุปผา
ชาติ ต่าง ส่ง กลิ่น ปลิว ตาม ลม หอม ยวน นวล ของ ผู้ใด ได้ ดม ยังก

ณ เชิงเขา ชาตย์ พบ เกรศ ยืน ชม ต้นไม้ เต็ม งาม อยู่ ข้าง มา เย็นวัน
เจ้าห่อถ่ม ล้อม เต็ม ดั่ง ชุม พู คอตา สด แดง จืด ตรง หน้าอก บัดดอก คิ ส้ม
ไว้ พวง โด

“ดีใจจริงๆ ที่พบเธอ” เจ้าห่อถ่ม กล่าว เมื่อ เหลือบ าม เห็น
ชาตย์ อยู่ โดดๆ “ดิฉัน จะ กลับ พระนคร ตอน ดอน พรุ่งนี้ จะได้
เคย พุด กับ เธอ ให้ เต็ม ชาติ เดียว ที่ เดียว”

“ได้ ชื่น ใจ รัก ไป พุด กัน ไฉน ต้นไม้ ไฉน แนะ” ชาตย์ พุด
พดาง รุ่งมือ เจ้าห่อถ่ม เดิน ไป พอ หนึ่ง กัน เรียบ รอย แดง ชาตย์ จึง เริ่ม
พุด ขน ว่า :

“เกรศ พี่ คง ใจ จะ พุด กัน ให้ เต็ม ชาติ วัน นี้ พงษ์ เกรศ พี่ จะ
กลับ พระนคร ตอน ดอน กับ น้อง พรุ่งนี้

“เอ๊ะ ด่วน กับ ทำไมคะ?” เกรศถาม

“รีบ กับ เพื่อจะ แต่งงาน นะซี” ชาตส์ตอบ

“แต่งงาน แต่งกับใครคะ?” เกรศถาม คาดกโพตง

“แต่งกับ หล่อน น้าซี อ้อ! ต้มไปแต่งกับ --”

“แต่งกับใครคะ? หล่อนไหนกัน บอกชื่อหน่อยซิคะ” เกรศ
รีบชิงถาม

“แต่งกับ หล่อน หรือ น้องนี้แหละ” เขาพูดพาดจุมพิศปรางเจ้า
หล่อนดัง ฟอดใหญ่

“คุณ พระช่วย ชาตส์! เธอเด่นอะไรอย่างนี้” เกรศร้อง
เอะอะ

“อย่า - อย่า น้อย อย่าร้องเอะอะไป ระวังจะหาย”

“นี่เธอ หมายถึง ความ อย่างไร กัน” เจ้าหล่อนถาม แต่ตา ยัง คง
มองดู หล่อนอยู่

“หมายความว่า น้องจะเป็น ของ พี่ ค่ะไป นะซีจ๊ะ” น้องคิดว่า
พี่จะ ปลดปล่อยให้น้อง หุดหัดมือ อย่าง ดอย นวด หรือ? ” เขา กล่าว แล้ว
รวบ ร้าง ของ หล่อนไว้ ใน วงแขน เจ้าหล่อน ยอม - ยอม มิได้ ชัดขึ้น

“เกรศจำ ใน ที่สุด น้องเป็น ของ พี่แล้ว” ชาตส์ กล่าว ขณะที่
ก้มลง จุมพิตเจ้าหล่อน เป็น ครั้ง ที่ ต้อง

“จุ ระวังเดียวใครจะเห็นเขา ระวัง ค่ะ ว่า ชาย ที่ ดิ้น รัก
อยู่ ใกล้ๆ นี้เอง” เจ้าหล่อน กล่าว พาดเงย หน้าขึ้น มองดู เขา

“คุณพระ! อะไรกัน เกรศ น้อง ต้ม พี่จริง ๆ หรือ?” ชาตส์
ออก อุทาน พร้อม ทง หน้าซีด ราว กับ บิดาฯ เมื่อได้ ยืน คำพูดของเจ้าหล่อน

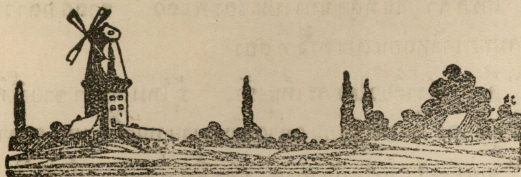
“อนิจจา! ชาตัง” หล่อนกล่าว “เป็นชายเรียนจบจากมหาวิทยาลัยเสีย เบ้าๆ ทำไมโง่เช่นนั้นได้คะ?”

“น้องรัก พี่รับว่าโง่—โง่จริงๆ เรื่องนี้ ทำเอาพี่ตกใจอย่า ต้อ เถ่น เช่นนี้ อีก นะ, เกรศ ยอดรัก”

“คะ ไม่ ต้อ ตะ ที่นี้ เกรศ จะไม่ ต้อ อีก ค่อไป” เจ้าหล่อนกระซิบ ขณะ ที่ เอียง คีร์ชะ ชบ ตง บน ทรวง ออก ของ หลอด หนุ่ม ผู้ ซึ่ง จะ เปน สามี ในอนาคต ของ เจ้าหล่อน

สอง สัปดาหะ ดัง มา มีสเกศโอฟาแรต ได้เปลี่ยน ชื่อ เปน เตดี เกรศ ทรีเมน และเขา ทั้งสอง ต่าง ก็ รัก กัน ค่อไป โดย ปราศ จาก เหตุ ขัด ขวาง เพราะ คิวบิต เจ้า แห่ง กามเทพ ได้ แผลง ศร ตรึง ความ รัก ของ หนุ่มสาว คู่ นี้ ไว้ แล้ว

แม้ จะ ดำ เจริญ ความ ประสงค์ แล้ว ก็ ดี หลอด ทรีเมน ยัง หาว ไม่ ว่า ใคร เปน ผู้ ส่ง เกรศ ไป ยัง ชนบท กาทต์ เพราะ ฉนั้น ความ ขอน ยัง คง เปน บัญหา ที่ เขา ยัง ขบ ไม่ แดก อยู่ นั้นเอง.

คณะนักเรียน รวบรวม

ทิดถ้อย “ถูกสาว ของ กัน ใคร เห็น เปน คดถึง ทุก คน”

ทิดถี “ถูกชาย ของ กัน ก็ เหมือน กัน ได้ เปน เนร เน”

ทิดถ้อย “ตอบ ได้ บั น หรือ ?”

ทิดถี “หตาย หน แล้ว แต่ ฟัง ได้ เปน บั น แหะ”

ทิดถ้อย “อะไร กัน เห็น มัน ฟัง หตุด จาก คุณ ไม่ ใช่ หรือ ? แล้ว เห็น ไป กับ พวก เนรเทศ นี้”

ทิดถี “ก็ เนรเทศ น่า ซี้ ใคร เขา ไป ว่า อะไร เถา”

บุตร วิ่ง ไป ขวาทาง มารดา แล้ว พูดว่า “แม่ๆ อย่า ไป หา พ่อ เดย”

มารดา “ทำไม ละ แม่ จะ ไป เอา สัตถาคี ที่ พ่อ มา ซอ หนม ให้ เจ้า หนู ไม่ เอา หรือ ?”

บุตร “หนู ไม่ เอา หนู ได้ มาก กว่า นั้น อีก เพราะ พ่อ กำลัง อยู่ กับ แหก ผู้หญิง สัญญา ว่า จะ ให้ เงิน หนู บาท หนึ่ง ถ้า หนู จะ คอย กัน ไม่ ให้ แม่ เข้า ไป ใน ห้อง หนู”

หนูดวง “คุณ ควรได้เชื้อเก่าๆ เมื่อ เวลา มาหา พ่ ประยงค์ จะดีกว่า”

คุณตำรวจ “ทำไมล่ะ?”

หนูดวง “เพราะ คุณ พ่อ เคย พูด ว่า ถ้า จับ คุณ ได้ ว่า มา ที่ นี้ อีก
คุณพ่อ จะ ปรับ ให้ คุณ ฎ เรือน นะ”

ชายหนุ่ม “หนู เมื่อวานนี้ พอการ เค้นรำ เสร็จแล้ว พี่สาวหนู ตัญญาว่า
จะ แต่งงาน กับ ดิน หนู โกรธ ใหม่ การ ที่ แย่ง เอา พ่ ของ หนู ไป”

หนูน้อย “ไม่ โกรธ ดอก ค่ะ ดิฉัน รู้ ก่อน แล้ว ว่า การ มี เค้นรำ ครั้ง นี้
ก็ เพื่อให้ คุณ พ่ มี โอกาส ขอ หมั้น พ่ ของ หนู”

นายจ๋วย กำลัง หัว เดี๋ยว อยู่ เห็น ตุ๊ก จ้าง ชั่ง จ้าง มา ใหม่ ๆ พรวด
พรวด เข้า มา จึง พูด ดุ ออก ไป ว่า “เฮ้ย นี่ เหลือง ใจ ใช่มั้ย ได้ เรือง”
ตุ๊กจ้าง “อ้อ นี่ ไต่ เท้า จ้าง ผม มา ไว้ หา เรือง หรือ ครับ ถ้า เช่น นั้น ผม
ขอ ตา ออก เติง วัน แหะ ครับ เพราะ คราว นี้ ผม กัด วัน”

ภรรยา “คุณ พัง ดิฉัน ดี ซอ อยู่ เป็น อย่างไร บ้าง ค่ะ?”

สามี “ฉัน เห็น ว่า หด่อน ควร หยุด พัก ใต้”

ภรรยา “ทำไม ค่ะ คุณ กัด ดิฉัน จะ เห็น ย่อย หรือ ค่ะ? ไม่ เป็นไร ดอก
ค่ะ ดิฉัน กำลัง ดัน”

สามี “ไม่ใช่ เช่น นั้น ดอก หด่อน ฉัน เกรง ชาว บ้าน เขา จะ ว่า ได้
ว่า เรา ตัก ปรก ปลด ออ ให้ อึ้ง อ่าง คาง คก มา อยู่ ใน บ้าน จน
เดี๋ยง ออก ขรึม”

ด้ามี่ “แหม หด่อน เอ้ย อะไร ๆ ที่ หด่อน ทำนะ ฉั้น ดูนัน ช่าง อะเหรีด
อว้อยไป ทงหมด”

ภรรยา “ถ้า งั้น เห็น จะไม่ ต้อง หา แม่ครัว นะ คะ”

ด้ามี่ “อย่า เคย หด่อน หา ไว้ ดี กว่า ฉั้น จะ ได้ ไม่ ต้อง ไป กิน ข้าว
ตาม โยเค็ด บ่อย ๆ”

เจ้าคุณ “บ้าน ผม ไม่ เคย รับ ของ กำนัน เลย”

ท่านขุน “แต่ คุณหญิง คง รับ บ้าง กระจม้ง”

เจ้าคุณ “เปล่า เหมือน กัน”

ท่านขุน “ถ้า งั้น ผม ขอ ประทาน โทษ ที่ ก่ด้าว หา ผิด ไป แต่ เมื่อ วาน
ผม เห็น เด็ก แบก หมู ย่าง เข้า ไป ทาง หลัง บ้าน ได้ เท่า ๒ ตัว โต สั้น นิด
บาง ที่ มัน เห็น จะ เอา ไป กำนัน อ้าย บ๊อง หมา ของ ได้ เท่า ให้ มัน
กิน กระจุก กระจม้ง”

พ่อโง “เอ! พ่อทิดนี้ ก็นิด แยก ออก จะ ชัก หุ้ดง ๆ ไป สัก หน่อย กระจม้ง”

พ่อโงโซ “เปล่า ๆ อย่า ดูก นะ. คง แต่ ก็น เกิด มา ยัง ไม่ เคย ได้ ยิน ด์
กว่า น เดย”

พ่อโง (ยื่น นาฬิกา ให้) “เฮ้! ถ้า อย่าง นั้น แยก ได้ ยิน นาฬิกา นี
เดิน ตึก ตึก ๆ ไหม ต๊ะ?”

พ่อโงโซ “บ๊อด โท้, ชั่ง ถา ม ได้ ก็ มัน เดิน ดัง ออก โท น โท อย่าง นี แล้ว
ยัง จะ ถา ม อีก,”

พ่อโง “อ้อ! แปะ ดก มาก นะ แยก ไม่ เห็น ดอก หรือ นาฬิกา มัน
หยุด อยู่ นี นา!”

คุณอดิ กำลัง คิดค้น แม่ต้อง ภรรยา ท่านปลัด แอ้ว วันหนึ่งคุณอดิ เห็น แม่ต้อง นั่ง รถตาก ผ่านไป ดีใจ คิดว่า นั่ง ไปคนเดียว ก็วิ่ง ตามไป พอ ขึ้นรถ ก็ เรียก รถให้ หยุด พบ ท่านปลัด แอ้ว นั่ง อยู่ด้วย คุณอดิ หน้าแดง แดง แกงถึง ไก่ ถามว่า “คุณ จะไป ชะรุที่ ไหน ?” ปลัดแอ้ว “อ้อ! ฉัน จะไป เกยว เมีย เขา ดักหน้อย”

คนตัดผม “ประทานโทษ เมื่อวัน พระก่อน นี้ ผม ดูเหมือน เห็น คุณ อยู่ในโบสถ์ นะ ครับ!”

คนจ้างตัด “จริง ซิ เพราะ ฉัน อยู่ ที่นั่น ด้วย แะ เห็นว่า คำ ตกเคื่อน ของ เจ้าคุณ เป็น อย่างไร บ้าง ละ?”

คนตัดผม “นั่นแหละ ครับ จะ พุดไป มัน ก็ยาก คือ พระอิน มี สุภาพบุรุษ คนหนึ่ง นั่ง อยู่ ข้าง หน้าผม ผม ของ ท่าน หักกิ่ง ยาว บัง หน้าผม เสีย หมด ผม เลย ไม่ ได้ ยืน ดักคำเดียว”

ผู้พวกราชา “จำเลย ถูกจับ ฐาน ขโมย ไก่ ของ นายแดง เมื่อคนนั้น จำเลย จะ แก่ ตัว อย่างไร — จำเลย มี มั พยาน เดย หรือ?”

จำเลย ตอบ อย่าง ไม่ ทันทิด “ควม มีควม แล้ว แต่ จะ โปรด พยาน ของ เกตุ้า กระผม ไม่ มี เดย ครับ เพราะ ตาม ขรรคมดา ผม จะ ขโมย ผม ไม่ เคย ให้ ใคร ตามไป ดู เป็น พยาน เดย”

เจ้ากรม “ฉัน ตั้งการ ผิดไป ทำไม แก่ จึง ไม่ ตกเคื่อน ฉัน?”

เสมียน “เพราะ เกตุ้า กระผม เป็น ดุ๊ก ข เทา หึง ต้อง ก้าวตาม ครับผม”

ชายหนุ่ม “อ่านหนังสืออะไรน่ะ?”

หญิงสาว “ตำราดูหน้าคนค่ะ”

ชายหนุ่ม “จุมูกอย่าง นื่อง ตำราทาย ว่าอย่างไร จ๊ะ?”

หญิงสาว “ชอบงามค่ะ”

ชายหนุ่ม “อย่าง พี่ ต๊ะ?”

หญิงสาว ยิ้ม “อย่าง คุณ พี่ ก็ ชอบ จุมูก น่ะสิคะ”

บุตรน้อย “คุณแม่ อับ ผม อยาก เปน ฝรั่ง”

มารดา “ลูก จะ เปน ไป ทำไม?”

บุตรน้อย “ที่ ลูก อยาก เปน เพราะ ลูก ไม่ เห็น ฝรั่ง ตาย สัก ที่ นี แม่”

มารดา “ใคร บอก หนู ต๊ะ”

บุตรน้อย “ใน ภาพยนต์ ใจ ต๊ะ แม่ ลูก ไม่ เห็น พระเอก ตาย สัก”

คุณโก “เมื่อ คำนัน มี คน มา ขโมย สัตว์ คัก ที่ ได้ หมอน ของ ฉฉัน ไป
จน เกตยง แะ ขโมย คน นัน ฉฉัน ก็ เห็น ตัว ด้วย”

แม่แก่ ภรรยา แก่ ตั้ง คำนัน ไม่ ไร เรอง “อ้าว! ก็ ทำไม เธอ จึง ไม่ ยิง
มัน ต๊ะ คะ เธอ ก็ มี บัน อยู่ ข้าง ๆ ตัว ไม่ ใช้ ไร - ขีตาด จิง”

คุณโก ยิ้ม “อ้าย ขีตาด น่ะ ฉฉัน ไม่ มี หรอก แต่ เคย วน ฉฉัน ไม่ อยาก
จะ แต่ง งาน อีก เปน ครั้ง ที่ ส่อง เท้านัน แหะละ เช่น นั้น ซึ ฉฉัน จึง ไม่ อยาก ยิง”

เด็ก เด็ก ๆ คน หนึ่ง ทำ ลูก โป่ง ดอย หาย ขึ้น ไป บน ฟ้า ร้อง ให้ บัน
ใหญ่ พี่สาว จิง ปลดอบ ว่า “ไม่ เปน ไร นื่อง เอ๊ย เมื่อ เจ้า ตาย ไป ขึ้น
สวรรค์ เจ้า ก็ คง พบ มัน ดอก”

ฝรั่งคนหนึ่ง แบกเครื่อง ถ่ายรูปไป บนสะพาน แห่งหนึ่งพบ ชาวนา คน
หนึ่ง เดิน ส่วนทางมา ฝรั่ง จึง หยุด แล้ว ถาม ชาวนา ผู้นั้น ว่า “แถว
นี้วิเศษ ๆ สำหรับ ถ่าย บ้างไหม?”

ชาวนา นั้น อยู่น อยู่ ครู่ หนึ่ง จึง ตอบ ว่า “มี จะ แต่ ท่าน มา เข้า ไป
เสีย แล้ว เมื่อ ก็นั้น เห็น ช่าง เขียน เขา เขียน เอา ไป เสีย หมด แล้ว นี่ จะ”

ลูก “คุณแม่ครับ หูของผม อยู่ ส่วนหน้า หรือ ส่วนคอ ครับ”

แม่ “ถาม ทำไม ลูก”

ลูก “คุณแม่ ให้ พี่ เขา ต่าง หน้า ฉัน เขา ต่าง หู ด้วย”

คนขอทาน “โปรด ช่วย บุตร กระผม บ้าง เกิด ครับ”

ชายผู้ดี “ลูก แก เปน อะไร ไป?”

คนขอทาน “บุตร กระผม เด็ด ขาด หมด แล้ว”

เสมียนเอก “วัน อะไร เอ๋ย เปน วัน สบาย ที่ สุด?”

เสมียนโท “วัน ศุกร์ นะ”

เสมียนเอก “ไม่ใช่ วันอาทิตย์ ต่าง หาก”

ทิด บ้าน นอก คนหนึ่ง พึ่ง เคย มา ใน พระนคร หลาย ครั้ง แต่ ยัง ไม่
เคย กิน ไอศกรีม วันหนึ่ง เข้า มา ก็ ต้อง ซื้อ กิน ด้วย หนึ่ง พอ จิบ เข้า ไป
นึก หนึ่ง ก็ ร้อง เอ็ดตะโร “หนอย แน่ะ เจ๊ก จะ ชำ ให้ ตาย หรือ นี้?”

เจ๊ก ตกใจ ถาม ว่า “ทำไม?”

พี่ทิด ตอบ “ก็ เอา ไฟ พามา ขาย ให้ กิน นี่ หว่า”

นายเท่งเข้ามาเป็นทหาร อยู่ในกรุง วันหนึ่งดาไปเยี่ยมบ้านที่หัวเมือง นายเท่งไปคุย อวด ว่า การ มาเป็นทหาร ดีเหลือเกิน นายฝึกหัด และให้เรียน ความ วิชา ตาด ชน เปน กอง และ คุย ตลอดจน ไป จนถึง ว่า แต่งตัว กังาม

นายแจเพื่อน ซึ่ง ยังไม่ได้ เป็นทหาร ถาม ว่า “เออ ทหาร เขา พันแข้ง กัน ทำไม?”

นายเท่ง ตอบ “กัน ถวด หนาม ยะ”

ครู “นายซัง ถ้า เธอ เปน เขย ทั้ง หก เธอ จะ ยอม ให้ พระสังข์ เชื้ออดจุมก ดี หรือ จะ ยอม ไม่ได้ ไป ดา เอย ดัก ตัว เดียว ดี?”

นายซัง ถูก ชน ตอบ ด้วย เสียง อัน ดัง ว่า “เบ ไม่ เอา ทั้ง สอง อย่าง ต้อง ฟาด ปาก กัน ที่ เดียว แล้ว กัน ชี”

เบยว “แก กิน ขนม เจ็ก แล้ว แกล้ง ทำ เปน ชัก ตา ตั้ง ชี กัน จะ ช่วย เปน พยาน ให้ เมื่อ คำ รวด จับ เจ็ก ส่ง ศาล”

บุต “เปน พยาน ว่า กัน แกล้ง ทำ เปน ชัก นะ รี่?”

ในเวลาที่ ภาพยนตร์ กำลัง ฉาย อยู่ ชาย คน หนึ่ง ร้อง ตะโกน เสียง ตัน “ไฟไหม้ ไว้ย! ไฟไหม้ ไว้ย!! ไฟไหม้ ไว้ย!!!” ทำให้ ผู้คน โกลาหล กัน ใหญ่

ขณะ นั้น คำ รวด วิชา หน้า ที่ จึง ถาม ว่า “ที่ ไหน?”

ชาย ผู้ นั้น ชี ใน จอ หนึ่ง “นั่น ไง เห็น ไหม? ถูก ออก แต่ง ตัว ชี

พระเอก กับ นางเอก จวน คาย อยู่ แล้ว”

ก่อนต่อ

โดย

ลา.อ.น.

“ห่อฉน ยินดี ที่ จะ พบ ฉน เหมือนกัน ไม่ใช่ หรือ ? แม่แน่น้อย”

เป็น ถ้อยคำ ของ นายผาก วรเกศ กตำรวจ อย่าง แซ่ม้า ชัด ถ้อยคำ
นายผาก วรเกศ จะ เป็นใคร และมี อะไร อย่างไร นั้น ยัง เป็น ปัญหา
ยุ่งยาก อยู่ ดังหน้อย และ ทั้ง บุคคล ที่ จะ แก่ ปัญหา นั้นได้ ใน เวลา
ก็ มี แต่ แม่แน่น้อย ผู้เดียว เท่านั้น แม่แน่น้อย หรือ ทาง ที่ ถูก ควร
เรียกว่า คุณหญิง ปฏิบัติ โทศด ผู้ เป็น หญิง สาว ที่ จัด ได้ ว่า อยู่ ใน
ชั้นเอก แห่ง ความ สวยได้ คนหนึ่ง ห่อฉน เก่ โปรง มี ลักษณะ เป็น ที่
ต้องตา คน ยิงนัก ทุก ๆ คน ที่ รู้จัก มักคุ้น กับ เจ้าคุณ ปฏิบัติ โทศด
และ เมื่อ มา ได้ รู้จัก ห่อฉน ด้วยแล้ว เป็น ต้อง ออก ปาก ชม ความงาม
และ มรรยาท อัน อ่อนดมุน ของห่อฉน ทันที ทั้งตัว เจ้าคุณปฏิบัติ โทศด
เอง ก็ ยอม ตำราภาพ ว่า ท่านได้ ตก อยู่ ใน บ่วง แห่ง ความรัก ของเจ้า
ห่อฉน เสีย แล้ว นับ ตั้งแต่ วันที่ ท่านได้ ได้ดี ดอกฟ้า นี้ มา จาก ต้น จะ
ว่า บ่วง แห่งความรัก ก็ ไม่ ถูกนัก เพราะ ความจริง คุณหญิง ก็ ไม่ เคย ที่จะ
วาง บ่วงไว้ เพื่อ ตก เจ้าคุณ ผู้ชรา ของ ห่อฉน ดังครั้ง เดียว การ ที่ เจ้า

คุณ หลงรัก ก็เป็น เพราะการ ปฏิบัติ อันเป็นที่ ถูกใจ ของ เจ้าคุณ ต่างหาก
แต่ ข้อนี้ อาจ จะมี เพื่อน ๆ ของ เจ้าคุณ คิดค้าน เป็นแน่ ข้อ คิดค้าน นั้น
โดย มาก มัก จะ ดงเฮย อย่าง เดียวกัน ซึ่ง สรุป รวม ความ ว่า “อัว
แก่ ก็น หนา อ่อน”

ก็ น่า จะ ออก เป็น ความ จริง อยู่ บ้าง เพราะ เจ้าคุณ ปฏิบัติ โทศ
ก็ กระเด็ด ไป ข้าง ชรา แล้ว ถ้า จะ เปรียบ ว่า คุณหญิง มี อายุ เสมอ
บุตร เจ้าคุณ ก็ ออก จะ ไม่ ตั้ ผิด มาก นัก แต่ ถึง กระนั้น เจ้าคุณ ก็ ไม่ ได้
รู้ ตัก เต๋ย ใจ หรือ น้อย ใจ แม้ แต่ น้อย ใน ถ้อยคำ ซึ่ง ถ้า จะ เปรียบ อย่าง นั้น
เพราะ ท่าน ถือ เต๋ย ว่า ความ เห็น ของ มนุษย์ นั้น ย่อม ไม่ มี เขต รั ชัด ชัน
ประการ หนึ่ง กับ ทั้ง ประกอบ ด้วย ยังมี บาง คน ชม ท่าน กับ คุณหญิง
ว่า สัม กัน ประการ หนึ่ง และ ท่าน ถือ คำ ที่ กต่าง กัน ว่า ทองคำ ที่ แท้
แล้ว แม้ ว่า จะ ตก คม จม เตน หรือ จะ เก็บ ไว้ ได้ ๑๐๐ ปี ก็ ยัง คง สุก ใส
เป็น ทองคำ อยู่ นั่นเอง อีก ประการ หนึ่ง เนื่องจาก หลัก ความ คิด อัน
ปัก ใจ แน่น ใน หัวใจ ของ ท่าน ดัง กต่าง แล้ว นั้น นั่นเอง จึง กระทำ
ให้ ท่าน ไม่ รู้ ตัก ประหลาด ใจ อย่าง ไร เลย มิ หนำ ช้า ดัง นั้น ดู เหมือน
จะ เรา ท่าน ให้ มี ร่าง าย หน้ ม ชน คล้าย กับ เมื่อ ๒๐ ปี ที่ ด่วง มา แล้ว เต๋ย
อีก ด้วย ช้า

ปัญหา คำ คัญ นั้น ไม่ ได้ อยู่ ตรง หน้ ม หรือ แก่ ย่อม อยู่ ที่ ถูก ใจ กัน
หรือ ถ้า จะ พุค ให้ แน่น แพน อย่าง ควร พัง ได้ แล้ว ก็ อยู่ ที่ ตรง รัก กัน
ต่าง หาก รัก กัน หนอ, ถ้อยคำ อย่าง นี ท่าน ถือ ว่า เป็น สิ่ง ที่ หา ได้ ยาก

ยังสำหรับท่านในเวลานี้ แต่ว่าข้อความนั้นจะหมายความว่า ความลึกซึ้ง
กว้างขวางเพียงใดนั้น เจ้าคุณปฏิบัติโกศลได้ คิด และ ปฏิญาณไว้ ใน
ใจว่าจะไม่บอกกับใครเลย

พยาน อัน เป็น หลัก แห่ง ความ รัก ใน กาลบัดนี้ ก็ คือ บุตร น้อย ซึ่ง
ได้ ปฏิสนธิ มา สู่ โลก ได้ ประมาณ ๑ เดือน แล้ว และ เนื่อง จาก องค์
พยาน อัน สำคัญ นั้น วันหนึ่ง จึง มี บรรดา มิตร สหาย ชาว เกตอ พร้อม
ด้วย วงศ์าคณาญาติ ที่ นับถือ มา ช่วย เหลือ และ มา ช่วย กัน ประกอบ
การ กิจ อัน รื่นเริง ณ ที่ บ้าน เจ้าคุณ ใน การ มงคล โกนผมไฟ บุตรน้อย
ของท่าน เป็น อัน มาก

เวลานี้ เป็น เวลา ภายหลัง ที่ ได้รับ ประทาน อาหาร คำ แล้ว ฉะนั้น
ภายใน ส่นาม ที่ มี รูป ส่วน ไค้ และ รอบ ๆ ส่นาม อัน ปลุก ด้วย ศิน
ชาติ ดี เขียว สอาด อ่อน จึง เต็ม ไป ด้วย บรรดา แหก เหลือ ที่ ได้รับ เชิญ นัง
คุย กัน อยู่ เป็น หมู่ ๆ ถัด ริม ส่นาม ทาง ด้าน หนึ่ง ออก ไป ประมาณ
๓-๔ วา มี หอย กพน เคี้ยว ๆ ที่ ได้ ปลุก สว่าง ขึ้น ไว อย่าง ถาวร เป็น รูป
แปด เหลี่ยม ประดิษฐาน อยู่ ซึ่ง ได้ จัด ให้ เป็น ที่ สำหรับ วงดนตรี

ตรง ข้าม กับ หอ ดนตรี ทาง สุด ส่นาม อีก ด้าน หนึ่ง มี ชาย หนึ่ง
กับ หญิงสาว นัง คุย กัน อยู่ คู่ หนึ่ง เมื่อง หลัง เขา ทั้ง สอง นั้น มี หมู
ป่าดำ และ ไม้ เบญจพรรณ ปลุก ไว้ เป็น เชิง ชุ่ม ดง มา นำ ชม ยิง นก เขา
ทั้งสอง นั้น คือ นาย ผาก วระกิจ และ คุณหญิง ปฏิบัติ โกศล นั้นเอง

ได้กล่าวแล้วว่า นายผาก เป็น บุคคลที่ไม่มีใคร รู้จัก เขาดี เท่ากับ
คุณหญิง และ ไม่มีใคร ปฏิเสธและ ไม่รับ ว่า เขา ไม่ ใช้ สุภาพ บุรุษ
ส่วน ความ ที่ แท้จริง จะมี เพียง ไหน ยัง เป็น ความ ลึกลับ อยู่

“ฉัน เชื่อ ว่า หด่อน ยินดี จะ พบ ฉัน เหมือน กัน แม่ แม่ น้อย ” นาย
ผาก กล่าว ขำ เมื่อ เห็น คุณหญิง ไม่ ตอบ

คุณหญิง มองดู หน้า เขา แล้ว หัวเราะ “แก เข้าใจ ผิด ถนัด ที่ เดียว
ฉัน หรือ จะ ยินดี อยาก พบ แก ?”

“ก็ เข้าใจ ว่า อย่าง นั้นแหละ แต่ - ออ ! ก็ ออก จะ เป็น ความ จริง
เพราะ หด่อน ไม่ ต้อง ประสงค์ คน ที่มี อำนาจ เหนือ หด่อน ใน ที่นี้ ”

“แก มี อำนาจ อะไร ? อวด ดี ไม่ เข้า เรื่อง ”

นายผาก หัวเราะ กัก ออก มา แต่ ไม่ นาน เขาก็ ต้อง หยุด ชงัก
คล้าย กับ ว่า มี สิ่ง ไต มา ห้าม การ หัวเราะ ของ เขา และ ดี หน้า ซึ่ง ก่อน
ข้าง จะ เป็น ยิ้ม อยู่ แต่ เดิม นั้น บัดนี้ ก็ได้ บันดาล หาย ไป โดย ฉับ พลัน

“หด่อน อย่า ดื้ม ว่า ฉัน ยังมี ชีวิต อยู่ ”

“แน่นอน, แก ยัง ไม่ ตาย ” คุณหญิง พุด

“เมื่อ รู้ เช่นนี้, หน้า ที่ ของ หด่อน ที่ ควร จะ ปฏิบัติ ต่อ ฉัน มี อะไร
บ้าง ? ดังนั้น หด่อน ต้อง ทำ หด่อน รู้ ดี ดี แล้ว ไม่ ใช่ หรือ ว่า นิเสธ ใจ
คอ ของ นายผาก เขา เป็น อย่างไร เขา เป็น คน เขา งาน เขา การ อยู่ ไม่
ใช่ หรือ เมื่อ นายผาก มี ความ ประสงค์ อยาก พบ หด่อน หด่อน ก็ ต้อง
ให้ เขา พบ นั้น เป็น ทาง ที่ หด่อน ทำ ถูก แล้ว ฉัน ยัง ชอบ ใจ หด่อน เสมอ

ที่ ออก บัทร เขิญ ฉิน ตาม ที่ ฉิน ขอร้อง แต่ — เวลานี้ หด่อน จะทำให้
 ชาติใจ เสีย อีก แล้ว อย่า — อย่าทำให้เขา ชาติใจ เมื่อ ฉิน พูด ว่า ฉิน
 มีความ ยินดี ที่ พบ หด่อน หด่อน ก็ ต้อง ตอบ อย่าง ยิ้มแย้ม แจ่มใส ว่า
 หด่อน ก็ ต้องการ พบ ฉิน เหมือนกัน, พูด อย่าง นั้น ซะ”

“ฉิน พูด ไม่ได้ เมื่อ ฉิน ไม่ มีความ ประสงค์ เช่น นั้น” คุณหญิง
 พูด สบัด ๆ

“หด่อน ต้อง แข็งใจ พูด หด่อน เคย ทำการ อย่าง ใจ กล้า มาหลาย
 หน แล้ว หด่อน ทำ โดย เชื่อ ความ สามารถ ของ นายผากใช้ ไหม?”

“หยุด! หยุด ที่เดียว” คุณหญิง ยกมือ ขึ้น ห้าม

“หด่อน จะ ให้ ฉิน ทำตาม ความ ประสงค์ ของ หด่อน แต่ หด่อน ไม่
 ปฏิบัติ ตามใจ ฉิน” เขา พูด แล้ว หัวเราะ เบา ๆ

“แก เปน คน เดว ทรมาน มาก ฉิน ไม่ อยาก พบ และ นึก ถึง แก เลย
 สิ่ง ที่ แล้ว มา เปน เครื่อง ทรมาน หัวใจ ฉิน แก มี อำนาจ เห็น ฉิน”
 คุณหญิง ไม่ สามารถ พูด ต่อ ไป อีก และ ขณะ นั้น น้ำตา ก็ ค่อย ๆ ชิม ไหล
 ออก มา จน เปียก แก้ม ฉิน เปน นวล ของ หด่อน “แก จะ ไป เสีย จาก นี้
 เดียวนี้ ไม่ได้ หรือ?”

“ฉิน ต้อง ไป แน่ นอน, แต่ เวลานี้ ยัง, ฉิน ยัง ไม่ได้ บอก ความ
 หมาย อัน เปน หัวข้อ สำคัญ ของ ฉิน”

“ความ หมาย อะไร?” คุณหญิง ถาม อย่าง สงสัย

“ก่อน ที่ ฉิน จะ บอก ฉิน อยาก จะ รู้ ว่า เจ้าคุณ เฒ่า ของ หด่อน
 ยัง รัก หด่อน ด้อยๆ ดอก หรือ? ยัง ตามใจ หด่อน เหมือน แต่ ก่อน ดอก รึ?”

“ไม่เห็นว่าจะเป็นหน้าที่ของแกที่จะต้องรู้”

“ฉันต้องรู้, ต้องตอบฉัน, เพื่อไม่ให้จิตใจฉัน”

“บ้า! แกทรมานหัวใจฉันมากพอแล้ว”

“เปล่าเลย, ฉันไม่มีเจตนาที่จะกระทำกับหัตถ์อื่น เช่น นั้น, ฉันยังเจตนาดีต่อหัตถ์อื่นเสมอ”

“เจตนาดี” คุณหญิงทวนคำ

“แน่ทีเดียว ถ้าฉันไม่เจตนาดีต่อหัตถ์อื่น, หัตถ์อื่นควรรู้ว่าหัตถ์อื่นจะได้รับผลอะไรบ้าง?”

“เงียบ, หยุด! ฉันไม่ต้องการ ฟัง คำพูด ของแก” หัตถ์อื่นพูดเน้นคำแต่ไม่ดังนัก

“ไม่ต้องการ ฟัง คำพูด อันมี ราคาค่าของฉัน” เขาทวนคำ “หัตถ์อื่นอย่าลืมฐานะและความเป็นไปในชีวิตที่ได้ล่วงมาแล้ว หัตถ์อื่นอย่านึกว่าหัตถ์อื่นมีสุขแล้ว ไม่มีสิ่งใดจะทำลายความสุขของหัตถ์อื่นได้ หัตถ์อื่นอย่าบังคับควรคิดเช่นนั้น, หัตถ์อื่นอย่าเข้าใจผิดเช่นนั้น, อย่าลืมว่าโลกที่เราอยู่นี้มันหมุน อย่าลืม” เขาเน้นคำให้ดังชัดขึ้น

“แกจะพูดอะไรก็พูดเสีย แต่ต้องเข้าใจว่า ฉันไม่ต้องการถ้อยคำที่ยืดยาวนัก” คุณหญิงตัดบท และขณะนั้น หัตถ์อื่น กระแทกตัวหนักหน่วงหลังให้

“ไม่ยืดยาว อย่างที่หัตถ์อื่นคิดเลย, ก็คำที่หัตถ์อื่น ประสงค์ก็ฟัง”

“ไม่เกิน ๓๒ คำที่ แกจะพูด อีกต่อไป”

“เขาหัวเราะ แล้ว นั่ง อยู่ ครู่ หนึ่ง

“ฉัน ต้องการ เงิน ๓๐๐๐ บาท” นายผาก กล่าว ขำ ๆ และเบา แต่

ไม่เบาจน คุณหญิง จะ ปฏิเสธ ว่าไม่ได้ยิน “ตาม พิน บาท เท่านั้น”

คุณหญิง ค่อย ๆ หัน หน้า และ จ้อง มอง ดู เขา ล้ายตา เต็ม ไป ด้วย ความ น้อยใจ เสียใจ กระจก บน ไป ด้วย ความ โกรธ เคັน เจา แห่ง ล้ายตา ของ หล่อน เต็ม ไป ด้วย ความ ขุ่น ยาก — ขุ่น ยาก อย่าง ที่ หล่อน เหลือ จะ ติ่งสำ ความ ตับ ของ หล่อน ชีวิต ที่ ด่วง แดง ของ หล่อน เขา คนเดียว เท่านั้น ที่ เป็น ผู้ ทำ ไว้ ใน อ้อมมือ ของ เขา ถ้า เขา ขยาย ความ ตับ ออก ซึ่ง แปล ว่า เจ้า หล่อน ถูก เขา บีบ - บีบ อย่าง หล่อน ไม่มี หนทาง ดัน รน เอา ตัว รอด โอ! น่า กัด อย่าง ยิ่ง, และ น่า อับอาย อย่าง ร้าย กาจ ไม่มี สิ่ง ใด ที่ หล่อน จะ ทำ การ แก้ว ตัว ได้ หล่อน ต้อง ตา โลก — ตา โลก ไป ด้วย ความ อับอาย ขาย หน้า อา! ความ ตับ ของ หล่อน เป็น ความ ตับ อะไร หนอ ?

“นี่ แน่ นายผาก ฉัน ขอ พูด กับ เธอ เป็น ครั้ง สุดท้าย ว่า ฉัน ไม่มี เงิน พอ ที่ จะ จัดการ ให้ เธอ ได้ ตาม ที่ เธอ ขอร้อง” หล่อน พูด เสียง อ่อน ดม่อม เป็น เสียง อ่อนวอน กลาย ๆ “เธอ ไม่ ได้ ร้อง ขอ ฉัน ฉะเพาะ ครั้ง นี้ ครั้ง เดียว, หล่าย ครั้ง แล้ว, ทุก ครั้ง ฉัน ไม่ เคย ขัดเศย, จัดการ ให้ เธอ ตาม ที่ เธอ ประสงค์ เสมอ แต่ ครั้ง นี้ ฉัน รู้สึก ว่า ฉัน ไม่ มีความ สามารถ พอ ที่ จะ จัดการ ให้ ได้ ฉัน ไม่มี เงิน ไม่มี”

“หล่อน ไม่มี, แต่ เจ้า คุณเฒ่า ของ หล่อน ต้อง มี” เขา พูด พดาง ด้วย บุหรี่ ชน มา จูดสูบ พ่นควัน ชน ไป บน อากาศ เป็น วง ๆ

“นั่น มัน เป็น คน สะ ล้วน ฉัน ไม่มี สิทธิ ที่ จะ ไป หยิบ ถวย เงิน
ของท่านได้”

“ฉัน ไม่ เชื้อ, ห่อ นม” เขา พูด อย่าง มะ นาว ไม่ มี น้ำ

“ฉัน ไม่มี ฉัน บอก ว่า ไม่มี” ห่อ นม พูด ด้วย ความ แค้น ๆ

“ห่อ นม อาจ หา ทาง ได้”

เขา พูด อย่าง ไม่ เต็ม ถึง หัวใจ อัน อ่อนแอ ของ ห่อ นม ทั้ง เขา ไม่ มี
ใย ดี ต่อ คำ อ่อนวอน ของ ห่อ นม ด้วย ถึง แม้ ว่า คำ เหล่า นั้น จะ หวาน
เพราะ เส้น ใย โส ดเขา ลัก เพียง ใด หัวใจ ของ เขา เหน็ด นิ่ง อยู่ กับ สิ่ง ที่
เขา จะ ประสงค์ เท่านั้น จะมี ประโยชน์ อัน ใด เถา ใน คำ อ่อนวอน เหล่า นั้น

“ฉัน ไม่มี ทาง” ห่อ นม พูด “ฉัน ไม่มี ทาง ที่ จะ จัด การ ได้”

“นั่น แปล ว่า ห่อ นม ปฏิเสธ” เขา หัน ไป จ้อง ห่อ นม ด้วย แวว คา
ประสงค์ ร้าย “ปฏิเสธ ใน คำ ขอร้อง ของ ฉัน อ่า ! ห่อ นม ต้อง จำ ไว้ —
จำ ไว้ ว่า คำ ปฏิเสธ ของ ห่อ นม จะมี ได้ ไม่ เกิน ๔๕ ชั่วโมง พิภา เท่านั้น
ภายหลัง เหน็ด นั้น ห่อ นม ควร รู้ ดี ว่า เหตุการณ์ อย่าง ใด จะ เกิด ขึ้น, ห่อ นม
รู้จัก ฉัน ดี แล้ว”

“แน่นอน, แก อ้าย หัว หน้า ผู้ ร้าย อย่าง เดว ธรรม ที่ ดี ด ฉัน จะ ถ่ม
แก ได้ อย่าง ไหว ?”

“หัว หน้า ผู้ ร้าย” เขา ทวน คำ “ผู้ ร้าย ที่ มี เดือด เย็น และ มี ความ
ชำนาญ ที่ ดี ด ด้วย, ห่อ นม รู้, แต่ ห่อ นม กลับ ปฏิเสธ, ชอบ ใจ ห่อ นม
มาก, อย่า ถ่ม ว่า ๔๕ ชั่วโมง พิภา, ฉัน ตาก่อน”

เขายืนขึ้นโค้งตัวคำนับ หล่อน อย่าง นอบ น้อม เริง เย้ยๆ และ ยิ้ม
ใน สันหน้า ซึ่ง แสดง ว่า เขามี ชัย แต่ เขาก็ เดิน ถัด ออก ทาง ประตู หลัง
บ้าน ถับ หาย ไป โดย ไม่ได้ เหลียว หลัง มา ดู ว่า มี สิ่ง ไใด ปรากฏ ขึ้น
ทาง เบื้อง หลัง เขา เลย

* * * *

วัน รุ่ง ขึ้น ภาย หลัง ที่ การ รับ ประทาน กาแฟ ได้ เสร็จ สิ้น ไป แล้ว
เจ้าคุณ ปฏิบัติ โกศต มักร ขอบ ขัง ตัว ท่าน อยู่ ใน ห้อง สมุด เสมอ การ ที่
เป็น เช่น นั้น ก็ เพื่อ พัง คุณหญิง อ่าน หนังสือ พิมพ์ นั้นเอง และ ก็ ตั้ง
ขึ้น อาจ เรียก ได้ ว่า เป็น กิจวัตร ประจำ วัน สำหรับ เวลา เข้า ที่เดียว เก้า
ตัวที่ เจ้าคุณ ขอบ ที่สุด ก็ คือ เก้า นวม ตัวใหญ่ ที่ ได้ ได้ ส่วน คุณ
หญิง นั้น มัก ขอบ นง เก้า ตัว เหลือง ที่ ตั้ง อยู่ หน้า โต๊ะ เขียน หนังสือ เสมอ
ห้อง สมุด ที่ กล่าว นี้ มี รูป เกือบ เป็น ดี เหลี่ยม จตุรัส มี ประตู อยู่ สอง
ประตู ด้วย กัน ประตู หนึ่ง ติด ต่อ กับ ห้อง ส่วน ตัว ของ เจ้าคุณ อีก
ประตู หนึ่ง ติด ต่อ กับ ห้อง รับ ประทาน อาหาร ฝาห้อง ทั้ง สี่ ด้าน ได้ ทำ
เป็น ตัว ตัว หนังสือ ที่ กวาง ห้อง มี โต๊ะ และ เก้า หมู ตั้ง อยู่ โต๊ะ เขียน
หนังสือ นั้น ตั้ง อยู่ ทาง มุม ของ ห้อง มุม หนึ่ง สรุป รวม ความ ว่า หั
น แทน ที่ จะ เป็น ห้อง สมุด อาจ ใช้ เป็น ห้อง รับแขก ได้ ด้วย สันหน้า
เป็น ดี ฟา อ่อน ที่ ได้ ทำ ทาบ ฉาบ ไว้ บน ส่วน ที่ เป็น ปูน พื้น ซึ่ง ได้ ปู ด้วย
พรม ตุระกั ดอก เต็น เนื่อน นุ่ม ทั้ง ประกอบ ด้วย โคม กิ่ง ที่ ได้ แว่น อยู่
ตรงกลาง ห้อง เหล่านี้ ส่วนแต่ทำให้ ห้อง ที่ ได้ กล่าว แล่น นงงดงาม ยิ่งนัก

เจ้าคุณ ปฏิบัติโกศล เป็น บุคคล หนึ่ง ที่ ชอบ สละสลม สรรพหนังสือต่าง ๆ เป็นต้น ว่า พงศาวดาร โลก, พงศาวดาร ของ ชาติ ต่าง ๆ ใน ทวีปยุโรป และ อเมริกา, นิยาย ต่าง ๆ อัน เกี่ยว แก่ โบราณ คดี, หนังสือ ที่ เกี่ยว ด้วย ศาสนา และ กฎหมาย ของ ชาติ ต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น หรือ จะ พูด ให้ง่าย และ ให้ตรง กับ ความ จริง ก็คือ ห้อง สุมุด ของ เจ้าคุณ ปฏิบัติโกศล เป็น ส่วน หนึ่ง ของ หอสมุด นั้นเอง

“อ้อ — แม่แน่น้อย” เจ้าคุณ กล่าว ขึ้น ภาย หลัง ที่ คุณหญิงได้ อ่าน หนังสือ พิมพ์ จบ แล้ว ดังครุ หนึ่ง “หัดก่อน ช่วย เขียน หนังสือ ให้ฉัน ดังหน่อยเถอะ เขียน ลงใน สมุดเล็ก ที่ วาง อยู่ บน โต๊ะ นั้นแหละ”

“เขียน ว่า อะไร คะ?” คุณหญิง ถาม และ ใน ขณะ นั้น หยิบ สมุดเล็ก ตาม ออก มา ตรง หน้า พร้อม ด้วย ดินสอ ที่ กำดั่ง จึง จะ เขียน เพื่อ พัง คำสั่ง ของ เจ้าคุณ ต่อไป

“หัดก่อน เตรียม พร้อม แล้ว หรือ?”

“คะ, พร้อม แล้ว” คุณหญิง ตอบ

“จดหมาย เหตุ หดวงอุดมสมบัติ” เจ้าคุณ บอก “เราบรรพมา” หนึ่ง ครุ หนึ่ง “เขียน เสร็จ แล้ว หรือ?”

“เสร็จ แล้ว คะ” คุณหญิง ตอบ

“โปรด ดูก๊ใบ ที่ เขียน ข้อความ เหล่า นั้น ส่ง มา ให้ฉัน ที่ เกิด”

คุณหญิง ดึง กระดาษ ใบ นั้น ส่ง ให้ ด้วยอาการ สงสัย สันเทห์

“แม่แน่น้อย คง รู้ ดี ที่ ข้อความ ที่ ฉัน ให้ เขียน ละ ช้?”

“คะ, ดิฉัน ไม่เข้าใจ ความหมาย และยังไม่เห็นได้ ความว่า
อะไรเลย” คุณหญิง คอบ

“ออกจะจริง ของ หด่อน” เจ้าคุณ พุด “แต่ถ้าเมื่อ หด่อนได้
รับคำอธิบาย จาก ดิฉัน แล้ว หด่อน ก็ จะ หมด ดั่งดัย และ หมด ความ กิน
แห่งระวางใจ ทันที หด่อน อยาก ทราบ ความหมาย ไม่ใช่ หรือ?”

“คะ” คุณหญิง คอบ โดย กระจาย อยาก รุ เรือง
เจ้าคุณ นิ่งอยู่ ครู่หนึ่ง แล้วกักตัวขึ้น ซ้ำๆ ด้วยคำเนียง อันแจ่มได้
“เนื่องจาก ดิฉัน เป็น คน ชี หลง ดิม เท่าที่ หด่อน ได้ รุ แล้ว และ
ข้อความ ที่ หด่อน เขียน เมื่อ ตะกั้น ก็ เพื่อ เหตุ นั้น นัน แหะ”

“ดิฉัน ก็ ยัง ไม่ เข้าใจ อยู่ นนเอง”

“จดหมาย เหตุ หลวง อุดม สัมบัติ, หด่อน ดู ใน ตู้ หนังสือ นน ชี
เจ้าคุณ ชี ไป ที่ ตู้ หนึ่ง “หด่อน จะ เห็น ว่า บน ชั้นบน คอนดั้ ทางขวา
มือ มี หนังสือ อยู่ เต็ม หนึ่ง ชื่อ ว่า ‘จดหมาย เหตุ หลวง อุดม สัมบัติ’”

“แล้วยังไง อีก ตะคะ?”

“แล้ว หด่อน ดู ที่ ตู้ นน” เจ้าคุณ ชี ไป ที่ ตู้ อีก ตู้ หนึ่ง “บนชั้น
นน ชื่อ ‘เรื่องเรารบพม่า’ หนังสือ สอง เล่ม ตามที่ ดิฉัน บอก หด่อน มี
ขนาด สี่ และ ส่วน หนา เกือบ เท่ากันทีเดียว”

“ดิฉัน ก็ ยัง มิ ด อยู่ นนเอง” คุณหญิง กล่าว อย่าง ไม่ เข้าใจ เรื่อง

“ก็ ดิฉัน ยัง ไม่ได้ บอก สิ่ง สำคัญ กับ หด่อน นี้ หด่อน จะ สว่าง ได้
อย่างไร ตะ หนังสือ ทั้ง สอง เล่ม นน มัน ไม่ใช่ หนังสือ”

“ทำไมคะ มันเป็นอย่างไร?” คุณหญิง ท้วง

“ประเดี๋ยวก่อนซี รอให้ฉันพูดให้ตลอดก่อน มันไม่ใช่หนังสือ
หัตถ์ ควรจำไว้ นั่นคือ หีบเหล็ก ก่ออย่างดี หีบเซฟ อย่างวิเศษ
เป็น หีบ ที่มีราคาแพงวด อันสูง — หีบ เก็บ เครื่องเพชร ของ หัตถ์ — ฉัน
ได้ว่า จำให้ บริษัท หนึ่งใน อเมริกา ทำขึ้น เป็น ส่วนตัว อย่าง ดิบๆ ส่วน
การ ต่อไป นั้นก็ ไม่ เป็น ปัญหา อัน ยุ่งยาก อย่างไร ที่จะ ทำให้ เหมือน กับ
หนังสือเล่มหนึ่งไม่ได้ เดียว ก่อน, จุด บุหรี่ ให้ฉัน สูบ มวนหนึ่งเถิด”

คุณหญิง หยิบ บุหรี่ ฝรั่ง ใน หีบ เงินตาย กระหนก อย่าง โบราณ ชนจุ
และ สั่งให้ เมื่อ เจ้าคุณ ได้ ดูด บุหรี่ นั้น ต้อง ดាំ ครก อย่าง พอใจ แล้ว
จึง กล่าว ต่อไป

“ความคิดที่ ฉัน ทำ เช่น นั้น ก็ เพราะ เห็น ว่า การ ที่ เก็บ เครื่อง
เพชร นิด จินดา ไว้ ใน ตู้เซฟ นั้น มัน เป็น ของ ธรรมดา เสีย แล้ว ผู้ร้าย
เมื่อ เข้า ทำการ โจรกรรม ก็ มัก จะ ตรง เข้า เดินงาน กับ ตู้เซฟ ทันที
เพราะ มัน รู้ อยู่ ว่า ของ มี ราคา อยู่ ใน นั้น และ ถ้า เมื่อ ย้าย ผู้ร้าย ทำ
การ ดำริ้ง มัน ก็ จะ ได้ ดัง ที่ มัน หวัง อย่าง นวดๆ เพื่อ หลก
เฉียง ต่อ เหตุนี้ ฉัน จึง คิด ยก วิชา เสีย ใหม่ และ ถ้า ผู้ร้าย มัว ไป ทำความ
พยายาม อยู่ ที่ ตู้เซฟ ฉะนั้น ถ้า มัน ทำการ ดำริ้ง มัน ก็ จะ ไม่ได้ อะไร
เลย นอกจาก มัน จะ ต้อง คว่ำตม เป่า และมี หน้า ซ้ำ รูป ของ มัน ก็ ยัง
จะถูก จำต้อง ไว้ ด้วย ใน ตู้เซฟ ไม่ มี อะไร เลย นอกจาก มี กัด ของ ถ้าย
รูป ที่ ได้ ซ่อน ไว้ อย่าง มิดชิด และ ถ้าย ได้ ด้วย อำนาจ ไฟฟ้า เท่านั้น”

“แต่ถ้าผู้ร้ายรู้ว่าเจ้าคุณเก็บสิ่งของที่มีค่าไว้ในที่เช่นนั้น มันก็ — — —”

“อ้อ — จริงซีแม่แน่น้อย” เจ้าคุณขัดขืน “ถ้าเปรียบเทียบกันในเรื่องตู้เซฟและที่เก็บใหม่ของฉัน สันมุติว่าถ้าผู้ร้ายรู้ที่เก็บความง่ายที่จะนำเอาสิ่งของไปนั้นผิดกันมาก แต่ถึงกระนั้นฉันก็ยังนึกว่ามัน — ผู้ร้ายจะต้องเสียเวลาที่ค้นหาหนังสือเล่มที่ต้องการอีกนาน”

“เจ้าคุณเชื่อแน่แล้วว่ะคะ ว่าความลับอันนี้ไม่รั่วถึงหูผู้อื่น” คุณหญิงถาม

“ฉันเชื่อเช่นนั้น” เจ้าคุณตอบในขณะที่ตั้งบุหรีออกจากปาก “ความลับอันนี้จะรั่วไปไม่ได้เลย หด่อนกับฉันเท่านั้นเป็นผู้ที่รู้ความลับ”

“ดิฉันฟังจะรู้เมื่อตะกี้นี้เอง” คุณหญิงกล่าวเชิงคำ

“จริง, หด่อนฟังรู้ และความจริงฉันก็ฟังจะเก็บของเหล่านั้นไว้ไม่ถนัดนักเอง เมื่อสักครู่นี้หด่อนอ่านหนังสือพิมพ์ หด่อนคงจะยังจำได้ซีว่าผู้ร้ายได้เข้าทำโจรกรรมบ้านหลวงบริสุทธิ์พิสัยและได้ลักเอาเครื่องเพชรไปจากตู้เซฟได้จนสิ้นเชิง นั่นเพราะอะไร?”

“ก็เพราะมันรู้ว่าของเหล่านั้นอยู่ในนั้น” คุณหญิงตอบ

“ใครๆก็ทำเช่นนั้น ตู้เซฟมันต้องเซฟ, แต่ — อ้า! ผู้ร้ายสมัยนี้สามารถเหลือเกิน มันมีความชำนาญชำนาญและกล้าหาญเพื่อ

ยัง อาชะวะ ของมัน อย่าง น่า หวาด สยอ ง ฉันไม่ไ้ ใจ มัน เต็มอ หรือ
หล่อนไ้ ใจ มัน แม่แน่น้อย ?”

“เป่ดำ ค่ะ ดิฉัน ดูเหมือน จะ รุ้ ตัก กตัว เตี้ย ยิ่งกว่า เจ้าคุณ มาก”
คุณหญิง ตอบ อย่าง จริงใจ

* * * *

อา! ข้อความ สั้น ๆ ที่ กล่าว ว่า “สู้ หาย กตาย ทุกข์ ทุกข์ หาย
ได้ สู้” คำ นี้ จะ มี ความ จริง เพียง ไใด เวลานี้ ไ้ แก่ ตัว คุณ หญิง
ปฏิบัติ โศก สด เมื่อ ๒-๓ เวลา ที่ ดัง มา แล้ว หล่อน เปน สตรี ผู้ หนึ่ง
ที่ เต็ม บริบูรณ์ ไป ด้วย ความ ผาสุก กาย ตำราญใจ แต่ เมื่อ หล่อน หมด
สู้ ความ ทุกข์ ซึ่ง หล่อน เห็น ว่า ร้าย ที่ สุด สำหรับ ชีวิต ที่ ได้ เข้า มา แทน ที่
เป้น การ ยาก ยิ่ง อยู่ ที่ จะ ห้าม มิ ให้ หล่อน รว้าง ค้าง ถึง ถ้อย คำ ที่ หล่อน
ไ้ รับ จาก นาย ผา ก จระ กิจ ถ้อย คำ เหล่า นั้น มี น้ำหนัก แน่นแน่น เพียง ไใด
และมี อำนาจ ที่ จะ บั บ หัวใจ อัน น้อย ของ หล่อน เพียง ไใด ใคร เค้า จะ
หยั่ง รู ถึง นอก จาก ตัว ของ หล่อน เอง หล่อน ทราบ — หล่อน ตระหนัก
แน่ ชัด แล้ว ว่า มหาภัย ที่ หล่อน พัง จะ ไ้ รับ ใน ครั้ง คราว นี้ หล่อน
พอใจ ที่ จะ เรียก มัน แล้ว ว่า มหาภัย เพราะ เป้น ภัย ที่ สามารถ อาจ ทำ
ให้ ชีวิต อัน น้อย ของ หล่อน แดก ทำ ตาย ลง ไป ได้ พุ่ด อย่าง ง่าย ๆ ก็ คือ
เป้น ภัย อัน ร้าย กาจ สำหรับ ชีวิต ของ หล่อน ตั้งแต่ เกิด กาย มา ใน โลก

สุภาษิต ของ จีน บท หนึ่ง กล่าว ว่า “หนู ย่อม รู ทาง ของ หนู”
ฉันใด คุณหญิง ปฏิบัติ โศก สด ก็ ย่อม รู วิชา การ และ ทาง ของ นาย ผา กฉัน

นั้น หัดสอน วัฏอย่าง มันคง ว่า เขา เป็น อ้าย ผู้ร้าย ที่ กด้า หาญ และ เต็ด
 เย็น มีความ คิด ชุ่ม ผู้หนึ่ง ถึง แม้ จะ เป็น ผู้ร้าย อย่าง ฉกรรจ์ และ
 ภาย นอก มี ผู้บ่น หน้า ถิศา ว่า เป็น ผู้ภาพชน ก็ ตาม แต่ หัดสอน ก็ ยัง
 รู้สึก ว่า ความ ผู้ภาพ ของ เขา นั้น ก็ คือ ความ ชั่วร้าย ทารุณ ของ เขา
 นั้นเอง “เขาไม่ดี, ไม่สามารถ, เขาก็ครอง ตัว ของ เขา อยู่ ไม่ได้ จน
 เดียว น” ถ้อย คำ เหล่า นี้ หัดสอน ยัง คง ได้ ยืน ก่อ กังวาน อยู่ ใน โสตร์
 ประสาท ของ หัดสอน เสมอ

เวลา ยัง ต่ัง ไปๆ คุณหญิง รู้สึก ว่า ชีวิต คุณหญิง ก็ ยัง น้อยตงๆ
 ตาม ลำดับ หัดสอน หมัด หนทาง — หมัด ความคิด — หมัด กำถัง วังชา
 หัดสอน ไม่ มี อำนาจ อันใด แล้ว ที่ จะ ด้ระดม รวบ รวม ความคิด ความ อ่าน
 ให้บังเกิด ขึ้น อีกได้, สมอง ของ หัดสอน หมุนตัว และ ปวด ร้าว ระบม ไป
 ด้วย ความ ระทมทุกข์ หัดสอน ปราศ จาก ผู้ที่ จะ ช่วย เหลือ หน้ใด เต่า
 ที่ จะ เหยื่อ หาญ มา ช่วย หัดสอน หัดสอน บอกใคร ไม่ได้ หัดสอน ขอความ
 ช่วย เหลือ ใคร ไม่ได้ หัดสอน ต้อง ทำ — ทำให้เกิด ผลตก ด้วย ตัว ของ
 หัดสอนเอง ทางใด ที่ หัดสอน เห็น เหมาะ และ เพื่อ ยัง เกียรติยศ ของ หัดสอน
 ทาง นั้น หัดสอน จะ ทำ — หัดสอน จะ ต้อง กระทำ ไป ใน ทาง นั้น ร้าง อัน อ่อน
 ตมุน และ หัวใจ อัน อ่อนแอ อย่าง คนเช่น หัดสอน พอ ที่ จะ ทนรับ ความ ชั่ว
 ร้าย อย่างนี้ ได้ ะ หรือ ? ไม่ได้, หัดสอน ทน กำถัง ของ สิ่ง อัน ร้าย กาจ
 ที่ จะ ประชัน หน้ ไม่ได้ หัดสอน ต้อง แพ้ — แพ้ราบ อย่าง ไม่มี ทาง
 กระตึก กระเคียว ที่ เคียว

หัตถ์อันผูกติดกันอยู่ ในห้องนอนของหัตถ์คนเดียว ยิ่ง
หัตถ์นั้นได้ยื่นเสียงนาฬิกาที่แขวนไว้ในห้องบอกเวลาว่า ๔ นาฬิกา หัตถ์
เที่ยง ทุกครั้งที่นาฬิกาตีตัวซึ่งทำให้เกิดเสียงกังวาน หวานเย็นดุจ
ระฆังเงินด้วยแล้ว ครั้นนั้นหัวใจของหัตถ์รู้สึกแปลบ ปลาย ปวด
ราวคล้ายกับว่ามีเข็มปลาย ขลุ่ย พิณ ระฆัง แทะ อยู่ตึง พัน เต็ม

หนึ่งภาค—ต้องภาค นาฬิกา ดังไป ความ อัดอั้น คับใจ ของห่ออัน
ก็ ยง ทว ชน ห่ออัน ย่น พง หน้าต่าง ห่อง ของ ห่ออัน ปด้อย ด้ายตา
ให้ทอดไป จนไกล เพื่อพยายามที่จะ ดั้น เรื่อง ต่าง ๆ ทีเดียวให้หมด ดั้น
แต่ก็ไม่ เป็น การ ดำเหี่ยว พระพาย ที่ ไร้ เพย พัด ผ่าน มา กระทบ ร่าง
ของ ห่ออัน นั้น แทนที่จะ เย็น ยวน ชวน ให้เกิด สุข ดม นั้น กลับ ร้อน
—ร้อน เสมือน กับ ว่า ห่ออัน มีไฟ แต่ โอ!—ประหลาด ห่ออัน
ย้ม — ย้ม อย่าง เกรี้ยว ดัดด — ย้ม อย่าง แดงด ให้ เห็น ว่า ห่ออัน ได้ คัด ดิน
ใจ ของ ห่ออัน เต็ด ขาด แน่ว แน่ แล้ว เป็น ความ ย้ม ที่ ห่ออัน ก็ รู้ ตัก
เหมือน กัน ว่า เป็น ความ ย้ม ของ นักโทษ — นักโทษ ที่จะ ถูก นำ ตัว ไป
สู่ ตะราง

หัดอ่อนค้อยๆ นาดเคิน กัดบมาที่โต๊ะ เขียนหนังสือ ค้างงาม ของหัดอ่อน
และ ประจดัง กระจาษ เขียนจดหมาย ออกมา แผ่นหนึ่ง, หัดอ่อน ตรอง
อย่าง ชัง ขณะ ที่ ปากกา ค้างมา อัน น้อย จดจ้อย อยู่ ที่ กระจาษ แต่พอ ถัก
คว เดียว หัดอ่อน ก็ เขียนได้ อย่าง เร็วย เจอย และ ใน ที่ สุด จดหมาย ฉบับ
นั้น ก็ ถูก ยัด ลงซอง และ ส่ง ไปทันที

คน วน นน ตรง กับ คน วน:๓๗ แห่ง เดือน สิงหาคม ถึงแม้ว่าวัน
นั้น จะ อยู่ ใน ภาควางขึ้น ก็จริง แต่ว่าในเวลา ประมาณ ๔ นาฬิกา ก่อน
เที่ยง แต่ ใน เวลา ที่ ท้อง ฟ้ามืด มีฝน ตก อยู่ พริ้ว ๆ ตาม สังเกต
ปราศจากเสียง ใดๆ เช่น นัย่อม เป็น โอกาสเหมาะ แต่ เป็น สิ่ง ที่ พังพอ
ใจ ยิ่ง สำหรับ พวก มิจนา ชัฟ ประมาณ ๔ นาฬิกา ๓๐ นาที ก่อน เที่ยง
ทางด้านหลัง บ้าน เจ้าคุณ ปฏิบัติโกศล เถาไม้ ทรุช จันซึ่ง ปกคลุม อยู่ บน
วัง กำแพง คอนกรีต ก็ ค่อย ๆ ถูก แหวก ออก ด้วย ความ ระมัดระวัง มีร่าง
ของ มนุษย์ คน หนึ่ง แต่ง กาย ด้วย เครื่อง สีดำ ตัว ปรากฏ อยู่ บน กำแพง
นั้น เมื่อ เป็น การ แน่ใจ ว่า ไม่มี สายตา ของ มนุษย์ ใด ที่ จะ แดดอด
ตลอด ไป เห็น แล้ว บุรุษ ผู้นั้น ก็ ค่อย ๆ ไต่ ลง มา แต่ ใน ที่ สุด ก็ กระโดด
ลง ยัง พ้น ภาย ใน บริเวณ คุกหาสน์ของ เจ้าคุณ ปฏิบัติ โกศล ด้วยอาการ
อย่าง เงียบกริบ เขา ยัง คง ยืน หนึ่ง แดกวาด สายตา ดู ไป รอบ ๆ เพื่อ
ให้เป็น ที่ แน่ใจ ว่า ไม่มี ใคร แดเห็น เขา แะ อีก ครึ่ง หนึ่ง ด้วยอาการ
ว่องไว ดูๆ ฟ้ำ แดบ ใน ขณะที่ เขา ทำ การ เค็ดอน ที่ จาก แห่ง หนึ่ง ไปยัง อีก
แห่ง หนึ่ง เขา ค่อย ๆ แผลง กาย ไป ตาม ตะเมาะ พุ่มไม้ ที่ ได้ บรรจง จัด
สรร ปกคลุม ไว้ ด้วย ความ ประณีต ใน ที่ สุด ร่าง ของ เขา ก็ ปรากฏ ขึ้น ที่
ใกล้ ๆ กับ ตัว ดึก ณะ ที่ นั้น เขายืน ดัง เตใจ ซึ่ง แดง ให้ เห็น ว่า เขา
กำลัง ใช้ ความคิด อย่าง ดึกซึ้ง เพื่อ พินิจ พิจารณา ว่า ห้องใด แน่ ที่
เขา กำลัง มุ่ง ประสงค์ จะ เข้า ไป อยู่ ดึกครู่ หนึ่ง.

สมอง ย่อม เร็ว เท่า กับ ความประสงค์ ของ เขา เพราะ กิริยา ทำ
ทาง ที่ เขา แดง นั้น เป็น สิ่ง ชั่ง มั่ง อยู่ โดย ชัดเจน ว่า เขา คือ ชายผู้ ร้าย

ที่ชำนาญแต่สามารถ อากัปกริยานั้นแสดงให้เห็นได้จากอาการได้
 บินอันว่องไวแต่กระฉับกระเฉงของเขานั่นเอง ภายหลังเมื่อเขา
 ได้บินขึ้นไปถึงหน้าต่าง เขาก็ถ่มมืองี๊ด - งี๊ด อย่างชำนาญแต่วิเศษ
 โดยปราศจากเสียง ที่สุดหน้าต่างนั้นก็ถูกเปิดออกอย่างง่ายดาย
 เขาพุ่งแต่โหนตัวด้วยอาศัยใช้กำลังข้อที่เต็มไปด้วยมัดเนอกด้ามของ
 เขา โอ! เขาประสพห้องที่เขาต้องการแล้ว - ห้องสมุดของเจ้าคุณ
 ปฏิบัติโกศล - ห้องที่บรรจุไว้ด้วยของอันมีค่า.

ณ บัดนี้มีแสงเป็นลำยาว นวลสว่างเกิดขึ้นจากมือของผู้ร้าย
 คือแสงอัมพลมไฟฟ้า แสงนั้นค่อยๆ ส่ายไปแต่มาอย่างช้าๆ
 ซึ่งแสดงว่าเขากำลังต้องการหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ ในขณะที่เขา
 กำลังส่ายแสงเพื่อหาสิ่งที่เขาประสงค์อยู่นั้น ร่างกายของเขาก็เดิน
 เข้าไปจนใกล้ตู้หนังสือใบหนึ่ง แสงอัมพลมได้เคลื่อนที่ไปมา
 ช้าๆ แต่เลื่อนขยับขึ้นเป็นชั้นๆ จากชั้นต่ำขึ้นไปหาชั้นสูงที่สุดแสง
 นั้นได้หยุดนิ่งอยู่ที่หนังสือเล่มหนึ่งที่มีชื่อว่า “จดหมายเหตุ
 หดงอุดมสมบัติ.”

ตู้ได้ถูกเปิดออกด้วยกุญแจดอกใหญ่โดยเร็วแต่เงียบ ใน
 ทันใดนั้นมือๆ หนึ่งค่อยๆ ดึงหนังสือเล่มนั้นออกจากแถว เขา
 ค่อยๆ เปิดหนังสือนั้น, แต่ก็ไม่เปิดไม่ออก ฉะนั้นเขาจึงสอดหนังสือนั้น
 ลงกระเป๋ายี่งอัมพลมตรวจดูใบอื่นต่อไป ขณะนั้นมีสิ่งหนึ่งซึ่ง
 ทำให้เขาต้องหยุดซังก แต่ในบัดใจนั้นเองไฟฟ้าก็ถึงในห้องสมุด

ก็เปดงแสงสว่างจ้าเต็มไปทั่วห้อง มีภาพๆ หนึ่งยื่นเด่นเป็นสง่า
ผ่าเผยอยู่ ณ ที่ประตูห้องสมุด ในมือขวา มีบันแบรณิงขนาดใหญ่
กระบอกหนึ่ง จ้องตรงไปยัง บรูซ ผู้ร้าย พร้อมด้วย คำสั่ง อัน เดียว ชาติว่า
“หยุด! ยกมือขึ้น.”

ผู้ร้ายได้กระทำตาม คำสั่ง อย่างใจเยือกเย็น แต่ด้วยอาการ อันเซื่อง
ช้า ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นผู้ร้าย ใจเพ้อซร์ ผู้ที่ ออก คำสั่ง
หรือเจ้าคุณ ปฏิบัติโกศตเดินเข้า ไปจนชิดผู้ร้าย ใช้มือ อีกมือหนึ่ง
ล้วงลงไป ใน กระเป๋ของผู้ร้าย หยิบ บัน รวอดเวอร์ ขึ้นมา ครั้นแล้ว
กล่าวถ้อยคำ อย่างเรียบๆ และสุภาพว่า

“อ้อ! เธอ ก็มีบันคิดมา ด้วยเหมือนกัน รอม คอบ ดีมาก
เชิญ นั่ง สันทนา กัน ก่อน ช.”

เขา ผู้ร้ายเดิน ไปนั่งที่เก้าอี้ หมู่ตัว หนึ่ง ด้วย อาการ เกียจคร้าน
ส่วนเจ้าคุณ เมื่อได้วาง บัน ไว้ที่ หน้าตู้แล้ว ก็เดิน ไปนั่งที่ เก้าอี้ตัว
หนึ่ง ซึ่งอยู่ตรง ข้าม กับ บรูซ ผู้ร้าย.

“สมัยนี้ ผู้ร้าย มัก ชอบ ไล่ หน้ากาก, ดู ออก จะ เป็น สมัย เลีย
แล้ว อ้าย สมัย บ้าๆ อย่างนี้ มัก เอา มา จาก ภาพยนต” เจ้าคุณ
พูดเรื่อย ๆ “เธอก็ อีก คน หนึ่ง ที่ อยู่ ใน จำพวก นั้น แต่ สำหรับ เธอ
ฉัน รู้ดี ที่ เดียว ว่า เธอ เป็น ใคร โอ๊ะๆ! อย่า อย่า เพื่อ ปลด มัน ออก
เลย เพื่อ พิสูจน์ ความ เชื่อมั่น ของ ฉัน ฉัน จะ ขอ ทาย ดวง หน้า ซึ่ง ข้อน
เร้น อยู่ ภายใต้ หน้ากาก นั้น ถ้า แม่ ว่า ฉัน ทาย ถูก เธอ ควร ยิ้ม-ยิ้ม

อย่าง ไร เกียรติยศ ของ เธอ - เธอ จะ ไม่ ยอม ผู้ใด นั้น เพื่อ แสดง ว่า เธอ ไม่
หวาด หวั่น ถ้า ฉันทาย ผิด เธอ จึง ค่อย เปิด หน้ากาก เพื่อ แปลง การ เขาะ
เขี้ยว ฉันทัน นั้น รู้จัก เธอ จึง ตั้งใจ พัง คำ ทำ นาย ของ ฉันทัน เธอ คือ
นาย ผาก ผู้ร้าย ตัว สำคัญ ! ”

อา ! ผู้ร้าย ที่มี เกียรติยศ ยิ่ง ผู้ร้าย ที่มี คน โดย มาก รู้จัก
นี้ ก็ อีก คน หนึ่ง ที่ เขา พัง รู้ ว่า รู้จัก เขา ดี เท่า กับ คน อื่น ๆ ที่ ได้ รู้จัก เขา
มา แล้ว เหมือน กัน ถึง แม้ ว่า ดวง หน้า ของ เขา ได้ ซ่อน อยู่ ภาย ใต้
หน้ากาก ก็ ตาม กระนั้น ก็ ยัง ไม่ สามารถ ที่จะ ซ่อน อากักรัย อย่าง อ่อน
หวาน ของ เขา ได้ ไม่ การ ยืนยัน เอง แสดง ว่า คำ ทำ นาย ทาย ทัก
ของ เจ้า คุณ ปฏิบัติ โทศต เป็น คำ ทำ นาย ทาย ทัก ที่ ถูก ต้อง แล้ว ทันใด
นั้น เขา ค่อย ๆ ดึง หน้ากาก ออก พร้อมกับ กด ถั่ว ถ้อย คำ ว่า “ ไ้ เท้
ทาย แม่น มาก ”

“ หน้ากาก ที่ เธอ ได้ มัน ไม่ เป็น สิ่ง ที่ สามารถ จะ ซ่อน หน้า จริต ของ
เธอ ได้ หรือ นาย ผาก คราว ไ้ ที่ เธอ ยัง เดิน อยู่ ใน เสน ที่ เห็น ยาว
เธอ จะ ซ่อย รอย เท้า ของ เธอ ได้ อย่างไร ? ” เจ้า คุณ พุด .

“ ผม เคย ที่ ไ้ เท้ เท้า กระนั้น ผม อยาก ขอ ให้ ไ้ เท้ ทำ การ ทำ กิจ
ตาม ที่ ไ้ เท้ ทำ ประสงค์ เสีย ใน เวลานี้ ” เขา กล่าว อย่าง กระถอย กระคำ .

“ ยัง ก่อน , ฉันทัน ยัง รู้ ดี ว่า เรายัง มี เวลา พอ ที่ จะ สันทน กัน ได้
อีก นาน ” เจ้า คุณ กล่าว พาด บาง เบ็ด หีบ บุหรี่ หยิบ บุหรี่ ฝรั่ง ขึ้น ตั้ง ให้ เขา

“ เชิญ สูบ บุหรี่ ชี ฉันทัน รับ รอง ว่า มัน เป็น บุหรี่ ที่ ดี พอ ใช้ ที่ เดียว ”

เขา รับ บัณฑิต ด้วย กิริยา อัน อ่อนน้อม สุภาพ ส่วน เจ้าคุณก็หยิบ
ขัน สำหรับ ตัว ท่าน เอง มวน หนึ่ง ภายหลัง เมื่อ ได้ จด บัณฑิตต่าง
นั่ง ดู อยู่ ดังครู่ หนึ่ง เจ้าคุณ จึง ได้เอ่ย ทำลาย ความ เงียบ ขน.

“ความคิด ของ เธอ ออก จะ เงียบ แหตม สัมกับ ทาง ที่ เธอ เด็ก
ไว้ เพื่อ เปน อาชีพ ฉะนั้น รู้สึก พอใจ คน ชนิด เช่น เธอ มาก เธอ คง
ไม่ เสียใจ ไม่ใช่ หรือ ? ใน การ ที่ ความ หวัง ของ เธอ พลาด ผิด ไป บ้าง
เด็ก น้อย.”

“เสียใจ” เขา ตอบ ยิ้ม “ผม ยัง ไม่ เคย เสียใจ ผม จะ
เสียใจ ทำไม เมื่อ ผม ได้ พก เอา บุญ แะ ตำคัญ ไว้ ใน ตัว ผม ผม เปน
คนที่ ยัง ไม่ รู้สึก กัดกรัง ใคร เลย ใคร เจตนา ต่อ ผม อย่างไร ผม
จะ ต้อง ตอบแทน เขา อย่าง นั้น ความ ขี้รำย ตามก ของ ผม ก็ คือ ความ
สุภาพ ความ สุภาพ ของ ผม ก็ คือ ความ ขี้รำย.”

“นั่น เห็น จะ เปน ธรรม ของ เธอ กระมัง.”

“ครับ ถูก แล้ว” เขา ตอบ “ผม จะ เดิน ตาม รอย ภาษิต ที่ ก้าว
ว่า “ความรัก ต่อ ขน ทั้งหลาย มาก เกิน ใจ ของ ผู้ นั้น ย่อม อ่อน
ถลาย ไป ด้วย ความ เอ็นดู” นั้น ไม่ได้ ผม ต้อง ใจ แข็ง - แข็ง แกร่ง -
แข็ง อย่าง โคตร เพ็ชร”

“ความกรณามาเมตตาเปนของไร ประโยชน์สำหรับเธอ” เจ้าคุณพูด

“แน ทเดียว” เขา ตอบ อย่าง มั่นคง.

“แต่เธอ ก็ ไม่ ยินดี จะ ให้ คนอื่น ๆ เมตตา กรุณา เธอ ด้วย เหมือนกัน”

“ได้เท่าควร รู้ว่าผู้ร้าย อย่างผมจะจับ หรือไม่” เขาย้อน.

“ถ้าอย่างนั้นเธอจะบอกฉันได้ไหมว่าใครแนะนำให้เธอมา
กระทำการ โจรกรรมในคืนวันนั้น.”

“สำหรับเรื่องนี้, ทำไมผมจะบอกได้เท่าไม่ได้ แต่ขอให้
ได้เท่าเข้าใจเสียด้วยว่า ไม่ใช่ทุกเรื่องไป ใคร ทำให้ผม แค้นใจ,
เจ็บใจ มัน ผู้นั้น-โทษของมัน ถึง ประหารชีวิต ถ้าผม มี โอกาส ผม
จะไม่ไว้มันเลย” เขาตอบ แต่ทันใดนั้นชะโงกหน้าเข้าไปใกล้เจ้าคุณ
“ได้เท่ามันใจแล้วหรือว่าจะเชื่อ ถ้อยคำที่ผมได้บอกเล่า.”

“ถ้ามีเหตุผลพอ” เจ้าคุณ ตอบ ห้วนๆ.

“ดีแล้ว, ถ้าเช่นนั้นผมขอ กราบเรียนว่า เมีย ของ ได้เท่ามัน
เองเป็นผู้แนะนำผม”

“แม่แห่งน้อย” เจ้าคุณ ถามเชิง ประหลาดใจ.

“ครับ” เขาตอบ ยิ้ม “แม่แห่งน้อย ภรรยา ยอดรักของเจ้าคุณ
ขอโทษที่ผมกล่าวเช่นนั้น ผม รู้ลึก ถึงดำริ เจ้าคุณ มาก ที่ เที่ยง หมาย
ชนิดนี้ ไว้ ในบ้าน.”

“ங” เจ้าคุณ ขน เลี้ยง เขียว “แม่แห่งน้อยทำอะไร ให้เป็น
ที่เคืองใจเธอ ไม่มีไม่ใช่หรือ?”

“ที่จริง ก็ อาจ เรียกได้ว่าไม่มี แต่ควินแห่งเหตุที่จะทำให้
ผมไม่พอใจนั้นกำลังจะ กรุ่น เกิด ขึ้น แล้ว” เขาตอบ แล้วจึง มอง
ดูตาเจ้าคุณ.

“เธอว่าแม่แน่น้อยเป็นผู้แนะนำ เธอมีเหตุผลอย่างไรที่จะประกอบให้นันเห็นเหตุนี้.”

“เหตุผม, ทำไมได้เท่านั้นว่ากรรมไม่มีหรือ? ได้เท่าจะต้องการทราบประวัติของหล่อนด้วยไหม?” เขาถามแกมเย้ยๆ

“ฉันไม่ต้องการทราบประวัติ สิ่งที่ฉันต้องการคือข้อพิสูจน์ พิสูจน์ว่าแม่แน่น้อยเป็นผู้แนะนำเธอเท่านั้น.”

“ก็ได้, แต่อย่าลืมว่าถ้าผมมีโอกาส ประวัติของภรรยาได้เท่า จะต้องถูกเปิดเผย.”

“เพื่อทำลายเกียรติคุณของฉันแต่แม่แน่น้อย, หรือเพื่ออะไร?” เจ้าคุณถามเชิงสงสัย.

“เพื่อเป็นการตอบแทนเพียงเล็กน้อย, พอที่ขณะนี้เขาต้องหยิบเอาจดหมายขึ้นมาฉบับหนึ่ง ครั้นแล้วจึงให้เจ้าคุณเห็นจะเป็นหลักฐานพอที่ได้เท่าจะวินิจฉัยกรรม.”

เจ้าคุณก็กระดาศันออกอ่าน มีใจความดังนี้:—

“จดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ, เรารบพม่า.”

เจ้าคุณยิ้มแต่ค่อยๆ สอดกระดาศันที่มีใจความเช่นนั้นลงกระเป๋.

“ได้เท่าคงจำตายมือได้” เขาถาม

“อ้อ—จำได้ซี นั่นเป็นลายมือภรรยาของฉันเอง แต่เพียงข้อความเท่านั้น ยังไม่เป็นที่จะทำให้ฉันเหมาเอาว่าแม่แน่น้อยแนะนำเธอเท่าทีเดียว เธอมีสิ่งอื่นประกอบหลักฐานอีกไหม?”

“ได้เท่าต้องการ หลักฐาน อย่างอื่นอีก” เขายิ้ม, แต่ด้วย
อาการยิ้ม ของเขานั้นเอง รู้ดีว่าเป็นสิ่งที่เจ้าคุณไม่พอใจ

“อย่างนั้น, ก่อนที่ฉันจะลงมือเขียนแน่ ฉันจะต้องมีข้อ
พิสูจน์พอเพียง ถ้ามีฉันจะทำอะไรไม่ได้เลย”

เขาค่อยๆ บรรจงวางกันบูห์ แดชยับตัวให้ตรงขึ้นตรง ด้วย
จดหมายชั้น มาอีกฉบับหนึ่ง วางจดหมายนั้นตรงหน้าเขา เจ้าคุณ
โน้มตัวเข้าไป, เข็มมือจะหยิบจดหมาย แต่ในทันใดนั้นเขายก
มือขึ้นห้าม แต่กล่าวว่า

“ได้เท่าคงพอใจแต่ประหลาดใจที่ผมมีจดหมายฉบับนี้มาแสดง”

“ฉันยังไม่แน่ใจ, นอกจากฉันได้อ่านก่อน” เจ้าคุณตอบ
พาดกลิ้งจดหมายนั้น ออกอ่านด้วยมืออันดีระวิงวิก จดหมายนั้น
มีข้อความดังนี้,

ถึง นายผาก วีระกิจ

ฉันไม่มีความห่วงกังวลใดๆแล้ว แกจะทำกิจการต่างๆซึ่ง
แกมุ่งไว้แล้วได้ตามชอบใจ จะทำอย่างมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ ฉันไม่
รู้ดีกล่ยดลยของแต่ประหลาดใจ ฉันมีชีวิตอยู่ในโลกนานพอแล้ว — น.น.

เมื่อเจ้าคุณอ่านจบ อาการยิ้ม ซึ่งมีแววแสดงให้เห็นว่าพอ
ใจได้ปรากฏขึ้นในดวงหน้า เป็นความยิ้มอย่างรำริงบรรเทิงสุข

“ได้เท่าปฏิเสธไหม? ถายมือของภรรยาได้เท่าใช้ไหม?”

เขาพูดยิ้ม

“ไม่ปฏิเสธ” เจ้าคุณ คอบใน ขณะที่พับ แด่อด จดหมาย นั้น
ลง กระเป๋ “นี่ เป็น จดหมาย ที่ ภรรยา ของ ฉัน เขียน แน่ นอน ที่ เดียว
แต่ ก็ ยัง ไม่ ขาว พอ ที่ จะ ตง โทษ หด่อน ได้ แน่ นอน นึก ฉัน ยัง มอง ไม่
เห็น มี ข้อ พัก จน อื่น อีก ไหม ?”

“ไม่มี, อะไร, ?” นั้น แปล ว่า ได้ เท่า ยัง เชื่อ ว่า ไม่ เป็น ความ
จริง แต่ ยัง มอง ไม่ เห็น อีก หรือ ?”

“ไม่มี อะไร จริง เท่า” เจ้าคุณ พูด เรื่อย ๆ “จดหมาย นั้น ไม่
เห็น มี ข้อ ความ ใด ที่ จะ ทำให้ เห็น ว่า แม่ แ่ง น้อย แะ นำ เธอ ”

“ประหลาด มาก” เขา หัวเราะ “นั่น หมาย ความ ว่า จดหมาย
ทั้ง ต้อง นั้น ยัง ไม่ มี เหตุ ผล พอ ”

“แน่ ที่ เดียว” เจ้าคุณ ตอบ ห้วน ๆ

“ถ้า กระนั้น ขอ คั้น ให้ กระ ผม ”

“ไม่ได้” เจ้าคุณ พูด เน้น คำ

“ผม จะ ต้อง เอา คั้น จน ได้” เขา พูด เคียง โกรธ

“เธอ เห็น ไหม ว่า บัน ยัง อยู่ ใน มือ ฉัน เรา ต้อง พุด กัน ก่อน ”

เจ้าคุณ พุด พดาง วาง มือ ที่ ถือ บัน ลง บน โต๊ะ ให้ แหว ตำ กัด ถึง บัน

นั้น ตรง ไป ที่ นาย ผาก “ฉัน มี เรื่อง ที่ จะ พุด กับ เธอ อีก มาก เธอ

ต้อง รู้ ดูก ไว้ ว่า เธอ จะ มี โอกาส อย่าง นี้ อีก ไม่ ได้ เป็น แน่ เธอ จะ

ต้อง ฟัง เรื่อง ของ ฉัน ก่อน แต่ เมื่อ ได้ ฟัง เรื่อง ของ ฉัน แล้ว ฉัน คิด

จะ ให้ เธอ ได้ รับ ความ พอใจ บ้าง แน่, เธอ ต้อง พอใจ ที่ เดียว ฉัน

รู้จัก เธอ ดี นาย ผาก เมื่อ คั้น วาน นี้ เธอ นั่ง คุย อยู่ กับ ภรรยา ของ ฉัน

เรื่องของเธอมีอะไรบ้าง ฉันได้ยิน ฉันแอบฟังอยู่ข้างหลังเธอ เธอต้องการเงินสามพันจากแม่ฉันน้อย เธอโกรธเพราะแม่ฉันน้อย ปฏิเสธ อ่า! ฉันรู้จักเธอ, เธอเป็นคนที่มีทรมานหัวใจของหัตถ์ เธอมีอำนาจเหนือหัตถ์ เธอพยายามที่จะขยายความจริงของหัตถ์ ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ความจริงอันดีของหัตถ์ ฉันทราบดีเท่ากับเธอแล้ว แต่ก็ไม่เห็นทำความคิดของฉันให้เปลี่ยนแปลงไป เธออยากรู้เธอว่า, ความจริงที่ฉันรู้นั้นคืออะไร, หัตถ์เป็นลูกมือของเธอก่อนที่จะได้หัตถ์ พูดอย่างตรงไปตรงมาก็คือเธอให้หัตถ์เข้ามาเป็นสาย นั่น, ออกจะเป็นเช่นนั้นเสียหะมาก แต่แม่ฉันน้อยหัวใจหัตถ์เปลี่ยน หัตถ์เป็นหญิงที่รู้สึกผิดชอบดีเท่ากับคนอื่น ๆ เหมือนกัน หัตถ์เปลี่ยนความคิดเปลี่ยนเพราะหัตถ์รักฉัน หัตถ์เกลียดความชั่วร้ายที่หัตถ์ได้กระทำมาแล้วโดยกตัญญูอำนาจ เดียวกัน หัตถ์พันอำนาจนั้นแล้ว เพราะอยู่ในความปกป้องรักษาของฉัน ฉันรักหัตถ์อย่างชีวิต ฉันนั้นถ้าแม่จะมีภยันตรายใด ๆ มาสู่หัตถ์ นั่นอน, ฉันจะต้องช่วยหัตถ์, บอกรับหัตถ์แต่อุปถัมภ์หัตถ์ให้ได้รับความอิศระภาพเสมออย่า ๆ -- เธอ อย่าเพื่อพูดอะไรอีกเลยแม้แต่คำเดียว เธอฟังฉันดีกว่า นาย ผกา

เจ้าคุณ หยด นิ่ง ครู่หนึ่ง ครั้นแล้วก็พูดต่อไป

“เวदान เธออยู่ในกำมือของฉัน ถ้าฉันจะบอกคำจริงให้มาจัดการกับเธอ, หรือฉันจะยิงเธอเสียในขณะนี้ ฉันก็อาจทำ

ได้ทั้ง สอง ประการ แต่ฉันรักจะให้ ความพอใจเธอ บ้าง เธอเป็น
 ผู้ร้าย ที่มี อาวุธ ฉันนั้น ฉัน จะ ต้อง การ จับกุมเธอ อย่าง เธอ มี อาวุธ
 เธอ คง แดเห็นแล้ว, ดูซิ! ระยะ จาก ตัวฉัน ถึง ตัวศรีไฟฟ้า กับ
 ระยะ จาก ตัวเธอ ถึง บั้น ของเธอ ที่ วางไว้ ที่ หน้าตุนั้น เจ้าคุณพูด
 มือก็ชี้ เพื่อ ประกอบ คำพูด “ระยะ ทั้งสอง นั้น มี ประมาณ เท่า ๆ กัน
 เธอ คอย ฟัง แดจำไว้ว่า ถ้าฉัน นั้น หนึ่ง — สอง — แดเมื่อใด ถึง สามี
 ฉัน จะวิ่ง ไป จับไฟฟ้า แดเธอ ต้อง วิ่งไป หยิบ บั้น ของเธอ ต่อไป
 นั้น เป็นหน้าที่ ของเธอ ที่จะต้อง จัดการเอง เธอเข้าใจ ความ มุ่งหมาย
 ของฉัน ค่ะ แดไม่ใช่ หรือ?”

“เข้าใจ ค่ะ” เขาพูดขึ้น “ได้เข้าใจ เป็น นักเลง ค่ะ มาก”

“เธอพอใจนะ?”

“พอใจ ค่ะ”

“ถ้าเธอ มีโอกาส, แดถ้าเธอ ทำสำเร็จ” เจ้าคุณ กล่าว

ต่อไป “ของ ที่อยู่ใน กระเป๋า ของเธอ เธอ ก็จะมี อำนาจ ปกครอง
 มันได้เต็มที่ ใน ที่สุด ฉัน หยาก จะบอก กับเธอ ด้วย ว่า จดหมาย
 ฉบับแรก นั้น เป็นจดหมาย ที่ฉัน ได้จัดการ ส่งไป ถึงเธอเอง โดย
 แม่ แม่ น้อยไม่ รู้ถึง เหตุนี้ ขอโทษ ที่ฉัน ตรง เธอให้ ตก ลง ใน
 บ่อ ของฉัน อย่าโกรธ ฉัน นะ เพราะ ฉัน ให้ โอกาส เธอ พอ แดแล้ว ระวัง!
 เตรียม ตัวเสีย ให้พร้อม หนึ่ง — สอง — สาม

ใน ขณะ นั้น ความเปลี่ยนแปลง ก็ได้ บังเกิด ขึ้น โดย รวดเร็ว ฉบับ พัด
 ไฟฟ้า ใน ห้องใต้ ดับมืด ลง ทันที ความ เงียบ ดังดัง ก็ บังเกิด ขึ้น แทนที่

คงจะมีบางคนประหลาดใจบ้างว่า ทำไมเจ้าคุณปฏิบัติโกศด จึงได้กระทำการให้เป็นโอกาสคนร้ายถึงเช่นนั้น ทำไมจะยังมีคนเดียวเดียวไม่ได้หรือ การที่ให้โอกาสอย่างนี้ เจ้าคุณเองอาจจะเป็นผู้ถูกยิงก็ได้ จะอย่างไรก็ตาม ความเห็นที่ได้กระทำไปแล้วนั้น เจ้าคุณปฏิบัติโกศดเห็นว่าท่านทำถูกต้องทีเดียว การจับผู้ร้ายที่มีอาวุธต้องจับโดยมีการต่อสู้ หมายความว่าท่านถูกยิงถึงแก่ความตายลงไป ท่านก็นึกว่าท่านได้ประสพเหตุซึ่งความตายแห่งปรกติสุข เพราะท่านจะไม่ได้ยินเหตุการณ์อันเกี่ยวข้องกับตัวคุณหญิงที่รักของท่านอีกเลย แต่ถ้าสมมติว่าท่านยังผู้ร้ายตายลงไป เรื่องราวที่เกี่ยวกับคุณหญิงก็จะสูญสิ้นไปเช่นเดียวกัน

ออกจะเป็นการสำคัญแต่คับขันอยู่หน่อย ในการที่จะต้องชิงไหวพริบกันในท่ามกลางแห่งความมืด ถ้าใครพลาดผู้หนึ่งก็จะถึงแก่ชีวิต นายผากก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าเขาเป็นผู้ร้ายที่เคยผจญกับงานชนิดนี้มามากแล้วก็ตาม แต่ครั้งก่อนๆเขารู้สึกว่าใจคอเขาปรกติสบายไม่หวาดหวั่น ส่วนคราวนี้เขารู้สึกว่าอยู่ในอันตรายมาก ห้องสมุดยังคงเงียบดังเดิม มิตรอยู่ตามเดิม ต่างคนต่างก็ไม่กล้าเคลื่อนไหว เพราะเกรงว่าจะมีเสียงดังขึ้น จะอย่างไรก็ตาม ขณะนั้นเจ้าคุณค่อยๆนั่งคุกเข่าแต่เหยียดแขนขวาตรงเหนือศีรษะ ท่านได้นั้นแสงสว่างเป็นแสงเพลิงก็ได้ พุ่งขึ้นที่ปากกระบอกปืนที่ถืออยู่ในมือเจ้าคุณ แต่ในขณะที่แสงสว่างบังเกิดขึ้นจากปืนของเจ้าคุณนั่นเอง ก็มีแสงสว่างเป็นไฟพุ่งออกจากปากของนายผากตรงไปที่แสงสว่างซึ่งปรากฏขึ้นในคราวแรกทันที

เสียง คราวนี้ คราวได้ บังเกิด ขึ้นจาก อ้าย ผู้ร้าย ครั้นแล้ว ก็เงยบ
 หายไป โอ! อ้าย ผู้ร้าย ถูกยิง ตาย แล้ว ถูกยิง ตาย ใน ขณะ ที่มัน
 ยิง บิน ของ มัน นั้น เอง แสงไฟ ที่ พุ่ง ออก จากปาก กระบอก บิน ของ
 มัน เป็น เป้า อย่าง ดี ที่ สุด สำหรับ เจ้า คุณ ฉะนั้น ท่าน จึง ได้ ยิง ส่วน
 ไป ใน ทันที เมื่อ อ้าย ผู้ร้าย ยิง บิน ของ มัน

ไฟ พว ใน ห้อง ส้มุด ได้ เป่า แสง จา ชน อีก ครึ่ง หนึ่ง ขณะ ที่ คน
 กำลัง วิ่ง มา ที่ ห้อง ส้มุด ผู้ที่ วิ่ง มา นั้น มี คุณ หญิง ปฏิบัติ โกศ
 รวม อยู่ ด้วย แต่ แทน ที่ คุณ หญิง จะ ได้ เห็น เหตุ การณ์ อัน บังเกิด ขึ้น
 ภายใน ห้อง ส้มุด เจ้า คุณ ปฏิบัติ โกศ รับผิดชอบ โอกาส เข้า ประครอง กาย
 คุณหญิง แนบ ไว้ กับ ทรวง ออก เสีย ก่อน ส่วน ปาก ก็ กัดว่า ถ้อย คำ
 อัน หวาน คำ ว่า

“แม่ น้อย, แม่ ยอด รัก ของ ฉันท, ไม่มี สิ่งใด ที่ จะ รบ
 กวน หัดอื่น อีก แล้ว ความ สุข ของ หัดอื่น ได้ รบ หัดอื่น อยู่ ข้าง หน้า ไฉน
 พร้อม เสรี จแล้ว หัดอื่น ไม่ ต้อง หวาด หวั่น กัด เกรง อะไร อีก ฉันท ยัง
 อยู่, แม่ น้อย, แม่ ยอด รัก ”

คุณ หญิง ไม่ ได้ ปฏิภาณ พูด ว่า กระไร เลย นอกจาก ชบ ศีรษะ
 นิ่ง อยู่ ใน วง แขน ของ เจ้า คุณ ด้วย ความ ประหลาด ตื่น เด็ก น้อย.

นายเฟื่อง พลพันธ์

แปล เลียบเรียง

(ต่อเล่ม ๓ ตอนที่ ๒ หน้า ๓๔๐)

บทที่ ๒๗

ผู้รับ มฤตกซึ่ง แปลกหน้า

“ดีแล้ว” หมอ รอร์ปกล่าว ในขณะที่นั่งฟังมา ในรถยนต์
 “ยินดีมากในการ ที่เกรซแฮม กลับ มา ถึง แล้ว” การที่เขาไป ซักขานะ
 ออก จะ เดือดร้อน อยู่ ดักหน่อย มี ฉะนั้น เรา คง ต้อง ใช้ จ่าย เงิน จำนวน

นั้นเสียบ้าง ถ้าเขายังคงทำกิจธุระของเขาอยู่ เพื่อติดตามไปในหัวเมือง บางทีคงจะได้เห็นพินัยกรรมในเร็ววัน เมื่อเสร็จการศพแล้วนั้นแหละ”

แดนเวอร์ซ พยักหน้ารับ

“งั้นคงเป็นผลดีที่เราจะได้แจ้งความเดือดร้อนที่เขายกยานเกินไป” ถูกชายอธิบายขึ้น “ถ้าเราๆ ขึ้นมือเข้าไปขัดขวางแซกแซงอยู่แล้ว เกรซแฮม ก็คงจะสงสัยว่าเรามีมุกตลกขบขันของด้วย และต่อไปเราไม่ควรจะต้องเกี่ยวข้องกับแก้การ เงินทองจนกว่าจะได้แต่งงานกันแล้ว”

“แน่นอนทีเดียว” ท่านหมอบเห็นด้วยกับถูกชาย “แต่เวลานี้หนี้สินของพ่อมันยังท่วมมากจริงๆ ทุกๆ ความที่อยากได้เงินทองไว้ในมือเดือดร้อนยิ่งขึ้นทุกๆ ชั่วโมง พ่อตั้งใจว่าการแต่งงานควรจะช่วยให้เสร็จเสียภายในสองสัปดาห์ที่แล้วมา”

ความวิตกได้ปรากฏขึ้นในวงหน้าของแดนเวอร์ซทันที “ผมก็พยายามที่สุดแล้ว” เขาตอบ “แต่ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้เจ้าหัดอนยินยอมพร้อมใจด้วย และต่อมาผมคิดว่า การที่เจ้าหัดอนไม่ยอมแต่งงานด้วยโดยเร็วพต้นในระหว่างทุกซัปดาห์ที่แม่เจ้าหัดอนนั้นเป็นของธรรมดาพออยู่แล้ว ผมนึกว่ากิจการทั้งปวงที่เราได้จัดการไปแล้วนั้นมีความมั่งคั่งเพียงพอดังนั้นแล้ว และกิจการในเซาน์ก็พอจะสำเร็จในเรื่องเงินก่อนกำหนดการแต่งงาน”

ระหว่าง น. ต่างก็ เฝ้ายบ ไม่ พุดจา ท้องตึง คน ขณะ ที่ ทรายนตร์ แค้น
ผ่านไป ใน ถนน หน ทาง ซึ่ง นำ มา ยัง คลองน้ำ ตารว ซึ่ง ดีด ตาม ที่ มิดเคอร์
เกรซแฮม ทนหา ความ นัดหมาย ให้ ไป ดู พินัยกรรม ของ มิคชีค คอว์คเนย์
ที่ ถึง แก่ กรรม แดง นั้น

“คุณพ่อ คิด จ้า เจ้า เดิฟเดส จะส่งดัย สิ่งหนึ่ง สิ่งใดบ้าง หรือเปล่า?”

แดนเวอร์ซ ถามเบา ๆ “ผม หมาย ความ ถึง เรื่อง ที่ เกี่ยว กับ การ มรณ
กรรม น. ะ” เขา ก้าว เดิมช่น อย่าง ยุ่ม แห้ง ๆ

“เปล่าเลย จะส่งดัย อย่างไร กัน?” ท่าน หมอรับ ย้อนถาม

“ผมเอง ก็ ไม่ทราบ” แดนเวอร์ซ ตอบ “แต่ผม เห็นเขา เฝ้าย
ขรม-ขรม อย่าง น่ากลัว อันตราย และ คุณพ่อ เรียกเขา มา เมื่อวันก่อน
นั้น คุณพ่อ แต่ง กิริยา หยิบ แก่ เขา เกิน ไป ออก จะรุนแรง อยู่ หน่อย”

ท่าน หมอ ยก ใต้ “เป็น ความผิด ของ เขาเอง เขา มา ขอ ดู
หนังสือ ต่าง ๆ ซึ่ง เขา ส่งดัย ว่า พ่อคงเก็บไว้ พ่อ ไม่ ชอบ กิริยา อหังการ
ชนิด นั้น”

ต่าง ก็ เฝ้ายบ ไป อีก และ แดนเวอร์ซ เป็น ผู้ กล่าว ก่อน

“คุณ พ่อ เชื่อ ว่า พินัยกรรม นั้น เป็น อัน ถูกต้อง หรือ ครม?”

“พ่อ เชื่อ แน่ ที่ เดียว” บิดา ตอบ อย่าง วางท่า “ไม่ต้อง ส่งดัย
ใน สิ่ง ที่ ได้ เบียดเบียน แปรตง แก่ ไช้แล้ว แต่ ก่อน มิคชีค คอว์คเนย์ ถึง แก่
กรรม การ แก่ ไช้ นั้น ต้อง เป็น ตาม ที่ พ่อ ทักท้วงไว้ อย่าง เดียว เท่านั้น
คือ เงิน ทอง แด ทพย สัมบัติ ทั้งหมด ที่ บุตร ตัว จะ ได้ รับ ๆ ณะ เพราะ ค่อ
เมื่อ ได้ ยินยอม ตก ลง แต่งงาน กับ เจ้า ท่านั้น ไม่ มี สิ่งใด จะ สดวก ง่าย

ตาย และ เบน ที่ พอใจ ยิ่ง กว่า นั้น เงิน ประกัน ก็ จะ จ่าย ให้ โดย ตรง ไม่
ต้อง สงสัย พินัยกรรม บัง ชัด ”

ใน ขณะ ที่ รถ กำลัง แล่น ผ่าน ต่อ ไป นี ทั้ง สอง มิ ได้ พุดจา อะไร ต่อ
กัน จน กระทั่ง ย่าง เท่า ก้าว เข้า ไป ใน ห้อง อ่าน หนังสือ แห่ง คลุหาสน์ ดาร์สฟลด
เอตลาตัน นั้น อยู่ ใน ห้อง นั้น ด้วย หน้า ตา ชุ่ม ชื่น นิด วรรณ รว กับ
ดอก พลับ พดิง เจ้า หัด ก่อน มิ ได้ ยิ้ม ยิ้ม แจ่มใส ใน เมื่อ แคนเวอร์ธ แสดง
ความ เคารพ ทักทาย ปรา ใต้ ดวง หน้า อัน ขาว ชัด แต่ หวาน นุ่ม ของ เจ้า
หัด ก่อน นั้น ดู เหมือน ว่า จะ ยิ้ม ยิ้ม ด้วย มี ความ ดับทม คน ใน อยู่ ไม่
มี เจา แห่ง ความ ตุ่นก ตุ่นก ดำ ราว ญ ประจำ อยู่ ใน อิริยาบถ เถย เพราะ เหตุ
ที่ กำหนด การ แต่งงาน ของ เจ้า หัด ก่อน กระชั้น ใกล้ เข้า มา ทุก ๆ ชั่วโมง พิศา

“ คุณ หมอ กับ บุตร ของ ท่าน มา พร้อม แล้ว ” เจ้า หัด ก่อน ร้อง บอก
มิดเตอร์ เกรซแฮม ทนาย ความ แห่ง ตระกุด

มิดเตอร์ เกรซแฮม เป็น คน รูป ร่า ง เตย เด็ก โทน เกรว กริบ หนวด
เรียบ นัยน์ ตา ตี๋ น้า เงิน กับ ศีรษะ ราบ ราบ เวดาน นั้น อยู่ ที่ โต๊ะ ใต้ ห้อง นั้น
หยิบ ของ หนังสือ ซึ่ง มิ ได้ ผูก ผ่า แดง ออก จาก กระเป๋า เตื่อ คัด ผั่ว วาง
ไว้ บน โต๊ะ ที่ ตรง หน้า เพื่อ ทำ การ ตาม หน้า ที่ กฎหมาย เขา จึง พิจารณา
ดู ผู้ คน ที่ อยู่ ใน ห้อง นั้น ซึ่ง เวดาน มี คน ใช้ เก้า แก่ ของ มิดชีด คอว์ตเนย์
หตาย คน ดัง เกต ว่า จะ มี ผู้ หนังสือ หาย หน้า ไป บ้าง ที่ ใต้ เมื่อ
กระแอม ไอ เสร็จ แล้ว ก็ หยิบ หนังสือ พินัยกรรม ขึ้น อ่าน ตรวจ จด ราว ดู จน คด คด

พินัยกรรม ฉบับ นี้ ได้ ทำ ขึ้น เมื่อ วัน ก่อน หน้า มิดชีด คอว์ตเนย์ ถึง
แก่ กรรม และ เซ็น นาม ใน วันที่ ตาย นั้น เอง เป็น พินัยกรรม ใหม่ ที่ ดบ

ต่าง พินัยกรรม เก่าทั้งปวง ผู้ทำ พินัยกรรม ใน เบื้องคน ทำขึ้นด้วยความ
เมตตา การบุญ มิได้เกี่ยวใน ข้อบท กฎหมาย อย่างไรเลย สำหรับ พวก
คนใช้ ใน บ้าน ก็ ให้เงิน เป็น จำนวน ต่าง ๆ กัน เช่น หญิงใช้ เก่า แก่ คน
หนึ่ง ให้ บะ ๕๒ ปอนด์ และ ให้ แฟน รัชารัต ๕๐ ปอนด์ ณ บัดนี้ ใน
ห้อง ซึ่งมี ผู้คน อยู่ พร้อม เพียง นั้น ต่าง หยุต นิ่ง พังเสียง กระแอม ไอ
เสียง กระแอม ไอ ของ นายสืบโท ตาเวอร์ ตี ซึ่ง พยายาม ทำ เป็น ที่ จะแนะนำ
ตนเอง ในการ เข้ามา ใน ห้อง นั้น และ ต่อไป พินัยกรรม ได้ ก้าว ถึง มี ครี
ส์ หาย ที่ สิ้น ท มี ข้อความ ดังนี้ :-

“สำหรับ เพื่อน เก่าแก่ และ เปน แพทย์ ที่ ปรึกษา คือ รูดอล์ฟ ชอร์ป
เฮม. ดัน นัย กรู บัน ของ ฉัน ให้ แะ เงิน อีก ๕๐ ปอนด์ เพื่อ เปน การ
ช้อ แหวน ที่ กระจก ”

ในการ เผยแผ่ ความดี ของ ผู้ที่ หมายถึง พัง ทง นั้น หมอ ชอร์ป ยก
ให้ ด้วย อากา รท้อใจ เปน โอกาส ซึ่ง คน คิด เห็น ว่า ไม่ มี ห่วง ดี ใน ส่วน
พินัยกรรม ของ มิส ซิส คอรัตเนย์ ซึ่ง แก่ ไช เหม เค็ม เรือง เงิน ที่ อยู่ ใน หนา คาร
เสีย แล้วย

และ ยังมี เรื่อง ที่ กระทำ ให้ ฉัน สิ้น เก้า ที่ เหม ขึ้น อีก ไล่ตี่ หนึ่ง ด้วย
แก นิ่ง พัง โดย ปราศ จาก ความ กระวน กระวาย ใน เมื่อ มิสเตอร์ เกรซ แอ้ม
อ่าน ถึง ข้อ เฮดดาตัน คอรัตเนย์ แต่ ไม่ ได้ จะ สิ้น ใจ พัง ใน เรื่อง บาป ชี
ดิ่ง ของ ต่าง ๆ เช่น เครื่อง เสื้อ ผ้า ตุ๊กไม้ และ เครื่อง ขุด โภค ทง หตาย ตก
เปน ของ ใช้ ของ เฮดดาตัน ทง สิ้น และ ทง หมด จะ มาก น้อย เพียง ไต ท่าน
หมอ หา ได้ คำนวณ นับ ไม่ เพราะ เปน มรฎก ทม คำ เต็ก น้อย เท่า นั้น

แต่สิ่งที่ผู้ตาย ขวนขวายหาได้เอง เช่นทรัพย์สินสมบัติที่มีตัวจริง และ
ที่ลงทุนในการค้าขายยังหาได้กล่าวถึงไม่ ทำไมถึงเป็นอย่างนั้นหนอ?

ท่านหมอรอคอยอยู่ด้วยชีพจรเต้นแรง ภายหลังจึงมีคำกล่าว
ถึงว่า “คนที่เหลืออยู่ซึ่งเป็นของเฉพาะตัวโดยแท้จริง ประกอบ
ทั้งบ้านที่อยู่อาศัย คอศฤหาสน์ ธารพัดพัดพร้อมทั้งเครื่องเรือน รูปภาพ
เครื่องภาชนะ ถ้วยจาน ชาม ภาชนะ ฯลฯ และจำนวนเงินที่เป็นของส่วนตัว
หรือที่เป็นเงินรายได้จากสต็อก, แร้ว, รับประกัน และได้จากสิ่ง
อื่นๆไม่ว่าทางหนึ่งทางใด นั้นจะยกให้บุตรชายของคุณทั้งสิน —”

ท่านหมอมองใจสั่นและถอยหลังไปก้าวหนึ่ง ท่านทนายความ
ก็อ่านเรื่อยไปเป็นปรกติ

“ให้บุตรชายของคุณ ฟรานซิส คอนสแตนติน และทายาทของเขา
แต่ถ้าหากเขาถึงแก่กรรมเสียก่อนได้รับพินัยกรรมนี้ มรดกทั้งหมด
จึงตกเป็นของลูกสาวของคุณคือ เฮดดาตัน”

“คำสั่งทายาทที่ทนายความกล่าวนั้น หมอเงี้ยวไปอย่างน่าหวาด
หวั่น อากาเรณน ดนเท่ที่ได้ปรากฏขึ้นในโฉมหน้าของเฮดดาตันทันที
ส่วนความฉงนที่ระคนกับความเคืองแค้นนั้น ปรากฏอยู่ในวงหน้า
ของแดนเวอร์ช รอร์ป และท่านผู้เป็นบิดาถึงกับอุทานวาจาออกมาด้วย
เสียงอันดัง

“ใครเป็นลูกชายคนนั้นกัน? ไม่เคยได้ยินชื่อเสียเลย เขา
คือใครนั้นอยากทราบ?”

“นั่นคือเขา!” เสียงตอบมาจากทางประตู เป็นคำตอบ
อย่างชัดถ้อยชัดคำและแน่นแฟ้น

“นั่นคือเขา” ทุกคนที่อยู่ในห้องนั้นมองออกไปทางประตู และไปยังที่ซึ่งชายผู้นั้นยืนภายในห้อง – ยืนอยู่โดยไม่มีใครสังเกตเห็น เห็นตั้ง ๓๐ นาทีมาแล้ว – เขาเป็นคนรูปร่างสูง เคราตกแดงเหมือนกับชายที่แปลกหน้าซึ่งแดนเวอร์ช ครอบไว้เคยเห็น และคิดตามไปในคืนที่มิคซิค คอร์ตเนย์ ถึงแก่กรรมโดยมิได้ร่ำรายนั่น เขาเป็นผู้ที่ทำให้แดนเวอร์ชรู้สึกเหมือนผีหลอก มีความลึกลับ, เป็นผู้มีความมั่วร้าย อันน่าอัศจรรย์อยู่ในตัว และในเวลานี้เขาก็เป็น บิศาจมา หลอกหลอนแดนเวอร์ช ฉะนั้น ครอบ พ่อ ลูก และบรรดาผู้ที่อยู่ในห้องนั้นต่างก็จ้องมองดูชายคนนั้นไม่วางตา ส่วนดีหน้าของลูกชายนั้นจัดชัดจนสังเกตเห็นได้ชัด

ถ้าปรากฏว่าชายผู้แปลกหน้านั้นเป็นบุตรชายของมิคซิค คอร์ตเนย์โดยแท้จริงแล้ว ดังนั้นคนที่เป็นผู้คิดร้ายต่อมิคซิค คอร์ตเนย์ย่อมต้องแสดงกิริยาอาการพิรุธต่างๆ ดูให้มึน อาการหวาดหวั่น สั่นเทิ้มด้วยวิตกกังวล ซึ่ง เป็นกิริยาทำทางผิดกว่าคนทั้งหมัดในห้องนั้น

ชายนั้นเข้าไปยืนอยู่ท่ามกลางห้อง เขาเป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ คาดดูตามรูปพรรณ อายุอยู่ในราว ๓๐ ปี นัยน์ตาสีน้ำเงิน มีแววประกายแจ่มใส ดำแดงให้รู้ได้ว่าเป็นผู้ตรากตรำอยู่ในทางทะเล หนาว เคราตกแดง กริบเรียบ และหยิกงออย่างเดียวกับผม ตกและค่อนข้างดำ กิริยาอาการดูดำแดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีนิสัยใจคอหนักแน่น และเป็นผู้ไว้วางใจได้เล็กน้อย – ไว้วางใจและวางท่าอย่างอาจฉ้อฉลถึงกับแดนเวอร์ช ครอบเอง ซึ่งขณะที่ดำรงมกิริยาอยู่นั้น ออกนัยน

ลักษณะ อัน ต่าง่างาม เหมาะเจาะ สัมทรง กับ รูปว่าง อัน ตั้ง ระหง นั้น
เดีย มีได้

“ฉันเอง, ท่าน หมอ ขอรบ, ที่ มี เกียรติยศ เปน มีสเตอร์ ฟรานซิส
คอนสแตนติน ” ชาย นั้น ตอบ ท่าน หมอ ตาม ที่ ถามถึง กรรม เหตุที่เกี่ยว
ข้อง กับ ตัวเขา “ฉัน เปน บุตร ชาย ของ มีสเตอร์ คอรัคเนย์ ซึ่ง ได้ แต่ง
งาน ครั้งแรก ถ้า ท่าน ต้องการ หัก ฐาน ของ ข้าพเจ้า เพื่อ พิสูจน์ แล้ว
ข้าพเจ้า จะ ขอ ให้ มีสเตอร์ เกร็ดแฮม ผู้ ที่ มี หัก ฐาน อยู่ พร้อม เหยียง นั้น
ชี้แจง พิสูจน์ ได้ ”

ท่าน ทนาย ความ พยัก หน้า รับ รู้ด้วย ใน เหตุการณ์ ที่ กล่าวนี้ แล้ว
ชาย ผู้นั้น ก็ เหลียวไป มองดู เอดตาตัน และ กล่าว แนะนำ ตนเอง ใน ฐาน ที่
เปน พี่ชาย ซึ่ง พัง มา พบ รู้จัก กัน ส่วน เอดตาตัน มอง ดู คำ หน้า และ
รูปว่าง ของ ชาย ผู้ แปลกหน้า ซึ่ง มา ปราบฏ ขนเฉย ๆ คล้าย กับ การ เดิน
กต ทั้ง เขา อาจ ว่า เปน พี่น้อง กัน อย่างสนิท ที่สุด เช่นนี้ ด้วย ยัง เปน
ที่ พิศวง ถึงดั่ง ที่สุด เจ้าหัตถ์อน กำดั่ง พิน หา ความ ทรงจำ คำ หน้า ของ
ชาย นี เทียบเคียง กับ มารดา ผู้ ที่ วง ดับไป แล้ว ครั้น แล้ว ดูเหมือน จะ
มีความ รู้สึก นึก อะไร อย่างหนึ่ง เกิด ขึ้น โดยเหตุที่ หน้า ของ เจ้าหัตถ์อน
ซึ่ง สดุด ขาว ชัด นั้น ค่อย ๆ ชุ่มชื้น เบิกบาน ขึ้น เปน ลำดับ ทั้ง นึกคอ
เจ้าหัตถ์อน นึก ถึง ความ ที่ ต้อง มา บิ กว่า แดวนั้น ขึ้นได้ เวลาระหว่าง ที่
ตัว เจ้าหัตถ์อน เอง ยัง เขียว อยู่ ขณะที่ มารดา ของ เจ้าหัตถ์อน กำดั่ง ทำ
ธุระ อยู่ ที่ โตะเขียน หนังสือ ส่วน ตัว ซึ่ง หมอ ขอรบ ได้ ไป ช่วย ค้นหา หนังสือ
ต่าง ๆ เมื่อ ตาม ดับดาหะ ก่อน นี้ ได้ หยิบ เอา รูปถ่าย ขาด ห้วน และ สดุดก

ชัดออกมาดูเป็นรูปเด็กชายอายุอยู่ในราว ๘-๙ ขวบ และยังได้ถามเจ้าห่อนว่าหน้าไม่สวยไม่ใช่หรือ

ความทรงจำและความชื่นชมยินดีค่อยๆ ทยายไปเงาบางๆ ที่ตะนอยปรากฏขึ้นในดวงตาเจ้าห่อน แก้มอันขาวชัดทั้งสองข้างก็เป็นสีสดชื่น—แดงเรื่อเป็นสีดอกกุหลาบแลดูงดงามยิ่งนัก เจ้าห่อนยื่นมือทั้งสองออกไปให้ด้วยความปลื้มปีติยิ่งนัก ชายผู้แปดก่นาจับเข้าไว้

ความฉงนสนเท่ห์ซึ่งกระทำให้ในห้องนั้นสงบเงียบ ก็บันดาลมีเสียงซุบซิบพึมพำขึ้นด้วยอาการตะนอย ทันใดนั้นหมอชอว์บีย์ไบ่สก็ดให้ลูกชายรู้

“เราเสียพระเสียแหว” แกกระซิบบอกลูกชายด้วยความแค่นเคือง แทนที่เคยมีกิริยาเป็นสุภาพบุรุษเป็นสง่าผ่าเผยอย่างผู้มบวรศักดิ์กิตติในเวธาควังช้วนภาพาทถ่วงมานดูแกกลับมีกิริยาแก่เฒ่าผิดกว่าแต่ก่อนลงไปมาก

“เราไม่มีโอกาสแล้วเดี๋ยวนี้ กิจการต่างๆ ที่คิดจะไว้ก็กดับกลายไปหมด แม้แต่การแต่งงาน—” แกชำเลืองตามองไปทางที่เอตตานันยืนอยู่ “ก็แต่งด้วยไม่ได้ ต้องเลิกคิดกันที่เจ้าเนยตเลิฟเลตส์เป็นอันแต่งงานกับเจ้าห่อนได้เดี๋ยวนี้ ถ้าหากจะต้องการเวลานี้เจ้าห่อนไม่ได้สมบัติอะไรแล้ว หาค่าบมิได้เลย”

แกพูดเสียงดังครึกด้วย ความน้อยใจและหมดหวัง เป็นที่น่าโทมนัสใจยิ่งนัก พอสักครู่หนึ่งก็มีเงาแห่งผ้าบังตาสีดำที่หน้าต่างทำให้

แสงสว่างในห้องน้อยลง หน้าตาที่ปั่นป่วนคนมีความขมขื่นนั้น
ก็พัดหายไประลอกเป็นหน้ามัจฉาบังวิปาศ์ชอบกต เห็นได้ว่า
มีความโกรธแค้นอยู่ภายใน และชื่นชมด้วยความซึ้งซึ้งอย่างเด่นด้าหัด
แถมองดูตลกขำขัน หน้าตาของแดนเวอร์ชเองก็ทำให้แกพิศวงงง
งวย ทำให้แกคิดถึงความลับซึ่งกำลังเดือดปุดอยู่ในใจนั้น

เค้าหน้าของ นาย ทหาร หนุ่ม ก็ เปลี่ยนสี ทันที บังเกิด ความ แสบ
 ยนใน ที่ ซึ่ง ไม่ มี ใคร ใน ห้อง นั้น ดัง เกิด เข้าใจ อากา ร เช่น นั้น นอก จาก บิดา
 เท่านัน ที่ รู้ ใน เอง กัน เขา ตอบ ขำ เถื่อน แด่ ชาย ผู้ แปร ถ หน้า และ
 ชาย ผู้ เปน พี่ ของ เอต ตา ถัน โดย ไม่ รู้ ตัว นี้ และ อากา ร ที่ มอง นั้น มอง
 อย่าง มี ความ มุ่งร้าย ทำ ตาย ขวัญ ซึ่ง ดำ แดง ให้ เห็น ได้ ว่า ภาย ในใจ
 บรรจ อยู่ ด้วย เกรือง ยา พิ ศม์ อัน อยาก จะ ชิง ตู ก ก่อน หาม

“ไม่ได้หรอกครับ” แดนเวอร์ซ พุดกับ บิตา แต่ยังคง ขำต๋อง
ดู ฟรานซิส คอนดั้ส เติบโต ด้วย ความ กระวน กระวาย “การ แต่ง งาน ยัง
จะ เด็ก เดี่ยว ไม่ ได้ เบน แต่ จะ ต้อง วน เข้า ไป อีก เท่า นั้น ผม ยัง คง ยาก
ได้ เจ้า หัด อด อยู่ - จริง นะ ครับ และ เรื่อง เงิน อีก ด้วย !”

เมื่อกล่าวคำสุดท้ายนี้แล้วเขาถอนใจใหญ่ นอกจากเลี้ยงคน
พูดกันที่มุมห้อง อีกทางหนึ่งได้มากระทบกระเทือนหูแล้ว ดุเหมือน
ในที่สุดสองคนพอถูกย่นอยู่นั้นเงยบดบังดัดเยียดเยนราวกับห้องเก็บ
ศพนั้น

บท ที่ ๒๘

ผู้สมรู้ร่วมคิด

“อา! กลับมาแล้ว ผม คอย เต็ม แทบ จะคง เชิญ ครับ ”

แดนเวอร์ซ ซอร์ป ร้อง ทัก ท่าน บิดา เพราะ เมื่อ ชั่วนาฬิกา กว่าจะ ก่อน หน้านี้ เขา ต้อง เดิน ไป ยัง ห้อง รับประทาน ณ ถนน ๗๗ เอ. แฮมิดตัน - เดิน อย่าง ร้อน ร้อนไม่ หยุดหย่อน รวด กับจะ กระโดดไม่ พังเห็นอ พังได้ อะไร ทั้งหมด คือใน ตอน บ่าย ของ วันที่ นำ พิณกรรม ของ มิคซิค คอร์ด เนย์ ออก ค่ะ นั้นแหละ แดนเวอร์ซ รับ ออกจาก กฎาณัน ดาร์ซีฟิตต์ มา ก่อน ส่วน ท่าน หมอ ยัง รอ คอย พูด เรื่อง ส่วนตัว กับ ท่าน ทนายความ ลัก ต้องถาม คำ มิคเตอร์ เกรซแฮม ก็ ได้ เต็ม ท่าน หมอ ตาม หน้า ที่ ทางการ ของ ทนาย ความ และ ไม่ ใช่ จะ ไม่ ยินยอม รับรอง ใน เหตุ ที่ หมอ ซอร์ป ชี้แจง ความ ประสงค์ เกี่ยวของ ถึง สิ่ง ที่ต้อง แด่ไป แด่ และ ใน การ เชื้อ พัง หลักฐาน ของ ผู้รับมรดกที่แปดหน้า ซึ่งมีได้ ตั้งใจจะถ้อย โกง แย่งชิง อาหาร สำหรับ คน บัวยันนี้ ก็ หา มิได้

ณ บัดนี้ เป็นเวลา ๘ ต.ท. ท่าน หมอได้ กลับ มา ถึง บ้าน พอ ย่างเข้ามา ถึง ห้อง กิน ข้าว อัน เชือก เข็น - ประกอบ ด้วย อากาศ ตอนบ่าย เป็น พระยัม มืด ครม - แดนเวอร์ซ หยุดนั่ง และ หันหน้า อันตั้งใจ คอยอยู่ แด่ ไปทาง ที่บิดา เดิน เข้ามา

“ ต๊ะ ? ได้เรื่อง รวด อะไร บ้าง ละครับ ? ” แดนเวอร์ซ ถาม

ด้วยความ วิทก

หมอ ขอรบ ดั้น คัษะ สี่หน้า คาคถา และ ย่น รูปทรง อัน สูงระหง
ซึ่ง ตาม ปกติ ขรรดามัก ผั่งผาย นน ออก จะ หงอยเงาไป ดู กิริยา

อาการ แก่ ข้าง แก่ กว่า เมื่อ แด เห็นใน เวลา ตอน เข้า มาก

“ไม่มีอะไรจะทำให้เรา รู้ เรื่อง ดี ชน อีก เลย เจ้า คน นั้น เปน
บุตรชาย ของ มิคซิค คอรัตเนย์ อย่าง แน่ นอน มี หลักฐานพอ และ
เขาคง จะ หนี ไป อยู่ทาง ทะเลใน เวลา ที่ พ่อ ของเขา ต้อง โทษ และมีคซิค
คอรัตเนย์ ก็ คง จะ ไม่ได้ พบปะ หรือ ได้ ข่าว อีก ต่อไป เลย จน กระทั่ง เมื่อ
ก่อน จะ ถึง แก่ ความ ตาย สำนึกใน - ใน คิน ที่ พ่อ ตามไป ให้ แก่ ไช พินัย
กรรม นน แหะ คิน นน และ เขา กลับ มา และ เข้า ไป หาแม่ ของ เขา”

หมอ ขอรบ กัด เขียว เคียว ฟันพูด “ถ้า เรา จะ ได้ จัดแจง ใน เรื่อง นั้น สำเร็จ
เสีย ก่อนหน้า สำนึกใน เท่านั้น มัน ก็ คง จะ เปนการ สำเร็จ เรียบร้อย ทุก
ประการ แล้ว”

แดนเวอร์ซ ขอรบ เผยริมฝีปาก พูดใน ท่าม กลาง แห่ง ความ มีดมัว
ของ ห้อง นน

“ทำไม เขา ถึง จะ รู้ จัก ว่า แม่ ของเขา คนไหน และ อยู่ ที่ ไหน ใน
ระหว่าง ปี ที่ ดังแล้ว มา นั้น ?” เมื่อ หึง พัง คำ อธิบาย ของ บิดา แล้ว
แล้ว แดนเวอร์ซ ก็ เอ่ยถามขึ้น

“เขา ไม่ได้ บอกเล่า แน่ นอน” ท่าน หมอ ตอบ เจ็บๆ “แต่
ดู เหมือน เขา ได้ พยายาม ดึงเส้น แสดง หา มา ตั้ง ปี กว่า แล้ว เขาบอก
ว่า-โง่!-เขา เทียว ดึง หา อยู่ ตั้งแต่ อายุ ได้ ๒๓ ปี จน บัดนี้ ได้ ๓๓ ปี
แล้ว และ เมื่อ เวลา ที่ หนี ไป นั้น อายุ ได้ ๓๐ ขวบ เขา เปน ข้าง กด

ที่ ๓ อยู่ใน เรือเมด ดินค้า และมี เวลา สิบเอ็ด ชั่วโมง หา ได้ ฉะเพาะ ใน ระหว่าง เดินทาง เท่านั้น นี้เอง จนกระทั่ง เราได้ เห็น เขาก่อน”

เจ้าหน้า แคนเวอร์ช ซึ่ง ดำ ค้าง ก็ กลาย เป็น ชัด ขาว ลง ทันที

“เขา มา ทำ อะไร ที่ ใน บ้าน ใน คืน นั้น ?” เขา กระซิบ ถาม ด้วย อาการ รับ รัน “ก็ เมื่อ เขา แด เห็น ใน เวลา ที่ มอง เข้า ไป ใน ห้อง แดๆ ทำไม เขา จึง กลับ ไป เสีย เค้า ?”

“เขา ไม่ แด เห็น อะไร เลย” พ่อ ตอบ “ที่ กลับ ออก มา ก็ เพราะ มี ศักดิ์ คอรัตเนย์ บอก ให้ เขา มา ใน เวลา กลางคืน และ ว่า จะ คอย อยู่ ที่ ห้อง รับ แด และ เมื่อ เขา มอง เข้า ไป ใน ห้อง รับ แด จึง เห็น เอ็ดดาดัน กับ เดฟ เดด อยู่ ด้วย กัน ทั้ง สอง คน นั้น ไม่ ทัน ตั้ง เกิด เห็น เขา จึง ขน ไป ยัง ห้อง ซันบน นั้นแหละ แทน ที่ จะ พบ กับ แม่ เขา ได้ แด เห็น คน อยู่ ที่ นั้น สอง คน—คือ เรา ทั้ง สอง นั้นเอง เขา ไม่ ทัน เห็น—เห็น เนื้อ เห็น ตัว หรือ ก ดู เขา ออก จะ รับ รัน มาก ดังนั้น จึง ได้ รับ กลับ พอ รุ่งขึ้น เรือ ก็ ออก แต่ ย่ำรุ่ง คือ เมื่อ กลับ มา ถึง เมื่อ วานนี้ จึง ได้ รู้อะไร ว่า แม่ ตาย เป็น ครั้ง แรก”

“และ เขา ไม่ ได้ ยิน เรื่อง รวาท ที่ เรา พูด กัน ใน คืน นั้น หรือ ครึบ ?”

“ไม่ เห็น มี ทำ ทาง บอก ว่า ได้ รู้อะไร เลย”

แคนเวอร์ช ถอนใจ ยาว หมัด ความ ทุกข์ ในใจ แต่ ดัก ครุ่น หัน กลับ มี หน้า ทุกข์ ตระมอ อีก

“บางที ใน เวลานั้น เขา อาจ จะ นึก ขน มา ได้ ละครึบ” เขา เข้มถาม ด้วย เสียง ผิด ปกติ “คำ ที่ เรา พูด ที่ นี้ กับ ที่ โน้น จะ ทำให้ เขา กลับ

นัก ถึงการ ที่ ต่างไป แล้ว ขึ้นได้ โดย กิริยา อาการ ซึ่ง ปราภฏ อยู่ ใน เวลา
ปัจจุบันนี้ เขา คง จะ รวมกัน - รวม กัน เข้า ทั้ง ต้อง อย่าง และ ก็ อาจ
คาด คเน ความ จริง ได้ ถ้า เขา คิด เช่น นั้น เรา จะ ทำ อย่าง ไร ดี อาจ
จะ พ้น ความ หลง ชน มา และ วั เรือง ทุก สิ่ง ทุก อย่าง ได้ หหมด แล้ว คง จะ
ต้อง ยุติ ที่ น เวลา

“ยุติ? อย่างไร กัน?” ท่าน หมอ จ้อง ดู คา ตุก ชาย ด้วย อาการ
เด่น เทห์ แดน เหวอร์ หวั เราะ คิก ๆ เบา ๆ แต่ ถึง กระหน แล้ง ที่ หวั เราะ
ยัง ก้อง กังวาน ใน ห้อง อัน เจียบ ดัง ดัน

หมอ ธอว์ป ฐ จดหมาย ที่ อยู่ ใน มือ ชน และ บรรจง เป็ด ชอง ด้วย
นิ้ว ซึ่ง กำ ดึง ดัน ริก ๆ อยู่ ด้วย ยัง ไม่ หหมด ความ ตกใจ ที่ เกิด ขึ้น ใน วัน นั้น

“นี่แหละ เป็น จดหมาย ที่ อธิบาย เหตุการณ์ โดย ถัด นั้น” แก กล่าว
ต่อไป “มิดชีค คอว์ตเนย์ เขียน ถึง ตุก ชาย ใน เวลา เข้า ภาย หลง ที่ ได้
พบ ประ กัน และ ดัน ทนา กัน ใน เรื่อง เครีอ ญาติ เสร็จ แล้ว - ใน ตอน เข้า เมื่อ
พ่อ ไป หา วั กับ แก กัด บมา เท่านั้น เจ้า ตุก ชาย ได้นำ ไป มอบ วั กับ
มิดเคอร์ เกรสแอม เพื่อ เป็น หลักฐาน พิสูจน์ ความจริง มิดเคอร์ เกรส
แอม ให้ พ่อ ยืม มา ดู เพียง ชั่ว นาทีกา หรือ ต้อง ชั่ว นาทีกา เท่านั้น นี่แหละ
เป็น ข้อความ ที่ แก พูด กับ พ่อ ใน ระหว่ง ที่ บถูกษา หา วั กัน”

แล้ว หมอ ธอว์ป ก็ อ่าน ข้อความ ใน จดหมาย ซึ่ง มิดชีค คอว์ตเนย์
เพิ่ง เขียน เมื่อ เว็ ๆ วัน ก่อน หน้า ที่ จะ ถึง แก ความตาย นั้น ด้วย แล้ง เบา ๆ
กระทอน ชน กระทอน ตง และ เว็ ปรือ

“เมื่อ คน ก่อนหน้า เจ้า มาหา ด้าย ผู้ ชอบ พอ รักใคร่ เก่าแก่ ได้ มาหา แม่ และ มาเล่า ให้ แม่ ฟัง ถึง เรื่อง ถูก—ถูก ของ แม่ อีก คน หนึ่ง คือ เฮดตาตัน น้องสาว ของ เจ้า—ซึ่ง ทำให้ แม่ ต้อง ระทม ครม ครอม มาก แม่เอง ก็ ไม่ รู้ เห็น รู้ ได้ เขา แอบ ไป รักใคร่ ชิน กับ พด ทหาร ซึ่ง เปน การ ผิด โทษ ถึง สอน ของ แม่ ยิ่ง นัก—รัก กับ คน ที่ ไม่ มี สัมบัติ แม่ แต่ เกเดียว ซึ่ง ไม่ มี ฐานะ ดี เกิน กว่า ตัว เขา เอง เลย ถึง กับ ความ อิศระ ของ ตนเอง ตอน หนึ่ง ไป พบ กัน กับ ผู้ ชาย ด้ม ณ ที่ บ้าน ของ หญิง คน หนึ่ง ซึ่ง ต้อง ทำ การ งาน ให้ เรา แม่ ไม่ อาจ จะ บอก ให้ ถูก ต้อง ได้ ว่า เมื่อ แม่ รู้ เรื่อง นี้ เข้า แล้ว แม่ ตกอก ตกใจ เพียง ใด แม่ จะ ต้อง จัดการ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง เพื่อ บอ กัน มิ ให้ ใด แ่่ง งาน กับ เจ้า หนุม คน นั้น แม่ ได้ ถาม ท่าน หมอ ขอรบ ผู้ ที่ ชอบ พอ รักใคร่ กัน มา หนมน ว่า แก จะมี ทาง ใด จัดการ ใน เรื่อง นี้ บ้าง แก แนะนำ ว่า ทาง ดี ที่ ดี ดุ นั้น ควร จะ จัดการ เปลี่ยนแปลง แก ไข พินัยกรรม ที่ ทำ ไว้ แล้ว นั้น เสีย ใหม่ โดย จะ ไม่ ยอม ยก ดั่ง หนึ่ง ดั่ง ใด ให้ เฮดตาตัน เลย นอกจาก เขา จะ ยอม ไม่ แ่่ง งาน ด้วย กับ พด ทหาร ผู้ น ชอบ เดียว เท่านั้น จึง จะ ยอม ยก สัมบัติ ทง หาย ให้ แม่ คิด เห็น ว่า ตาม ข้อ แนะนำ เช่น นี้ ก็ เปน ทาง ดี อย่าง หนึ่ง เหมือน กัน และ ก็ ได้ เตรียม การ จะ จัด ทำ ค่อ ไป แล้ว ก็ ท่าน หมอ แก จึง พด ถึง ลูกชาย ของ แก เปน นายทหาร บก กำลัง วัน หนุม อยู่ ใน กรม ซึ่ง พด ทหาร คน นั้น ดัง กัด อยู่ แม่ ก็ คิด ว่า ลูกชาย ของ ท่าน หมอ ก็ คง มีความ รักใคร่ ใน แม่ หนุ อยู่ บ้าง เหมือน กัน แต่ ก็ ออก นัก พิศวง ใน เมื่อ ใด ยิน

ท่าน หมอกดำ ว่าพรรณถึงอาการ ตุ่มหง พะวงรักของลูกชายถึงร่างกาย
ซุกโซม เพราะเหตุที่แม่ หนูไม่ รักตอบ โดย แสดง กิริยาไม่พอใจต่างๆ

“ส่วน แม่ นั้น ก็ ไม่ มองเห็น ทาง ใด ดี กว่า ที่ จะ ให้ แม่ หนู ได้ แต่ง
งาน กับ ชาย หนุ่ม คน นี้ เขา เป็น คนดี, เป็น คน มี ใจ โอบ อ้อม ฮาร์
เผื่อแผ่ ตาม ที่ แม่ เคย สังเกต เห็น ใน ลักษณะ การ อันดี นี้เอง มา จาก
ท่าน บิดา ผู้มี ความรู้ ความ ชำนาญ ใน แพทย์ ศาสตร์ ดม โสภณ ดม ตรีภุค
กับ แม่ หนู ที่เดียว ดังนั้น แม่ จึง ได้ พูด กับ หมอ ขอรบ ว่า จะ รับรอง ใน
การ ที่ จะ ให้ แม่ หนู ยิน ยอม เป็น ภรรยา ของ ลูกชาย ของ แก โดย วิถี บังคับ
ให้ แต่งงาน ด้วย แล้ว จึง จะ ยอม ยก เงิน มรดก นั้น ให้ จึง เป็น อัน จะ
กระทำ กัน โดย ความ ปราถนา นี้ แม่ จะ ไป จัดแจง แก่ ไข เปลี่ยน แปลง
พินัยกรรม ใน วัน นี้

แต่ ครั้ง แม่ ได้ มา พบ ประ กับ เจ้า ผู้ เป็น ลูก ที่ พัด ผาก จาก กัน ไป
เป็น เวลา นาน เช่น นี้ เข้า ความคิด ทง หลาย ที่ จะ จัดการ ต่อ ไป นั้น
กระทำ ให้ แม่ เปลี่ยน ความ มุ่งหมาย เดิม เสีย หมด สิ้น คือ ถ้า ลูก หัวดี
ถือ ดี ต้อง ถูก ดง โทะ เช่น นี้ แล้ว จะ ให้ เจ้า ผู้ เป็น ลูก โดย ตรง ของ แม่ นั้น
มี สิทธิ เห็น มิดี กว่า ที่ จะ ปล่อยให้ คน อื่น ไม่ ใช่ หรือ ? ตาม ที่ ได้ คง
ใจ ไว้ อย่าง แน่ นอน แม่ จะ เปลี่ยน พินัยกรรม ใน วัน นี้ แต่ แทน ที่ จะ
ยอม ยก เงิน ให้ เสด็จ ดัน ใน เหตุ ที่ ยอม ตก ดง แต่งงาน กับ แดน เวอร์ช
ขอรบ แล้ว นอกจาก ทรัพย์ สัมบัติ เล็ก ๆ น้อย ๆ แม่ จะ ยก ให้ เจ้า
หงส์ มอบ ชู ให้ เจ้า จัดการ ตาม ที่ เห็น ควร ที่ จะ พิทักษ์ รักษา ไว้ ให้
น้องสาว เมื่อ มี สิ่ง ใด ที่ เกี่ยว ข้อง กับ หน้า ที่ ของ แม่ เกิด ขึ้น ก่อน ที่ เขา จะ

เห็นว่าความเปิ่นไปในชีวิตของเขา นั้น ต้องปฏิบัติ ตาม ความนิยม ของ
แม่ หรือ เขาจะต้อง ปฏิบัติ อย่างใด จึง เป็น การ ควร เมื่อ มี สเตอร์
เลิฟเลิฟ ทราบ กิจวัตร ว่า เขาไม่มี การ หวัง ใน ทรัพย์สิน สมบัติ แต่วาง คงบ ต้อง
เลิก คิด หวัง จะ เกี่ยว ข้อง กับ เขา ต่อไป ”

ท่าน หมอ ยุกติ ดง เพ็งสิน และ ริม ฝีปาก เผย ยิ้ม แล่ หน้าตา ชอบ บก

“พอได้จัดการให้ แก่ คม คาย ดี ไหม หึ ?” หมอ ก่อ ต้ว ยก ย่อง
สรรพสิทธิ์ เพื่อ กลับ เกิด อน ปวด เป็ด อด เจอน ว่า ความ คิด ที่ นึก ไว้ นั้น เสีย
“ แก่ คง ไม่ นึก ไม่ ผัน ว่า เจ้า จะ แต่ง งาน เพื่อ เห็น แก่ เงิน แก่ คง นึก ว่า
พ่อ มั่ง มี และ คง ให้ เงิน ทอง แก่ เจ้า แทน ที่ จะ ต้องการ ให้ แม่ ถูก ช่วย
พิทักษ์ รักษา อัฐิ ฐิ ฐิ ฐิ ของ พ่อ ไว้ ไม่ ให้ จม ดิ่ง ลง ไป ใน น้ำ ”

แล้ว แก่ หัวเราะ - หัวเราะ อย่าง แค่น และ หมด หวัง แดน เวอร์ช
บบ นือ ทง ต้อง ไว้ อย่าง แน่น

“เรา โกธ เข้า มา แล้ว - โกธ มาก ที่ เดียว ” แก่ ก่อ ต้ว ค่อ ไป “ คิน
หนึ่ง ไม่ ซ้ำ กั เร่ว เรา จะ ต้อง ยิน ดี มี ซัย เป็น เวร กรรม ที่ ต้อง ก่อ
ทำ ความ ชั่ว จำ เปน ที่ ต้อง ยอม ให้ มือ ของ เรา เปิ่น เบรอะ ดก ปวก
และ ทรมาน วิญญาณ ของ เรา โดย มิ ได้ เจตนา ให้ เปิ่น แต่ ก็ ตั้ง ใจ เจตนา
จะ นำ ผล ดี มา ให้ ภายหลัง นั้นแหละ พ่อ ได้ ปฏิญาณ ไว้ ! ”

แก่ กระเถิบ เข้า ไป โกธ ตุ๊ก ซาย แล้ว ก็ มง ดม ง ดู หน้า ตุ๊ก ซาย
“เจ้า หมายถึงว่า - - ”

แกเริ่มถามจนแตกต้องหยุดซังก้างอยู่ เพราะเห็นแววตาของ
ลูกชาย หยุดเพราะมีอาการไม่สู้ดี แล้วยกเงี่ยงได้กล่าวต่อไปอีก

“การล้มตายได้มารอหน้าพ่ออยู่แล้ว และเมื่อข้าพ
ปรากฏแก่โรจนแล้ว พวกเจาห์นของเจ้าเองก็จะพากันมาคอม
อยู่รอบๆ ค่ายฝูหมาบ้านนั้น จะทำอย่างไรดี? เจ้าก็คงไม่
สามารถจะหาหญิงอื่นมีมดลูกทดแทนกันทองที่ พ่อจะช่วยเราให้
รอดพ้นจากความหายนะได้”

ขณะนั้นแดนเวอร์ซันอยู่ท่ามกลางความมืดไปทางถนนอัน
มืดครม ครั้นแล้วเหลียวหน้ากลับเข้ามาหน้าคาปรกคิ นัยน์ตา
แจ่มใสสดชื่นเป็นแวววาม

“ผมไม่ต้องการหญิงที่อื่นเลย” เขากล่าวหนักแน่น “ผม
ต้องการเอ็ดดาดิน ผมรักเจ้าหัดอนมาก ผมอยากได้เจ้าหัดอน
จริงๆ ไม่ทราบว่าจะหาอะไรมาเปรียบได้ นั่นเมื่อเราพากันมาผก
ปลัดกตกตมเช่นนั้นแล้ว เราก็อยู่สำหรับพยายามแคว่ง่ายดูข้ามไปจน
ตลอดที่สุด-กับหน้าคามัดมัวไป ตามยถากรรม ตัดใจต่อสู้กับความ
ทุกข์เวทนา หรือความผิดทั้งปวงเสีย ผมขอเรียนคุณพ่ออีกครั้ง
หนึ่งว่า ผมยังมีความอาลัยรักใคร่อยากได้ตัวเจ้าหัดอนอยู่-พร้อม
ทั้งเงินทองด้วย!”

บทที่ ๒๘

ถูกเกณฑ์

ในวันอาทิตย์ เวลา ตอนเย็น เนยต เดฟเลส์ กำลังเดิน ทาง จาก
เฮนส์ วัลโลว์ จะกลับ ยังโรงทหาร เขาไป เทียว เยี่ยม เยือน สหายเก่า
ของ มารดาคนหนึ่ง การที่ ไป เทียว เสร็จ กลับมา ไม่ เว้น วัน เช่นนี้ ก็ เพื่อ
จะ พยายาม ปลด เปลื้อง ความ กดขี่ มอกล้มใจ เทียว แดง ยาสำหรับ
บำบัดโรค กระทบจิต ซึ่งใน เวลา บัดนี้ มีอยู่ ประจำกาย รวกับ เกิด แก้ว

เขานั่ง มาใน ห้อง ดับ มหรี ของ รถไฟ สายดีส์ตริกเวตเวย์ แต่ผู้เดียว
พอ รถ หยุด ก็ ดล้าม แฮร์เบอร์ ตมิช ก็ เกิดอับ เห็น คน ล้ม เตื่อ แดง ยืน
อยู่ที่ ซาน ดล้าม ผู้ นั้น มี รูปพรรณ คล้ายคลึง กับ นายสิบโท ดาเวอร์ต
ต่อมา อีก ครู่ หนึ่ง นายสิบโท ผู้ นั้น ก็ มา โผล่ หน้า อยู่ ตรง หน้าต่าง

“เข้ามาข้างใน ซี้ พด ทหาร เดฟเลส์ ก็ อยู่ ในนี้ เร็ว ๆ ซี้!”

ประตู ก็ เปิด ออก แพนน์ ริชาดส์ แต่ง ตัว ด้วย เครื่อง ไม้ ทุก ซี้ เดิน
เข้ามา ข้างใน แดง นั้น ตรง ข้าม กับ เนยต ผู้ ซึ่ง มี กริยา เรียบ ร้อย ถูก ชน รับ
รอง ทักทาย แดง ที่ ให้ นายสิบโท นั้น

“วันนี ใจ ดู หน้า ตา เทียว แห้ง หงอย จ๋อ ไป เจียว พ่อ หนู น้อย
ดาเวอร์ต ทักทาย แดง มอง ดู หน้า อัน ซบ ซัด ของ เนยต แดง หยิบ มหรี
ออกจาก กระเป๋ า เตื่อ พดาง ยืน ส่ง ให้ ” มี เรื่อ รวด อะไร เตื่อ ร้อน
หรือ? นี่ แหะ ดับ มหรี ซี้! แพนน์ คง ไม่ ระวัง ภัย ในการ ดับ ยา ไป จาก
ไม้ ไซ้ หรือ แพนน์?

“บุหรีไม่สู้ดีนี่จ๊ะ” แม่คู่รักของนายตีบโทตอบ “แต่ถ้า
เป็นใจฉัน บารวี ฉันคงจะไม่ให้บุหรีชนิดนี้ แก้มัดเตอร์เลิฟเลต
เพราะเขาเป็น คน คอ บุหรี เคย ดูบ ที่ ดี ๆ กว่านี้ มาก นั้”

“แน่ ตะ แต่ ถึง กระนั้น หตอน ก็ เป็น ผู้ ให้ ยา บุหรี แก่ ฉัน” บารวี
กล่าว คั้น ซน “ดั่งนั้น หตอน ไม่ ควร จะ คิด ยื่น บุหรี ชนิด นี้ เดี๋ย แต่
ถ้า มี ท่าน ผู้ ดี มา ยัง คฤหาสน์ ตาร์ตพิตต์ ฉัน ก็ คง ต้อง บอก ให้ หตอน ไป
หา บุหรี มา ให้ แต่ ก็ หตอน เอา เงิน ใน กระเป๋า ของ หตอน เอง ไป ซื้อ ดั่ง
เหล่านี มา ไม่ ใช่ หรือ แม่ ยอด รัก ? ฉัน คิด ว่า ราย ได้ ของ หตอน คง จะ
ไม่ เยี้ยว ยา ไป ได้ ก็ ปี่ หรือ ก ถ้า หตอน ทำ ตัว สู้ รุ่ย สู้ ร้าย เช่น นี้” เขายิ้ม
แย้ม แจ่มใส แด หัน หน้า มา พูด กับ เนียต “แก รู้ เรื่อง ที่ มี ศีชีค คอว์ค
เนีย มี เมตตา จิตต์ แก่ แพนนี่ มี ใช่ หรือ ?”

เนียต พยักหน้า แดะ ดัก ความ ทุกข์ ใน เมื่อ ได้ ยิน ชื่อ ของ มี ศีชีค
คอว์คเนีย

“ฉัน มีความ บัณฑิต ด้วย จะ แพนนี่” เนียต พูด ซน

“เราก็จะได้เริ่ม แต่งงาน กัน ใน เร็ว ๆ นี้แหละ” ตาเวอร์ค ตอบ
อย่าง วาง พุ่ม

“คุณ ก็ เป็น จำนวน มาก นาย นะ หัวตีบ ปอนต์ นะ—ถ้า รับ ใน คราว
เดียว” แพนนี่ พรรณนา “แต่ ฉัน ก็ ไม่ ควร จะ คิด เอา หรือ ก และ ก็
ควร จะ อยู่ ใน คฤหาสน์ ตาร์ตพิตต์ ต่อ ไป อีก ดั่ง หน้อย เดียว น ฉัน ไม่
ได้ อยู่ ที่ นั้น แด รั โหม เพราะ มี ศี เอดตาตัน ไม่ มี ก่า ดั่ง จะ พัก กษ เดี๋ย ด
คน ใช้ ใน บ้าน เดีย แดว และ ก็ อาจ จะ รับ รอง เดี๋ย คุณ ได้ ต่อ ไป ใน เมื่อ

พี่ชายของเขาจะยอมยกสิ่งทั้งหลายให้เป็นสิทธิ์เท่านั้น ครั้นเมื่อเห็นว่าทรัพย์สินสมบัติและเคหะสถานตกเป็นของพี่ชาย เขาเลยพอใจอยู่ต่อไปตามเดิม”

หน้าตาของเนยตเกรียมดำดงทันที

“ฉันเสียใจมากที่หัดสอนต้องไปเสียจากเขา” เนยตพูดเสียงเอื่อยๆ และเบา “เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เหมือนกับแสงสว่างอะไรอย่างหนึ่งมาเตือนตอยหายไป”

แผ่นชะโรงตัวมาข้างหน้าด้วยอาการระทมทุกข์

“ฉันเสียใจด้วยกับท่านยิ่งนัก มิสเตอร์ เดฟเดส” เจ้าหัดสอนพูด “และ การที่เป็นดังนี้หน้ ก็ต้องนับว่าเป็นโชคร้ายสำหรับท่าน มิใช่เป็นความทุกข์อย่างเดียวของท่านเลย ผู้ที่ทุกข์คิดร้ายในเรื่องนี้ก็คือ มิสเตอร์ แคนเวอร์ธ ฮอร์ป เขาพยายามทำการขัดขวางทางดำเนินของท่าน นับแต่วันแรกที่เขาได้บังเอิญมาสู่คดีหาสน์นั้น ประพฤติเหตุทั้งหมดยี่เขาทำดั่งนี้ ฉันสังเกตเห็น ถัดวันทุกประการ และบาริยังเคยบอกกับฉันว่า มิสเตอร์ แคนเวอร์ธ คอยพยายามจับผิดคิดร้ายแก่ท่าน หลាយหน หลายครั่งแต่ที่ในโรงทหาร”

เนยตยิ้มแห้งๆ ด้วยความดังเด

“ฉันไม่สู้จะรู้สึกแน่นอนเช่นนั้นหรอก” เขาตอบ “เพราะเหตุว่านายทหารจะประพฤติกการเช่นนั้นแก่พลทหารอันเป็นผู้ช่วยทำการตามหน้าที่คงไม่ได้ มิสเตอร์ ฮอร์ป คอยจับผิดในเรื่องฉัน ตะยูนีฟอรัมออกจากโรงทหารสองครั้ง แต่ก็ทำอะไรฉันไม่ได้”

“ฉันคิดว่าเขาคงคอยพยายามหาความผิดให้ท่านเสมอ” แพน
มีความเห็นพ้องด้วย “เชื่อแน่ว่าเขาคงไม่ต้องการให้นายทหารที่มี
อำนาจสูงกว่าเขา ทราบว่ามีพฤติกรรมคนหนึ่งในหมวดเอฟ นั้นเป็น
ผู้ที่ตักดูรุษชาติเหมือนตัวเขาเอง ต่างว่าในเวลานี้เขาได้รายงาน
กับท่านนายพันเอกผู้บังคับการ แล้วว่าเขาได้เห็นท่านแต่งตัวพลเรือน
ไปที่คลุหาสันตารัตต์ผิด”

“จริง ๆ นะซี เขาได้รายงาน อย่างที่พูดนี้แหละ” บาริรดา
เวอร์ต พูดด้วยความตั้งใจ

“เช่นนั้นหรือ?” เนียต ร้องถามด้วยความสนใจ

“แน่ะซี” นายสิบโท หน้าตาเบิกบาน ซื่อตรง เอ่ยตอบ

“เขา รายงาน ท่านผู้บังคับการใน วัน พรุ่งนี้ เข้า ต่อจาก วันที่
การ เติง วันเรึง กัน นั้น” และ ท่านนายพันเอก จึง กล่าว ว่า “ตั้งแต่
มีดีเตอร์ รอร์ป - อา - เรือง นี้ นะ - อา - ฉันไม่ เห็นว่า จะ ต้อง รายงาน เป็น
ทางราชการ เเต มี โอกาส ผ่อน ผัน - อา - เมื่อ นายทหาร ผู้ใด ออก จาก ที่
ทำการ ไป เขา ควร ต้อง ตด หย่อน ผ่อน ผัน ใน เหตุการณ์ เด็ดกัน ยอย เช่น
อา - คือ ทำ เหมิน หรือ ทำ แต่ ไม่ เห็น เดี๋ย รู้ใหม่ ตะ ท่าน จะ ต้องการ
ให้ คน ที่ แต่ง เครื่อง ราชตรี ตโมสร์ ไป ใน งาน วันเรึง และ อา - ทำ การ เคารพ
ท่าน ใน ระหว่ง กำลัง เค้น รำ อยู่ นั้น คง ทำ ไม่ ได้” และ นั้น เชื่อ แน่ ว่า
เดฟเดส ผู้ นั้น คง ไม่ แต่ง เครื่อง ราชตรี ตโมสร์ ออก จาก โรง ทหาร ไป เป็น แน่”

“แหม, ท่าน พันเอก ช่าง ดี แท้ ๆ!” แพนนี่ ริชาร์ด ออก อุทาน
สรรเสริญ

ตาเวอร์ คั้มแย้ม แจ่มใส และเหต็ยหน้า มาทางเนี้ยต อึก

“น่า รักยิ่ง กว่า นั้ อึก ไม่เพระ ท่าน นายพันเอก หรอก หรือท
ก่าจัด พวก พาด ทูริต เตี้ย เมื่อ ครังก่อน ท่านไม่ ตั้ง แก เจ้า ห้องขัง โดย
ไม่มี ใบ แพทย์ ตรวจ ซึ่งไม่ ถูก ต้อง ตาม ข้อ บังคับ ดัง เช่น นายพันตรี เคย
ทำมา แต้ แต่ จง สบายใจ เตี้ย เกิด เกิดอ เอ้ย ในไม่ ช้านัก หรอก
แก ก็ คง มีโอกาส ได้ ตบต้าง ความ ระบาย ค่านอน เช่นนี้”

เนี้ยต แหงนหน้า ขึ้น มอง ดู นายสิบโท โดย ความดัง ดั้ย ส่นเทห์ ส่วน
ตาเวอร์ คั้ ก็ กัดาว ต่อไป อึก

“บ่น เรือง ชนทงเพ เข้าใจไหมเต้ มีสเคอร์ รอร์ป เจตนา หา ความ
ร้ายใส่ แก เหว ทรวม มาก! แต่ ทุก ๆ คน ใน กอง ทหาร รู้ว่า แก ไม่ได้
เมา เลย จน นิดเตี้ย และ ต่อมา สักหน้อย ก็ ปรากฏ ว่าท่าน นายพันเอก
เอง ก็ ออกไม่ พอใจ นายทหาร หน้ ม ผู้รูปงามนี้ เพระ เหตุ ที่ เขา ทำ
ส่าปรก เต้น กล กับ แก นี้ แหะ”

“ท่าน นายพันเอก เปน คน ใจดี มี เมตตา มาก” เนี้ยต พูด แต่
น้ำเตี้ยย สดต ผิด ขรรมดา และ นายสิบโท ก็ ทำได้ ส่นใจ ใน อาการ เสร้า
สลดไม่

“ใจดี! แกว่า เช่นนั้น หรือ?” นายสิบโท ทวนคำ “แน นอน
เต ไม่ใช่ ท่าน นายพันเอก หรือ ที่ ข่าเตื่อง คาตุ แก ปราด เตี้ยก็ รู้ว่า
แก เปน ทหาร ที่มี รูป ร้าง เปน ดังว่า ดีกว่า นาย ร้อยโท รอร์ป — และ สัก
รุนชาติ ก็ ดีกว่า? ท่าน คงไม่ ยินดี ที่ จะ เห็น ลูกชาย ของ สหาย แก่ แก่

ถูก แคนเวอร์ซ ซอร์ป ก่อตัว โทะง เด่น ตาม อำเภอลา! จริงๆ ถ้าท่าน มี
หนทาง พอจะ ช่วย เหลือ แล้ว ก็คง ไม่ต้อง บอก ก็ได้ ว่า แก ต้อง ได้
ประทับ เครื่อง หมายถึง ชื่น นายสิบ ใน บัดใจ นี้ แต่เคราะห์ร้าย ที่ มี ส
เคอร์ ซอร์ป ซึง รายงาน ผู้บังคับการ เสีย ก่อน ต่อ นี้ ไป ถึง ไม่มี ใคร
กล้า เกี่ยว ของ แก ใจ คดี ของ แก ได้ รู้ ใหม่ ละ ไม่มี ใคร จะ ช่วย เหลือ
ได้อีก เป็น อัน เสร็จ ตาม เสร็จ ไป แล้ว ”

“ แล้ว ทำไม แก ถึง พูด ว่า กัน คง จะมี โอกาส ได้ ดับ ด้าน ความ ระยำ
คำบ่อนใน เรื่อ นี้ ละ ? ” เนียต รับ ตาม ด้วย อาการ กระวน กระวาย

ดาเวอร์ ตี จ้อง ดู เขา ด้วย ความ สงสัย ใน ถ้อยคำ ที่ ก่อตัว นั้น

“ ทำไม ละ คือ เป็น ยัง ? ” เขา อธิบาย ต่อ ไป “ ท่าน ผู้บัญชา
การ ได้ มา ที่ โรง ทหาร คดี เวเดน เมื่อ อาทิตย์ ก่อน นี้ เพื่อ ตรวจ ตรา กิจ
การ ของ กอง ทหาร ประจำ บัดนี้ ท่าน ผู้บัญชาการ ได้รับ รายงาน
ฟ้อง เรื่อง ของ แก ตกทอด แล้ว และ บาง ที่ ท่าน คง ทำ การ ได้ ส่วน - อย่าง
ไร เสีย ก็ คง ได้ ส่วน ถ้า แก อุตรรณ - แล้ว คดี ก็ คง เป็น อัน เสร็จ กัน และ
แก ก็ คง จะมี โอกาส เสนอ ยศ ได้ ต่อ ไป ไม่ว่า เวลา หนึ่ง เวลาใด ? ”

เนียต หอมยิ้ม ทั้ง กำตึง ทุก ข้าง เฉย อยู่

“ แต่ ถ้า การ เป็น เช่น นั้น จะมี เหตุ เกี่ยว ข้อง กับ นายร้อย โทะซอร์ป
อย่างไร บ้าง เค้า ? ” เนียต ถาม

“ แล้ว แต่ แก ละ ซะ ! ” ดาเวอร์ ตี ตอบ “ เมื่อ แก จะ ว่า ก่อตัว
กับ เขา ต่อ ไป ประการ ไດ เขาก็ คง ว่า ก่อตัว กับ แก ไป ตาม การ ?
นอกจาก นั้น แล้ว, เกือบ แล้ว, ยัง จะ ไม่ เป็น โชคตาบ อัน ประเสริฐ ของ แก ก็

จะทวงเอา มีค เอ็ดดาดัน กลับคืน มาอีก หรือ ? เมื่อ พูด กันตามความ
ยุติธรรม แล้ว ถ้า มี ชาย คน หนึ่ง คน ไ้ มา ทำ กับ ตัว กัน และ แฟน
วีรชาติ เหมือน เช่นนี้ แล้ว — ไม่ ต้อง ดัง สยิ ละ กัน ต้อง ขอ เค้น คอ หอย
ให้ เกือบ ตาย ทเดียว ”

“ และ ช่วย กัน ถอง ออก ไป ให้ พัน กอง ทหาร ทันที เจียว นะ คะ ”
แฟน พูด แล้ว หัวเราะ คิก ๆ

ณ บัดนี้ เจ้า หล่ อน จะ ต้อง จาก ทหาร ทั้ง สอง นี้ ไป เพราะ รถ ไฟ
ได้ มา ถึง สถานี เซาซ์ เคนซิงตัน แล้ว เนียต ดัง เตก ว่า การ อำตา ของ
นายสิบ โท ที่ ได้ แดง ค่อ แม่ ล่าวน้อย ยอด ยา ใจ นั้น ดำ แดง ด้วย ความ อาตัย
รัก ยิ่ง ถัน ที่ เห็น ได้ ชัด เจ้ง เช่นนี้ ก็ ค่อ เมื่อ เวลา ที่ รถ ไฟ จะ เกิด ोन ออก
จาก สถานี ดัง บัดนี้ ไป ทหาร หนึ่ง สอง คน ก็ หนึ่ง เจียบ เหมง ไป จนดับ ตา

“ แก รู้ เรื่อง แล้ว หรือ ยัง ? ” นายสิบ โท ก่อ ว่า ด้วย น้ำเสียง ฝืด
ปรกติ “ เปน ความจริง กัน ไม่ ยาก จะ บอก ให้ แก รู้ เรื่อง ใน ขณะที่ คู่ รัก
ของ กัน ยัง อยู่ ที่ นี้ ด้วย ไฮ้ ย, เปน ข่าว ร้าย สำหรับ ผู้ หญิง เจียว เกด อ
เฮ้ย คื่อ เรา จะ ต้อง ไป ประจำ อยู่ ใน ประเทศ ोन เดีย คำดัง ออก วน
อง นน แหทะ ”

เนียต เขียบ เข้า มา โกด หน้า ชัด เผือด หาย ใจ ถึ

“ ไป ประเทศ ोन เดีย ? ”

นายสิบ โท พัก หน้า รับ

“ ไม่ คดาด เกิด ोन เดีย ทเดียว เชื่อ แน่ ว่า กอง พัน ที่ ๑ หรือ พวก
ไหน บ้าง นน ถูก ดัง กับ ดัง นั้น พวก เรา จึง ต้อง ถูก ดัง ออก ไป รับ หน้า ทแทน ”

บทที่ ๓๐

ข่าวร้าย

เมื่อได้ทราบ กิตติศัพท์ อันร้าย จาก นายสิบ โต ดึงนั้นแล้ว เนียต
เดิฟเตส ก็ เอ็น ตัว ไป ฟัง พนัน ก็อาชั นัยน์ ตา ปรี๊ด ตีหน้า สดุดแสดงว่า
มีความวิตก อยู่ เปน อันมาก
ไป อันเดีย !

หากว่า เนียต เปน คน ตัวเปล่า อยู่ ใน ภาพ นี้ โดย มิ ได้ ไล่ สั้น ถึง
ความรักใด ๆ และ คู่รักใด ๆ แล้ว, ก็ คง ต้อง มีความ บิดีขี้เหร่ ใน การ ชำ
นา ชาม ส้มท อันใหญ่ ถ้าง โอฬาร กระจ่างตา ซึ่ง ยังมี ได้ เคย เห็น เคย
เพราะ จะได้ ชม งาม พน ต่าง ตัว แตน และ ภาพ ต่าง ๆ ที่ แปลก ๆ ล้วน เปน
เครื่อง ชวน นิยม ทงหน ความ ตื่นเต้น เขม่น หมาย ต่าง ๆ และความ ครุ่น
คิด อัน อุ่มดี อยู่ภายใน รบเร้า ให้ กัดกับ กลาย เปน สิ่ง อื่นไป กลาย เปน
เรื่อง ผจญ ภัย กลาย เปน หน้าที่ อัน สำคัญ ซึ่ง ต้องการ อำนาจ วิชา
และ ประเทศ อัน เดียว ก็ เปน ประเทศ ที่ เบ็ด โอกาส และ เบ็ด คา ใน กิจ การ
ต่าง ๆ เหล่านี้

เพราะ เนียต ไม่ ใช่ว่า คนเดียว - ไม่ ใช่ว่า หัวเดียว กระเทียม ต้มเท่านั้น
แต่ เปน คน กำพร้า บิดา มารดา จริง แต่ก็ ยังมี พี่สาว ผู้ ซึ่ง สืบ ประมาท
นำหน้า และ ปลด อดทน โดย เห็นว่า ฐานะ ของ เนียต ใน เวลานี้ ตก กระจา คำ
ซ้ำ ความจริง ฐานะ ของ เนียต เดียว น ก จน เกือบ สิ้น เนื่อ ประดา ตัว
เกือบ ไม่ มี ที่ พึ่ง หวัง - พอ จะ แด เห็น ทาง หวัง อยู่ ลึก อย่างหนึ่ง ใน ชีวิต คือ

บุญ วาศนา ซึ่ง นับว่าไม่มีสิ่งใด ประเสริฐ เท่านี้ ก็ พะเหิน มาตก บน
 รอน ทอน ลง เสีย และ ตระ ตะเคยไปเสีย เช่นนี้ เนี่ยตไม่มีมิตร ภัย
 ชาว เกตอใด ๆ ที่ ต้อง ห่วงเหิน และ เสว้า โศก ถึง ต่อให้ ไป ถึง สุดพิภพ
 จบ แตน ก็ ไม่มี ห่วงใยใคร จะมี อยู่ บ้าง ก็ แต่ ความรัก อัน แน่น เป็น
 ปกแผ่น ตรึง ครา อยู่ในใจ เท่านั้น เพราะเหตุนี้ จึงกระทำ ความวิคก
 พึ่ง บันเทา เบา ลง ใน คั้น ที่ เขา กด้า ไป กด้าว คำ ขาด แก่ เอ็ดดาดีน คอวัด
 เนย ดังนั้น ความ หมด หวัง ที่ต้อง อารวณ ร้อน ร้าว ต่าง ๆ นานา จึงเป็น
 อัน ตระตาย หายไป ยัง คง มี แต่ ความคิด อัน สุ่ม ซุ่ม ขึ้น ดำรง อยู่ ซึ่ง
 ถึง กระไร ก็ ตั้ ภย อันตราย ทั้งปวง คง ต้อง แคว่ คดาด จาก ตัว เจ้า หล่อน
 และ จาก ชีวิตจิตต์ใจ ของ เจ้าหล่อน แต่ก็ คง ไม่ สามารถ จะ ปิด บัง
 คำนทาน ต่อ สิ่ง ที่ จะ อุปถัมภ์ จาก ดวง วิญญาณ ของ เจ้าหล่อนได้ ยิ่ง
 รู้ว่า เอ็ดดาดีน มา อยู่ โกลั ๆ มา อยู่ ใน จังหวัด เดียวกัน และ เมื่อ จะ
 ย่าง เข้า เข้มันตฤ ก็ คง มี โอกาส ได้ เข้า ไป อยู่ โกลั ๆ ประคู บ้าน ของ เจ้า
 หล่อน คง ชั่ว นานา พิกา รู้ สึก ว่า ได้ อยู่ โกลั ซิด กับ เจ้าหล่อน รว กับ ว่า
 ได้ สูด อากาศ ที่ เจ้าหล่อน หายใจ เข้าออก ก็ ว่า ได้ เช่นนี้ และ จึงกระทำ
 ให้ บังเกิด ความ ปรดาบ ปลัดมี บิดี อย่าง ดัน พัน จน ไม่ ทราบ ว่า จะ หา คำใด
 มา กด้าวได้ ใน ที่นี้

ถ้า หาก ว่า เนี่ยต ต้อง จากไป ประเทศ อันเดียว ใน เวลานี้ ใน ไม่ เข้า
 ก็ คง ต้อง คิด ถึง เจ้าหล่อน เช่น กับ คน ที่ ตายไป จาก กัน - เช่น กับ เมา หรือ
 สิ่ง ที่ ปราศ จาก วิญญาณ จะ ระลึก นึก ได้ ก็ แต่ สิ่ง ที่ ตระม้าย คล้าย ความ
 ผัน เท่านั้น เพราะ สิ่ง ที่ สิบ บวน ดวง ใจ ทั้งหมด ได้ ถ่วง ดับไป ยัง

คงเหลือ อยู่ แต่ ความ เจ็บ เหนง เสร้า ระทม ทับ ถม อยู่ ใน ความ ทรง จำ
เท่านั้น

แต่ ถ้า จะ พูด ถึง ส่วนตัว เอดดาดัน แล้ว เจ้าหัตถ์ คง ต้องการ
ให้ เนียต อยู่ โดด ซิด เสมอ เพราะ เจ้าหัตถ์ เป็น ผู้ ที่ ปราศ จาก มิตร
สหาย ชาว เกตอ เจ้าหัตถ์ คง ไม่ พอใจ ใน ส่วนตัว แคนเวอร์ช ธอว์ป
ผู้ ซึ่ง มี ความ รัก สัก ครั้ง ตรา อยู่ ใน ตัว เจ้าหัตถ์ คง คิด ถึง ตัว ท่าน หมอ
ธอว์ป เอง ก็ เหมือน กัน และ ใคร เลย จะ ถำรับ รอง ว่า คน ที่ พัง พบ ปะ กัน
และ เกี้ยว กง เป็น พันธ หนึ่ง จะ ตก ลง ปลงใจ และ ช่วย บัอง กัน รักษา เจ้าหัตถ์
ได้ ? ” เมื่อ ความ จิต เช่น ว่า นี้ อุด ชัน เนียต มิ ได้ กระตุก กระตัก พลิก
ตัว จาก ที่ นั้น นั้น เลย เพราะ มี วัน หนึ่ง ที่ ชัว นภาพิกา หนึ่ง เจ้าหัตถ์
คง ต้องการ ขอ ร้อง ความ ช่วยเหลือ และ ความ รัก อัน สัจ จิต ของ เขา ด้วย
ความ ไว้ วางใจ ใน ความ ซื่อตรง เพื่อ บัอง กัน รักษา เจ้าหัตถ์ ไว้

ทันใด นั้น ก็ เกิด ความ คิด อย่าง หนึ่ง ซึ่ง แหตม คม รว กับ ถูก ศร ได้
จึง ทะลุ เข้า ไป ใน ดวงใจ คือ ความ คิด ที่ ว่า เจ้าหัตถ์ คง ต้องการ ความ
ช่วย เหลือ จาก เนียต แต่ เนียต คง ไม่ สามารถ จะ ไป ให้ ถึง ตัว เจ้าหัตถ์
ได้ และ บาง ที่ ก็ คง จะ ไม่ ทราบ ว่า เจ้าหัตถ์ มีความ จำ เปน เสีย ด้วย ชำ
สิ่ง ต่าง ๆ เหล่า นั้น และ ที่ กระทำ ให้ เนียต ต้อง นิ่ง อัน ค้น ความ คิด ไม่ ทราบ
ว่า จะ ปฏิ ปาก ประการใด ดี

เนียต ถ่ม ตา ชัน มอง ดู หน้า อัน สด ชัน ของ นายสิบ โท

“กัน จำเป็น ต้องไป ด้วย หรือ?” เนียด ก่อถาม ด้วย อาการ กระทบ กระทบ “ไม่มีทางใด ที่จะ หลีก เลี่ยง เจียว หรือ? ถ้า กัน ไม่ สมักไป จะได้ หรือไม่?”

“ไม่ สมักไป?” นายสิบ โท ดั้น คีร์ชะ ด้วย กิริยา สดุดใจ และ มอง จ้อง คุภาพ ของ ผู้แสดง ความ ขาด กัด ด้วย ความ พิศวง ยิ่งนัก “จะ ไม่ ไป นะ แก เป็นคน สมบูรณ์ พุด สุข ร่างกาย แข็งแรง และมี กำลัง วังชาพอ จะ คำนวณ โรคภัย ไข้เจ็บ ต่าง ๆ ได้ ทั้ง อาจ จะ กระทำให้ ประเทศ อินเดียน กระเทือน เดือน ดั้น ด้วย อำนาจ แห่ง กำลัง อาวุธ ที่ แก จับกุม อยู่ นั้น ก็ได้ แน่ นอน ที่ เดียว เดิฟ เดส เฮย์ ย่อม เป็น การ นำ ชาย หน้า แห่ง กองทัพ ถ้า คน ที่ เหมือน กับ ตัว แก พวกนี้ ขาด ไป ในการ ทักษะ แห่ง ประเทศ อินเดียน เสีย ปล่อยให้ คน ที่ อ่อนแอ ไป นั้น ที่ แก ยัง ประจำการ ไม่ครบ เก้า เดือน นั้น ก็ จริง อยู่ แต่ ถึง กระนั้น ก็ ต้อง นึก แก ยัง หา ได้ ทำ คุณ ประโยชน์ อันใด ให้ ได้ เท่ากับ ที่ แก ได้รับ ราชการ มา แล้ว ไม่ ทำ ไม่ นะ เกดอ เฮย์ มีอะไร หนอ ที่ กระทำให้ แก ต้อง เป็น ห่วง โย ถึง บ้าน ชอง นักรบ ที่ ห่างไกล ไป จาก มิศ คอว์ตเนย์ ตะ กระมัง จะเป็น เพราะ เหตุใด ก็ ตาม สำหรับ กัน นั้น เห็น ว่า แก ควร ต้อง ให้ คำมั่น สัญญา อาศัย ในการ ที่ จะ ต้อง พาก จาก กัน ไป ไกล เช่นนี้ มัน ก็ เช่น เดียวกับ ตัว กัน นะ แหะ เกดอ เฮย์ เพราะ กัน ก็ สัญญา ว่า จะ แต่ง งาน กัน และ ก็ จะ ต้อง กลับ มา แต่ง งาน ภายหลัง เหมือน กัน”

นำเสียง ที่ ห้วน หน ออก จะ กลาย เป็น ดั้น เครือไป

เนยตึง ฟังนง เลียบ อยู่ ดวงตาทั้งสอง มองจ้องไปใน ที่อันมืด
ครึ้ม ซึ่ง รถไฟ กำลัง แล่น ผ่านไป

ทันใด นั้น บารวี ราวเวอร์ ตัก เริ่ม กล่าวขึ้น อีกว่า :

“ ก็นึกเห็นว่า การทั้งนี้ น่าจะเป็น โศกคดี สำหรับ ตัวแก ! นึก
แนะ เกตอ เอ๊ย ที่เราอดทนง มีอยู่ ในบ้าน ในเมือง เช่นนี้ ถึงแม้
จะเป็น ผู้ที่ มีความ กล้าหาญ อย่าง เช่น คุณพ่อ ของแก ก็คงไม่มีโอกาส
จะ ดำรงให้ โลก แดเห็นได้ แต่ ถ้าเรา ออกไป อยู่ยัง ประเทศ อื่นด้วย
แล้ว เรา คง ต้อง ด้รับ ประจัญบาน กับ บัจจามิตร เป็น แน่ แท้ คง มีชน
ชาติใด ชาติหนึ่ง มา ก่อการ วิวาท วิวาท วิวาท วิวาท บ่อยๆ เด่มอ เป็นต้นว่า
พวกพม่า ชาติเดียวกัน ก้าวร้าว แล้ว พวกเรา ต้อง เสีย เสีย เสีย ใน การ ด้
รับกัน เมื่อ เช่นนี้ คำสั่ง ก็คง ต้อง ด้มา อย่าง เลียบ ชาติ ที่เคย คุณ
อย่าง เช่น ตัวแก นี้ ไม่ได้ ยอ เคย เพื่อน เอ๊ย อาจ ด้ได้ เดือน ยศ ขึ้น
เป็น จ่า หรือ จ่า นายสิบ ใน ปี ต่อ ปี เท่านั้น เมื่อ เช่นนี้ เจ้า หล่อน ก็คง
ต้อง ชอบ แก เป็น แก้ว ขึ้น อีก มาก และ พ่อ หน้า ตัว เมีย เคย อยู่ กับ ทนอ
คือ พ่อ หน้า น้อย ฮอร์ป นี้ ก็ จะ ตก คำ ดัง นั้น ”

เมื่อ ได้ ยิน กล่าว ถึง นาม ของ แคนเวอร์ช เนยตึง นั้น ทรง ตัว ตรง
ดวงตา ด้เทา ทั้งสอง แฉว วาว ด้หน้า ที่ ชัด เผือก ด้แดง เรือง ด้ขึ้น

“ เขาก็ ต้อง ไป ประเทศ อื่น ด้วย เหมือนกัน หรือ ? ” เนยต
ถาม ด้วย เสียง แผ่ว เบา

“ แน่ ะ ” นายสิบ โทตอบ อย่าง ชัด คำ “ เขาก็ ต้อง ไป ทำการ

ตาม หน้าที่ เช่นเดียวกับ พวกเรา เหมือนกัน ไม่ น่า จะ หัก เคียง หรอก
 นอกจาก เมื่อ เขา ได้ รับ คำ สั่ง ให้ ไป ประจํา การ แทน นาย ทหาร คน หนึ่ง ที่
 นั้น แล้ว จึง ขอ อนุญาต ๒ เดือน เพื่อ กระทำ กิจ อัน ด่วน ด่วน ตัว ต่อ
 ภายหลัง เท่านั้น แต่ กัน ไม่ เห็น ว่า จะ มี ทาง หนึ่ง ทาง ใด ที่ จะ หัก เคียง
 ได้ โดย คง เป็น การ ขบขัน ดุ นุก ดัน น พลิก ที่ เรา จะ ได้ เห็น เขามั้ อาการ
 กระดืบ กระด้าย กระวน กระวาย ใน ระหว่าง ที่ ไป อยู่ เช่น นั้น เขา คง จะ
 ต้อง คิด กับ และ หลบหนี นั้นแหละ จะ เป็น โอกาส เหมาะ สำหรับ แก.

(เชิญ อ่าน บท ที่ ๓๑ - ๓๔ ใน เล่ม ตอน หน้า)

ถ้า ท่าน อยาก ทราบ ว่า

แล้ว เร เดียว

มี คุณ สมบัติ อย่าง ไ

เชิญ อ่าน ใน ตอน หน้า

ใจไม่ลืม

การที่ข้าพเจ้าได้หาญนำตนมาเขียน บัณฑิตลิขิตนี้ มิใช่โดย
อคติโนมัต หรือ อะไร เป็นเพราะข้าพเจ้าอยากเขียน จึงได้หัน มาเขียน
ทาง บัณฑิตลิขิตเอง

ท่าน บรรณาธิการ ได้กล่าว ไว้ ใน คำแถลง การแล้ว ว่า บัณฑิต
ลิขิตนี้ อนุญาตให้เขียนได้ ทุก ชน บุคคล เมื่อ ข้าพเจ้า เห็น เช่นนี้ และ
ประกอบ ด้วย ความ กระหาย อยาก เขียน จึงได้ ตั้ง ทั้ง ในการ ที่จะ ประพันธ์
เรื่อง ชน นน มา หัน จับ ปาก กา ชน บรรยาย ใน หน้า บัณฑิตลิขิต

คนเราทุกคน ซึ่ง อยู่ใน โลกนี้ ความรู้ ความไหวพริบ ย่อม
แตกต่างกัน เช่น คนนี้ ก็รู้ อย่างนี้ คน นน ก็รู้ อย่าง นน ซึ่ง เรียกว่า
นานาจิตตํ ฉะนั้นใด ก็ดี หนังสือ รายเดือน ที่ออก อยู่ใน โลกนี้ ก็ย่อมต้อง
ไม่มี เหมือนกัน ฉะนั้น

การ อ่าน หนังสือ นน ควร จะ เลือก อ่าน แต่ หนังสือ ที่ เป็น ตำรา บ้าง
จึงได้ รับ ความรู้ และความ บรรเทิง ใจ กับ ยัง ดี กว่า การ ที่ อ่าน หนังสือ
ที่ไม่ ดี เป็น ตำรา เสียดาย เหตุนี้ ข้าพเจ้า เห็นว่า ท่าน ทง หาดาย ควร เลือก
อ่าน แต่ หนังสือ ที่ เป็น ตำรา บ้าง เห็น จะ ดี กระมัง

ที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาข้างบนนี้ มิใช่ว่าจะสั่งสอนท่าน หรืออะไร
เลย เป็นแต่เพียงพูดเตือนอย่างเปรียบๆ เท่านั้นเอง ขอท่านนึก
เถົว่า เป็นการพูดเพื่อหวังความสนุกเท่านั้น

เวลานี้มีหนังสือที่ออกอยู่เป็นรายเดือน รายสัปดาห์ ซึ่งอยู่ใน
ในบรรณโลก มีอยู่หลายอย่างต่างชนิด ข้าพเจ้าก็ไม่อาจที่จะกล่าว
หรือชี้ขาดลงได้ว่า อย่างไหนเป็นสาระ อย่างไหนไม่เป็นสาระ ข้าพ
เจ้าขอขอให้ท่านผู้อ่านลองนึกเอาเองจะดีกว่า

“ศัพท์ไทย” ก็เป็นหนังสือรายเดือนชนิดหนึ่งที่อยู่ในบรรณ
โลก จะมีคุณวุฒิหรือมีสาระหรือไม่ อย่างไร ท่านคงทราบแก่ใจ
เองแล้วโดยมิต้องให้ข้าพเจ้าบรรยาย

ชื่อหนังสือว่า ศัพท์ไทย ชื่อ “ไทย” หมายความว่ามิใช่
ศัพท์เจ๊ก จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ อะไรเลย เจ้าของก็เป็น
“ไทย” เลือดก็ “ไทย” ท่านนักประพันธ์ก็ “ไทย” ทน
พวกเรา พวกเราก็คือ “ไทย” ไทยเหมือนกัน เหตุไฉนพวกเรา
จึงไม่คิดอุดหนุนหนังสือของคนไทยเราเองบ้างเล่า

หนังสือศัพท์ไทยในเวลานี้ (ตามความเห็นของข้าพเจ้า) กำลัง
เดินขึ้นบันไดแห่งความเจริญ เทียบเท่าหนังสือรายเดือนที่ด.ญ.บ. ๑ แล้ว

เมื่อ เป็น เช่นนี้ พวกเรา ที่ เป็น ชาว ไทย ควร จะ เปดัง เดียง ไช โย! ขึ้น
เพื่อ เป็น การ แดงความ ยินดี ที่ หนังสือ ของคน ไทย เรา ได้ ก่อตั้ง ถิ่นแห่ง
ความเจริญ ไป ตูมร ภูมิ ไชโย ใน บรรณ โดกแก้ว

ใน ที่ สุดนี้ ข้าพเจ้า ก็ ไม่ เห็นว่า จะ มี อะไร อีก ที่ ควร จะ กล่าว ต่อ ไป
จึง จำ ต้อง ขอ กล่าว ว่า ขอ หยุด พัก เลี้ยว ที่ ครั้น จะ พยายาม เขียน ต่อ ไป
บาง ที่ อาจ รก หุ รก ภา ท่าน บรรณาธิการ ท่าน ผู้อ่าน ท่าน ผู้ ฟัง ทง หาดย
ด้วย เพราะ ฉนั้น ข้าพเจ้า จึง ขอ เหว บังคิมติ ขิต ของข้าพเจ้า แต่ ท่าน.

“ ด. ทศนาญชดี ”